Maoist Komünist Partisi 1. Kongre Belgeleri ❹

İDEOLOJİ: MARKSİZM-LENİNİZM-MAOİZM

İDEOLOJİ: MARKSİZM-LENİNİZM-MAOİZM

Maoist Komünist Partisi 1. Kongre Belgeleri ❹

İÇİNDEKİLER

İdeoloji: Marksizm-Leninizm-Maoizm

Partimiz Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin Ürünüdür 7

Neden İsim Değişikliği? 16

"Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!" 18

Yaşasın Marksizm-Leninizm-Maoizm! 23

Marks, Engels ve Marksizm; 23

Lenin ve Marksizm-Leninizm! 30

Mao Zedung ve Marksizm-Leninizm-Maoizm! 35

Maoizm'i Savunmayan Komünist Olamaz; 39

Siyaset Üzerine 49

Saldırıları Göğüsle 50

Bilmek Yapmaktır: 51

Maoist Temelde Parti ve Halk İçinde Birlik 52

Maoist Parti ve Tarih Bilinci! 53

Temel Mesele Şudur: Maoizm mi, Revizyonizm mi? 57

İdeolojik Muhasebe MLM: I. Konferans Ve I. MK'si 58

I. MK Sonrasında İdeolojik Durum 67

Diyalektik Materyalist Felsefe'de Yoldaş Mao Zedung 79

Maocu Vitrin Altında Mao'ya Saldırıya Çokça Örneklerden Biri Daha 82

Mao; Önceki Dört Ustanın Sadece Devamı mı? 85

Mao; DHD-DHİ-Halk Savaşı Konusunda da Bir Devam mı? 88

Mao ve Halk Savaşı 92

Halk Savaşı Nedir? 93

Halk Savaşının Mücadele Ve Örgüt Biçimleriyle İlişkisi: 95

a- Kapitalist-Emperyalist Ülke Devrimleri İçin Özet Tezler 98

b-Yarı feodal Yarı sömürgelerdeki Devrim Modeli İçin Özet Tezler: 100

c-İşgal Altındaki Ülkelerin Devrim Yolu İçin Tezler: 105
Halk Savaşı Stratejisi Evrenseldir: 109
Savaşta Tayin Edici Olan "İnsanın Bilinçli Dinamik Rolüdür:" 111
Sonuç Olarak; 116

Maoist Parti ve İki Çizgi Mücadelesi 117
İki Çizgi Mücadelesinde Yöntem 122
UKH'nin Önemli Tarihsel Sorunlarından Biri Olarak, Avrupa-Merkezcilik! 127
Komüntern Üzerine Kısa Bir Yaklaşım 137
Kısa Bir Sonuç 150
II. Dünya Savaşı ve UKH Konusunda Bir Başlangıç 151
Parti ve Enternasyonal Çizgi 155
DEH'in İlanı, 2. Enternasyonal Konferans 161
DEH'in TKP/ML'ye Mektubu ve Bazı Uluslararası Akımlar 163
TKP/ML'nin Ekletik Enternasyonal Çizgisi 166
1984 DEH Deklarasyonu ve 1993 Yaşasın MLM Belgesi 172
Deklarasyon ve İşçi Sınıfı İçindeki Bölünme 179
Proleter Dünya Devriminin İki Bileşeni 184
Ezilen Ülkeler ve Deklarasyon 186
Yeni Bir Komünist Enternasyonal Hedefi ve DEH 187

İdeoloji: Marksizm-Leninizm-Maoizm

Partimiz Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin Ürünüdür

Partimiz TKP(ML), Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünüdür. Bilimimizin yeni, nitel-üçüncü aşamaya, yani Maoizm'e ulaşması, proleter dünya devrim tarihinin şimdiye kadarki, en ileri deney ve tecrübesini oluşturan Büyük Proleter Kültür devriminde ifadesini bulmuştur. Kültür Devrimi öncesi "Mao Zedung Düşüncesi"nin, Maoizm'e yönelme dinamikleri içerdiğinden bahsedebiliriz, ama bu seviyeye Maoizm diyemeyiz.

Başkan Mao önderliğinde, enternasyonal proletaryanın ortak evrensel ideolojisinin o dönemki en ileri seviyesini oluşturan Marksizm-Leninizm, Çin devriminde somut koşullara yaratıcı bir şekilde uygulanmakla kalınmadı, aynı zamanda geliştirilip, zenginleştirildi. Felsefede çelişki, teori-pratik, ekonomi politik alanında bürokratik kapitalizm tahlilleri, Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik Halk İktidarı ve bunlara ulaşmanın, yani devrimin siyasal görevlerinin icraa edilmesinin stratejik silahı Halk Savaşının evrensel ilkelerinin mahiyeti, Halkın Birleşik Cephesi, bu gelişme ve zenginleşmeyi anlatıyordu. Sadece Çin devriminin önder çizgisi anlamından çıkarak "Düşünce" formülasyonu'nu ifade etmiyoruz. Büyük Çin Devriminde, Çin devriminin önder çizgisinin ötesinde, Mao Zedung yoldaşın evrensel önem taşıyan bu katkıları esasta mevcuttu.

Tüm bunlara rağmen bilimimiz Maoizm'e Büyük Proleter Kültür Devrimi ile ulaşmıştır. Bilimimizin eski seviyede tekrarı ve devamı ile Maoizm'e ulaşılamazdı. Wang-Ming, Lili-San, Chang Kuo-Tao, Sovyet deneyi ve Komüntern çizgisinin mekanik tekrarlayıcıları durumundaydılar. Enternasyonal proletaryanın büyük öğretmenlerinden yoldaş Stalinin hatalarından kopa-mıyorlar, birebir taklit pozisyonunda duruyorlardı. Yoldaş Mao'nun Yeni Demokratik

Devrim mücadelesi döneminde Lili-San ve Wang-Ming'le mücadelesini sadece ÇKP içerisindeki iki çizgi mücadelesi olarak sınırlayamayız. Bu, aynı zamanda esasa ilişkin olmasa da bu konularda tali hatalara sahip komüntern ve Stalin yoldaşa karşı da (o dönemler isim verilmesi olmasa da) ideolojik açıdan muhteşem bir mücadeleydi. Metafizik düşünce sistemiyle bir hesaplaşmaydı. Enternasyonal ve onun bir parçası olarak tek tek halkalardaki komünist partilerin monolitik görülemeyeceğinin, kökleri toplumun derinliklerinde olan iki çizgi mücadelesinin değişik seviyeler gösterse de, sürekli ve ilerlemenin motoru olduğunun muazzam bir pratiğiydi. Yoldaş Mao' nun Yeni Demokratik Devrim yıllarında, Stalin yoldaşın sadece bir temsil-uygulama ve devamı değil, hatalardan köklü kopuş yürüyüşü olduğu da görülmelidir. Bu bilimsel yürüyüş ve ilerleme onu, Stalin sonrası Sovyetler Birliğinde cereyan eden sınıf mücadeleleri, yeni burjuva Kruşçef iktidarı ve Sovyetlerdeki geri dönüşten cüret alan Çin'deki revizyonistler vesilesiyle, bir geçiş dönemi olan sosyalizm'i daha derinden kavramaya götürdü. Kendi başına "istikrarlı" bir toplum değil, kapitalizmden-komünizme bir geçiş dönemi olan sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesinin bilimsel analizine, senteze ulaştırdı. Kapitalist resterasyonu önleme ve mücadelede komünizme kadar vazgeçilmez bir ilke olarak, proletarya iktidarı altında, proletarya devrimini sürekli sürdürme nitel aşamasına vardırdı. Büyük Proleter Kültür devrimi böyle mümkün oldu.

Çin Devriminde sadece Çin değil, enternasyonal açıdan önem taşıyan önceki evrensel katkı dinamikleri ve somut olgularının o dönem bu özellikler itibarıyla "Düşünce" olarak formüle edilmesi doğru ve anlaşılır olandır. Büyük Proleter Kültür Devrimiyle ulaşılan seviye, nitel-yeni-üçüncü bir aşamaydı MAOİZM!. . Kültür Devriminin ürünü olarak yeni Maoist nesil, her bir halkada değişik iktisadi-sosyal-siyasal koşullar ortamında bulunsalar da bu bilinç sayesinde var olmuşlardır. Onları yaratan asıl faktör, bilinç ögesi, Büyük Proleter kültür Devrimi'dir. Büyük Proleter Kültür Devrimi, yani Maoizm olmasaydı ne TKP(ML), nede Maoist Komünist Partileri olmazdı. Komünizm adına partiler olabilirdi. Marksizm-Leninizm'de savunulabilinirdi. Ancak Maoist olunamazdı.

Yoldaş Kaypakkaya'da TİİKP ile tartışmada "Büyük Proleter Kültür Devriminin ürünü" olma meselesine işaret eder.

Bugün formüle ettiğimiz seviyede bir açıklama yapma durumunda olmadı. Tarihsel sınırlamalar itibarıyla ve ondan sonra bizim yaşadığımız tecrübeler açısından kurucu önderimizi anlayabiliriz. Yoldaş Stalin ve Komüntern'i neden şimdiki seviyemizde "eleştiremedi" diye suçlayamayız, bunun sebeplerini tartışabiliriz. Ancak İbrahimcilik adına çakılıp duramayız. Kaldıki, İbrahim büyük

Maoist bir önderdi. Kendisini yaratan asıl faktörün o dönemin formülasyonuyla "MZD" olduğunun hem bilincinde, hem de pratiğindeydi.

Proletarya partileri objektif koşulların kendiliğinden sonuçları değillerdi. Proletarya, yani komünist partilerin objektif temeli olmazsa, komünist partisi olmaz, olamaz!... Objektif koşulları olmayan hiçbir şeyin keyfi yaratılamayacağı diyalektik materyalizmin bilimsel gerçeğidir. Fakat objektif şartlar, kendi kendine bilinçli-subjektif bir öge olan Komünist Partisi yaratmaz. Tersi düşünce, kaba materyalizmdir. Kendiliğindenci ekonomizmdir. Bunun anlamı açıktır. Enternasyonal proletaryanın evrensel ortak ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm'le donanıp dünyanın her bir parçasına yaratıcı bir tarzda uygulanmasını ifade eden her bir halkadaki devrimin somut güzergahı önder çizgisi yaratılmadan, Komünist Partisi tesis edilmiş olamaz. Partimiz hakkında yoldaş Kaypakkaya'nın da belirttiği gibi;

"Kahraman işçi sınıfımızın, fedakar köylülerimizin ve yiğit gençliğin çığ gibi yükselen mücadelesi, hızla yayılan ML eserler, Çin'de Başkan Mao'nun önderliğinde yer alan Büyük Proleter Kültür Devriminin dünyayı sarsan etkileri, bütün bunlar ülkemizin toprağında yığınların mücadelesine önderlik edecek genç bir komünist hareketin fışkırmasına elverişli ortamı hazırlıyordu." (İ. K, Bütün yazılar. Sf, 105) Partimizin kuruluşunun genel çerçevesini oluşturan faktörler bunlardır. Peki tayin edici faktör nedir? Eğer 15-16 Haziranlar'da doruğa ulaşan halklarımızın şanlı direnişi otomatikmen komünist partisini yaratan asıl faktör olsaydı, neden THKPC, THKO değil de TKP(ML) Komünist Partisi olarak sahneye çıkıyordu?

Yoldaş Kaypakkaya'nın yukarıda ifade ettiği olgular, objektif olarak bilinçlerde sıçramaya neden oluyordu. Objektif olgular, MLM ile donanmadan kendiliğinden doğrudan bir komünist partisine götüremezdi!... TKP(ML), BPKD'yle ulaşılan MLM'nin, özellikle Maoizm'in eseriydi.

Yeni, nitel çığırı açan Büyük Proleter Kültür Devrimiydi. Kaypakkaya'yı yaratan Maoizmdi. Zaten İbrahim Kaypakkaya yoldaş da TİİKP program taslağının eleştirisinde (Ocak 1972'de), "Başka arkadaşların eleştirilerinde gördüğüm şu noktalara ben de aynen katılıyorum" demekte ve katıldığı bu noktalar içinde başta geleninde şu olduğunu vurgulamaktadır.

"1) ***Hareketimizin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünü olduğu belirtilmeliydi" (age. sf, 107, abç.)*** Maoizm'e rağmen bir Kaypakkaya'cılık sadece bir gösteridir. Parti tarihimiz bu kuru-sıkı gösterilerle oldukça doludur. Rehber ideolojimiz MLM ve özellikle de onun en ileri aşaması Maoizm'dir. Kaypakkaya güzergahı, bu evrensel ideolojimizin Türkiye-Kuzey Kürdistan koşullarına uyarlanmasının ifadesi ve programatik görüşlerimize tekabül eden genel, stratejik, siyasal çizgimizdir. Maoizm'le bütünleşmeyen "Kaypakkaya-

cılık" (!) tahrifattır. Marksizm, şimdi Marks'ın tekrarı olamaz. Lenin tekrarı ile Leninizm'de temsil edilip uygulanamaz. Proletarya bilimi yaşayan canlı bir silahtır. Din derekesine düşürülemez. Statik değildir. ***"Bilimimiz bir dogma degil, bir eylem klavuzudur"*** şiarının anlattığı budur.

Enternasyonal proletaryanın bilimi, Maoizm'le yeni-üçüncü aşamaya ulaştı. Dolayısıyla komünist olmanın kriteri de değişti. Artık Maoizm öncesi dönemde komünist olmanın kriteri olan, sınıf savaşımının proletarya diktatörlüğüne götüreceği, proletarya iktidarının savunulması yeterli değildi. Görülmekte ve BPKD ile öğretilmekteydi ki, proletarya diktatörlüğü altında tüm sosyalizm dönemi boyunca sınıfların varlığının bir sonucu olarak sınıf mücadelesi devam ediyordu. Proletarya ve burjuvazi arasındaki sınıf savaşımı, tüm sosyalizm döneminin de gerçeğiydi. Komünizme kadar proletarya iktidarı altında da proletarya devrimini sürekli devam ettirmek keyfi değil, sınıfsız, burjuvazisiz asla düşünülemeyecek olan sosyalizm gerçeğinin bir zorunluluğudur.

Kültür Devrimi bunun muhteşem örneği, tecrübe ve dersleri, evrensel olmanın ötesinde ortak evrensel ideolojimizin ulaştığı üçüncü nitel bir aşamaydı. Dünyanın dört bir yanında yeni Komünist Partilerinin doğuşunda tayinedici faktör olarak yükseliyordu. Bizi asıl yaratan kaynağımız, temelimiz, rehberimiz budur. Kültür Devriminde Mao, Marks ve Lenin'in yaşamadığı yeni koşullarla karşı karşıyaydı. Sosyalizm'de geri dönüşler, Sovyetlerde olduğu gibi artık yaşanan, somut bir olgu olarak gündemdeydi. Tabiiki Mao, Marksizm-Leninizm'e dayanıyordu, ama onun sadece kaba bir tekrarı ile yetinmiyor, cereyan eden olguların sebeplerin bilimsel tahlili ile, bilimsel öğretimiz yeni-nitel bir aşamaya ulaştırılıyordu. Komünizme yürüyüşte, sadece bir sefere mahsus değil, tekrar tekrar yapılması gereken büyük proleter kültür devrimlerinin tayin edici rolüne dikkat çekiyordu. Bu yeni nitel aşama ile bütünleşmeyen, yani Maoizm'i savunmayan Marksizm-Leninizm'i savunamaz.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da proletarya partisi tarih sahnesine, Ekim devriminin top sesleriyle yani ekim devriminin ürünü olarak, Mustafa Suphi önderliğindeki TKP ile çıkmıştır. M. Suphi önderliğindeki TKP, komünist niteliğine rağmen, Kemalist hareket ve Kürt ulusal sorunu gibi temel meselelerde esasta hatalı bir yörüngedeydi. Bu temel hatalar, partinin programatik çerçevesinin, genel stratejik siyasal çizgisinin sakatlanmasına, önemli zayıflıklar içermesine yol açıyordu. Ki bu hatalar sadece, M. Suphi ve önderliğindeki TKP ile sınırlı değildi. Komüntern, SBKP ve önderlerinin de hatalarıydı. Entarnasyonal proletaryanın büyük öğretmenleri Lenin ve Stalin yoldaşların da hatalarıydı. Kaypakkaya yoldaş, komüntern ve Lenin-Stalin yoldaşların ne bu hatalarına ne de örneğin; yoldaş Mao'nun Stalin'e yöneltiği diğer eleştirilerdeki Stalin'in hatalarıyla bir hesaplaşma, açık eleştirilerle ideolojik meydan okuma duru-

munda olamadı. Kimi eserlerin o dönemler henüz çevrilmemiş olması gibi gerekçelerden bahsedebiliriz, ama bu yeterli değildir. Zira, Doğu Perinçek komüntern'in ve Lenin-Stalin yoldaşların ölümsüz , bilimsel öğretilerine değil, tali düzeydeki hatalarına dayanarak, Kemalist-sosyal şoven çizgisini aklamaya çalışıyordu. Önder Kaypakkaya, komüntern ve önderlerinin hatalarını, o dönem de görebilirdi, eleştirebilirdi. Kanımızca ya otoriteye karşı gelmeme, ya da hataları görüp anlayamama durumu sözkonusudur. Başkan Mao'nun %70, %30 esprisiyle Stalin'i değerlendirme ve hatalarını eleştirme durumu, modern revizyonizme karşı mücadele belgelerinde mevcuttu ve bilinme durumundaydılar. Tüm bunları ayrı bir bölümde tartışacağız. Ancak şunu da belirtelim ki, yoldaş Kaypakkaya, Komüntern'in, enternasyonal proletaryanın öğretmenlerinin kimi hatalarına rağmen, onları açıktan eleştirmiş olmasa bile, Kemalist hareket ve Kürt ulusal sorunu konusunda diğer temel meselerde olduğu gibi Türkiye-Kuzey Kürdistan devrim tarihinde yeni-nitel bir çığır açmıştır. Komüntern'in hatalarını tekrar etmemiştir. Açıktan eleştirerek meydan oku-masa da, savunmamıştır.

Kaypakkaya ve kurucu önderi olduğu TKP(ML), M. Suphi önderliğindeki TKP'nin komünist mirasının savunucusu ve onun yeni nitel bir aşamaya ulaştırılarak yeniden ve yeniden yaratılmasıdır.

M. Suphi TKP'sinin rutin bir tekrarı anlamında devamı kesinlikle değildir. Onun hatalarından köklü bir kopuştur da. Kaypakkaya önderliğindeki TKP (ML)'nin kuruluşunu Suphi önderlikli TKP'nin sıradan bir devamı, doğal bir evrimi olarak göremeyiz. Kaypakkaya ve önderliğinde kurulan TKP(ML), devrim tarihimizde başlı başına bir devrimdir. Komünist mirasını savunmuş olması ve sonuna kadar da savunmamız, TKP(ML)nin, Suphi TKP'sinin tekrarı ve devamı olarak görmemizi gerektirmez. Rutin tekrar ve bu anlamda devamdan ibaret olsaydı, Kaypakkaya ve TKP(ML)'nin bırakalım yeni-nitel bir çığır olmasını (coğrafyamız devrim tarihi açısından) komünist olması dahi mümkün olmazdı. Doğal bir tekrar ve devam olsaydı, Maoizm yakalanabilinir miydi? TKP(ML)'nin kuruluşuna temel teşkil eden, çokca vurguladımız ve vurgulayacağımız, bilimimizin kültür devrimiyle ulaştığı üçüncü nitel aşamanın ürünü olmasıydı. 1920'lerde buna ulaşılamazdı. Zira bilimin Maoizm seviyesine ulaşmasına kaynaklık eden olaylar, koşullar cereyan etmiyordu. Hiçbir hünerli beyin pratik dışında teori icat edemez. İnsanın bilincinin varlığıyla ilişkisini idealizmin sefaleti hiçbir zaman anlamadı. Diyalektik materyalizmle, Mao'nun deyimiyle, "idealizm son sığınağı olan tarih felsefesinde de kovulmuş"tur. Skolastik, kıymeti kendinden menkul filozofların sözde "usta" beyinlerin, koşulları olmasaydı, sosyalizmin bilimsel öğretisine ulaşmaları düşünülemezdi. Sınıf mücadelesini Marksistler keşfetmedi. O, bir olguy-

du. Marks'tan önce de bu kabul edilmekteydi. Tarihsel aşamanın belli bir döneminin başlıca sınıfları olarak proletarya ve burjuvazi arasındaki savaşımın zorunlu, bilimsel bir analizi ve senteziydi. Bilgi, hareketi itibarıyla dur-durak bilmez sonsuz bir süreçtir. Doğa ve toplumda her bir süreç kendi iç çelişkileri zeminindeki kaçınılmaz-mutlak olan mücadele yoluyla ilerler, değişir. Bilgide, bu ilerleme ve değişimlere bağlı olarak sürekli ilerler, ilerlemelidir. Bilgi pratikten gelir, yeniden pratiğe giderek, derinleşerek, ilerleyen bilgi seviyesine ulaşır. Bir kereye mahsus değil "sonsuz devreler" biçiminde tekrarlanarak, her bir dönüşüm içerisinde pratik ve bilginin bir üst düzeye yükselen muhtevası, sonsuz bir süreç olarak yürür. Bilmek-yapmak ilişkisi, diyalektik meteryalist bilgi teorisinin anlaşılabilir seyridir bu. Çelişki her bir maddenin temel gerçeğidir. Onsuz bir şey yoktur, olamaz. Herbir maddenin hareket biçimi o maddenin kendi özel çelişkisiyle ilgilidir. İnsanın herhangi bir maddenin hareket biçimlerine ilişkin bilgisi, onun temelini oluşturan maddenin özgül hareket biçimine ilişkin olanıdır. Ama bu diğer biçimlerin, kendine özgü niteliksel biçimlerini görmezden gelmemizi gerektirmez. Şeyleri biribirinden ayırmanın, her hareket biçiminin özgül çelişkisini kavramanın, her bir maddenin özel niteliğini anlamanın yolu, her zaman herşeyde varolan çelişkinin yanısıra, herbir özgülde onun aldığı biçim ve hareketininde kavranmasıdır. Burada çelişkinin evrenselliği ve her bir maddedeki özgüllüğünü tartışmayacağız. İşaret etmek istedigimiz, bilginin hareketindeki sürekliliktir. Her bir bilgi, içinden çıktığı pratikle ilgili bilgiden genele doğru bir gelişme seyri izler. Çok farklı değişik şeylerin özel niteliğinin kavranması ile, özgül değil, genel bilgiye geçebilir, her birşeyin ortak niteliğini bu yolla öğrenebiliriz. İşte bu genel ortak bilgi yoluyla, her bir somut şey ve özgüllüğü de daha net anlaşılabilinir. Özelden genele, genelden özele, bilimsel yönteme bağlı, "helezonlar" halinde ve herbir dönüşümde mütemadiyen ilerleyen, iki bilgi sürecinin biribirlerine bağımlı olduğunu anlatır.

Partimizin doğuşunda Kültür Devriminin tayin edici olduğunu görmeyişimizin temel gerekçelerinden biri, herşeyi tayin edenin iç çelişkiler olduğu gerçeğinden hareketle, Kültür Devrimini "dış olgu" olarak ele alma yanılgısıydı. Bu, mekanik bir yaklaşımdı. Egemen sınıflar, komünizmi ve rehber ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm'i hep "kökü dışarıda", "gavur icadı", "dışarıdan vatanı bölme projesi" olarak propaganda ettiler. Bunu anlayabiliriz. Enternasyonal proletaryanın evrensel-ortak ideolojisidir Marksizm-Leninizm-Maoizm! Özel bir Çin ve Rus işi değildir. Milliyet patentli hiç değildir.

Hangi parçada olursa olsun enternasyonal proletarya somut koşulları diyalektik-metaryalist bakış açısıyla ele alır. Her bir parçadaki iktisadi-siyasi-kültürel koşulların farklılığı, proletaryanın dünya çapında komünizme yürü-

yüşünde ortak, genel stratejik silahı olan proleter dünya devriminden alıkoymaz, koymamalıdır. Proleter dünya devrimi, proletaryanın her bir halkadaki eyleminin özü, başlıca içeriğidir. Koşulların farklılığı, devrimin özde değil, biçimde ulusal karakterine işaret eder. Hangi kıta ve parçada olursa olsun proletarya biribirinden tecrit, ayrı bir sınıf değil, enternasyonaldir. Diğer sınıflar için de bu, böyledir. Proletaryanın objektif enternasyonal bağı bir yana, onun gerçek gücünü yaratan MLM ideolojisidir. İçerikte değil, koşullardaki farklılıklar açısından devrimci proletaryanın her bir halkada kendi burjuvazisinin hesabını görmeyi, yani altetme-komünizme yürüme mücadelesi biçimde milli bir karekter taşır. Komünizmin evrensel ilkeleri, ülkeler, uluslar, halklar arası şimdiki eşitsizlik ve farklar açısından uygulamada biçimde değişiklikler içerecektir. Farklı özgül görevlerin zorunluluğudur bu. Enternasyonal proletarya için dünya çapında komünizme yürüme temelindeki ortak enternasyonal görevi ele alışta somut koşulların zorunlulukları da vardır, asla atlanamaz. Somutta, yani her ülkede ele alışta, biçimde somut tarzı, ulusal ve özgül (özgül bir seyir izlese de) ne varsa ele almayı kavramak ve değiştirmek görevdir. Bu durumun sonucu olarak Yeni Demokratik ve Sosyalist devrimler gibi bugün iki başlıca bileşenden oluşan proleter dünya devriminin ve rehber ideolojisi MLM'nin "dış olgu" teorileriyle "yabancı" ilan edilmesi, proleterya ideolo-jisine yabancı milliyetçi burjuvazinin çizgisidir. Ekim, Çin, Büyük Proleter Kültür Devriminin genelde evrensel derslerinin yanısıra, özgül özellikleri de vardır. Başkaları için şu veya bu dolaysız pratik içinde değilde, kendileri açısından dolaylı bir pratikte ortaya çıkmış ve bilimsel olarak ispatlanmış evrensel derslerin "benim için dış" diye nitelenmesi, dar deneyci (ampirik) bir yaklaşımdır. Revizyonizmdir. Dolayısıyla enternasyonal proletaryanın coğrafyamızdaki müfrezesi devrimci proletarya, MLM'ye, Kültür Devrimine "dış kaynaklı bir olgu" gözüyle bakamaz.

Diğer meseleye gelince; mücadelenin kendiliğinden seyri içinde işçi sınıfı vd. ezilen sınıflar komünist bilince ulaşamazlar. "İç ve dış olgu" biçimli kaba metaryalist açıklamacılara sormak gerekir: Kaba ayrımlarınızın "iç çelişki esastır" gerekçesine dayanarak şunu söyleyebilirmisiniz? İşçiler vd. ezilen emekçi sınıflar böyle bir "kanunun" gereği olarak, kendi mücadelelerinin kendiliğinden sonucu olarak, komünist bilinci yakalayabilirler. (!!!) Kaba ekonomist teoridir bu, MLM bilince emekçiler kendiliğinden erişemezler. Bu bilinç, öncülerin dışarıdan taşıyacakları ve ezilenleri kendi deneyleri üzerinde eğiterek buluşturacakları bilinçtir. Kaldıki Kaypakkaya, kendiliğindenci sınırlar içinde seyreden gerçek proleter sınıf bilinci ile tanışmamış, kendiliğindenci lokal ya da dünyadan muaf kapalı bir "iç" fenomen değil, devrimci enternasyonal bilinçli komünist önderdi.

Partimiz TKP(ML), M. Suphi TKP'sinin ne organik ve ne de her yönlü ideolojik-siyasi devamı değildir. İdeolojik-siyasi gerekçeleri açıklamaya çalıştık. Organik açıdan ise durum yine açıktır. M. Suphi ve yoldaşlarının hatalarının, Kemalist harekete karşı iyimserliklerinin faturası ağır oldu. Kemalistlerce katledildiler. Şefik Hüsnü ve ekibi önderliğinde TKP burjuva demokrat, reformist bir mevziye dönüştü. Yakup Demir ve İsmail Bilen ekiplerinin TKP'si de, modern revizyonizmin, sosyal emperyalizmin bir aleti haline geldi. Partimizin M. Suphi sonrası TKP ile hiçbir organik bağı olmadığı gibi, ideolojik-siyasi akrabalığı da yoktur. Revizyonizm ve şövenizmi MLM ile bombalama karargahıdır TKP(ML)!... Bırakalım Şefik Hüsnü reformizm ve şovenizmini, TKP(ML), M. Suphi seviyesinin sadece tekrarı-devamı olsaydı, komünist değil, ama revizyonist olabilirdi. M. Suphi sonrası yaşanmış onca tecrübeye, yani Dersim, Koçgiri gibi katliamlara rağmen Kemalist hareket ve Kürt ulusal sorununda halen adım atmamak şovenizmle kör olmak demekti. Şovenizmde ısrar demekti. Bunu aşmakta yetemezdi. Modern revizyonizme karşı başkan Mao önderliğindeki mücadele, UKH için yeni nitel bir birliğin temelini ortaya koyuyor ve kültür devrimi ile üçüncü aşamanın manifestosunu göndere çekiyordu. Komünizm öncelikle ancak böyle temsil edilip, uygulanabilirdi. İşte kültür devriminin ürünü partiler, komünizmin eski seviyesinin tekrarı değil bu mirasın üçüncü nitel aşaması Maoizmin yarattığı yeni tarihsel-stratejik bir doğruluştu. Ne Maoizm ne de onun yarattığı bu yeni nesil, Marksizm-Leninizm'in zıddı ya da ondan kopuk kendi başına bir gelişme değillerdir. Bunlar üzerinde yükselerek yeni sorunların cevaplanması temelinde bilimimizin nitel ilerletilmesi bayrağıydılar.

MLM; ekonomi politik, bilimsel sosyalizm, felsefi bir donanıma sahip olmasaydı (Bu bilinç, pratiğin kendiliğinden bir sonucu değildir. İbrahim'e de dışarıdan geldi.), ne "bölge tahlilleri" ve sosyo-ekonomik yapı «taslak çatısı" nede halk savaşı çizgisi ortaya konulamazdı. Aslolan çizgidir, bilinçtir. "Yetenek" değildir. Doğru çizgi, teknik, yetenek, uzmanlık gibi ögelerle yaratılamaz

Pratikte cereyan eden olgular Kaypakkaya'yı güçlü bir algılamaya götürdü. MLM teoriye ise, bu algılama yaratıcı bir tarzda uyarlayarak ortaya koyabildi.

MLM, ekonomi politik bilimi ile donanmasaydı Kaypakkaya, "sosyo-ekonomik yapının taslak çatısını oluşturur" olabilir miydi? Coğrafyamızın iktisadi, siyasi dengesizliklerini, bölgeler arası eşitsizlikleri pratik gösteriyordu. Toplumların gelişiminin ekonomik yasaları, bilimsel olarak ortaya konulmadan, kendiliğinden Marksist ekonomi doktrin ortaya konulamazdı. MLM ekonomi-politik dışında, üretim ilişkileri; yani nesneler değil, insanlar arası ilişkiler ve son tahlilde sınıflar arası ilişkiler, bilimsel olarak incelenemezdi. Üretim iliş-

kileri alanı içindeki, üretim araçları mülkiyet biçimi ve bu temelde üreticiler arasındaki ilişkiler, ürünlerin dağılım biçimi, bilimsel olarak tahlil edilemezdi. Mülkiyet biçimi, üretim ilişkilerinin niteliğinin temelidir.

Bir sınıf mücadelesi bilimi olarak ekonomi politik, sınıf mücadelesi, insanlar arası ilişkiler ve çağdaş proletaryanın ortaya çıkması zemininde yükselen ve insanlık tarihi açısından da tarihsel materyalizm ve diyalektik yöntem atlanarak ele alınamaz. Sentezlere kendiliğinden ulaşılamaz. Ekonomi-politik, felsefe, bilimsel sosyalizm, MLM teorinin başlıca üç bileşenidir. Temel teorik dayanak ekonomi-politiktir. Bileşenler biribirlerinin karşısına çıkarılamazlar. Diyalektik materyalizm kullanılmasaydı, sınıf mücadelesi atlansaydı, Marks komünizmin zorunluluğuna ulaşamazdı. Sadece vurgulayarak geçtiğimiz bu bilim dallarının ilişkileri, birliktelikleri, başlı başına ele alınması gereken konulardır. Mesele şudur: Bazıları MLM öğretiyi, kaynaklarını ve ortaya çıkışını, partinin doğuşu tezinde (!!) neredeyse, siyasal coğrafyamızın kendiliğinden pratiği ile sınırlandırmış durumdadır.

Marks, Alman klasik felsefesi, İngiliz klasik ekonomiği-politiği Fransız sınıf mücadelesi (sosyalizmi) dışında, kendiliğinden ve tesadüfü bir dahi olarak tanımlanabilir mi? Tanımlanamaz. Bazılarının kendiliğindenci çizgisinin diğer yüzü de, Kaypakkaya'yı ele alırken, onu insanlık tarihi ve proletarya biliminin gelişme kaynaklarını yadsıyarak, idealistçe yeryüzüne indiren yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda ise kendilğindenci pratik, kaynaksız ve pratik dışı bir teoriye, felsefi idealizme uzanmaktadır. Bilimsel olarak bir teori-pratik birliği izahatı yoktur. Teori-pratiği birleştirme, diyalektik ve tarihsel materyalizmi kullanmak yadsınmıştır. Partimizi yaratan asıl öğe olan kültür devrimine çıkamama, bu gerçekle ilişkilidir. Marks'ı, Marks'ın sadece kendi pratiği ile sınırlandıramayız. Hegel ve Feueboch'ı dışlayarak, neyi alıp neyi yıktığı konusunda, Marksizm'i izah edemeyiz. Marks ve Engels eski materyalizmde ileri olan şeyleri alırlarken, kaba yönlerini de deşifre ediyorlardı. Mekanik metafizik yanını atıyorlardı. Sadece yorumlara değil, aslolanın dünyayı değiştirme olduğunu bayraklaştırıyorlardı. Diyalektik-tarihsel materyalizm sınıf mücadelesi, ekonomi politik, doğruyu nitel olarak ilerletip alma, yanlışlardan köklü kopma zemininde yükselmişti. Bazılarında bu yaklaşım yok. Ulusal soruna, MLM çözümlü ve proletarya bilimine, halk savaşı, DHD-DHİ gibi konulardaki yeni nitel katılımlara İbrahim yoldaş, sanki kendiliğinden ve bizzat kendi pratiği içinde sahip olmuş. Sözü edilse de, Maoizm'in kavranmadığı buradanda bellidir.

Neden İsim Değişikliği?

TİİKP program taslağının eleştirisinde yoldaş Kaypakkaya, partinin adı ne olmalıdır sorusunu, bilimimiz ekseninde, birçok olguyu analiz edip tayin edici ve genel geçerli bilimsel senteze ulaşarak cevaplamıştı. İdeolojik-teorik-siyasi yaklaşımı, son derece öğreticidir. Partimizin adı ne olmalıdır? Tartışmalarını ele almada, başlangıç ilkesi niteliğindedir. Ama TİİKP program taslağının, revizyonist-sosyal şoven niteliğine meydan okurken diyordu ki; "İleriye doğru adımlar atmak gerçek bir ilerleme sağlamak başlıca amacımız olmaladır." Kaypakkaya'nın vurguladığı gibi, Marks'ta işaret etmişti[o]: "İleriye doğru atılan her adım, her gerçek ilerleme, bir düzine proğramdan daha önemlidir." Proğram önemlidir. Ancak gerçek değerini, MLM bir niteliği, çizgiye ve alternatif çözüme sahip olmasında bulur. Komünist parti birliği, üç başlıca bileşenden oluşur.

1) İdeoloji (Marksizm-Lenenizm-Maoizm) ve bunun her ülkenin somut koşullarıyla birleştirilmesi, yaratıcı bir şekilde uygulanmasını ifade eden, devrimin önder çizgisi olarak MLM güzergah.
2) Program,
3) Genel siyasi çizgi ve bunun hayata geçirilmesini ifade eden mücadele, örgüt ve savaş hattı.

Başka türlü de Komünist Partisine gerçek anlamda sahip olunamaz, sağlam temelde inşaa edilemez. . Partimizin varlık nedeni, sadece yeni demokratik ve sosyalist devrim proğramı ile sınırlandırılamaz. Parti, yeni demokratik ve sosyalist devrim için birleşmişler örgütü değildir. Sadece, Yeni Demokratik Devrim asgari rogramımız, bir kapitalist toplum inşa etme amacına yönelmez. Sosyalizme durmaksızın geçme, komünizme ulaşmak için, tüm sosyalizm geçiş dönemi boyunca da proletarya devriminin sürdürüleceğini, baştan itibaren ilan eder.

Yeni Demokratik Devrim, Proleter dünya devriminin bir parçasıdır, ancak yine de, koşullarımız itibarıyla geçeceğimiz bu zorunlu-tarihsel durakta, üstlenip-çözeceği burjuva görevlerdir. Bu temelde sınırlı birlik, komünist parti birliği için açıktır ki, yeterli olamaz. Aksine bu birlik zemini, emekçi sınıflar ve ezilenlerde birliğe yön veren asgari bir temeldir. İdeolojiyi, genel siyasal-stratejik çizgiyi, komünizm nihai hedefimizi, "programcılık" velvelesiyle, tahrip eden ve bilimsel güzergahımızı, dejenere eden yaklaşımlarda, tarihimizde şahit olduğumuz, partimize yabancılaşmayı ifade eden olgulardır. Laletayn değil, doğru ideoloji (MLM) rehberliğinde, bir programa sahip olmalı ve olacağız. Maoist'leri, diğer tüm müttefik sınıflardan ayıran çizgiye sahip olmalı olacağız. Yeni Demokratik Devrim asgari programımız, proletarya diktatörlüğünü hedeflemeklede sınırlı değildir. Proletarya diktatörlüğü altında, devrimin,

komünizme kadar devam ettirileceğini beyan eder ve bu bilinçle donanır. KP'si yönlendiriciliğinde, proletarya önderliğinde, diğer müttefik güçlerle oluşturulacak, bir yanıyla ortak bir diktatörlük olan demokratik halk iktidarı, proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimidir.

Proletarya diktatörlüğünün evrensel genel ilkeleri, değişik somut koşullarda, değişik biçimler alır. AEP gibi doğmato modern revizyonistler, proletarya önderliğinde olsa da, diğer müttefik sınıflar iktidarda yer alıyor gerekçesiyle, demokratik halk iktidarı, işçi-köylü diktatörlüğü şeklindeki biçimleri, proletarya iktidarı olarak görmüyorlardı. İşçi-köylü sovyetlerine, Kamenev-Zinoyev'de "proletarya iktidarı başka sınıflarla paylaşmaz" gerekçesiyle itiraz ediyorlardı. Proletarya önderliğini ve KP'sinin yönlendirici güç olmasına rağmen, itirazlarını sürdürüyorlardı. Oysa proletarya diktatörlüğünün genel özellikleri neydi? Sosyalizm ve komünizme yönelme, proletaryanın egemenliği ve bu amacın gerçekleştirilmesi için proletaryanın diğer müttefiklerle özel ittifakı! İşçi-köylü Sovyetleri de, Demokratik Halk Devrimi'de, öz olarak böyledir. Öz, proletarya iktidarıdır. Değişen somut koşulların sonucu, yol ve yöntemlerdir. İktidarın programı, yönelimi, görev ve eylemi, sınıf karakterini belirler. Demokratik Halk İktidarı'nın sınıf karekteri proleterdir. Koşullar, somut biçim vermektedir. Komünist olmak için, artık proletarya diktatörlüğünü savunmakta yetmez. Proletarya diktatörlüğü altında komünizme kadar, proletarya devrimini sürdürmeyi savunma ve uygulama zaruridir. Maoizm olmazsa-olmaz kriterdir. Neden program, parti birliğinin tek saç ayağı değildir, meselesi açıktır sanırız. Kaldıki, parti birliğinin başlıca üç saç ayağı içinde, esas olan komünizm yönelimidir. MLM ideolojidir. Diğerleri önemsiz değil, buna bağlı olarak son derece gerekli ve önemlidirler. Partinin isminin ne olması gerektiği konusunu da, bu yaklaşımdan öğrenmek, isimlendirmeye taşımak tayinedici önemdedir. Sınıf niteliği gereği, TİİKP'sinin anlayamayacağı da buydu. İsmi burjuva sınırları aşmıyordu. Bilimsel olarak doğru olan, isim ne olmalı sorusunu 1917'de Lenin'de, partilerinin isimlendirilmesi anlamında ele almıştı. Kaypakkaya'nın da aktardığı gibi, Lenin şöyle demişti:

"Marks ve Engels'in yaptıkları gibi, kendimize komünist partisi adını vermeliyiz." Komünistlerin partisinin adı, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi (RSDİP) idi. 2. Enternasyonal'in ihaneti ve çöküşüne kadar, komünistler, partilerini genelde Sosyal Demokrat İşçi Parti'leri olarak adlandırmışlardı. Almanya kaynaklı Lassal'cı bir gelenekti. 2. Enternasyonalin ihanetinden sonra, isimlendirme meselesi gündemleşen-güncel bir tartışma konusu oldu. 1917'de Bolşevikler, tartışmanın başını çektiler. Mesele, sadece 2. Enternasyonal'in ihaneti ile ilgili değildi. Bir faktör buydu, ancak esas mesele, bilimsel olarak hangi ismin doğru olacağıydı.

Lenin tartışmayı açıklığa kavuşturdu. Dediki evet, 2. Enternasyonal'le bu isim kirlendi, dolayısıyla kirli elbiseyi atmak ihtiyaçtır. Daha da önemlisi "sosyal demokrat" olarak isimlendirme, nihai amacımız olan komünizmi bilimsel ifade etme durumunda değildir. Lenin doğrudur. Kaypakkaya'nında vurguladığı gibi, bilimimizin kurucuları şöyle haykırmışlardı:

"Komünistler kendi görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak şimdiye kadarki tüm toplum düzeninin zorla yıkılması yoluyla ulaşılabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim karşısında titresinler. Proletaryanın zincirlerinden başka kaybedecekleri birşeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var."

"Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin!"

Komünizmi hedefleyen, açıkça ilan etmesi gereken, amacı için eskimiş-köhne düzeni, zorla yıkmayı ilan eden ve pratiğine giren, partimiz için, komünist isimlendirmesi, bilimsel bir gerekliliktir. Partimiz, sınıfsız bir toplum için mücadele ediyor. Proletarya diktatörlüğü, komünizme ulaşmak için, proletarya devrimini sürdürmek, her bir sınıf, cins, ulus, eşitsizliğinin ortadan kaldırıldığı, proletarya devletinin de antika müzesine gönderileceği, sınıfsız-sınırsız devletsiz bir topluma ulaşmanın hizmetindedir. Proletarya diktatörlüğü amaç değil, komünizme ulaşmak için araçtır. Dolayısıyla, partimizin ismini, sosyalizmle tanımlayamayız. Komünizm, partimizin isminin başta gelmesi gereken temel noktasıdır. 1917'de, "Sosyal Demokrat İşçi Partisi" adının değiştirilmesini savunan Lenin, birincisi, komünizm hedefinin gerektirdiği bilimsel isim esasından yola çıkıyordu. 2. Enternosyonal ihanetinin kirinden kopuşta, başka gerekçeydi. 1919'da partinin adı, Rusya Komünist Partisi olarak değiştirildi. Komünist Enternasyonal'de (3. Enternasyonal) kurulmuştu. Enternasyonal'e üye olan partiler, bir kural olarakta, isimlerini komünist olarak değiştirdiler. Eskiye devam edenler, revizyonist-sarı enternasyonal'in "Sosyal Demokrat" isimli partileri olarak kaldılar. İhanetlerini pekiştirerek, uşaklık sınavını geçtiler. Emperyalist partiler, emperyalist hükümet partileri haline geldiler. Komünizm adlandırması doğrudur, diğer mesele de şudur:

Şimdiki durumda da, Kaypakkaya döneminde de, "Komünist" adlandırma, yetmezdi, yetmedi. Kaypakkaya'nın da işaret ettiği gibi, Kruşçev karşı-devrimci darbesinden sonra, Sovyetler ve Doğ Avrupa'da, modern revizyonist-burjuva diktatörlüklerin (sosyal faşizmin) yönetici güçleri olan partiler "komünist" adını taşımaya devam ediyorlardı. Ülkemizde de modern revizyonist karargah "TKP" adıyla, "Komünist" ismini kullanıyordu. Kesin bir ayırım çizgisi çekilmeliydi. Marksist-Leninist sıfatı, komünizm ismine bir ilave olarak benimsendi. Komünizme, enternasyonal proletarya, dünya çapında hep

beraber gidecek. Herhangi bir "ulusal" sınır içinde, komünizme ulaşılamaz. Bu ortak yürüyüşte, her halkadaki proletarya, öncelikle kendi egemenlerinin hesabını görecektir. Devrimci enternasyonalizm, her bir ülkede, devrimin gerçekleştirilmesini emreder. İçerikte enternasyonal olan bu mücadele, somut koşullardaki farklı görevler vb. itibarıyla biçimde ulusaldır. Emperyalist dünyanın, ezen-ezilen ülke ve uluslar biçimindeki bölünmüşlüğü, gerçeği anlamamız için yeterlidir. Her bir devlet sınırları içinde ve siyasal bir coğrafya olması itibarıyla, oralardaki, her millet ve milliyetten proletaryayı, bir tek partide örgütleme fikrinin gereği olarak, Kaypakkaya, Türkiye ismini de önemsedi. Partimizi, TKP(ML) olarak isimlendirdi.

Komünizmin ulusal sınırlar içinde kazanılamayacağına işaret ettik. Bu açıdan bakıldığında, isim anlaşılabilir. Lenin'in önerisi komünizme gidişte, her bir siyasal coğrafyada (devlet sınırları anlamında) devrimin gerçekleştirilmesi somut yürüyüşün seyridir. TKP(ML) isimlendirmesinde, Kaypakkaya'nın fikri budur. Kaldı ki, Lenin yoldaşın önerisine rağmen, isim RKP olarak kararlaştırılmıştı. Marks-Engels'te, siyasi coğrafyayı tanımlamamışlardı. Komünist partisi adıyla yetinmişlerdi. Genel olarak doğruydu. Şöyle bir sorun var. Enter-nasyonal bir sınıf ve mücadelesi enternasyonal içerikli olsa da, kapitalist-emperyalist dünya gerçekliğinde her devlet sınırları içindeki proletarya, somut koşullar gereği, biçimde "ulusal" karekterli bir mücadele içindedir. Öncelikle kendi egemenlerini yıkması, enternasyonalizmin aldığı somut biçimdir. Bu açıdan kabıldığında, komünist parti isimlendirmesine ek olarak bir de ülke adının da konulması anlaşılabilir. Ülke adlandırmasının eklenmesi mutlak kanun değildir. Hangi parçada olursa olsun, proletarya devrimi kendi başına bir amaç değildir. Proleter dünya devriminin hizmetindedir. Aynı ortak amaçta, proletarya ideolojisi rehberliğinde ve proleter dünya devrim hedefinde birleşir. Bu açıdan ülke isminin ekte belirtilmesi mutlak bir prensip değildir. Ekte belirtme, proletaryanın, hangi parçadaki mücadelesini anlatma ihtiyacı gereği, sözkonusu olmaktadır. "T. C" denilen siyasal coğrafya ve devlet sınırları içinde, ezen-ezilen uluslar, azınlıklar var. Kaypakkaya yoldaşın partimizi isimlendirmedeki, Türkiye ekinde, sözkonusu olan, bir siyasal coğrafya ve devlet sınırlarının adıdır. Millet ve milliyetler olgusu değil. Proletarya partisi ulusal değil, bir sınıf partisidir. uluslara göre parti, milliyetçi burjuvazinin görüşüdür. Nerede olursa olsun, proletarya örgütlenmesini, bilimimizin evrensel geçerliliğe sahip ilkeleri yönetir. Bu bilim, MLM'dir. Proletarya enternasyonalizmi, her halkadaki proletaryanın mücadelesinin özüdür. Görevler açısından her halkadaki somut koşullardan kaynaklı farklılıklar biçimseldir. Her yerde proletarya dünya proletaryasının bir müfrezesi olarak örgütlenir. Geçerli olan bu ortak özdür. Özünü somut koşullara göre biçimlendirilir. Şunu söyleyelim: Uluslara göre

örgütlenme çizgisi yanlıştır. Ayrıca, ezilen ulus bölgelerinde, merkezi partiye bağlı, alt bir şube, seksiyon örgütlenmesi de, büyük-küçük kardeş anlayışıdır. Yanlıştır. Konuyu ayrı bir bölümde tartışacağız. Burada sadece milli meselede, Kaypakkaya'nın proğramatik çözüm olarak, bölgesel özerlik fikrine ve proletarya örgütlenmesinde, bugünden, bunu nasıl ele almamız gerektiğini tartışmaya olan ihtiyacı vurgulamakla yetineceğiz. Marks-Lenin'in parti isimlendirmesindeki yönelimleri temel alındığında partimizin adının da **MAOİST KOMÜNİST PARTİSİ** olarak değiştirilmesi de en doğru ve bilimsel olandı.

Yoldaş Lenin, 1918'deki parti isminin değiştirilmesi önerisinde dahi, Rusya ekini söylememiş, KP'si demişti. Ki, Ekim devriminin gerçekleştirildiği, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını gerçekleştirme imkanına sahip olunduğu ve gerçekleştirildiği bir durumda dahi Lenin'in tezi bu idi. Tabii ki Siyasal coğrafyamızda, ulusal eşitsizliklerden kaynaklı kaygıları sadece isimle telafi etmek çözüm değildir. Gerekli olan milli meselede doğru bir çözüm proğramına sahip olmaktır. Kaypakkaya çizgisi buna sahiptir.

Dostta, düşman da biliyor. İsimle değil, kendimiz Kaypakkaya'cı çizgiyi savunup, uygulamakla, geliştirmekle Kaypakkayayı her türlü şovenizm ve burjuva milliyetçiliğinden ayırtedebiliriz. Ne halkçı popülüst eğilimleri, ne de ezilen ulus milliyetçi duygularını, isimle okşama durumunda olamayız. Kaypakkaya olmadı. Ezilen ulus milliyetçiliğinin, partimize, sanki ulus merkezliymiş gibi, bir "Türk Partisi" olarak bakmaları kadar, Türkiye isimlendirmesini şovence ele alan anlayış sahipleri de alt edilmelidir. Biz, bir sınıf partisiyiz. Hiç kimsenin kendi yanlış çizgileri temelinde kullanmaya müsait olmayan bir partiyiz. Bu, partiyi en iyi ifade eden isim, **MAOİST KOMÜNİST PARTİSİ'dir.**

TKP(ML) ismini aştık. Hem bu temel bir gerekçe, hem de başka nedenlerden ötürü gerekliydi. TKP(ML), büyük ve şanlı tarihin ismidir. Türkiye-Kuzey Kürdistan da yeni nitel bir çığırın açılmasının adıdır. Revizyonizm, şovenizm, reformizm'den, büyük proleter kültür devriminin ürünü olarak köklü topuşun, Maoist kızıl bayrağı, gökyüzünü fethedercesine göndere çekmenin kızıl sancağıdır. 30 yıldır bu isimle yaşadık. TKP(ML), Maoist Komünist direnişin muhteşem mirasıdır. Önder Kaypakkaya'nın da armağanı. Yeni ismimizin, bu şanlı mirasın temeli, devamcısı, ilerleticisi ve bu partiye Kaypakkaya sonrası bulaştırılmış ideolojik-siyasal tahribatların, makyavelizmin, grupçuluğun, sağ ve sol eklektizmin, kısacası Maoizm'den kırılışın, partimize Maoistçe gerçek anlamda sahip çıkıp, yücelmeyi ifade edeceğini biliyoruz. Bilimsel olarak doğru olduğunu da biliyoruz.

Maoizm, bilimimizin yeni nitel üçüncü aşamasıdır. Maoizm'i savunmak ve uygulamak, komünist olmanın başlangıç kriteri ve özüdür. Marksist-Leninist

olmadıkları halde, kendilerini ML adlandıranlar var. Maoizm savunulmadan, ML savunulamaz. Maoizmi savunan ve uygulayanlar olarak, bu temel ayrım noktasını, partimizin isimlendirilmesine de taşımalıyız. Maoist-komünistler olduğumuzu ilan etmeliyiz. MLM'i, özellikle Maoizm'i esas aldığımızı haykırmalıyız. Partimizin isminin değiştirilmesine ilişkin temel gerekçe de bilimimizin üçüncü aşaması olan Maoizm'dir. MLM bir bütündür. M-L bilimimizin birinci ve ikinci nitel aşamalarıdır. Bilimimizin ulaştığı nitel üçüncü aşamaya rağmen, kendimizi 1. ve II. aşamalarla adlandırırsak geriye düşeriz. Ne Maoist, ne de bu anlamda gerçek ML'ler olamayız. Biz sadece Marksist-Leninist değil, daha da önemlisi Marksist-Leninist-Maoistiz. Çünkü biz Kültür Devriminin ürünüyüz. Kültür Devrimi ile ideolojimiz Maoizm seviyesine ulaştı. Bundandır ki, yani Kültür Devriminin ürünü, Maoizm'in eseri olan Partimiz isminde de Maoist ekini mutlaka almalıydı.

Rusya Komünist Partisi ismi, yine bilindiği gibi, ayrı sosyalist cumhuriyetlerin, Sovyet sosyalist cumhuriyetler birliği olarak birleşmelerinden sonra, SBKPB olarak değiştirilmişti. Bir popülizm kaygısıyla değil. Maoizm adlandırması, partimizin isimlendirilmesinde, bizi diğer partilerden ad olarak kitlelerin ayırmalarını teknik olarak yardımcı olmak, sadece bu anlamda farkımızı ortaya koymak için değil, esas olarak, komünist olmanın esas ölçütü, Maoizmi, temel aldığımızı anlatır. Gerçek ilerlemeyi sağlayacak, cüret ettirecek Maoizm'dir. Ezilenlerin, emekçilerin her türlü aldatılması, bilinçlerinin bulandırılmasını gerçek anlamda önleyecek Maoizmdir. Amaçlarımızı en kesin, en yalın Maoizm aydınlatabilir. Nihai amacımızı Maoizm açık olarak ifade edebilir. Maoizm'in rehberliğinde dünya değiştirilip, gelecek kazanılabilir. En bilimsel, en çarpıcı, net ve kısa isim, doğru isim: **MAOİST KOMÜNİST PARTİSİ'dir.**

Partimiz isminin değiştirilmesinden dolayı partimizin eski isminden 30 yıllık haklı prestijinden yararlananlar olacaktır. Pragmagtistlere hatırlatırız. Biz, bilimsel doğruların savunucusuyuz. Maoizm, bilimsel doğrudur ve partimizin ismine yansımalıdır. Biz, daha geniş kitleler kaygısıyla özel mülkiyet alanında bulunan köylüleri, işçilerle aynı partiye ortak eden revizyonist TİİKP'si fikrini, gayet bilinçli, işçi sınıfı temeline dayanan, onun öncüsü olan gerçeğimizle alt ettik. Şimdi de aynı ve nitel olarak ilerlemiş bilimimizle, Maoizm ideolojisini ismimize taşıyarak bu isme yönelik hatalı ve yanlış anlayışları alt edeceğiz.

Büyük Proleter Kültür Devriminin ürünü, yani Maoizmin eseri olan bir Parti'nin isminin, Maoist Komünist Partisi olması, mantıki bir sonuçtur. Parti ismimizdeki ML ekinin, Maoist olarak değiştirilmesi, partimizi vareden bilimimizin, Maoizm'le ulaştığı yeni aşamanın bir gereğiydi.

Coğrafyamızda Türk, Kürt uluslarının yanısıra, çeşitli azınlık milliyetlerde yaşamaktadır. Kuzey Kürdistan'nın Türk egemen güçleriyle askeri-siyasi ilhakı bir gerçektir. Bu ilhakın ekonomik ilhakla birleştirilememesi, sömürge değil, Kürt ulusunun, ezilen bağımlı ulus statüsünü anlatır. İlhak ve milli baskının her türüne karşı olan Partimiz, ulusal parti değil, her millet ve milliyetten işçi sınıfının, sınıf partisidir. Herhangi bir ulusa ait olmadığının, net ifade edilmesi açısından da, Maoist Komünist Partisi, en bilimsel adlandırmadır. TKP(ML) de her milliyetten proletaryanın öncü örgütüydü. MLM'in, Türkiye-Kuzey Kürdistan koşullarına yaratıcı uygulanması temelinde ve MLM'in rehberliğinde bayrağını göndere çekmişti. Maoist Komünist Partisi programının, 12. maddesinde belirttiği gibi, "TKP(ML)'nin ismi, Marksizm-Leninizm biliminin Maoizm ile vardığı nitel aşama temel alınarak, Maoist Komünist Partisi (MKP) olarak değiştirildi. "

"**MKP; TKP(ML)'nin** her alanda devamı, ilerletilerek temsilidir. MKP programının 13. maddesi bunu yalın olarak vurguladı. MKP; TKP(ML)'nin ideolojik-politik ve örgütsel devamı olduğundan, TKP(ML) ile aynı tarihsel mirasın sahibi ve ileri seviyede devamcısıdır". Herhangi bir devlet sınırları içinde, proletaryanın tek sınıf partisi, bizim için tartışma konusu değildir. Milliyetçi çıkmaz açığa çıkmıştır. MKP, milli duyguları pragmatistçe okşamayı reddeder. Ulusal sorunda, proleter-halkçı çözümünü, programıyla açıklar. İsim değişikliği, burjuva milliyetçiliğe bir ödün değil, proleter enternasyonalist özünün gereğidir. Maoist Komünist Partisi'nin, hangi ideolojik, politik-örgütsel-tarihsel mirasın devamı, ilerleticisi olduğu ihtiyacının vurgulanmasının gerekli olduğu hallerde, TKP(ML) ismine gönderme yapılabilinir.

İşçi-Köylü ittifakı özellikle yoksul köylüler merkezinde bütün devrimci sınıfların birleştirilmesi siyaseti, Birleşik Cephe siyasetimizin yönelimidir. Sadece Yeni Demokratik Devrim döneminde değil, İşçi-köylü ittifakı sosyalist inşada da (özellikle emekçi köylülerle) temel önemdedir. Her tarihsel kesitte kapsamı genişleyip, daralsa da halk devrimcidir. İşçi-köylü temel ittifakının önemi yadsınamaz. Ancak, proleterya önderliğinde (KP'si yönlendiriciliğinde) ordu, halkı kapsamak zorundadır. Halk sınıfları işçi ve köylülerden ibaret değildir. Bu anlayışla, ordumuzun TİKKO olan ismi, Halk Kurtuluş Ordusu (HKO) olarak değiştirildi. Kongremiz, TMLGB olan Gençlik Örgütümüzün ismini de, Parti ismindeki değişikliğe bağlı olarak, Maoist Gençlik Birliği (MGB) şeklinde değiştirdi. HKO, TİKKO'nun; MGB-TMLGB'nin her alanda geliştirilerek devamını ifade eder. Gerekli her durumda bu devamlılık ve ilerlemede vurgulanacaktır.

Yaşasın Marksizm-Leninizm-Maoizm!

Marks, Engels ve Marksizm;

Marks yoldaş Friedrich Engels'in de yardımıyla, o dönem en ileri üç fikir (klasik Alman Felsefesi, klasik İngiliz ekonomi politiği, Fransız sosyalizmi) akımına dayanıp nitel olarak ilerleterek, sınıf mücadelesi pratiği içinde, küçük burjuva sosyalizminin tüm biçimleriyle hesaplaşarak, komünizmin teori-program ve taktiğini geliştirdi. Diyalektik materyalist felsefe, Marksist ekonomi politik, bilimsel sosyalizm gibi üç başlıca birleşenden oluşan bilimsel öğretisini oluşturdu. Yoldaşı Engels'le birlikte, 1847'de, komünistler birliği haçlı gizli örgütün üyesiydiler. Bu örgütün Kasım 1847 tarihli 2. Kongresinde önder düzeyde rol oynadılar. 1848'de Komünist partisi manifestosunu yazdılar. Manifesto, kapitalizmin yapısal anarşi ve çelişkilerinin, proletaryanın devrimci rolünün, siyasal iktidarın devrimle ve ZOR'la ele geçirilmesi, sosyalizmin kaçınılmazlığı ve buna tekabül eden proletarya diktatörlüğünün kullanılarak, komünizme ulaşma hedefiyle, sosyal şartların dönüştürülmesinin bilimsel bayrağında ücret köleliğine dokunmayıp, kutsayan, sadece köleliğin koşullarının biraz sözde "düzeltilmesiyle" ilgili, işçi hareketi içindeki, oportünizmi deşifre eden Marks, proletaryaya temel bilimsel bir silah kazandırdı.

Marksizm, Marks'ın öğreti ve düşüncelerinin metodunun bütünlüğüdür. Proletarya ideolojisinin gelişim tarihin ilk büyük kilometre taşı, birinci nitel aşamasıdır.

Yoldaş Mao'nun dediği gibi, doğru düşünceler, ne gökten iner ne de bellekte kendiliğinden doğar. Bu, sosyal pratikten (üç başlıca sosyal pratikten; üretim-sınıf mücadelesi-bilimsel deney) kaynaklanır. Kıymet-i kendinden menkul, düşünceyi sosyal pratikten kopuk, dahi-hünerli beyinlerin marifeti çizgisiyle, Dühring kendi dışındaki tüm teorileri küçümsüyor, adeta bir reklam şirketi misali, kendi-kendisini övüyordu. Marks ve Engels "saygısız ve gelişmemiş adam" olarak tanımladıkları Duhring'in, idealist ampriyoizmini açığa çıkardıkları düşüncenin nesnel gerçeğin yansıması olduğunu çarpıtan Dühring'in yaptığı, aklın, sosyal pratikten koparılması, kendi başına doğuştan itibaren varlığı safsatasıydı. Üç başlıca sosyal pratik temelinde mantıksal çıkarma yoluyla edinilen bilgiyi anlamıyorlar, nesnel gerçeklerden kavramlara gidileceğine, tersini yapıyorlardı. Dühring Hegel felsefesini sözde reddederken(!) Engels'in deyimiyle aslında onun, "çılgın fantezilerini" alıyordu. Dühring'in yaptığı da nesnelerin baş aşağı çevrilmesiydi. Ona göre sosyalizm sosyal geliş-

menin, toplumun nesnel yasalarının bir sonucu değil, evrensel-adil bir ilkenin sonucuydu."

Marks öncesi sosyalizm ütopyacılığı mekanik materyalizmi aşmıyordu. Ütopyacılar, Saint-Simon, Faurire, Oven gibi Fransız materyalistlerinden etkileniyorlardı. Ütopyacılar, tarihi, toplumun nesnel yasalarıyla değil, "başta gelen akıldır" ilkesiyle açıklıyorlardı. Maddi gerçeklikten kopuk soyut ilkelere gerçeği uydurmaya çalışıyorlardı. "Akıl-adalet" dedikleri soyut ilkelere öncelik veriyorlardı.

Tarihin dehalar tarafından yaratıldığı, toplumun tek başına akılla değiştirilebileceği, bilginin sosyal pratikten kopuk aklın kendi başına bir hüneri olduğu idealist felsefe ve idealist tarih anlayışıdır. Kaba materyalizmde de diyalektik yoktur. Açıktır ki düşüncecin de maddi şeyler üzerinde etkisi vardır. Hatta bazı durumlarda tayin edici etkisi var. Tarihin yasaları, keyfi yorumlanamaz, keyfi değiştirilemez. Düşünce, nesnel gerçekleri kavrayıp gereksinimlerine cevap olabildiğinde, kitleler tarafından benimsendiğinde, dünyayı değiştirecek, büyük bir maddi güce dönüşebilir. Marksizm böyle bir öğretidir. Sosyal pratikten kopuk, dahilik zeka-beceri-yetenekçilik idealist bir çarpıtmadır. Mao'nun deyimiyle, ***"kahraman ya da seçkin kişilerin beyni yalnızca alet kullanma rolü oynayabilir. Onun hammaddeden ya da yarı bitmiş ürünleri yığınlardan gelir. (...) Yığınlar gerçek kahramanlardır ve kahramanların dehası, diğerlerinin, yığınların, sınıfların ve partinin bir araya gelmiş ifadesidir."*** Kahramanların, önderlerin rolünün yadsınması değil, bu yığınların sınıfın, partinin kolektif tecrübesinin simgesi olarak, sorunun yerli-yerine oturtulmasıdır.

Saint-Simon gibiler büyük düşünürlerdi. Bilimsel sosyalizmi kavramamalarının, ütopik sosyalizmi aşamamalarının tarihsel nedenleri vardı. O dönemler, proletaryanın kapitalizme karşı mücadelesi, güçlü bir alternatif durumunda değildi. Proletarya devrimi gündemde değildi. Dolayısıyla proletarya devrimi, proletarya diktatörlüğünün teori ve taktiğinin söz konusu tarihsel koşullarda ortaya konulmamış olmasını anlamak hiçte zor değildir. Engels diyordu ki; "belirli tarihsel olaylar, tarih anlayışında kesin değişikliğe yol göstereni hatırlatmaktadır."

1831'de Fransa Lyon işçi ayaklanması, Chartist hareket, 1832-1842 muazzam yükseliş içindeki İngiliz işçi hareketi, Avrupa'ya yayılan dalga, tarihi bir olguydu.

Marks ve Engels'in doktrini, bu tarihsel gerçekler yadsınarak açıklanamaz. Bu tarihsel gelişmeninde yardımıyla, sınıf mücadelesi pratiği içinde, önceki en ileri fikir akımlarına dayanarak, kapitalist ekonomiyi-çelişkilerini, işçi sınıfının tecrübesini vb. çözümlediler. Engels diyordu ki;

"Sosyalizm, şu veya bu hünerli beynin tesadüfen bulduğu değil, tarihsel olarak gelişmiş iki sınıf (proletarya ve burjuvazi) arasındaki mücadelenin gerekli olarak patlak vermesidir."

Marksizm Mao'nun da ifade ettiği gibi, kapitalist toplumda ortaya çıkabilirdi. Sınıf mücadelesi içinde yer alarak, bilimsel deneyleri pratiklerinde yaşayarak vb. Marksizm'e ulaşılmıştı.

"Saltık gerçek sayısız göreceli gerçeğin toplamıdır" der Mao! Sayısız sonsuzluktur. Dolayısıyla bilgi hiçbir zaman tam olamaz, dondurulamaz. Dühring ise kendi sözde dehasını "son ve kesin doğru" olarak tanımlamıştı. Şarlatanlık, elbette bilginin içinde çıktığı nesnel ve öznel koşullarla sınırsızlığını ve pratik gelişme yoluyla sürekli ilerleyeceğini reddedecekti. Marksizm bir doğma değil bilimdi. Yaşıyordu canlıydı, gelişecekti, gelişti. Dokunulamaz tamamlanmış bir ayetler sistemi olarak Marksizmi ele almak, Marksizmin özüne terstir.

Yoldaş Lenin, Marksizm'in bilimsel bir çözümlemesini yapmıştı. Temsil etmiş, savunmuş, uygulayarak geliştirmişti. Neydi yoldaş Lenin'in söyledikleri? Özetlersek; daha öncede işaret ettiğimiz gibi, Marksizm klasik Alman felsefesi, klasik İngiliz ekonomi politiği, devrimci Fransız sosyalizminin nitel olarak ilerletilmesini de kapsayan, proletaryanın bütünlüklü teori-program ve taktiğiydi. Bilindiği gibi Feurbach bir materyalistti. Yine de tam bilimsel bir tutarlılıktan uzaktı. Hegel idealizmi ile bağlarını kopardıktan sonradır ki, tarihi bir çığır açmıştı. Hegel düşünceyi maddeden koparıyor, gerçeğin hareketin yaratıcısı olarak görüyordu. Marksa göre, düşünce gerçek hareketin bir yansıması "insan beyninde değişikliğe uğrayan bir yansımasıydı" Hareketin, maddenin varlık biçimi, hiçbir şekilde hareketsiz maddenin, maddesiz hareketin olmayacağını Marksizm açıklamıştı: Düşünce-bilinç insan beyninin ürünüydü. İnsan ise toplum, kendi ortamı ve onunla birlikte gelişen doğanın ürünüydü. Öyleyse düşünce bu basit kopyaları telakki ediyordu. Büyük bir çıkmazdı bu. Filozoflar, düşünce-varlık, akıl-doğa ilişkisinde iki gruba ayrılmışlardı. Aklın maddeden kopuk başta geldiğini savunanlar idealist, doğaya-maddeye öncelik verenler ise çeşitli versiyonlarda materyalisttiler. Marks idealizme de, Kant' ın agnostisizm(kuşkuculuk) ve pozitivizmine de, idealizme rüşvet diyerek meydan okudu.

Marksist felsefe, Hegel'in "özgürlük, zorunluluğun bilincidir"tezini savunuyordu. Mao, bu tezi daha da zenginleştirip ileriye götürdü. Eksikliklerizayıflıkları aştı. Doğa ve toplumun objektif yasalarının varlığını kabul etmek, zorunlulukları anlayıp denetime almak, bilinçli müdahaleyle değiştirmeye çalışmak özgürlüğe çıkan yoldu. Marks öncesi materyalizm sağlam-tutarlı-bilimsel bir diyalektikten yoksundu. Tarih, doğru-bilimsel yorumlanamıyor

en önemlisi de bilinçli değiştirme pratiğini içermiyordu. Çeşitli yorumlamalardan ibaret kalıyordu. İnsan, "tarihin somut olarak belirlediği tüm sosyal ilişkilerin bütünü değil" "soyut bir kavram" olarak sunuluyordu. Marks, sadece dünyayı yorumlamak değil esas olan değiştirmektir derken mekanik materyalizmin çıkmazlarını da gösteriyordu. Hegel'deki diyalektik ise baş aşağı duruyordu. Baş aşağı duruşa neşteri vuran Marksizm'le diyalektik yerli-yerine oturtulmuştu.

Gerçekten de, Marks-Engels, "bilinçli diyalektiği doğanın materyalist anlayışına oturttular." İdealist pençelerden kurtarıp, güçlü bilimsel uygulanan bir silah haline getirdiler. Skolastik cendereden çekip aldılar. Ne diyordu Engels?

"Doğa, diyalektiğin denek taşıdır ve modern doğa biliminin yüceliğine saygı göstermiş olmak için şunu belirtmemiz gerekir ki, bilim bu denektaşı için günden güne artan çok zengin bir olaylar dizisi sağlamış ve böylelikle doğada şeylerin son çözümlemede metafizik değil, diyalektik bir biçimde cereyan ettiğini kanıtlamıştır."

Engels'in bu sözleri, "radyumun, elektronların, elementlerin değişiminin keşfinden önce" söylenmişti. Eleştirirlerken, modern doğa biliminin yüceliğine saygı ifadesinde de gösterdikleri gibi , bilimsel alçak gönüllüğün parlak bir örneği olarak öğretiyorlardı. Hegel'i eleştirirlerken, son derece de saygılıydılar. Katkısını, takdir etmekteydiler. Onun diyalektiğinde evrimin en geniş, zengin ve derin yasasını da görüyoruz diyorlardı ve yine diyorlardıki, sözde kabul etmek değil, diyalektik her alana uygulanmalıdır. Bu felsefe karşısında hiçbir şey kesin-kalıcı mutlak değildir, geçicidir. Her maddenin gerçeği olan çelişki zemininde harekete ve değişime, bunun sonsuz bir süreç olduğuna dikkat çekiyorlardı. Diyalektik, dış dünya ve insan düşüncesinin hareketine yönelen bilimdi. Bu konuda Hegel felsefesinde devrimci olan yönleri Marks almıştı. Dühring'in aksine, Marksist diyalektik materyalizm "diğer bilimlere tepeden bakan felsefelerden ayrılmıştı. Bilginin kökenini-gelişimini, cehaletten bilgiye geçici(tarihi olarak) inceleyerek genelleştirmişti.

Alman felsefesi, İngiliz ekonomi politiği, Fransız sosyalizmi Marksizmin üç başlıca kaynağıydı. İlerletmek, eleştirmek hiçbir şekilde tepeden bakmayı gerektiremezdi. Bilimsel tutum böyle olamazdı. Olmadı. Ne alınıp, ne aşılacaktı, ne doğru ne yanlıştı bilimsel olarak irdelendi. Gerçekten de önyargıları parçalamak, atomu parçalamaktan daha zordur. Bilim çıplaktır. Gerçeğe hürmet eder. Marks'ın, Engels'in yaptığı buydu. 18. yüzyılın sonlarında, Fransa'da ortaçağ karanlığına karşı, tarihi bir mücadele yürütülmüştü.

Hurafelere, kof inançlara karşı materyalizm de gelişmişti. Felsefi idealizmin dinsel saldırısı gerçekleri çarpıtmaya çalışıyordu. Diyalektik-materyalizmi

oluştururlarken Marks, Engels, felsefi materyalizme kararlıca sahip çıktılar. Aynı zamanda bu felsefenin yanlışlarını da gösterdiler. Nitel seviyede daha ileriye taşıdılar. 18. yüzyıl materyalizmi, Feurbach materyalizmine yol açmış Hegel sistemi yani klasik evrim teorisi önemsendi. Felsefi materyalizm derinleştirilip geliştirildi. Yalnızca doğa bilimlerine değil, insanlık toplumuna da uygulandı. Marksist tarihi materyalizm böyle yaratıldı. Keyfilik yerini bilimsel bir teoriye bıraktı. Marks'ın felsefesi, proletarya ve ezilenleri silahlandıran felsefi materyalizm temelinde yükselen diyalektik materyalizmdir. Marks, politik üstyapının ekonomik temel üzerinde yükseldiğini gösterdi. Kapital, kapitalist toplumu bilimsel olarak inceledi. Marks öncesi, klasik ekonomi politiğin yurdu İngiltere'ydi. Smith ve Ricardo ekonomik rejimi inceleme temelinde emek-değer teorisi taslağı yaratmışlardı. Marks, devam ettirdi, nitel olarak geliştirdi. Bilimsel bir temele oturttu.

Lenin'in ifade ettiği gibi; ***"Marks her metanın değerinin onu üretmek için gerekli sosyal emeğin zamanı ile belirlendiğini." "Burjuva iktisatçıların yalnızca şeyler arasındaki ilişkileri gördükleri yerde Marks insanlar arasındaki ilişkileri keşfetmiştir. (...) İnsanın işgücünün nasıl bir meta haline getirildiğini, ücretlilerin işgücünü üretim araçları sahibine sattığı, işçinin çalışma gününün bir kısmını kendi ve ailesinin geçimi için gerekli giderlere ayırdığı (ücret) öteki kısmını ise bedava çalışmaya, kapitalist sınıfın bütün kar ve zenginliklerin kaynağı olduğunu"*** ortaya koydu.

Marksist ekonomi politikte, artık-değer teorisi anahtar role sahiptir. İşçi emeği ile yaratılıp büyüyen sermaye sanayide de tarımda da aynı zamanda onu ezer. Küçük esnafı iflasa götürür. İşsizler ordusu yaratır. Küçük üretimi baltalarken, büyük çaplı üretimin zaferi, emeğin verimliliğini arttırırken, üretime sosyal bir nitelik kazandırırken, milyonlarca emekçiyi düzenli bir ekonomik organizmanın içinde toplarken, bu eylemini, büyük kapitalistlere, bir tekel yaratma bir avuç kapitalisti ortak emeğin ürününün sahibi olmaya da götürmektedir. Yapısal anarşi ve çelişkiler, bunalımlar, Pazar yarışı, üretimin toplumsal niteliği-şahsi mülk arasında kapitalizmin temel çelişmesinin sonuçlarıdır. Emek-sermaye çelişkisi işçinin sermayeye bağımlılığını derinleştirirken, birleşik emeğin büyük gücünün doğuşuna da yol açar. Kapitalizm, mezar kazıcısı proletaryanın büyük gücünü de ortaya çıkardı. Sermayenin egemenliği geçicidir. Onun sözde zaferi, aynı zamanda emeğin sermaye üzerinde kaçınılmaz zaferinin de başlangıcıdır. Tarih, Marksist teoriyi ispatladı, ispatlayacaktır.

Marks üretim sürecinde sabit sermaye ile işgücünün değerini ödemekte kullanılan değişken sermayeyi de tahlil etti. Değişken sermayenin değerinin yaratılan artı değerle çoğaldığını ortaya koydu. Sermayenin, meta üretiminin

ileri evresinde belirli miktarda paranın özel kişilerin eline geçmesi, işgüçlerini satarak geçimlerini sağlayanlar koşullarında oluştuğuna işaret etti. Nispi artı-değer üretimi de analiz etti. Sermaye birikimini çözümledi. Bunda artı-değerin sermayeye dönüşmesi, bunun yeniden üretim için kullanılmasını ortaya koydu. Adam Simit'in, klasik ekonomi politiğini yanılgısını gösterdi. Sermaye tekelinin üretim biçimi için oynadığı ayak bağı idi. Bunun, nasıl kabı çatlattığını izah etti. Özel mülkiyetin ecelini yaratan da bizzat kendisiydi. Mülksüzleştirenler, mülksüzleştirileceklerdi. Marks, klasik ekonominin hatalarını göstererek, aşarak; sosyal üretimi üretim araçlarının üretimi ve tüketim araçlarının üretimi olarak iki büyük bölüme ayırıyordu. Sosyal sermayenin dolaşımını, basit üreme ve birikim yönünde inceleyerek, karın ortalama oranını değer yasasına göre çözümlüyordu. Klasik ekonomi politik zayıflıklar aşılıyor, artı-değerin kaynağı inceleniyor ve bu temelde ayrıldığı diğer parçalar (kar-faiz-toprak rantı) ele alınıyordu.

Şimdiye kadarki toplumların tarihi sınıf mücadeleleri tarihidir. Marks'ın yaptığı sınıf mücadelesini keşfetmek değil, insanlık tarihinin gelişimini daha bilimsel analiz ederek, kapitalizmi nasıl sosyalizmin proletarya diktatörlüğüne ve oradan da komünizme götüreceğinin görülmesiydi.

İlkel toplum hariç insanlık tarihi sınıf mücadeleleri tarihiydi. Sınıf mücadelesi devrimci dönüşümlere götürmüştü. Köleci toplumdan, feodalizmin yıkıntıları üzerinde yükselen kapitalist topluma kadar, tüm dönüşümlere rağmen yeni ezme koşul ve sömürü biçimleri devam ede gelmiştir. Kapitalizm, birbirine karşıt iki sınıfı (proletarya-burjuvazi) daha net ve keskin ortaya çıkardı. Geleceği temsil eden proletaryanın rolü ortaya konuluyordu. Uluslar tarihsel bir olguydu. Kapitalizmin gelişmesi ulusal çitleri durmadan yıkıyor, sınıf çelişkilerini keskinleştiriyordu.

Marks, proleter devrim teorisinin temellerini, toplumsal gelişmenin yasalarıyla ilişkisi içinde ortaya koymuştu. Tüm devlet biçimleri ve hukuki ilişkiler sınıflı toplumların ürünüydüler. ***"yaşamlarının toplumsal üretiminde insanlar aralarında belirli, zorunlu kendi iradelerinden bağımsız ilişkilere onların modeli üretici güçlerin belirli bir gelişme aşamasına tekabül eden üretim ilişkilerine girerler"*** diyordu. Marks.

Toplumun ekonomik, siyasi, hukuki vb. yapısı bu üretim ilişkilerinin tümünün temeli üzerinde yükseliyordu. İnsanların varlığını bilinçini belirleyen toplumsal varlıklarıydı. Hiçbir toplum, sürgit gidemez. Çelişki derinleşir, toplumu zincirleyen ilişkilerle kaçınılmaz çatışma devrime yol açar. Açtı.

Kapitalist üretim tarzının kapitalist özel mülk edinme biçimi, kendilerini mülksüzleştirecek, mülksüzler ordusunu da yaratmış. Sosyalist devrimin kaçınılmazlığına bizzat yol açan kapitalizmin kendisiydi. Marks-Engels'in dedikleri

gibi, "Burjuvazinin onlarla feodalizmi yere serdiği silahlar şimdi bizzat burjuvaziye çevrilmiş"ti. Aynı zamanda silahları kullanacak proletaryayı da kapitalizmin bizzat kendisi yaratmıştı. Yeter ki tarihin devrimci rolünün bilinciyle kuşanıp, partisiyle tarih sahnesine çıkabilsin. Burjuva aldatma ve rekabetle birbirlerine düşürülme tuzağından böyle çıkılacaktı.

Egemenliği ele geçiren tüm diğer toplumlarda egemen sömürücü sınıflar, toplumu yeni bir mal edinme, özel mülkiyet biçimine bağlamışlardı. Proletarya ise kişisel mülk edinmenin tüm biçimlerini özel mülkiyeti aşmaya muktedir, kendisiyle birlikte tüm sınıfları ortadan kaldıracak, hareketti. Marks, parlak gerçeklerin bilimsel bayrağı olarak yükseldi, haklıydı ve kazandı.

Mark-Engels sosyalist devrimi o günkü koşularda doğru olarak bir dünya devrimi şeklinde bekliyorlardı. Kapitalizm, bir dünya sistemi olmasıyla da başı çekecekti. Çünkü onlara göre kapitalizmin çelişkileri, çıkmazı buralarda uçlanmıştı. 1848 Devrimi, Paris işçilerinin devrimci rolünü liberal burjuvazinin gericilik önünde secdeye kapanan korkaklığını, köylülüğün feodalizmden öte düzen dışına çıkmayan kapitalist gerçekliğini ortaya çıkarması. 1871 Paris Komünü, proletaryanın devrimci rolünü daha net gösterdi. 1872-1904 yılları nispeten sakin bir dönemdi. Burjuva devrimler batıda tamamlanmıştı. Fırtınalı dönem ve sonra Marksizmin teorik zaferi, hasımlarının dahi Marksist kılığa bürünmeleriyle açıktı. Sükunetle serpilen, "sosyalist oportünistler" toplumsal barış projesi için, parlemanterist ahmaklık zemininde, geleneksel sisteme adapte olan bir çizgi izliyorlardı.

Avrupanın bu "suküneti" döneminde, Asya patlıyordu. Rusya, Çin fırtınasının seviyesini anlamak bunun için yeterlidir.

Marksizm'in devrimci özünü anlamayanlar, ekonomistçe yorumlayanlar, Asya'daki gelişmelere ilgisizdiler. Güvensizdiler. Sonra yeniden Avrupa da hareketlendi. Bu tarihsel dönemlerin hiçbirinde yanlış çıkan Marksizm değil, 2. Enternasyonalci sözde Marksizm'di. Üretici güçler teorisi eksenli Avrupa merkezci görüştü. Marks'ın söylediklerini somut koşullardan, tarihsel durumdan koparark ele alanlar, onun devrimci özünü değil, lafzını almışlardır. Yenilen bu lafızdı. .

Gerçekten de, Marks döneminin Avrupası, kapitalizmin çelişkilerinin derinleştiği, Avrupa devrimi için muazzam koşulların olduğu, dünya devriminin fırtına merkeziydi. Marksist proletarya devriminin strateji ve taktiği bu gerçeklere göre şekillenmişti. Bunları hesaba katmadan, koşullarla ilişkisine bakmadan, farklı koşullarda Marks'ın söylediklerini tekrar etmek, devrimci özüne değil, lafzına bağlı kalmaktır. Emperyalizm aşamasının farklı koşullarına rağmen, Marksizm lafzını tekrar edenler revizyonistlerdi.

Marksizmin geliştirilmesini Lenin temsil etti. Kapitalizmin emperyalizm aşamasında gündeme gelen gelişmeleri; derinleşen eşitsiz gelişimin yol açtığı sonuçları, proletarya devriminin nasıl ele alınması gerektiğini, Lenin, Marksizmi geliştirip, yeni nitel ikinci aşamaya yükselterek temsil edip uyguladı.

Lenin ve Marksizm-Leninizm!

Kapitalizm emperyalizm aşaması önemli değişiklikler içeriyordu. Emperyalizm adlı eserinde yoldaş Lenin bunları tahlil etti. Bu, yeni gelişmelere cevap temelinde Marksizmi yeni bir aşamaya ulaştırdı. Bu aşama, emperyalizm ve proleter devrimler çağının Marksizmi olan Leninizm'di.

Proletarya devriminin, proletarya diktatörlüğünün teori ve taktiği Leninizm'le Marksisizmin topyekün geliştirilmesi temelinde, yeni-nitel ikinci aşamaya ulaşıyordu. Mark-Engels emperyalizm öncesi dönemde yaşamışlardı. Emperyalizmin yasalarını çözümleyemediler. Sanayi kapitalizmi döneminin kanunlarını proletarya devrimin bu durumdaki strateji ve taktiğini bilimsel olarak ortaya koymuşlardı. Tek ülkede o çağda proletarya devriminin mümkün olmadığı görüşündeydiler. Diğer sebeplerin yanısıra diyorlardı ki, *"büyük çaplı sanayi, bütün uygar ülkelerdeki toplumsal gelişmeyi o derece eşit bir düzeye getirmiştir ki bütün bu ülkelerde burjuvazi ile proletarya toplumun belirleyici iki sınıfı olmuşlar, bu iki sınıf arasındaki mücadele de çağımızın başlıca mücadelesi haline gelmiştir. İşte bu yüzden komünist devrim basit bir ulusal devrim olmayacak, bütün uygar ülkelerde, hiç değilse İngiltere, Amerika, Fransa ve Almanya da aynı anda gerçekleşecektir."*

Almanya devrimi gelişince, dikkatlerini buraya yönelttiler. Almanya burjuva devriminin "proletarya devriminin başlangıcı" olarak değerlendirdiler. Bahsedilen "sürekli devrim"di. Beklenen, başlayacak Almanya burjuva devrimini kesintisiz izleyecek proletarya devrimi ve bunun diğer ileri ülkelere yayılarak proletaryanın dünyada egemenliğini kurmasıyla sonuçlanmasıydı.

1860'lara gelindiğinde, Rusya'yı "Avrupa devrimci eyleminin öncüsü, Batıda bir proletarya devriminin işareti" olarak tanımladılar. Görüşleri başlayacak devrimin, aynı zamanda diğer ülkelerde kapsayacağı yönündeydi. Sınıf mücadelesini biz keşfetmedik. Burjuva iktisatçılar bunu ortaya koymuşlardı. Bizim yaptığımız "sınıfların varlığının yalnızca üretimin gelişmesindeki belli tarihi aşamalara bağlı, bunun kaçınılmaz olarak proletarya diktatörlüğüne götüreceği, proletarya diktatörlüğün de bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız topluma geçişi meydana getirir" diyorlardı.

Kendi zamanlarında Paris Komünü deneyimini yaşamışlardı. Bunu, benzer devrimleri olmadan "korumak imkansızdır" dersini çıkarmışlardı. Lenin'de

önceleri aynı görüşteydi. Avrupa devrimi bekliyordu. Rus devrimini Avrupa devriminin ilk adımı olarak değerlendiriyordu. 2. Enternasyonalin ihanetinden sonra bu görüşü değişmişti. Batı da aynı anda devrim beklentisinden kopan bir yönelime girmişti. Diyordu ki; "eşit olmayan iktisadi-siyasi gelişme kapitalizmin mutlak bir yasasıdır." Bu açıdan sosyalizm, "birkaç ve hatta tek bir kapitalist ülkede bile zafere ulaşabilir." 1905 yılında Lenin "kesintisiz devrim" teorisini ortaya atmıştı. Troçki "sürekli devrim teorisi" diyordu. Marks´a dayandığını söylüyordu. Devrimin zaferinin kaderini Almanya başta olmak üzere, batıdan gelecek devrime bağlıyor. Bu açıdan Alman emperyalistleriyle yapılan Brest-Litovski barış görüşmelerini "ihanet" olarak damgalıyordu. Oysa, bu antlaşma Sovyet Cumhuriyetine nefes aldırtacak, zaman kazandıracaktı. Pratik Lenin'i doğruladı. Evet Marks ve Engels'te başka devrim tipleri sorununu da ele aldılar. (Burjuva demokratik uluslu vb.) Fakat yinede bunları, Avrupa'da genel sosyalist devrim için bir başlangıç olabileceklerini varsaydılar. Lenin'de bu görüşteydi. Avrupa yardıma gelmezse Rus proletaryasının yenileceğini düşünüyordu.

Başlangıç Rusya'da yapılsa da, Sun Yet-Sen'i değerlendirirken ışığın "mistik-dindar doğudan değil" batı da olduğunu da söyler. Çünkü ona göre gelişmiş proletarya batıdadır. Lenin'de proleter dünya devrim stratejisi, 1910'larda şöyleydi: Rus devrimi başlangıç rolü oynayacak, demokratik ve sosyalist devrimler arasında köprü vazifesi görecektir. İleri kapitalist ülkelerde sosyalist devrimler bu köprü üzerinden konuşacak, dünya devrimi gerçekleşecektir.

Lenin giderek eski proje ve yaklaşımları aşıyordu. Devrimin Avrupa'dan başlamasının güç olduğunu görüyordu. O dağın doğuya kaydığını görüyordu. Eski görüşlerden somut koşullara bağlı olarak bir kopuştan bahsedilinebilinir. Bu, yanlış değil, tamamıyla gerekliydi. Avrupa Birleşik Devletleri adlı makalesinde Lenin, Sosyalizmin yalnızca bir ülkede de mümkün olabileceğini, kapitalizmin emperyalizmde daha da derinleşen iktisadi-siyasi gelişme eşitsizliğiyle bağı içerisinde ortaya koydu.

1917 Nisan Tezleri makalesinde, iktidarı alma planı yapılıyordu. Burjuva demokratik devrimin, sosyalist devrime dönüştürülmesini vurguluyordu. 1905 deneyinden öğreniyor, proletarya diktatörlüğünün özgün bir biçimi olarak, Sovyetler hedef gösteriliyordu. Troçki, ayaklanma planına "Kongreyi bekleme" vitrini altında aslında karşıydı. Böylece ayaklanma planı, düşmana açıklanmış oluyordu. Kamenev-Zinoyev'de iktidarın alınması için ayaklanmaya karşıydılar. Alman devriminin beklenmesi düşüncesindeydiler. Aslında bu görüş hem muhtemel Alman devrimini hem köylülüğün isyanına ihanetti. Devrimi bastırmaktı, bu.

Marksizme sözde dayandıklarını söyleyenlerin anlamak istemedikleri şuydu; Marks yaşadığı koşullar itibarıyla Mao'nun da söylediği gibi, emperyalizmin kanunlarını önceden bilemezdi. Bunu, Lenin tahlil etti. Marksizmin zıddı değil, marksizme dayanarak, tekrar değil, dönemin sorunlarının üstesinden gelinebilecek yeni ikinci bir aşamaya ulaştırarak yaptı. Marksizmin Rusya koşullarına yaratıcı bir şekilde uygulanması ile Leninizm'i sınırlayanlar da yanılmaktadırlar. Bu yaratıcı uygulama, işin yalnızca bir yönüdür. Leninizm, proletaryanın evrensel ideolojisidir. Sadece Rusya'ya özgü, devrimin önder çizgisinden, ibaret değildi. Bilimimizin evrensel geçerliliğe sahip, yeni bir aşamasıdır Leninizm! Yoldaş Stalin doğru formüle etmiş ve savunmuştu:

Leninizm, Emperyalizm ve proleter devrimler çağının Marksizmi, genelde proletarya devriminin özelde proletarya diktatörlüğünün teorisi-programı ve taktiğiydi. Emperyalizm öncesi, yaşayan Mark-Engels, emperyalizmi ve arifesi olduğu proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğünü, Lenin seviyesinde ifade etme imkanına sahip değillerdi, olamazdılar. Lenin, proletarya devriminin içinde ve 2. Enternasyonal ihanetine karşı mücadele içerisinde öğretisini geliştirdi. Ekim devriminin zaferi, bu gerçeklere tamamıyla bağlıydı.

Emperyalist savaş, devrim için elverişli koşullar fırsatlar da yaratıyordu. Leninizm, ne emperyalist savaşın bir sonucu ne de Zinovyev'in söylediği gibi, köylülüğün ağır bastığı bir ülkenin Marksizm'i idi.

Leninist evrensel öğretiyi yadsıma gerekçeleridir bunlar ve masumane değillerdir. Rusya elbette bir köylü ülkesiydi. Lenin köylülüğün devrimci rolünü ortaya koydu. Ancak Leninizm öğeritisiyle sadece Rusya değil, Enternasyonal devrimci hareketin tecrübelerinin yeniden yaratılması, teori ve programıyla enternasyonal proletaryanın evrensel ideolojisidir. Troçki'nin, Leninizmi savaş öncesi ve sonrası, parti tarihinde aynı şekilde birbirlerinin karşısına diken bir çizgideydi. Troçki'nin sürekli devrim anlayışının, proletarya devrimi ve diktatörlüğüne karşı çıkan çizgisinin sinsice yutturulması, "Leninizmi-Troçki'nin taleplerine uydurma" cingözlüğünü yoldaş Stalin teşhir etmişti. Leninizmi proletarya diktatörlüğünün proletarya devriminin özsel içeriği, proleter devriminin teori ve taktiği olduğunu reddeden karşıtları, Leninist emperyalizm tahlillerine, Leninist devrim anlayışına, Leninist tek ülkede sosyalizmin zaferi; proletarya diktatörlüğü, sosyalist inşa ve partinin rolü evrensel tezlerine de karşıydılar. Köylülüğün Rusya'da devrimci rolü bu temele bağlı olarak açıklamıştı.

Yani öz, köylü sorunu değil, proletarya diktatörlüğüydü. Leninizm, tarihsel olarak emperyalizm koşullarında gelişti. Emperyalizmin üç başlıca çelişmesini (emek sermaye, emperyalist güçler arasındaki, emperyalizm ile ezilen ulus ve halklar) tahlil etti. Emperyalizm, devrimi o zaman pratik kaçınılmaz bir alter-

natif haline getirmişti. Emperyalizmin kalelerine "dolaysız bir saldırıya" vesile olmuştu. Leninizm, bu uluslararası koşullarda doğdu. Rus işi değil, ama Rusya'da ortaya çıktı. Zira, Rusya emperyalizmin çelişkilerinin keskinleştiği bir düğüm nokta, Çarlık, karşı-devrim merkeziydi. Emperyalizmin "feodal emperyalist" karakoluydu. Emperyalizmin acentasıydı. Sahnede Rusya proletaryası da yer almıştı. Dünyanın en devrimci rolüne sahipti; devrimci köylülük gibi güçlü bir müttefike sahipti. Devrim kaçınılmaz olarak proletarya devrimine yürüyordu. Uluslararası düzeyde bir rolü içeriyordu. Lenin Rusya'da, devrimin uluslararası devrimci rolünü görüyor, evrensel komünist önder bir rol oynuyordu. Leninizm, neden Rusya'da doğdu? sorusunun, ulusal-uluslararası tarihsel sebeplerini, tarihsel köklerini, bu gerçeklerden sonra anlamamak için bir sebep yoktur. Marks, Engels'in öğretisini sürdürerek, uygulayıp geliştirerek Lenin, bilimimizin ikinci aşaması, kilometre taşıydı.

Lenin, emperyalizm, kapitalizmin son aşaması ve proleter devriminin arifesi olduğunu söyledi. Lenin yoldaş, mali sermayenin egemenliği, sermaye ihracı olan emperyalist tekelci kapitalizmin rantiyeci asalak, tefeci zorba karakterini ortaya koyarken, işçi sınıfının şiddetlenen öfkesi, proleter devrime yöneleceğine de dikkat çekti.

İkinci olarak, sömürge, yarı-sömürgelere artan sermaye ihracı, dünyanın bir avuç "uygar" dinilen barbar emperyalizm tarafından köleleştirilmesi, kapitalist emperyalist bir dünya sisteminin dünyanın tüm topraklarını emperyalist zincirin bir parçası haline getirmesi, emperyalizm ezilen ulus ve halklar çelişmesi, ezilen ülkelerde devrimci bunalımı derinleştirmekte, anti-emperyalist mücadeleye yol açmaktadır.

Nüfuz alanları üzerinde emperyalist rekabet keskinleşmekte, kapitalist eşitsiz gelişme, dünyanın yeniden paylaşılması için, emperyalist savaş tehlikesine yol açmaktadır. Bu durum, emperyalizmi zayıflatmakta, metropollerde sosyalizm ve ezilen ülkelerde anti-emperyalist anti-feodal demokratik devrim hareketinin birliğini kolaylaştırmaktaydı.

Emperyalizmin gerçeklerinin tahlilinden Lenin, proletarya devriminin arifesi sentezine ulaşıyordu. Kapitalizmin ulaştığı tekel, onun can çekişmesinin de nedenidir. Emperyalizmin, emeği muazzam olarak toplumsallaştırması da, kapitalizmin can çekişine götürmektedir. Kapitalizmin serbest rekabeti, yerini tekellere bırakmıştı. Neki bu, emperyalist tekellerin pazarların paylaşımı çatışmasını ortadan kaldırmıyordu. Emperyalistler arası çelişmelerin yol açtığı emperyalist savaşta sosyalist devrimin arifesidir. Tekelci devlet kapitalizmi, objektif olarak, sosyalizmin maddi temelinin olgunlaşmasına da hizmet etmekten geri kalmamıştı.

Emperyalist kapitalizm hiçte "barış" demek değildi. Derinleşen çatışmalar sistemiydi. Kautsky çatışmayı atlıyor, kapitalizmi barışçıl misyonlar yüklüyordu. Oysa, emperyalizm savaş ve felaketlerle doluydu. Kautsky "barışçıl" ultra emperyalizm teorilerinin safsatasını hayat açığa çıkardı. Emperyalist savaşın anlattığı da bu değilmiydi? Emperyalizm, emperyalist savaşların da kaynağıydı. Mali sermaye diktatörlüğünün problemlerini, proletarya devriminin kaçınılmazlığını, kapitalizmin bunalımını, yoldaş Lenin, gerçeklerden yola çıkarak ortaya koyuyordu. Dünya proletarya devriminin sosyalist ve demokratik devrim gibi iki başlıca bileşeninin, ulusal kurtuluş hareketlerinin yedek gücü oluşturduğunu somut gerçeklerden yola çıkarak ortaya koyuyordu. Leninist parti öğretisinin rolü bu gerçekler temelinde daha da önem kazanıyordu.

Kautsky'nin kapitalizmin çelişmelerini örtbas eden, emperyalizmi şirin gösteren özgürlük taşımakla takdir eden, aslında taşıdığı boyunduruk ve egemenliği gizlemeye çalışan, sosyal emperyalist çizgisi, Lenin tarafından topa tutuldu.

"Barışçıl paylaşım" zirvesi, boş bir hülyaydı. Emperyalist savaşlara, hazırlık için bir "nefes molası" olan, sözde emperyalist barışın ardında gelen emperyalist savaş barışçıl ultra emperyalizm teorisini zaten boşa çıkarmıştı. Kapitalizm'den sosyalizme "barışçıl geçiş" tezleri Kautsky'niin gerici hayalinde, yani serbest rekabetçi çağın kapanması ve emperyalizme geçişle birlikte geride kalmıştı. Serbest rekabet yerini tekelci birliklere, dünyanın yeniden paylaşılmasına bırakmıştı.

Sermaye, o kadar yoğunlaşmış ve merkezileşmişti ki, tekeller eski serbest rekabeti Lenin'in dediği gibi "olanaksız kılmakta (...) nüfuz alanlarının yeniden paylaşılması uğruna silahlı mücadeleye geçişi zorunlu kılmaktadır."

Emperyalizm döneminde eşitsiz gelişme yasası, bazı emperyalistleri diğer rakiplerini çıkar çatışmaları, savaşlar vb. ile geriye itiyor, emperyalistlerarası çelişkiler derinleşiyordu. Durum, tek tek ülkelerde devrim için elverişli ortam sunuyordu. Aynı şekilde Troçkist teorinin anti-bilimselliği ve kapitalist-emperyalist eşitsiz gelişme yasasının sonucu olarak, tek ülkede sosyalizmin kesin zaferinin değil, zaferinin olanaklı olduğu Leninist tezinin bilimselliği de açıktı. Lenin bu olanaklılığı görmeyenleri haklı olarak, "devrime sırt çevirdikleri, burjuvazinin tarafına geçtiklerini" sözleriyle mahkum ediyordu.

Emperyalist zincirin en zayıf halkada koparılacağı Leninist bilimsel tezini de pratik ispatladı.

Eskiden yaklaşım bu değildi. Emperyalizm çağında bu yaklaşım artık yetersizdi. Bir dünya sistemiydi emperyalizm, tek tek parçalar, emperyalist zincirin birer halkaları haline gelmişti. Lenin kapitalizmin bu en yüksek aşamasının, dünyayı bir avuç emperyalist ve ezilen ulus, halklar biçiminde böldüğünü,

emperyalistleri, dünyayı yeniden paylaşmak için emperyalist savaşlara götüreceğini, emperyalizm ve proleter devrimler çağının başladığını göstermişti.

Ekim devrimi ile proletarya devriminin teori-pratiği yepyeni bir aşamaya yükseldi. 2. Enternasyonaldeki revizyonistlere karşı mücadelede enternasyonal proletarya ya, önderlik eden yoldaş Lenin'in mücadelesinin ürünüydü 3. enternasyonal (Komünist Enternasyonal).

Yoldaş Stalin, Sovyetler Birliğinde sosyalist inşaya Büyük Sosyalist dönüşümlere ulaşılmasında, proletarya diktatörlüğünün savunulmasında, 2. Dünya savaşında, iç ve dış düşmanlara, emperyalist işgalcilere karşı, dünya proletaryası, ezilen ulus ve halklarına önderlik etti.

Proletarya ideolojisinin ikinci büyük kilometre taşı olan Marksizm-Leninizm'i savundu, uyguladı. dünya komünist hareketinin bununla silahlanmasına unutulmaz katkılar sundu.

Mao Zedung ve Marksizm-Leninizm-Maoizm!

Mao Zedung, Çin Komünist Partisi'nin kuruluşundan itibaren, Marks, Engels, Lenin, Stalin yoldaşların mirasını devam ettirip, Marksizm-Leninizmi, Çin'in somut koşullarına yaratıcı bir tarzda uygularken aynı zamanda, Çin devriminin pratik seyri içinde, Marksizm, Leninizmin sadece yaratıcı uygulanmasını değil, geliştirilmesini de temsil ediyordu. Ancak ideolojimiz Marksizm-Leninizm-Maoizm, yeni yeni nitel üçüncü aşamaya, üçüncü büyük kilometre taşı seviyesine, Büyük Proleter Kültür Devrimi ile ulaştı. Kültür devrimi öncesi yoldaş Mao'nun katkıları, Büyük Proleter Kültür Devrimi ile katedilen büyük nitel sıçramalarla, daha derin bir anlam kazandı. BPKD öncesi, BPKD ile ulaşılan MLM'in dinamikleri vardı. Bilimimiz uygulanırken geliştirilip, zenginleştirilmiştir de. Felsefi alanda, diyalektik materyalizm ilerletilmişti. Çelişki, teori-pratik gibi yazılarında Mao Ze Dung, çelişkinin yani zıtların birliği ve mücadelesinin doğayı-toplumu yönlendiren temel yasa olduğunu söyledi. Her maddedeki birlik ve özdeşliğin geçici, mücadelenin ise mutlak olduğu, devrimci sıçrama ve dönüşümlerin kaçınılmazlığı ortaya konuyordu. Teori-pratik ilişkisi, diyalektik materyalist felsefede bu nitel gelişme ile yine nitel bir gelişme düzeyinde açıklandı. Pratiğin bilginin kaynağı, gerçeğin tek ve nihai kıstası olduğu ortaya kondu. Teori-pratik-teori sonsuz bir süreç olarak ve diyalektik ilişkileri izah edildi. Diyalektik-Materyalist bilgi teorisi bu temelde geliştirildi. Daha Kültür Devrimi öncesinde, bürokratik kapitalizm tahlili Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik Halk İktidarı, Yeni Demokratik İktisat ve Kültür,

Halk Savaşı, Parti-ordu ve birleşik cephe, ekonomi politik ve bilimsel sosyalizm konularında evrensel önemde katkılar gerçekleştirilmişti.

Emperyalizm ve proleter devrimler çağını açan Büyük Ekim Devrimiydi. Eski burjuva demokratik devrimlerin tersine, yeni demokratik devrim proleter dünya devriminin bir parçası idi. Mao Zedung bizzat önderlik ettiği Çin demokratik devrim pratiği içinde Marksist, Leninist teoriyi nitel katkılarla geliştirdi. Bu konuda da Maoist güzergah sadece Çin değil, tüm sömürge, yarı-sömürgelerde evrensel önemde rehber bir teoriydi.

Yarı-feodal, yarı-sömürge ve sömürge ülkelerde genel geçerliliğe sahip halk savaşı stratejisi, devrimin siyasal görevlerinin sürdürülmesinin adıydı. Halk Savaşı; Parti örgütlenmesinden sonra esas örgütlenme biçimi olarak Halk Ordusunun, İşçi sınıfı öncülüğünde köylülüğün temel güç alınarak ve işçi-köylü temel ittifakı üzerinde şehir küçük burjuvazisi ve Milli burjuvazinin devrimci (sol) kanadının da içinde yer aldığı Halkın Birleşik Cephesinin oluşturulması, özellikle de yoksul köylülerin seferber edilerek toprak devriminin esas alınması, parça parça iktidarın kızıl siyasi iktidarlar yoluyla ele geçirilmesi, özünde Uzun Süreli Köylü Savaşı görevlerinin icraatı demektir. Parti, halk ordusu ve Halkın birleşik cephesi devrimimizin stratejik silahlarıdır. İlk hedef Yeni Demokratik Devrimin, Halk Savaşı stratejisiyle zaferini Yeni Demokratik Halk İktidarı ile tesis etmekti. Devrimin bu ilk aşamasının zaferi ile yetinilemezdi. Komünizm nihai amacıyla derhal sosyalist devrim başlatılmalıydı.

Marksist-Leninist-Maoist, kesintisiz aşamalı devrim teorisini kavrayamayanlar, onu "köylü devrimciliği" ile itham ettiler. Proleter dünya devriminin, emperyalist kapitalist ülkelerde sosyalist devrim, bizim ki gibi ülkelerde demokratik devrim gibi başlıca iki bileşenden oluştuğu gerçeğini yadsıyan, Troçkist markalı "Tek Tip Devrim" savunucuları, geçmişte Çin'deki yeni demokratik devrimi de anlayamamışlar, karşı durmuşlardı. Yarı feodal yarı sömürge ve sömürge'lerde köylülüğün devrimdeki temel rolünü yadsıyan Troçkistler, Çin'deki milyonların seferber olduğu köylü hareketinde yoksul ve topraksız köylülerin temel güç olarak belirlenmesi çizgisine, "proletarya önderliği reddediliyor" feryatlarıyla karşı durmuşlardı. Oysa, bu, genelde devrim kimin önderlik edeceği değil, köylü birliklerinde hangi gücün esas alınmasına ilişkin bir belirlemeydi.

Yarı feodal yarı-sömürge, sömürge ülkelerde devrimin niteliğini, anlamını kavramaktan uzak, Troçkist kökenli bu görüşlere sarılan tüm oportünistler, aslında sadece Çin devrimine değil, proleter dünya devrimine saldırmaktadırlar.

Ucuz suçlama ve kara çalmalarla Maoizm'i gözden düşüreceklerini zanneden bu beyhude çabaların iddialarından biri de Maoist Yeni Demokratik Devrim öğretisinin, "burjuva demokratizmi çerçevesini aşmadığı", "sosyalizmi

dıştaladığı"dır. Bu koca yalanı, Çin Demokratik Devriminin zaferinin ertesi gününde Mao dinamitliyordu. 5 Mart 1949'da diyordu ki; amaç Komünizmdir."Yeni Demokratik Devleti pekiştirmek", "Yeni Demokratik İktisadi güçlendirmek" sloganlarıyla, sosyalizme geçme ve komünizme yol almayı yadsıyan Liu Şiao Şi'lere, Mao karşı duruyordu. Burjuvazi-proletarya çelişmesinin baş çelişme olduğunu, sosyalist devrime derhal başlanması gerektiği emrini veriyordu.

Devrimde proletaryanın hegemonyası, partinin yönetici rolü ile anlamını bulur. Partinin öncü rolünü, halk ordusunu, halk savaşını, proletarya önderliğinde işçi-köylü temel ittifakı üzerinde yükselmesi ve tüm devrimci sınıf ve tabakaların birliğini ifade eden birleşik cephenin önemini yadsıyan, oportünistçe yozlaştıranlara karşı çıkıyordu.

Halk Savaşı, yarı feodal yarı-sömürgelerde, Yeni Demokratik Devrimi, zafere ulaştırmanın yoludur. Bu ülkelerin gerçeklerinden birisi, İktisadi-siyasi-sosyal yapının dengesiz bir gelişme gösterdiğidir. Bu durum, devrimci savaşın düz bir doğrultuda değil, dengesiz gelişmesine yol açar. Yine bir başka gerçeği de, kapitalizmin nispeten zayıflığı, feodalizmin mevcudiyeti, Ulusal sorun gibi sosyal içerikleri itibarıyla, köylü sorunu olan problemlerle karşı, karşıya bulunmasıdır. Köylülüğün proletarya önderliğinde devrimimizde oynayacağı temel güç düzeyindeki rolü **özünde uzun süreli bir köylü savaşı** olan halk savaşının bir başka sebebidir. Halk Savaşının savaş stratejisine denk düşen "Kır Şehiri kuşatsın"teorisi sadece "feodalizmin ağırlığı", "Köylü nüfusunun çoğunluğu oluşturması" gibi sebeplerle izah edilemez. Burada birinci faktör ülkenin yarı-feodal, yani feodalizmin ağırlığı iken ikinci faktör ise emperyalist bağımlılıktır. Bu durum, emperyalistler ve uşaklarının şehirleri nispeten daha rahat kontrol etme, kırsal alanların ise zayıf karınları olmasına yol açmaktadır. Güç ilişkileri açısından devrim, kırlarda daha avantajlıdır. Özcesi Halk Savaşı devrim stratejisi ne basit bir askeri çizgi ne de "Kır şehiri kuşatsın" derekesine indirgenemez. O, Yeni Demokratik Devrim genel stratejisi ve siyasi çizgisidir. Halk Savaşı, proletaryanın Komünist Partisi aracılığıyla önderliğinin tesisini şart koşar. Bu, maceracı çizgilerle, önemli bir ayırım noktasıdır. Üs bölgeleri ve Kızıl Siyasi İktidarlar Halk Savaşının temel unsurlarıdır. Köylü Gerilla Savaşı bunları yaratmanın aracıdır. Gerilla savaşı, Halk savaşının birinci aşaması olan Stratejik savunma döneminde silahlı mücadelenin ele alınmasının asıl biçimidir. Fakat bu, stratejik denge ve stratejik saldırı dönemlerinde, gerillanın hiç rol oynamayacağı anlamına gelmez. Gerilla mücadelesi, halk savaşında stratejik bir öneme sahiptir. Halk Kurtuluş Ordusunun, canalıcı önemi, bu gerçeklerle doğrudan ilişkilidir.

"İktidar namlunun ucundadır" parolasıyla Mao Zedung; her devrimin temel sorunu olan siyasal iktidarın ele geçirilmesinin somut koşullarda alacağı biçime ilişkin farklılıklar gösterse de, devrimci şiddeti içereceği evrensel gerçeğini temsil ediyordu!... .

Yarı feodal yarı sömürge ve sömürge ülkelerde Maoist Partiler önderliğinde yürütülen Halk Savaşı stratejisi, devrimci proletarya çizgisinin köşe taşıdır. Emperyalizm ve uşaklarının, proletarya devrimini sözüm ona engellemek için ürettikleri teori ve pratikleriyle, Halk Savaşına saldırıyı merkezi görev seçmeleri gerçekliği de bu meselenin hayati önemi, tartışma götürmeyecek şekilde ortaya çıkmıştır.

Halk Savaşı stratejisi ile Mao Zedung, Komünist partisi önderliğinde kitlelerin her mucizeyi gerçekleştirmeye muktedir kudretini de bayraklaştırmıştır. Ezilen halkların kazanmalarının yolunu temsil etmiştir. Üretici güçler teorisinin esiri olanların, teknik ve silahlar ağırlıklı teslimiyetçi düşüncelerine karşı mücadelede yoldaş Mao Zedung, KP öncülüğünde kitlelerin önemi insan unsurunun tayin edici gerçeğini aydınlatmıştır.

Doğu rüzgarı galebe çalacaktır belirlemesiyle proleter dünya devriminin mevcut dünyamızın somut gerçekliğinde motoru yada kendi adlandırmasıyla, "Fırtına Merkezleri" olan sömürge, yarı-sömürge ülkeler gerçekliğini reddedenlere rağmen, anlatıyordu.

Mao özenle, partinin silahları kontrol etmesini, silahların partiyi yönlendirmesine asla izin verilmemesine dikkat çekiyordu. Devrimci savaşa ancak parti önderlik edebilirdi. Aksi halde devrimci savaşın saptırılması ve dejenerasyonu kaçınılmazdı. Mao, tarihi yaratan halktır diyordu; Maoist ihtilalci bir kitle çizgisi geliştiriyordu. "Kitlelerden kitlelere" anlayışını formüle ediyordu. Kruşçev önderliğindeki modern revizyonizme karşı mücadelede, dünya komünist hareketinin birlik temeli olan, bugün de üzerinde yükselinmesi gereken (1963 Polemik ve Önerileri) bir çizgiyi geliştiren başkan Mao'ydu.

Başkan Mao, Sovyetler ve Çin'de yaşanan sosyalist inşa deneylerinin ortaya çıkardığı gelişmelerin sosyalizmin çelişmelerinin, bunlara yol açan toprağın tahlil edilmesiyle proletarya diktatörlüğü altında komünizme kadar devrimin devam ettirilmesi gerektiğine, çok yönlü cevaplar veriyordu. ML ekonomi politik, felsefe, bilimsel sosyalizm, özellikle BPKD ile yeni nitel bir aşamaya yükseliyordu. Mao, Marksizm-Leninizm-Maoizm seviyesiyle temsil ediyordu. Kaypakkaya'nın asıl önemi, proletarya biliminin ulaştığı bu en üst seviyeyi yakalayabilmesindedir. Bilim, Marks ve Lenin seviyesinde kalsaydı Marksist-Leninist-Maoist olamazdı. Maoizmi yakalayamasaydı, Marks'ı ve Lenin'i de savunamazdı.

BPKD, emperyalizme ve uşaklarına ve her türlü gericiliğe karşı dünya çapındaki komünizm mücadelesinin yeni-nitel bir aşamasıdır. Maoist rehberlik altında, devrimci kitlelerin komünizme yürüyüşüdür. Dünyadaki gelişmeler, kültür devrimi rehberliğinin kazanan bilimsel niteliğinin ispatıdır. Bazı mevziler kaybettik. Bu durum dahi, sosyalizm de iki yol-iki sınıf arasında kesin zaferin kimin olduğunun henüz belli olmadığını ifade eden kültür devriminin bilimsel öngörüsünün ispatıdır. Bu öngörünün mimarı Maoizm, uluslararası proletaryanın komünizm için mücadele bayrağıdır. Kültür devrimi uluslararası komünizm mücadelesinin çeşitli coğrafyalarında biçimsel farklılıklar gösterse de temel içeriği aynı olan komünizmin nasıl temsil edileceğinin bayrağıdır. Komünist nesil her türlü revizyonizm ve oportünizmden bu sayede kopmuş, Maoist Komünist partiler esas olarak bu kaynağın ürünü olarak doğmuşlardır.

Maoizm'i Savunmayan Komünist Olamaz;

Proletarya biliminin Maoizm'le ulaştığı seviye ile, devrimci komünist olmanın kriteri; sınıf savaşımını proletarya diktatörlüğünün kabulüne kadar götürme, ya da proletarya diktatörlüğünü savunma ile sınırlandırılamaz. Bunların kabulünün yanısıra; proletarya diktatörlüğü altında, tüm sosyalizm dönemi boyunca varlığını sürdüren antagonist sınıf çelişkilerini, proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf savaşımının sürdüğünü görmeyi komünizme ulaşıncaya dek sınıf mücadelesini sürdürmeyi, devrimi mütemadiyen devam ettirmeyi de gerekli kılar. Aksi halde, ne Marksist, ne Leninist ya da Marsist-Leninist-Maoist olunamaz.

Üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümünün gerçekleştirilmesi ve ilerletilmesiyle birlikte, geriye dönüşün olamayacağı, ya da "çok zor bir ihtimal" olduğunu söyleyenlerin teorilerini, Sovyet, Çin, Doğu Avrupa'da yaşanan pratikler boşa çıkarttı.

Sınıfsız, burjuvazisiz sosyalizm teorilerinin iflasını yaşananlar da gösterdi. Görüldüki üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümü ile de kimin kazandığı sorunu halen çözümlenmemiştir. Sosyalizm denilen, kapitalizmden-komünizme geçiş döneminin tümünde, alt edilse de kapitalizmin toprağı mevcuttur. Burjuvazi ve doğduğu temel vardır. Mülkiyet ilişkilerinin kamulaştırılması esaslı adımına rağmen üretim ilişkileri problemi en ileri dönemi de dahil sosyalizmde kesin bir çözüme kavuşamaz. Zira yönetici güç olarak parti ve devlet vardır. Ve kamulaştırmayı toplum adına kontrol eden bu mekanizmalarda göstermektedir ki, hukuki ilanlar ve icraatlara rağmen durum gerçek anlamda bir toplumsallaşmayı ifade etmekten henüz uzaktır. Sosyalizmde bu keyfiyet değil, kaçınılmazlıktır. Toplumun derinliklerinden beslenen, devrilen eksi sınıflar ve sosyalizmin nesnel çelişmelerinden güç alan yeni burjuva tehlike,

esas olarak parti ve devlet iktidarı içindedir. Bu gerçeği, sosyalist maske ile iktidarı gasbeden Kruşçev gibi yine burjuva makineler ispatladı.

Şimdi herkesin görebileceği geriye dönüşler gerçeğiyle, "burjuvazisiz sosyalizm" teorilerinin iflasının yanısıra, tehlikenin parti ve devlet içinde kümelenmiş yeni burjuvalardan esas olarak geldiği de sabittir. Devlet, kısacası, uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ürünüdür. Bir sınıfın diğerleri üzerindeki baskı aracıdır. Sosyalizm veya proletarya iktidarı sorunu da bu gerçekten ayrı ele alınamaz. Ne varki, "sınıfsız sosyalizm" teorisyenleri proletarya iktidarını sadece emperyalist-dış saldırılara karşı korunma mevzisi olarak gösteren yaklaşımlarıyla Leninist devlet öğretisini de tahrif ettiler. Emperyalist müdahaleye karşı mücadele görevinin yanısıra esas olarak proletarya iktidarı, proletarya devrimini sürdürme aracıdır. Devrilmiş, ama yok olmamış eski sınıfların yanısıra, sosyalizmdeki kapitalizmin toprağından beslenen, yeni burjuvazinin iktidarında komünizm yürüyüşü tersine döner. İktidar komünizme gidişin değil, tersinin mevzisi olur. Emekçi nitelikli proletarya iktidarının, komünizm mevzisi olarak kullanılması, Maoist çizgi yönlendiriciliğiyle garantiye alınabilir. Bir problem olan, "herkese emeği kadar" dağılımı ve bu açıdan da bir yönüyle burjuva olan ekonomi, herkese ihtiyacı ve devlet sönme yönünde ancak bu yolla dönüştürülebilinir. Her alanda emekçilerin kontrol hakkı ve tüm birimlere-tabana yayılan iktidara katılmaları böylelikle sağlanabilir. Diğer başka problemler gibi, devlet ve burjuva hak, geçiş dönemi olan sosyalizmin sonuçlarıdır. Eskinin dünyasının sosyalizmde tali de olsa mevcudiyetini sürdüren toprağının sonuçları. Bunu, tabiiki anlayacağız ama, sınıfların ortadan kaldırılması, devletin antika müzesine yollanması, "herkese ihtiyacı, herkesten yeteneği kadar" dünyasının yaratılması için dönüştürme görevleri asla askıya alınıp, "şimdinin sorunu değil" denilip es geçilemez. Büyük proleter kültür devrimi rehberliğinin önemi açık değil midir[o]?

Proletarya partisi yöneticiliğinde proletarya iktidarı sorunu da, yöneten-yönetilen çelişmesini anlatan bir problemdir. İktidarın komünizm için mücadelenin bir silahı olabilmesi için Maoist ideolojik-siyasi çizginin tayin ediciliği tartışılamaz. Parti ve iktidar eskinin devrettiği işbölümünün sonucudur. Proletarya ve emekçilerin çıkarlarını ifade etse de ve kitleleri iktidar icraa etme aracı rolü oynasa da, parti ve devlet bir yönüyle emekçilerin yönelmesi gerçeğini de içermektedir. Kafa-kol, yöneten-yönetilen, kır-kent çelişmeleri sınıflı bir geçiş aşaması olan sosyalizmin gerçekleridir. Bunlar, tesadüfü değil, iktisadi-sosyal temeli olan sonuçlardır. Yabancılaşmaya yol açan kaynakta budur. Proletarya iktidarı da hak ölçülerine uymaya zorlayan bir cihaz olarak burjuva bir yön içermektedir. Siyasi-iktisadi-sanatsal tüm diğer alanlarda devrimci

dönüşümde ideolojik çizginin tayin ediciliği bu durum dikkate alındığında çok daha anlaşılabilir.

Burjuvazinin her türüne karşı mücadele bayrağıdır kültür devrimi! Burjuvazi ve bürokrasiye karşı mücadelede kitlelerin seferber edilmesi, parti ve iktidarı denetlemede kitlelerin seferber edilmesi, parti ve iktidarı denetlemelerinin sağlanması, öncü rehberliğinde kendilerini her alanda özgürce ifade etme ve örgütlenmelerine aracı olunması, canlı bir ideolojik, siyasi atmosfer içerisinde konuşma ve davranmaya cesaret etmelerinin teşvik edilmesi, maoist önderlik ve tecrübeleriyle yakaladıkları çok yönlü biçimlerle devrimi sürdürmeleri inisiyatiflerinin geliştirilmesi kültür devrimleri perspektifiyle mümkündür. Öncülük bilimsel, kitlelerin yolunu açmada araçtır. Yolu kapayan ve ikameci bir tarzla kendini dayatan yeni burjuvazidir, bürokrasidir. Sınıflı toplumlar gerçeğinin bir zorunluluğu olan parti ve iktidar, kültür devrimi perspektifiyle halka hizmetkarlar ordusu olur. Halkın inisiyatifini bürokrasi boğar. Öncü, zincirleri kırma işçisidir. Öncülük, talimat ve emir merkezi değil, mücadeleyi koordine edip, hedefe götürmeye yol gösterme mevzisidir. Büyük proleter kültür devrimi ile maoizm!

a) Bir geçiş dönemi olan tüm sosyalizm boyunca, sınıflar-sınıf mücadelesi gerçekliğini iki yol arasındaki kavganın iktisadi-sosyal-siyasal nedenlerini, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin gerekliliğini anlattı.

b) Parti ve devletin rolünü, toplumsal kökleriyle bağı içerisinde bağrında taşıdığı tehlikeleri ve hayatın her alanında devrimci dönüşümler için ideolojik-siyasi çizgi ve öncülüğün önemini tanımladı, pratikte gösterdi.

c) Siyaset ve ekonomide uzmanlığı salık veren, maddi dürtülerle hareket eden yanlışlara karşı, devrime sarılma çizgisini Maoist öncülüğü ve devrimin yapıcıları olan kitlelerin rolüne dikkat çekti, pratiğini icraa etti.

d) Madde-düşünce ilişkisini mekanikçe kavrayan, maddenin düşünceye, düşüncenin maddeye dönüştüğünü görmeyen ve bu anlamda ekonomi-siyaset, alt yapı-üst yapı ilişkisini kaba metaryalistce izah eden anlayışlara karşı, diyalektik-materyalizmin özü ve tek temel kanunu olan çelişmeden yola çıkarak meydan okudu. Sınıfsız sosyalizm, monolotik parti ve toplum anlayışlarının sakatlığını deşifre etti. Öncü-kitleler, kafa-kol, kır-şehir çelişmelerini burjuva hukuk ve problemlerini ve bunların beslendiği toplumdaki nesnel çelişmeleri izah etti. Ne yapılması gerektiğini pratik olarak gösterdi.

e) On büyük ilişki, Sovyet iktisadının eleştirisi gibi yazılarında ve uyguladığını pratikte gösterdiği gibi; iktisadi inşada temel olan ağır sanayii, tarım ve hafif sanayinin ihmal edilmesi biçiminde ele alan, merkezi planlamayı yerel inisiyatiflerin önemini küçümseyen perspektifle uygulayan, öncünün rolünü

kitlelerin seferber edilmesinin önemini kavrayamama zayıflığı taşıyan anlayışlar aşılmalıdır.

Kısacası; ekonomi-felsefe-bilimsel sosyalizm gibi tüm bileşenlerinde bilimimiz Mao ile yeni nitel bir aşamaya ulaştı. Mao, ne kuyrukçu ve ne de tepeden inmeci buyrukçuydu. Mao, ne ikameci ne de öncünün rolünü yadsıyan bir liberaldi. Ne kaba merkezi planlamacı ve ne de merkezi-birleşik önderliğin rolünü reddeden piyasacı-rekabet çizgisinde değildi. Merkeziyetçilik-ademi merkeziyetçilik ilişkisine diyalektik yaklaşımı somut bir örnektir. Bürokratik merkeziyetçilik ve anarko sendikalizmin köklü ve radikal eleştirisiydi. Sosyalizmin karmaşık ekonomik sektörleri ve toplumsal siyasal gerçekliğini görüyor; esas-tali ilişkisine, berrak çözümlerle ekonomik merkezi planlama rehberliğinde, yerel inisiyatiflere değer veren-teşvik eden bir çizgi ile inşayı ele alıyordu. Ağır sanayinin önemini vurgularken, hafif sanayii rafa kaldırmıyordu.

Toplumdaki doğru-yanlış mücadelesinde, Maoist öncü önderliğinde kitlelere dayanma, onların konuşma-örgütlenme davranışlarını teşvik etme, yasaklayıcı-idari, tedbirci değil, ikna, dönüştürme çizgisini temel alma, yönetimi üretime-üreticileri yönetime sokma çizgisi maoizm'le mümkün oluyordu.

Halk Ordusu'na yüzü asık bir bürokratik gövde değil, dinamik-üretici bir güç, devrimin görevlerini parti önderliğinde icraa etme savaşçıları olarak yaklaşılıyordu. Zira biliyordu ki, düzenli ordu amaç değil zorunluluktu. Sopa olmaması için Maoist önderlikli milis ve silahlı kitle temelini ihmal etmedi.

Sosyalizmde, sınıfları; ekonomist kafayla, belirlemeye çalışanlara sormak lazım: Sosyalizmdeki proletarya; burjuvazi tarafından sömürülen, baskı altında tutulan bir sınıf mıdır? Veya burjuvazi, üretim araçları mülkiyetini, devlet iktidarını elde tutan bir sınıf mıdır? Klasik tanımlamalarla soruna cevap arayanlar, çuvallar!...

Diyalektik Tarihsel metaryalizmin özü, temeli çelişkidir. Birin ikileşmediği hiçbir madde yoktur. Karşıtların birliğini atlayan diyalektiği anlayamaz. Karşıtlar arası mücadeleyi yaratan, her maddedeki çelişkili yanlardır. Aksi halde mücadeleden nasıl bahsedilebilinir? Mücadeleye yol açan, her bir maddedeki çelişkidir. Bu çelişik yanların koşullara bağlı-geçici ve mücadelenin mutlak olduğu da bir başka gerçektir. Bu, ne kadar doğru ise, mücadelenin dönüşümün, onsuz düşünülemiyeceği de o kadar gerçektir. Hatta temeldir.!

Hareketi yaratan çelişkidir. Maddenin varoluş biçimi olan hareket; maddenin olmazsa-olmaz koşulu olan çelişkisi üzerinde varolacaktır. Eskinin yerini yeninin alması, karşıtların dönüşmesi, çelişme temelinde ortaya çıkan hareketin kendisidir. Yeninin bu temelde egemen olması eskinin artık hiç olmaması değil, tali duruma düşüşü, yeni bir sürecin başlamasıdır. Devrimi anlamayanlar bunu basit bir yer değiştirme çerçevesine sığdırıyorlar.

Sosyalizmde proletarya var deyip, karşıtını reddenler Liu Şiao Şi'lerin, Teng Siao Ping'lerin, Enver Hoca'ların revizyonist "sınıfsız Toplum" anlayışını savunanlardır.

Maoizm'e karşı tüm revizyonistler, birbirleriyle ne kadar yarışırlarsa, yarışsınlar, bu ortak revizyonist teoride birleşmektedirler.

Üretim araçları mülkiyetinin kolektifleştirilmesinin ardından burjuvazinin sosyalizmde yok olduğunu söyleyenlerin ortak teorisi, sosyalizmin burjuvazisiz olduğudur.

Oysa üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümü, kolektif denetimin kendisi değil, ön koşuludur. Denetimin yolu, kitle inisiyatifidir. Kitlelerin yönetim sorumluluklarını icraa etmeleridir. Her şeye rağmen, sosyalizmde kapitalizmin devrettiği çelişmelere, biraz önce işaret etmiştik. Bu karanlıklara bayrak açan ve nasıl mücadele edilmesi gerektiğini öğreten büyük proleter kültür devrimidir,

Sosyalizmi; proletarya devletinin, uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ürünü olduğu gerçeğini yadsımaz. Devlet varsa, ki sosyalizmde de mevcutsa, orada antagonist çelişkiler yok denilebilinir mi? Denilemez.

İşte bu sınıf karşıtlıklarına karşı mücadelede, BPKD, yığınların devrimci komünist güzergahta, yönetime aktif katalımlarının sağlanması, komünizme doğru yol alınmasının güzergahıdır.

Bu devrimde hedef, parti ve devletin devrimcileştirilmesi, bunun için kapitalist yolcuların altedilmesidir. Şüphesiz amaç, dünya görüşünün düzeltilmesidir.

1976'da Çin'de Deng ve Hua karşı-devrimci darbesiyle yeni burjuvazi, iktidarı ele geçirdi. Bu durum dahi, Mao'nun sosyalizm ve proletarya iktidarı altında devrimin devam ettirilmesi gerekliliği, geriye dönüş gibi konulardaki ölümsüz öğretisinin ne denli büyük olduğunu gösteriyordu.

BPKD ve onun baş silahlarından komünizme kadar, proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirme zorunluluğunu görmeyenler, revizyonizme kapılmaktan kurtulamazlar.

Hua Kuo-Feng ve Deng'in teorisinde de, tıpkı Enver Hoca kumandalı AEP doğmato revizyonizmi gibi, baş yeri, "sosyalizm sınıfsız toplumdur" görüşü oluşturuyordu.

1978, I. MK'si 3. genel toplantısı bildirisinde şöyle diyorlardı;

"Kitlesel bir nitelik taşıyan büyük ve çalkantılı sınıf mücadeleleri esas olarak sona ermiştir. (...) Siyasi istikrar ve birlik."

"Çalışmamızın ağırlık noktası ekonomik ve teknik devrim alanına kaydırılmalı"

"Parti çalışmasının ağırlık noktası dört modernleştirmedir,"

" Kültür devriminde sağcı olarak damgalananların itibarı geri verilmiştir."

"Sosyalizmde ekonomik inşa görevi önceliklidir."

"Tarihi nedenlerden ötürü ülkemizde kapitalistler halkın bir parçasını oluştururlar."

"Baş görev üretici güçleri geliştirmektir."

"Kültür devrimi, sosyalist davamızın yediği en ciddi darbe oldu."

Kreşçev'ci AEP'çi her tür versiyonlarıyla bu paçavra görüşler üzerinde yeterince durulduğu, Maoizm'i izah ederken bunlara yeterli cevapları verdiğimizi düşündüğümüz için tekrar etmeyi gereksiz görüyoruz.

Her demokrasi, bir sınıf iktidarıdır. Her iktidar bir demokrasidir. Sınıflar üstü bir demokrasi ya da iktidar yoktur. Bu demektir ki, her devlet temsil ettiği sınıflar dışındakiler üzerinde bir baskı aracıdır. Yani diktatörlüktür.

Proletarya demokrasisinin kim için demokrasi, kimler üzerinde diktatörlük ve neyi amaçladığı sorusuna cevabımız açıktır. Emekçiler için demokrasi, emekçilerin Maoist rehberlik altında iktidar olması iktidarı denetleme güvencesi, kaderlerini ellerine alma ve devrimi sürdürme mevzisi, burjuvazi üzerinde topyekün diktatörlük hakkı. Ve nihai amaç olan komünizme yürüme silahıdır. Sınıf mücadelesinin sürdürülmesinde iktidar hayati sorundur. Komünizme yürümenin aracı olan sosyalizmde proletarya iktidar organlarında kimin olduğu meselesi çok daha önemlidir. Toplumun komünizm doğrultusunda dönüştürülmesi ve emekçilerin çıkar ve haklarının temsil edilebilinmesi için, Maoist önderlik şarttır. Oportonüzm ve revizyonizmin iktidarı kontrol etmesi, yönlendirmesi durumu, eskinin restore edilmesi yoludur. Proletarya iktidarının emekçi kitlelerce icraa edilmesi yönelimimizdir. Ama bu kendiliğindenci tarzda olmaz, olamaz. Komünist öncünün önderliği tayin edicidir. Liberal, sözde sol, klasik kapitalizme secde eden eski sosyalist ülkelerdeki yeni burjuvazinin suçlarını, bilimimize sahtekarca fatura etmeye çalışmak boşunadır. Ve en çokta proletarya diktatörlüğü ve bu diktatörlüğün icrasında vazgeçilemez olan komünist partinin öncü rolüne veryansın etmektedirler. Bunlar dünya görüşleri itibarıyla kapitalizmden-komünizme bir geçiş dönemi olan sosyalizmde, kapitalizmin yaşayan özelliklerini ve devr alınan çelişkilerini görmek istememektedirler. Doğası gereği bilimimize kestikleri fatura ile "Komünizm öldü-yenildi" noktasına getirilmektedir. Komünistlerin hataları elbette vardır.

Sosyalizmin gerek sınıf çelişmelerinin ve gerekse de sosyalistlerin bu ve diğer konulardaki hata ve zayıflıklarından çıkarılması gereken derslerin ne olması gerektiğini cevaplarken Mao, komünizme kadar devrimi sürekli devam ettirmenin yolu olarak BPKD'ine işaret ediyordu. Yıkılan burjuvazinin sosya-

lizmdeki dayanaklarını açıklıyordu. Yığınların yozlaştırılması için beslendikleri eski fikir-eski alışkanlık ve eski değer yargılarına dikkat çekiyordi. Çözüm de gösteriyordu. Her alanda BPKD'de ısrar! Ve görülmüştü ki, proletarya iktidarında, burjuvazi çeşitli organlarda üstlenebilir, kontrolü elde tutabiliyordu. Üst yapının ve her alanın devrimcileştirilmesi şarttı. Partisiz, devrim olur mu? İşte bu noktada kitlelerin doğru temelde seferber edilmesi açısından öncünün rolü ortaya çıkmaktadır. Öncü, kitleler ilişkisini, materyalist diyalektik yaklaşımdan belli bir uzaklaşmayı ifade eden ve partinin yönetici rolünü tek yanlı öne çıkararak, motor olan kitlelerin gerçeğini yeterince vurgulamayan sosyalistlerin çeşitli hatalarını gerekçe eden liberal sol, aşırı kitlecilik vurgusuyla, bilimin-öncünün anahtar yönlendirici rolüne sırt dönmektedir. Tek cümle ile bu devrimi devam ettirme değil, kuyrukçulukla devrimi durdurma teorisidir. Devrimci yığınların inisiyatifi öncülüğü dışlamaz, ihtiyaç duyar. Varılması gereken sentez, komünist öncü ile kitlelerin birliğidir. Birinin diğerinin karışısına konulması değil.

Biçim önemli ama özün önüne çıkarılamaz. Kruşçev, kamu mülkiyeti ve Sovyet tarzı iktidar biçimi üzerine oturmadı mı? Biçim önemsiz değil ama tayin edici olan özdür. Yani şu veya bu biçimi, Kruşçev-Deng örneklerinde gördüğümüz gibi revizyonistler de kullanabilir. Demek ki, Maoist çizgi ve öncü önderliği olmazsa, biçimle emekçilerin çıkarları garantiye alınamaz, temsil edilemez. Bürokrasiye karşı mücadele adına bunun reddi, burjuvaziye iktidarı teslim etme operasyonudur.

Liberal sol, Paris Komünü örneğine sözde dayanmaya çalışmaktadır. Ama zayıf, aşılması gereken yanına. Oysa o, bu yanı teorileştiriyor, erdem olarak sunuyor. Anlaşılır bir şey, güçlü yanından öğrenecek değil ya! Zira, sınıf çıkarları elvermez. Komün'ün, komünist bir öncüden bu yönlendirme temelinde bir otoriteden yoksun oluşu onun zayıf yanıydı. Yenilgisinin nedenlerinden biriydi. Bu zayıflığı aşma değil, teorileştirmeyi salık verenlerin daveti, karanlık bir tünele giriş çağrısıdır. Maoizm, ışıklı yolun güneşidir. Mirasımızın bilimsel temsil edilmesinin adıdır. Komün nasıl savunulur gösterdi. Halk komünleriyle, parti önderliğinde kitlelerin nasıl iktidar icraa edeceklerini gösteren devrimci komiteler yönetimiyle, yöneticileri periyodik olarak üretime sokan pratiğiyle vb.

Salık verilen anarşizmin, söylemlerin ötesinde sistem dışına çıkması imkansız teori ve pratiğini, otorite ve öncülüğü yadsıma adına yığınları düzene çivilemeyen gerçeğini biliyoruz.

Dün de, bugün de Komüne anarşizan değil, Maoist'çe sahip çıkıyoruz. Bu sahip çıkışın emri şudur: Şimdi artık komünist olmak için proletarya diktatörlüğünü savunmak yetmez. Aynı zamanda proletarya diktatörlüğünü sınıf

mücadelesini komünizme kadar sürdürmek için devrim BPKD'leri örneğinde gösterildiği gibi sürekli devam ettirmenin nedenlerini görmek, gereklerini yerine getirmek için kavramak gerekmektedir. Burjuvazi üzerinde topyekün diktatörlüğün amacı budur. Diktatörlük elbette sadece şiddete indirgenemez. Biçimin şu veya bu tarzı olması, burjuvazinin şu veya bu haklardan men edilmesi (seçim vb.) tamamıyla özel koşullarla bağlantılı bir sorundur. Bir biçim sorunudur. Özel koşullar itibarıyla özde, temel içerikte değil, Sovyet ve Çin proletarya iktidarı biçimlerindeki farklılıklar bu çerçevede değerlendirilmelidir. İlke, devrimin devam ettirilmesi için proletarya diktatörlüğünün vazgeçilemezliğidir. Kapitalizmin toprağının tozlarının sosyalizmdeki mevcudiyeti yaşanan gerçeklerinde gösterdiği gibi somut bir olgudur. Proletarya devrimini devam ettirme zorunluluğu aşikardır.

Devrim, Mao'nun dediği gibi, "Yeri süpürmeye benzer, süpürgenin erişemediği yerlerdeki tozlar hiçbir zaman kendiliğinden yok olmaz."

Demek ki, sınıfların varlığı ve mücadelesini kavramak yetmiyor. Bunun proletarya diktatörlüğüne götüreceğini söylemek ve gereklerini yapmakta eksiktir. Mesele; proletarya diktatörlüğü koşullarında devrimi devam ettirmenin gerekliliğini anlamak ve yapmak, komünizme bu perspektifle yürümektir. Tersi, proletarya diktatörlüğü öğretisinin çarpıtılmasıdır.

Komünist partisi; proletarya iktidarı mevzilerine örgütsel olarak katılmış olsa da, dünya görüşü burjuva olan, toplumdaki eskilerden kuvvet alan yani saflara ideolojik olarak katılmamış nice unsur vardır. Özellikle sosyalizmde, partinin yöneticilik olgusunu bir avantaj olarak kullanmaya çalışan bu gibiler sözde kızıl bayrak sallamaktan da geri durmazlar.

Bu açıdan eski ve "yeni" burjuvazinin tümü üzerinde topyekün diktatörlük asla ihmal edilemez. Burjuva diktatörlüğü çerçeveli burjuva demokratizmi gözlüklerinde büyük proleter kültür devrimini değerlendirenlerin devrimle alt edilen yandaşlarına üzülmeleri damgalı saldırılarını anlıyoruz. Komünizme yürüyen, Maoist öncü rehberliğindeki kitlelere öfkelerini de!. Bizim açımızdan bu değil, tersi suçtur. Devrim, hak ve görevdir. Gericiliğe isyan meşrudur. Bu meşru hak ve görevin icrasını, emekçilere yönelik bir bastırma harekatı olarak göstermek tamamıyla çarpıtmadır.

BPKD'ne çok yönlü saldırılar mevcuttur. Cehennem kıraallarını sarsıp-korkutan, Maoizm'in rehberliğindeki bu büyük siyasal devrime gericiliğin saldırması kadar doğal birşey yoktur.

Ne bekleniyordu? Kümelendikleri iktidar koltuklarında, imparatorluklarına itaat mi? Gericiliğe karşı isyan hak ve devrim görevdir. Kültür devrimi bunun ne olduğunu anlatır. Maoizm'in rehberliğinde devrimci kitlelerin kasırgasıyla taçları ile birlikte tepe takla edilen yeni burjuvalara yine sınıf karekterleri ge-

reği arka çıkan geleneksel emperyalist ve uşağı burjuvazinin feryadına, burjuva demokratizmi çerçevesindeki liberal sözde sol gözyaşları döküyor. Gerici zulüm makinalarının vahşetine diz çöken bu Neo-liberal akımın, devrime küfrü ve BPKD'nin mahiyetini karartmak istemesi hayret verici birşey değildir. Ezilenlerin zulüm kararlarına isyanı, böyleleri tarafından hep ayrı saldırılarla karşılaştı. Çin'de, büyük toprak ağalarına karşı isyan eden yoksul köylülerin, köylü birlikleri örgütlerine ve iktidarlarına ayaktakımı diye bağıran barikat olmaya çalışanlar bunlardı. Çok uzaklarda aramaya gerek yok. Bu ortak ideolojik temel daha dün, 1996 1 Mayıs'ında devrimci önderlik sayesinde, sarı sendikalar sözde solcu, düzenin liberal maskeli ayaklarının barikatını yapan devrimci kitlelere da aynı şekilde saldırmamışlar mıydı? Paris Komünü'ne karşı takındıkları tutum da aynıydı. Mao'nun dediği gibi bunlar devrimi, "ziyafet verme-nakış işleme" zannediyorlar. Bunu söylerken her devrimdeki siyasilirizm ortamında yığınların hiç aşırılıkları olmayacak, eğitim diye bir görev yok demiyoruz. Bu durumların ortaya çıkmasının doğallığını kavramak lazım. Gericiliğe karşı amansız darbeler değil, boyun eğmek suçtur. Kültür devriminde, kapitalist yolcuları kararlıca alaşağı etmek bir amaç değil, araçtı. Amaç çok açık ifade edildiği gibi dünya görüşünün değiştirilmesiydi. Kitlelerin, komünizme yürüyüş için bilinçlerinin ilerletilmesi, devrime sarılma temelinde her engeli aşma kapasitelerinin derinleştirilmesiydi. Kültür devriminin 1 No'lu hedefi olan Liu Şiao Şi-Deng Siao Ping'ler dahi öldürülmedi. Buna rağmen rastgele şiddet-kanrevan tablosu çizilmektedir. Devrimci şiddetin içeriği karartılmaya çalışılmaktadır. Çokca tekrar etmiştik. Kültür devrimi bilinçli bir siyasal devrimdi. Amaçlarla-araçlar arasındaki ilişkide itina, görmek istemeyenlere sadece göstermek açısından değil komünistler için bir prensip sorunudur. Her devrimin öyle istendiği için değil sömürü dünyasının dayattığı zorunlu kanunu olan devrimci zoru çarpıtan burjuva hümanist-pasifistleri gerici savaş makinaları karşısında dut yemiş bülbül yada alkışçı kesilebilmektedirler. Sınıf çıkarlarının emridir bu. Yalnız bir noktayı belirtelim. Sınıf düşmanlarımız, muhaliflerimiz vardır, olacaktır. Ancak hiçbir kişisel düşmanımız yoktur, olmayacaktır. Bunun için sınıf mücadelesinin kişiselleştirilmesine saflarımızda "evet" demeyiz, amaçlarımıza ters hiçbir uygulamayı onaylamayız. Örneğin işkence, insani olmayan her metod bu sadece burjuvaziye yakışır. Haksız savaşlarını uyuşturucu gibi insanlık düşmanı sektörlerle finanse etme, hiçbir savaş kuralı tanımayan, doğa dahil her şeyi katletme sömürü ve zulüm dünyasının özellikleridir.

Kısacası, sömürücü egemenler, haksız düzenlerinin yaşatılması için "herşey mübah" derler. Gerici pragmatist felsefe onların çürük silahıdır. Kültür devrimi nesli, nasıl olursa olsun parti-iktidar demediler. Bu mevzileri öncelikle ezilenler olmak üzere insanlığı özgürleştirilmesi eyleminin, sınıfsız toplum için dünya-

nın değiştirilmesinin silahı olarak kavradılar. Her zaman, her yerde, halkların çıkarları esastır. Bunun üzerine hiçbir şey, hiçbir mazerette çıkarılamaz. "Kedi fare yakalasın, beyaz-siyah olması farketmez" diyen Deng Siao Ping'lerle neden mücadele ediliyordu. "Kişi Mao desin nasıl derse desin" diyen sözde Deng karşıtı aslında Deng'çi Lin Biao'ları topa tutan kızıl muhafızlara yön veren çizgi ne idi? Her devrimin konusu siyasal iktidarın ele geçirilmesi yönündeki seferberlik, proletarya biliminin yönlendiriciliği altındadır. Yığınların dönüştürülmesi için ideolojik çalışma asla ihmal edilmez. Biliyoruz ki, her toplumda egemen kültür egemen sınıfların kültürüdür. Ve devrimci kitlelerin bu durumdan etkilenmesi için koşullar son derece elverişlidir. bu elverişlilik sayesinde, burjuvazi ideolojik bombardımanıyla, yığınların bilincini dejenere etme avantajına sahiptir. Kültür devriminin, eski fikir-alışkanlık ve değer yargılarına karşı mücadele parolası bunun bilincinde olan ve yığınları sistem dışına gerçek anlamda çıkaracak Maoist bilinç yönelimini ifade ediyordu. Kültür devriminin "revizyonist kaleleri ateşe verin", "burjuva karargahları bombalayın" parolalarının mahiyetini sınıf özellikleri olan hile ve yalandan ötürü çapıtan burjuvalara kargaların gülmesi için bir neden yoktur. Öyle bir görüntü çiziyorlar ki, her yer Madımak öteli misali yakılmış, Paris metroları misali amaçsız-hedefsiz kör teröre maruz kalmış. Devrimci eylem kitlelerin çıkarlarının icrasıdır. Amaçsız-hedefsiz veya olsunda nasıl olursa olsun misali değildir. Emperyalist ve uşağı çeteler, kültür devriminin canavarları süpürme eylemini, kitlelere yönelmiş göstermektedirler. Dost ve düşmanı ayırt etmek bunun bulanıklaştırılmasına hiçbir şart altında izin vermemek, dostlarla hatalarına karşı mücadeleyi dışlamadan ve komünizme yürümek amacıyla düşmanı alt etmek için birleşmek her şeyde-her yerde sınıf çizgisi uygulamak bir ilke sorunudur.

Halka şiddet suçtur, gerekçesi olamaz. Kültür devriminin yaptığı da budur. Halkın inisiyatifinin zincirlerinden boşaltılması, devrimi sürdürme ve iktidar icra etme pratiklerinin önündeki tüm engellerin kaldırılması ve halk içi demokrasisinin, proletarya devrimleri tarihindeki en ileri en mükemmel tecrübesidir kültür devrimi.

Seçme-denetleme ve görevden almanın, en ileri uygulamasıdır. Kültür Devrimi, bırakalım bunu, alt edilen revizyonistler dahi dünya görüşlerinin değiştirilmesi, yeniden eğitilmeleri için üretime sokuluyorlar, ideolojik dönüşümleri için kitle denetimine alınıyorlar, değerlendirme toplantılarına çekiliyorlardı. Zira önceden de devirmenin amaç değil, araç olduğuna işaret etmiştik.

Kitlelere ve hata yapan insanlara gelince; iyileştirmek için hastalığı tedavi etmek, hataları yapanlara koz olarak değil öğrenmenin aracı yapmak, maoist

kültürün önemli ayırtedici özelliklerinden biridir. Maoistler iflah olmazlar dışındakilere "doktor" ihtimamıyla yaklaşırlar. Hasta oldukları için doktorun hastalarına kızma-kovma hakkı var mıdır? Böyle doktor, görevini bilmeyen aptal doktordur. Görevi nedir? Hastalığı nedenleriyle teşhis etmek ve onu iyileştirecek tedaviyi gerçekleştirmek. Nitekim bundan ötürüydü ki, bazı hotzotçulara zorla otorite dayatma sevdalıları, Mao'ya bolca "liberalizm" eleştirisi getirirler. Oysa hiçbir zaman yanlışa karşı mücadele savsaklanmıyordu. Parti ve halk içi çelişkilerin ele alınışında, birlik zemininden hareket ediliyor, mücadele yoluyla daha ileri birliklerin tesis edilmesine çalışılıyordu. Parti ve kitlelerin %95'ine güven yaklaşımını, kibirli bürokratlar tabiiki anlayamazlar. Hataların sebepleri onlara ne? Toplumun gerçekleri onlara ne. Bu, kendilerini yanılmaz otorite sanan peygamberlerin şahsi iktidar hırsları herkese düşman olma ve pervasız saldırı çizgisini davet eder. Aslında birinci derecede yanlış olan kendileridir. Lin Biao bu tipin somut örneğiydi. Sözde Kültür Devrimi için örgütlediği klik, bilinçli çetelerinin icraa ettiği pratik keskin artı Deng söylemine rağmen onlara hizmet ediyordu. "Yakın-yıkın" sloganları sözde "yaman Mao'cu" maske altında uygulanan şahsi iktidar tekeli için bile -entrika- dolaptı.

Parti ve halk içerisindeki çelişkileri ele alma ve çözmede ne yapmalı, ne yapmamalıyız? Sorusunu bilimimiz şöyle cevaplar; "Revizyonizmi değil, Marksizm'i uygula, bölünme-birleş, hile ve entrika ile uğraşma açık ve dürüst ol."

Niteliği gereği özel mülk dünyası ve kişiliği Marks'ın ifade ettiği gibi;

"... her zaman korkaktır. Zira onun için kalp ve ruh, her an elde gidebilen ya da bozulan dış nesnedir."

Siyaset Üzerine

Kendi tarih ve edebiyatına gelince lal kesilenler başkalarından da öğrenemez, ders çıkaramazlar. Şatafatlı laf karışıklığı, böylelerinin cehaletlerini örtmek için kullandıkları yöntemdir. Mao'nun, "çelişme-pratik üzerine ve diğer yazılarına, felsefede bu kadar basit olurmu" diye dudak bükülmemiş miydi? Büyük bir maoist olan önder Kaypakkaya hem '72 manifestosu ve hemde bu perspektifin birer parçaları olan Kürecik bölge raporu, İşçi-Köylü hareketleri yazılarıyla öğrenilmesi gereken hayati bir örnektir. Kitleler soyut çağrı ve talimatlarla seferber edilemezler.

İktidar yada onun hizmetinde şu veya bu hak mücadelesi kitlelere bağış olarak sunulmaz. İktidar ve mücadele ile kazanma bilinci ile ulaşılır. Sınıf mücadelesi vermeleri için kitlelerin doğru çizgi önderliğinde seferber edilmesi

hiçbir şekilde gözardı edilemez. Yeni Demokratik Devrim, iktisadi, siyasi, sosyal, kültürel, askeri politikalarıyla somut bir olgudur. Adından bahsetmek değil, devrim somut icraa edilir. Devrimci savaş bu icraatın aracıdır. Yeni Demokratik İktidar için, Yeni Demokratik Devrim ve bunun görevlerinin yerine getirilmesi için halk savaşı diyalektik bir bağ oluştururlar. Halk savaşı sadece askeri bir sorun değil, ekonomik, sosyal, vs. her açıdan devrimin görevlerini yerine getirme ve sürdürmenin yoludur derken, anlatılan budur. Savaş, siyaset ilişkisi de bu gerçeği anlatır. devrimci savaş, devrimci siyasetin sürdürülmesinin aracıdır. Devrimi yükseltme ve sürdürme perspektifiyle eksiklik ve zayıflıklarımızdan süratle kopmalıyız. BPKD'nin hazırlığı aşamasındaki, "Dört eskiye karşı mücadele edelim" gibi örneklerden öğrenmeli, somut durumumuzla birleştirebilmeliyiz. Başarı, zayıflık, güçlükler ve parlak gelecek karşıtların biriliğidir. Doğru ele alındıktan sonra, çözümsüzlük için hiçbir neden yoktur. Eksikliklerini es geçen kibirliliğe ve problemleri görüp çözümü göremeyen, örgütlemeyen, güne takılıp, parlak geleceği yakalamayan kötümserliğe düşülmemelidir.

Kültür Devrimi çaresizlik tanımaz. Yapılacak bellidir. Neyi, nasıl yapmalı, neyi yapmamalıyız? sorusunu tartışacağız?

Saldırıları Göğüsle

Kautsky-Bernştein markalı saldırılara, proletarya ve emekçileri silahsızlandırma, proletarya iktidarını yadsıma, liberalizminin kültür devrimine saldırı kurşunları çürüktür. Olsa, olsa kendilerini vurur. Bu soyut demokrasi şakşakçılarının proletarya önderlikli emekçiler iktidarına sövgüleri, rahat hareket edemeyen burjuvaların sınıf çıkarları için dökülen gözyaşlarıdır. Merhamet dilenciliğidir. Asla kabul edilemez. Proletarya diktatörlüğü ve proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirme gerekliliğini bugün dünden daha iyi anlıyoruz. II. Enternasyonal partilerini nelerin çürüttüğünü de biliyoruz,

Üretici güçler teorisi kaynaklı, yüksek ekonomik gelişme seviyesi ve proletarya çoğunluğu olmadan iktidara teşebbüs edilmemeli sözde dersi çıkaran Avrupa merkezci görüş açısının nasihatları kendilerine kalsın. Geriye dönüşleri bu tezle izah eden "uygarlık"cı cahiller hayatlarında devrim göremeyeceklerdir.

Sistem içi reformcu dönüşüm ve parlamenter yol artıkları devrim nasıl yapılamazın örnekleridirler. Şimdi "yeni dünya düzeni"nin propagandistleri olmuş bu Neo Liberal sol'un emperyalizmden şefkat bekleme çizgisi onlara kutlu olsun! Sözde devrimci parolalarla gözlenen burjuva pratiğe karşı, "Ne yapıyorsan onu savunuyorsun" çizgisi rehberimizdir. Pratik bakış açısını esas aldık, alıyoruz. Yani Leninist yöntemi. Yani;

* **Teori-pratik birliğini,**
* **Sloganları değil, eylemin ne olduğunu,**
* **Parti önderliğinde yığınların devrime hazırlanıp-seferber edilip edilmediğini,**
* **Hatalara karşı cesareti ve tecrübelerden öğrenilip-öğrenilmediğini,**
* **Komünizme yürünüp-yürünmediğini,**

II. Enternasyonal Partilerinden radikal olarak kopan Leninist parti anlayışını savunuyoruz, ama yetinmiyoruz. O miras üzerinde yükselen maoist parti anlayışına kapısı çıkmayan tökezler. Zira ancak onunla; Monolotik parti ve toplum anlayışına köklü meydan okuyan çizgi temsil edilebilinir. Tam birlik ve mücadelesiz pekişme çizgisi, parti ve sınıflı toplumlar gerçeğinde hiçbir zaman olmayacaktır. Bunu, anlamalıyız. Aynı şekilde gerek parti de gerekse de sosyalizm de, irade-eylem birliğini ifade eden bir çizgi ile pratiğin koordine edilmesi gerektiğini de bileceğiz. Parti, kendi başına hükümdar ağalar topluluğu değildir. Federal beylikler ortaklığı hiç değildir. Maoizm, bunu anlatır. Maoizm, partinin kitlelerle birliğini, öncülüğün kitleleri öncüleştirme işini, parti ve devletin partisiz-devletsiz-sınıfsız topluma yürüme silahı olduğunu anlatır.

Bilmek Yapmaktır:

Lafzını etme ve bazı sloganların anlamını ve gereklerini bilmeden tekrar etmeyi Maoist olmak için yeter sayan var. Kendimiz için söyleyelim ki, biz kültür devriminin ürünüyüz ama, onu her yönüyle kavradığımızı, her açıdan uyguladığımızı gönül rahatlığıyla "yeterliyiz" biçiminde söyleyemiyoruz. Zayıflık ve hatalarımızın işaret ettiği gerçek budur. Öğrenmeye-uygulamaya, uygulamada çıkardığımız derslerle bilgimizi ilerletip devrimi geliştirmeye devam edeceğiz. Bilgi-pratik-bilgi diyalektiğini bir boya kuyusuna girip çıkma ile sınırlayan, diyalektik sonsuz bir süreç olduğunu görmeyen cehalet özlü bilgiçlerden olmamaya kararlıyız. Ama kibirliklere de bir-iki şey hatırlatalım.

Biz, Maoizm'i uygulamayan-bilmediği için yada burjuva sınıf karakterlerinin gereği olarak icraa etmeyen ama onun adına başkalarına not verme biçiminde gereksizliği iş edinenlerden olmayacağız. Sorunlarımız var, başarısızlıklarımız var ve olacaktır. Pes edip ama gerçeğini de ortaya koymaya cesaret edemeyen, başkaları bir yana, aslında öncelikle kendilerine saygısı olmayan-kendilerini aldatan gibi olmayı kimse bizden beklememelidir. İşlerin kötü gitmesi durumu, iyi düşler görme ve mücadele etmemizi engellemedi, engellemeyecektir. Hücum ruhu (düşman) mücadelemizin yasasıdır. Lenin'in işaret ettiği gibi hangi gerekçeyle olursa-olsun, "politik mücadelede durmak ölümdür."

Maoizm bir eylem kılavuzdur. Coğrafyamızda komünizm perspektifiyle Yeni Demokrat Devrimi Halk savaşı stratejisiyle icra etmeyenler ve onun bugünkü biçimi kızıl siyasi iktidarları için gerilla savaşı merkezi görevi yerine getirmeyenler, Maoist parti halkasını yakalayarak onun önderliğinde halk ordusunu bizzat bu mücadele içerisinde (silahlı) inşa etmeyen, kısacası programımızın asgari ve azami hedeflerinin gerektirdiği stratejiye-niteliğe uygun konuşlanmayanlar yakalarında hangi apolet olursa-olsun Maoist olamazlar.

Bunlar yapılmıyorsa, bilinmiyordur. Ya da burjuva nitelik gereği biliniyor gösterisiyle, burjuva pratik sergileniyordur. Bu tutum, mazur görülemez. "Gün" gerekçeleriyle es geçilemez. Vartinik'te kıvılcımı tutuşturanlar, yüzbin kişi değildi. Yapma kudretini ideolojilerinden-stratejik üstünlüklerinden, sınıf mücadelesinin kanunlarına vakıf olan programlarından alıyorlardı. Nicelik sayılarında değil, teori-pratik birliği, Maoist kişiliğin önemli ayırtedici özelliklerinden biridir.

Maoist Temelde Parti ve Halk İçinde Birlik

Doğru yanlış mücadelesinin sürekliliği, toplum ve partinin kaçınılmaz bir gerçekliğidir. Yanlışı gerekçe gösterip, Maoist parti ve halka hizmetten kaçanın dünyayı değiştirme iddiası boş bir söz olur.

"Birlik bayrağı, son derece önemlidir. Marksist birlik sloganı dünya proletaryası birleşenidir. Fakat bu, onlara göre değil! Onlara bakılırsa ne kadar az olursak o kadar iyidir. Onlar kendi klikleri olmasını ve geniş kitlelerin isteklerinin aksine kendi bildiklerini okumayı isterler" diyordu-Mao. . Çete bayrağını omuzlayan Lin Biao gibilerine karşı, tarihimizde, dünyanın diğer parçalarındaki sınıf mücadeleleri tarihi gibi! Mao'nun işaret ettiği, "Grupçuluk karşı-devrimi besler, karşı-devrim grupçuluktan yararlanır." gerçeğini yeterince ispatlanmıştır. Sınıflar, uluslar-azınlıklar, ezen-ezilen, cins ve inanç grupları gibi sorunları, yükseldikleri iktisadi-sosyal-siyasal temeli kavramaktan ve bunlara yol açan nedenleri ortadan kaldırma bilincinden uzak kişilik, yani düzen kişiliğinde, klik ruhu gayet anlaşılabilir bir şeydir. Hele-hele bizimki gibi ortaçağ ilişkilerinin kuvvetle varlığının sürdürdüğü coğrafyalardaki düzen kişiliğinde ağa ve dalkavuk kültür çok daha ciddi problemdir. Komprador, feodal düzen kıskacında birey olma özelliği dahi kazanamama bilinen bir gerçektir. Grupçuluk bu iktisadi-sosyal zeminde çok daha kuvvetli olur. Maraba-aşiret-Şeyh-ağa gibi eski kültür-davranış-alışkanlık ve değer yargılarına karşı mücadele, grupçu-klikçi rüzgarı göğüslemede önemli bir noktadır.

Parti ve halk içi birlikte ciddi mesafeler (nitelik olarak) katetmek için lafzını eden değil, bu gerçeklerin de bilincinde olmak şarttır. Bilincinde olan insanın pratiği de sağlam olur. Bilincinde olan, parti ve halk içinde ileri-faal unsurları

birliğin motoru olarak devreye sokarak geride kalanları da kazanmak için, orta unsurları da birleştirir. Hata yapanlara daima çözüm yolu gösterir. Düzelmelerine yardımcı olur. Parti ve halk içerisinde cezalandırma, gelecekte benzer hataları önlemek, bunlara karşı insanları duyarlı kılmak içindir. Ve temel içeriği de eğitimdir. Tersi, öç alma çizgisidir. Emekçiler için zafer kazanmaya kilitlenenler, Maoist birlik-eleştiri-birlik ilkesinde titiz olurlar. Mao şöyle der;

"Yoldaşlarına düşmana davranır gibi davranmak, düşmanın davranışını benimsemek demektir."

Devrim, düşmana benzemeyi asla kabul edemez. Bu, devrimin kendisine yabancılaşması, tersine dönüşmesidir. Halk içi sorunların ele alınmasındaki şiddet çizgisine savrulanlar ne derlerse desinler böyle bir yabancılaşmadan muzdariptirler. Yığınlara güvenmeyip böyle bir çizgi izlemek kabul edile bilirmi? "Hangi mevkide olursa olsun kadrolarımızın her biri halkın hizmetkarıdır, bütün yaptıklarımız halkın hizmeti içindir," diyen Mao'nun, öğrencileri devrimci hareketin önemli sorunlarından biri olan, halk ve devrimci örgütler arası sorunlarda şiddeti uygulayan ya da davet edenler ideolojik yozlaşmaya karşı her yönlü ciddi bir ideolojik mücadele yürütmekle yükümlüdürler.

Maoistler halkın öğrencisi olmaktan memnuniyet duyarlar. Halka önderlik ve öğretmenlik, öğrencisi olmayı bilmeyi de gerektirir. Diğeri kendinden menkul "zayıf kişiliklere şef olma" tarzı olsa-olsa çete yaratır. Reis ve dalkavuk ekseninde yürüyen bu tarz gidişatların tümündeki birlik, çıkar nitelikli pamuk ipliği tarzlı birliktir. Herbiri fırsatını bulduğunda diğerini karalamaya adaydır. Buralardaki övgü ve saygı gösterileri sadece sahte bir bağlılık olan şamatadır.

Maoist Parti ve Tarih Bilinci!

Kızıl bayrağa karşı kızılbayrak gösterisiyle varolmaya çalışmak Lin Biao'nun bilinen özelliklerinden birisiydi. demek ki sorun icraa edilen pratiğin içeriğidir. Kullanılan tabela değil, "Mao'nun bir kelimesi dünyaya bedeldir" gösterisiyle, hile-entrika ve komplolarını örtmeye çalışan Lin Biao'nun tarzı sadece, Çin'e özgü bir olgu değil, enternasyonal karakterli bir sınıf çizgisi idi. Oyun-gösteri ve sözde keskinlik "karşı devrimci hücre"nin de kullandığı posası çıkmış bir taktir. BPKD ile Maoizm rehberliğinde kaderlerini ellerine alan devrimci kitleler kapitalist yolcuların yakalarına astıkları "sosyalizm" maskesini yırttı. Satın alınabilecek bir patent değil, bilimimizin hiç kimsenin üzerinde oyun oynayamayacağı, proletaryanın dünya görüşü olduğunu birkez daha ispatladı!

İki temel noktaya dikkat çekmek istiyoruz. Birincisi; grup zeminli sözler parti bilincidir. Parti hangi ideolojinin ürünüdür. Tarihsel kaynağı nedir sorusuna bu çarpık bilincin verdiği cevap; sözde bağlı olduğu klik ve şefiyle ve tarihi kendisiyle başlatan kesite yataklıktır. Buna, parti bilinciyle karşı duru-

labilinir. Kültür devrimi, "yaradanımız", '72 doğum tarihimizdir bilinci (lafta değil) dönem insancıkları ile temel ayırım noktasıdır.

İkincisi; dününe-bugününe-yarınına sahip çıkmayan, kendisini şu veya bu dönemle ifade eden çarpık tarih bilincidir. Maoist parti tarihi bilinci, iyi ve kötüsüyle parti tarihinin tümünden sorumluluk duyan, hataları da aşma çözme ruhuyla sahiplenen bilinçtir. Malikane ruhu, bunu, anlamaz. dönemsel ruhlu seçmeli parçacı sözde partici "şeytan" ruhu, partiden sorumluluk duymaz.

Bazılarının saatleri '87-'94 vb. tarihlerde durmuştur. Yürekleri o duruş noktalarına göre çarpmada, bilinçleri o atmosferde yer alışlarının ve doğru-yanlış meselesini düşünmeden, kendi pozisyonlarının haklılığının ispatı doğrultusunda konuşmaktadır. Olumlu ve olumsuz yönleriyle tarihimizin tümünden sorumluluk duymayan, tarihi kendileriyle başlatan tarih çarpıtıcılarına birkez daha söylemek isteriz: Başarısızlıkları öksüz bırakan sizsiniz. Biz, başarısızlıkları tekrar etme değil, başarma öğretmenleri olarak sahipleniyoruz. Hesabından muaf olduğumuz (kimin rolü olursa-olsun) parti tarihimizin hiçbir kesiti yoktur. Bir farkımız var. Şu veya bu kesitte konumlanış biçimimize tarihi uydurmak, haksız durum varsa, tarihi kişisel çıkarlara göre yorumlayarak çarpıtıp-dayanak yapmak tutumumuz olamaz. Objektif gerçek ne ise odur. Kimse keyfince tarih yazamaz. Böyle resmi yazarların sonlarını herkes gördü. Tarih iyi ve kötü yanlarıyla bilimsel-önyargısız ortaya konulur, düzeltilemez. Gerçekler yok sayılamaz. Olumlu ve olumsuz yönleriyle sadece öğrenilebilinir. Kazanmak için başarılar ilerletilir, başarısızlardan öğrenilerek çözümün örgütlenmesi güçlendirilebilinir. Grupçuların, parçacıların savunu ve pratiği ibret vericidir. Maoist Parti ruhuna sahip olmama çizgisidir.

Maoizme, geçmişte "Mao Zedung Düşüncesi"ne itiraz eden bazı yoldaşlarımızın gerekçesi "böyle bir formülasyonun Mao'da olmadığı" gerekçesiydi. ÇKP tarihi incelendiğinde görülecektir ki, 1945 ÇKP 7. Kongresinin onayladığı tüzükte "partinin tüm gelişmesi Mao Zedung Düşüncesi yönündedir" denilmektedir. Mao'nun evrensel sistematik fikirlerine rağmen bilimimiz 1945'te Maoizm yeni aşamasına ulaşmamıştı. Mao güzergahının Çin devriminin önder çizgisi olmasının yanısıra, evrensel önem taşıyan bazı dinamikler de mevcuttu.

1956 8. ÇKP Kongresinde, revizyonizmin Parti içindeki etkisiyle MZD tüzükten çıkarıldı. Bizce, Çin devriminin önder çizgisi ve evrensel önemde ML'in bazı noktalarda geliştirilmesi anlamında, Mao güzerhagına tüzükte yer verilmesi doğru, çıkarılması revizyonizm karşısında bir gerileyişti. (ÇKP için)

1960' lardan itibaren, MZD formülasyonunun yeniden gündemleşmesi, BPKD potasında, bilimimizin yeni kilometre taşı olarak, gayet bilimsel belirlemedir. Konuyu, ÇKP'den bağımsızmış gibi, bir Lin Biao 'icadı' gibi göstermek çarpıtmadır. Kültür devriminde melese daha da netleşti. 1966 yılında

ÇKP 8. MK'si 11. toplantısı şöyle diyordu: "MZD, BPKD'nin eylemlerine yol gösteren kılavuzdur". Toplantı açıklamasında, "Mao Zedung, ML'i tam olarak devralmış, onu savunmuş ve geliştirmiştir. MK'i yepyeni bir basamağa yükseltmiştir." Yanlış çağ tanımlamaları yer alsa da, bir eylem kılavuzu olan bilimimizin gelişme aşamaları böylelikle doğru olarak ele alınıyordu. ÇKP belgelerinin söylediklerine de bakalım:

"MZD- MLM'in zirvesidir. (...) en canlı en yüksek ifadesidir." (Hho gazetesi 1966 Haziran nüshası) Neden sorusuna şöyle açıklık getirildi.

"Başkan Mao Marksizm-Leninizmin temel tezlerinden ve proletarya diktatörlüğünün tarihi tecrübelerinden yola çıkarak sosyalist toplumda sınıflar ve sınıf mücadelesini çok yönlü ve sistemli bir şekilde tahlil etti. (...) Başkan Mao, bize şunu öğretiyor: Sosyalist toplumda, üretim araçları üzerindeki mülkiyetin sosyalist dönüşümünün tamamlanmasından sonra da hala sınıf çelişmelerin varolduğunu ve sınıf mücadelesinin sönmediğini öğretiyor. Bütün sosyalizm dönemi boyunca iki sınıf, proletarya ile burjuvazi arasında; iki yol, kapitalist ve sosyalist yol arasında mücadele vardır. (agy. 4/50)

"Eğer proleter kültür devrimi yapılmazsa, (...) sosyalist sistem sağlamlaştırılamaz." (agy)

BPKD yürüyüşünde bu bilimsel açıklamalar, parti ve halk kurtuluş ordusu (HKO) belgelerinde sürekli işlendi. 9. Kongre, bizzat Mao önderliğinde ÇKP tecrübelerinin özetlendiği, muazzam sentezleri ifade eden kongreydi. Kongre, "MZD"nin önemine dikkat çekti. Lin Biao "icadı" olarak görenlere, ÇKP 10. Kongresinde aynı kararın alınmasını örnek vermek isteriz.

10. Kongre BPKD konusunda ne diyordu?

"Böyle devrimlerin gelecekte defalarca yapılması gerekecektir." I. MK döneminde, Mao'nun katkılarına açıkça saldıran merkezci çizgi, sadece formülasyon olarak değil, gayet bütünlüklü bir ortayolculuk yürüyüşle, "MZD" ne karşı çıkıyordu. BPKD evrensel değil diyorlardı. Sosyalist inşaa konusundaki görüşleri yanlıştı, diyorlardı. Çin devriminin evrensel önem taşıyan katkıları yoktur diyorlardı. ML'e Mao'nun katkılarını "MLM'den sapış" olarak değerlendiriyorlardı. MZD'ne bunun için karşı çıkıyorlardı. Revizyonist bir yola girişti bu yürüyüş!...

Mao, özellikle 9. Kongrenin tartışılmaz önderidir. MZD formülasyonu, gayet bilinçli bir özün, Mao'nun nitel katkılarının ifadesidir. Mao, bu görüşlerle hem fikirdir. Formülasyon ve onu ifade eden özün mimarıdır. 17 Ocak 1975 Milli Halk Meclisi'nin I. oturumunda kabul edilen, yeni evrensel önemdeki anayasada, *"Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi yol gösteren teorik temel" olarak bir kez daha ilan edildi. (Bkz. Prol. Dik. Teorisi ve uygulaması Sf. 87)*

Bu anayasa gayet net ve aynı zamanda bilimsel programa da yön veren temel belgeydi. Program sorunlarında bugünde temel alınması gereken ana belge özelliği taşımaktadır. Doğru bir çizgi bu yönlendirici belgeler ve onlara yol gösteren teorik temel atlanarak oluşturulamaz. Sözkonusu anayasa, ÇKP 8. MK'si onuncu genel oturumunda (24 Eylül1962) Mao Zedung'un yaptığı ve ÇKP'nin sosyalizm tarihi dönemi için temel çizgisini yeniden onayladı. Aynı çizgi 9. ve 10. parti kongrelerinin de çizgisiydi. Sosyalizmin sınıflı niteliği ve BPKD'nin gerekliliğini anlatıyordu bu çizgi (İktisadi-siyasi-kültürel her cephede). Bazıları sadece devrilmiş sınıflardan kalan fikir kalıntılarına karşı mücadele adına, sosyalizmin çelişki niteliğini, burjuvazinin varlığını ve bunu doğuran toprağı gözardı etmektedirler. (I. MK'mizin yaptığı da buydu.) Liu Şao Çi ve Lin Biao'lar devrilmiş eski sınıflar değil, sosyalizmin kapitalizmden devralınan toprağından beslenen, partinin göbeğindeki yeni burjuvalardı. Eski devrilen sınıfların da çıkarlarını temsil etmekteydiler. İşçi-köylü ittifakına dayanan sosyalist proletarya diktatörlüğü, çoğunluk olarak, işçi-köylü asker temsilcilerden güçlendirilecekti. Anayasa, aynı zamanda "hükümet yönetimiyle iktisadi yönetimi birleştiren, köy halk komünleri ve çeşitli düzeylerde devrimci komiteler de temsil ediliyordu." Kitle inisiyatifi, bu biçimleri, ortaya çıkarmıştı. Yurtsever, devrimci-demokrat partilerde, sosyalizmde birleşik cephe siyaseti, devrimci kitle çizgisi temelinde ele alınıyordu. Düşmana karşı diktatörlük, dostlarla, onları karıştırmayı, dostlara düşman gibi davranmayı gerektirmez. Halkın safları içinde, demokratik merkeziyetçilik temel prensipti. Demokrasi olmadan merkeziyetçilik olmaz, demokratik temelde merkeziyetçilik olmadan, sosyalist inşaa başarıyla ileriye götürülemezdi. Han milleti dışındaki azınlıkların hakları anayasa güvencesindeydi. Kitleler serbestçe konuşmak, görüşlerini özgürce ifade etmeli, düşünmeli ve yazmalıydılar. Bizzat Mao'nun teklifiyle "yurttaşlara grev hakkı" güvenceye alındı. Sorunların aşılmasında bürokratik yönergeler değil, tayin edici olan doğru çizgi ve esas alınması gereken devrimdi, devrimci kitle çizgisiydi. Devletin ve örgütün kuralları bürokratik değil, proletarya ve emekçilerin, ezilenlerin çıkarlarının garantiye alınmasıydı. Bundan öğrenmek, hayatidir. MLM'in rehberliğini bununla birleşmiş önderlik ve bunun kitlelerle birleştirilmesi her alanda tesis edilmelidir. Lin Biao gibi bir elde kızıl kitap, dilde sözde "yaşasın" sözcüğüyle olmaz. Neyin uygulandığı önemlidir. Aksi halde, dondurulmuş sözcükler, asılmış vitrinlerde keramet beklenirki bu hiçmi hiç Maoizm değildir. Proletarya ve halkın çıkarlarının savunulması, MKP'nin tüzüğü gereğidir. Örgüt ve organları mülke dönüştürülemez. Ayrıcalık, ihtiras-mevki ve asla entrika ararcı olamaz.

Temel Mesele Şudur: Maoizm mi, Revizyonizm mi?

Partimizin Kaypakkaya sonrası tarihi gelişiminde karşılaşılan olumsuzluklar, yüz yüze gelinen krizlerin temelinde, MLM'den uzaklaşmalar yatmaktadır. Ürünü olduğumuz Büyük Proleter Kültür Devriminin öneminin küçümsenmesi, kuruluş temellerimizden bir kırılmayı, savrulmayı ifade eder. Tüm kriz ve savrulmalar bu kırılma temelinde var olmuşlardır. Esas mesele, asıl halkanın kavranması ve çözülmesidir. Bunun yerine şu veya bu hatalı sonuç üzerindeki münakalaşar, atılacak bazı olumlu adımlar ve doğrular, köklü çözümlere ulaşmaya yetmez. Bir el kültür devriminde, diğeri başka bir duruş görüldü ki, sadece eklektik-merkezci bir yola sürüklemektedir. Bu sürüklenişin temel nedeni olan, büyük proleter kültür devrimi ya da Maoizm'den uzaklaşmayı görüp, esas halka olan meseleyi çözerek netliğe ulaşmak yerine, sonuçlar üzerindeki boğuşma, köklü değil- kısmi cebelleşmedir. Gerçek çizgi mücadelesi böyle ele alınamaz. Maoizm'mi, revizyonizm'mi? Temel mesele budur. Temel mesele yerine, onu atlayarak sonuçlar üzerindeki bir mücadelede, parti ve kitlelerin oyalandığı, bitmez-tükenmez suçlamalar hengamesinde, her yeni geleni de suçladıkları eskilerden kopmadıkları ve böyle kopulamayacağı, tarihimizin hiçte kaderimiz olmayan, asıl halkayı yani Marksizm-Leninizm-Maoizm'i özellikle de Kültür Devrimi, Maoizm meselesini çözmek bir yana, ondan uzaklaşma olgusunun cilvesidir. Esas ve taliyi biribirinden ayırmalıyız. MLM, her zaman esastır. Partiyi bu esas yaratmıştır. TKP(ML), kuruluşu uluslar arası planda MLM ile revizyonizm arasındaki mücadeleden bağımsız değildir. "Kültür Devriminin ürünüyüz" derken, dikkat çektiğimiz, elzem olan bu merkezi meseledir.

Şafak revizyonistleri de sözde, "MZD savunucuları" kesiliyorlardı. Sorun, görünmek değil uygulayıp savunmaktır. Yeni komünist bir enternasyonal'in (DEH bu yürüyüşte embriyonik bir merkezdir) güçleri kimler olabilir? Başkan Mao önderliğindeki Çin Komünist partisinin modern revizyonizme karşı mücadelede "Uluslararası Komünist Hareketin Genel Hattı İçin Öneri" ve bunu izleyen polemiklere dayananlar savunup uygulaya bilir. TKP(ML)'nin doğuşu, bu dayanak-savunma ve uygulamaydı. 2. Enternasyonal revizyonizminden köklü kopuş gerçekleştirilmeden, 3. Enternasyonal olamazdı. Olsaydı da bir devamı, revizyonizmin bir tekerrürü olunurdu. Zayıflıklarına, kimi hatalarına rağmen üçüncü enternasyonal ML idi. Sonrasında partilerin büyük çoğunluğu hataları aşmak bir yana, sistemleştirmekle kalmadılar, doğru olan ne varsa da buzlu sulara gömdüler. Hatalara ve bunun üzerinde yükselen reviz-

yonizme Başkan Mao ile neşter vuruldu. Neşter, Türkiyedeki revizyonist-reformist geleneği dinamitleyen Kaypakkaya'yı yarattı.

İdeolojik Muhasebe MLM: I. Konferans Ve I. MK'si

Yoldaş Mao'yu fiziken kaybettiğimizde, UKH bir kriz ve dağılma sürecine girdi. MLM'nin değil, ondan kopuşun kriziydi bu. İnkarcı yolda, AEP ve lideri Enver Hoca, Modern revizyonist-Troçkist kırması bir çizgi ile sahneye çıkmıştı. Mao'nun bilimimize ölümsüz nitel katkılarına hem de keskin "ML savunuculuğu" örtüsüyle saldırıyordu. Aslında klasik bir Kruşçev stiliydi. Bu dönem aynı zamanda Çin'de Hua Kuo Feng, Deng-Siao-Ping önderliğinde karşı-devrimci darbenin gerçekleştirildiği, kızıl Çin'in yeni burjuva Çin devletine dönüştürüldüğü bir dönemdi. Modern revizyonist, sınıf işbirlikçisi "Üç Dünya Teorisi" ile özde değil, sözde "Maocu" partiler emperyalist ve uşağı devletlere yedeklenmişlerdi. Partimiz Enver Hoca'ya karşı çıktı ama kırılarak. Merkez Komitemiz eklektik, ortacı bir yörüngeye yerleşmişti.

Koordinasyon Komitesi'de (KK) başta keskin silahlı mücadele savunucusu olduğunu söylüyordu. Bazılarının iddia ettikleri gibi "korkak" ve "mücadele kaçkını" değildi. Çizgi meselesi değilde, sorunları bu çerçevede ele alanlar, suçladıklarının daha bir tekrarı olmaktan öteye gidememişlerdir.

KK'nın temel hatası, Maoizm'le donanamaması, somutla birleştirememesiydi. Dönemin doğru bir tahlilini yapamaması, genel stratejinin hizmetinde doğru bir taktik plana sahip olamamasıydı. Subjektivizm ve doğmatizmdi. Maoist Halk Savaşı stratejisini kavrayıp uygulamak değil biçim olarak ele almasıydı.

I. Konferans ve MK'miz, KK'ne silahlı mücadele konusunda veryansın ederken, onu soldan sağcılığa götüren merkezi meseleyi (Maoizm'le bütünleşememe) yeterince kavrama durumunda değildi. "Mao Ze Dung Düşüncesi Lin Biao'culuktur" gibi belirlemeleri sözkonusu kavrayışsızlığın söylemleriydi. KK'ni sağcılık diye "mahkum" ederken, diğer yandan da Konferansımız, partimizin kuruluş dönemi dünya ve Türkiye somut durum değerlendirmelerini Lin Biao'culuktan kopamamak olarakta suçlayabilmiştir. Maoist Halk Savaşının başlatılmasını "zamanı mıydı-değilmiydi" tartışmasıyla sorgulamıştı. Maoist halk savaşı öğretisine "Hazırlık aşaması" dediği başlı başına stratejik bir dönem ekleme ve savrulduğu sağcılığı gerekçelendirme bahanesi haline getirebilmişti. Lin Biao'culuğun özü revizyonizmdi. Kruşçev'cilikti. Subjektif iradecilik Lin Biao'cu siyasetin önemli bir özelliğiydi. 1960'lar sonu ve 70'ler başı dünyasında, devrimin objektif şartları gerçekten de muazzamdı. Devrim için fevkalede fırsatlar objektif bir olguydu. Lin Biao, her-bir yerde, devrimci durumun dengesiz-çelişkili yürüyüşünü anlamıyor, tekdüze ele alıyordu. Prole-

ter dünya devriminin gelişim seyrini tek düze bir reçeteye hapsediyordu. Lin Biao'cu revizyonizm ve bu subjektif iradecelik elbette eliştirilmelidir. İtiraz ettiğimiz, bu eleştirinin, o günün dünya koşullarının devrim için ihtiva ettiği büyük fırsatların reddedilmesi noktasına götürülmesidir. I. Konferans'ımız bu hataya sahipti. Başkan Mao önderliğinde, BPKD'i fırtınasının estiği o günün dünya koşulları nasıldı? Devrimin fırtına merkezleri olan ezilen ülkelerde, Vietnam-Laos-Endonazya-Burma-Malezya-Hindistan-Tayland-Türkiye-Filistin gibi birçok yerde görülebilineceği gibi kitleler ayaktaydı. Emperyalist-kapitalist ülkeler zordaydı. ABD, Batı ve Rus sosyal emperyalistleri kriz içindeydi. Devrim, esas akım olmasına rağmen, yükselen emperyalist savaş tehlikesi bu krizin sonucuydu. Amerika-Fransa-Almanya örneklerindeki rejimler gibi.

1976 Koordinasyon Komitesi eksenli tasfiyecilik Maoizm'le bütünleşmeme ile ilişkiliydi. Maoizm'i savunan 1976 KK çizgisi ve ayrılığı esas olarak Maoizm'den kopuş eylemidir. Halk Savaşını reddetme gibi tezler, bu kopuşun, yani Maoizm'i kavrayıp-uygulayamamanın sonuçlarıydı. Koordinasyon Komitesi çizgisini reddettik. Reddedilmesi doğruydu. Ancak esas mesele, bu savrulmaya götüren temeli anlamaktı. Sonuçlar üzerine cereyan eden kavgayı, Maoizm temeline oturtmaktı. Bunu doğru temelde yapamadık. Bir yandan KK'nın darbeci-oportonüst çizgisiyle haklı olarak kavga ederken, öte yandan ise bu hatalı çizgiye yol açan, ana meselenin Maoizmden kopuş olduğu gerçekliğini henüz kavramış değildik.

Acil ve hemen şimdi gerekli olan, Maoizm'le silahlanmaktır! Maoist rehber ideolojiyi ve önder çizgisi Kaypakkaya güzergahını kavramak, uygulamak yerine, sonuçlarla kavga ve öfkenin, yanlışlardan kopuş değil, devama götürdüğü kavranmalıdır. Bazıları devam etmektedir. Koordinasyon komitesini savunan, Maoizmden kopuştu. Darbeci-oportonüst tezlerin temelinde yatan buydu.

Özde değil, uygulama değil, biçimsel sahiplenme ve yeminlerin, gerçek Kaypakkaya'cılık olamayacağı açıktır. KK; başta özde değil, biçimde keskin bir "Kaypakaya savunuculuğu" mevzisiydi. Hiçmi hiç kötü niyetli değildi. Eylem kılavuzu olarak değil, Kaypakkaya'yı dogmatik ve biçimlere hapseden bir yolda yürüdü. 1971 taktiğini, 1974-1975'lere olduğu gibi taşımaya çalıştı. Tecrübeleri özetlemeyi bir yana bırakalım, somut koşulları yok farzederek yürüdü. Bu yürüyüşünün olumsuz sonuçlara yol açan kendi doğmatik çizgisini sorgulayıp-ders çıkaracağına, faturayı Kaypakaya güzergahına çıkardı. Biçimsel savunuculuğun çıkmazları, "biz parti değiliz, programatik görüşlerimiz yanlış, " görüşleriyle gerekçelendirildi. Üstelik 71 ihtilalci devrimci hareketi, ciddi olarak Kaypakkaya'ya yönelmişken, tasfiyecilikte karar kılındı. Düşün-

mek, farklı görüşler ifade etmek elbette suç değildir. Önemli olan çizginin doğruluğu ve yanlışlığıdır. KK çizgisi yanlıştı. MLM hiyerarşiye-tüzüge rağmen, partiye darbeci bir tarzda dayatılmıştı. Karşı çıkmak doğruydu ve karşı çıkıldı. Karşı çıkış, KK'ni geriletmiş ve bir iç tartışma yayın organı olarak "proleter birlik" yayınını gündeme getirmişti. KK'nin darbeci-tasfiyeci çizgisine karşı, Maoist parti içinde iki çizgi mücadelesi ekseninde meydan okumaktı görev. Darbeciliğin dayattığı örgütsel ayrılığı, anti-parti yönelimini parti içinde ideolojik-siyasi çizgi itibarıyla deşifre etmek, en geniş kesimi dönüştürmek amacıyle kazanmaktı görev. Dayatılan fiili ayrılığı, hemen baştan benimsemek değil. Oysa biz dayatılan ayrılığı objektif olarak kabul ettik. Kaypakkaya'nın TİİKP içerisindeki mücadelesi öğretmenimiz olmalıydı. Ayrılığı önleyemeyebilirdik ama, çizgi mücadelesini gündemleştirebilirdik. Böyle yapabilseydik, Maoist parti anlayışı ve iki çizgi mücadelesi bilincimiz keskinleşir, sonraki gereksiz ayrılıkların önüne geçebilirdik. KK; parti programına tamamen zıttı. KK ile çizgi mücadelesi genelde sonuçlar üzerinde cereyan etti. KK sacılığı haklı olarak reddedildi. Oysa ana sorun, silahlı mücadelenin ülkemizdeki asıl rolünü Halk Savaşını yadsımaya-sağcılığa götüren kaynağı anlamaktı. Maoizm'i kavramaktı. I. Konferansa bu zayıflığın yükü altında gittik.

Parti, Halk Savaşını reddetme yürüyüşüne giremezdi. KK, bu yürüyüşe girdi. Sonrası partide merkezsiz ve bölgesel bir dönemdi yaşanan. Darbeci tasfiyeciliğe karşı Kaypakkaya çizgisini savunma temelinde mücadele eden yoldaşlar, 1978 I. Konferansıyla partiyi yeniden merkezileştirdiler. Komünist nitelikli muhalefet açısından bu önemli bir hamle ve başarıydı. 1. Konferans partimizin kuruluşuna temel teşkil eden, temelden önemli kırılmaları da içeriyordu. 1. Konf. ın başta gelen temel ve diğer tüm hatalarına zemin oluşturan kaynak hata, MZD'ni reddetmesiydi. Kaynakta, yığınakta, yapılan, temellerimize vurulmuş bu darbe, sonraki hataların birikiminin özüdür. Ama bu kırılma aynı zamanda Kaypakkaya'nın görüşlerini onaylama adına yapılıyordu. Bu tür Kaypakkayacılıklar, Kaypakkaya sonrası partimizin önemli bir zayıflığıdır. Partimizin ürünü olduğu "Büyük Proleter Kültür Devrimi" bu Konferansla saldırıya uğruyordu. "MZD, Lin Biao'cu "yeni çağ" teorisinin ifadesidir" biçimli görüşlerle, partimizi vareden temellerle münakaşa tohumları ekiliyordu. Bu yürüyüş, bilimimizin yeni nitel üçüncü aşamasının şekillendirdiği partimizi eklektik bir çizgi ile geriye çekme operasyonuydu. Silahlı mücadele, halk savaşı taraftarlığına rağmen gerçek böyleydi. 1. MK'sinin şu veya bu sağ ve sol savruluşlarına saldırmak, iki çizgi mücadelesini bunlara yol açan temeli atlayan bir eksene kilitlenmek, çokça yapıldı, ama asıl sorun Maoizm'den uzaklaşan yönü içeren bölümdü. Öz bu idi. Diğer hatalar bunun

sonuçlarıydı. Maoizm'in evrensel nitel katkılarının ehemmiyetinin görülmesi bir yana, reddedildiği, temele ilişkin önemli noktalarda yadsındığı bu hatalı yönelim, Halk Savaşı-Kızıl Siyasi İktidarlar gibi sorunları elbette sorgulamaya ve sapmaya götürecekti, götürdü. I. MK sonrasının benzer pozisyonlarının temel nedeni de aynıydı. MLM'e ulaşamamak; bu temelde cereyan eden sonuçlardır diğer hatalar! I. MK'mizin krizi, MLM'in değil, Mao sonrası yukarıda ifade etmeye çalıştığımız Enternasyonal Komünist Hareket içerisinde özellikle Mao'ya saldırı ekseninde patlayan modern revizyonizmin yeni bir türevinin kriziydi. Bu kriz, Maoizm'le münakaşaları seviyesinde I. MK'mizi de vurdu. Orta yolcu bir eğilimi savundu. MK'mizin tamamıyla AEP ve Enver taraflısı olması şaşırtıcı olmamalıydı. Açıktan beyan etmiş olmasa da, Enver yanlısı öğede eklektik çizginin bir başka bileşiniydi. "Ne yardan ne serden" misali, Mao savunmasını merkezci bir güzergahta Enver'cilikle birleştiren, ikiyi bir yapma maharetiyle(!) MK'mız, partimize bir bulamaç tohumu ekiyordu. "MZD", böyle terkediliyordu. Yığınaktaki bu hata sonrayı da zehirliyordu. Partimizin 3. Konferans, DABK ve 2. MK çatışmalarına bakalım. Maoizm konusu hariç büyük bir kavga var. Asıl kavga yapılması gereken noktada da ortaklık.

Örneğin; DEH Deklerasyonu'nu MZD konulu itiraz Konf. Öncesi, tartışma karargahlarının neredeyse tek ortak görüşüdür. Özde aynı olup, sonuçlar üzerinde kapışma gerçeğidir bu. Dahası sonra ayrı oluşumlar biçimindeki örgütsel yapılarına rağmen, tümünün Deklerasyon'a yönelik eleştirilerinin içeriği de aynı özde düğümlenmektedir. Mao'nun nitel katkılarının kavranmaması, bu nitel katkılarla ulaşılan seviye ile Komüntern, Stalin'in hatalarının eleştirilmesinin kabul edilmemesi gibi ortak görüşler ve ortak zehirlenme reddedilemez bir gerçekliktir. 1976 Koordinasyon Komitesi ile haklı olarak, sosyo ekonomik yapı- devrimin yolu, devrimin karekteri ve hazırlığı, baş çelişki üzerine kavga yaptık. Peki tüm bu sapmalara temel teşkil eden o zamanki tabiriyle "MZD", Maoizm konusunda ne kadar kavga yapabildik? Gerektiği kadar yapsaydık silahlanırdık ve sonraki sapmalara karşı da bağışıklık kazanırdık, yaşamazdık. Yeterince yapamamış olmamız, yığınaktaki hatalarımız, sonraki hastalıklarımızın da temelidir. KK ve diğerlerini revizyonizme iten asıl sebep, Maoizm'den kopuştu. Bu kopuşu DEH, TKP/ML'yi, Merkez Komitesini eleştiren mektubunda ifade ettiği temel mesele değilde, diğer başka hataların TKP/ML'nin ifade ettiği tarzda hatalardan en sonu biçiminde formüle etmek, sebep ve sonuçları karıştırmaktır. Özden habersiz bir ortayolcu çizgi tezahürüdür. KK'nin, İK çizgisinin reddinin özü, laf olarak söylenmiş olmasa da içerikte MZD'den kopuşun sonucuydu. Elbette öz bazen ayrıntılarda gizlidir. Her bir

ayrıntıda öze ilişkin problemi çekip çıkarmaktır marifet, yapılanın bu olmadığı da açıktır.

1. Konfsımızın esas yanının komünist olduğu inkar edilemez. İçinde geçtiği tarihsel koşullar itibarıyla böyledir. Partimiz açısından çok büyük bir belanın da ekildiği Konferanstır. MZD'ni reddeden bir konferanstır. Mao'yu nitel katkılarından katleden bir konferanstır. 1. MK'nın sistemleşerek Bolşevik Partizan yarı-Troçkist, yarı-revizyonist çizgisine ulaşma toprağı bu konferansın ikincil de olsa tarlasında serpilmiştir. Konferansımız ne diyordu?

"Her ne kadar F. Engels, J. V. Stalin, G. Dimitrof, Enver Hoca ve Mao Zedung büyük öğretmenler olmakla birlikte, teoriye yeni temelde bir katkı yapmamışlardır. Çünkü Marks veya Lenin'den farklı bir çağda yaşamamışlardır" (abç)

Marksizm-Leninizm'in, Mao Zedung'la ulaştığı yeni nitel seviyenin kabulü ve partimizi bunun yarattığının benimsenmesi, anlaşılması, uygulanması bir yana, Mao usta olmaktan bir kalem darbesiyle indirilmiş, partimizin kuruluşu anlamsızlaştırılmış, revizyonizm ve oportunizmle temel ayrışım çizgileri silikleştirilmiştir. Stalin ve Engels'inde, Dimitrof, Enver Hoca seviyesine (ideolojik, politik olarak) düşürülmesi konferansımızın bir başka fuzuli icadıdır. Mesele, mücadele biçimleri, durum değerlendirmesi, Halk Savaşında MK'sinin sağa meylettiğinden ibaret değildir. Mesele çok daha derindir ve bahsi geçen meyledişlerin de temelidir. Konferansın da bu zayıflıklarından beslenerek MK'si, Mao'nun, BPKD'nin evrensel nitel katkılarını yadsımıştır. Maoizm'i reddetmiştir. Halk Savaşında ikircikli, reddedici siyasetine saldırmak işi bitirmez. Bunu eleştirdiler, eleştirebilirler de. Asıl mesele, Maoizm'in reddidir. Diğerleri sonuç! Mao anlaşılsaydı, evrensel katkılarından halk savaşında böyle bedavadan kuşkuya düşülmezdi. Enver Hoca'ya karşı çıkmak işin bir yönüydü. 1. MK'miz de karşı çıktı, kabul etmedi. Hoca'cı düşünce tarzından kopmadığı da bir başka gerçektir. İki arada bir derede olmaz. Ya o, ya bu! 1. MK 7. toplantısından işte bir örnek!

"Parti çizgimiz Mao Zedung'un eserleri temelinde yükselmiştir. Bugün ise Mao, uluslar arası planda inceleme ve tartışma konusudur. MK'mız, Mao'nun hataları olduğu görüşündedir. Şimdi bir yanda M. Zedung'un eserlerini olduğu gibi savunmak zorundayız. Diğer yandan I. Konferansta reddedilen anlayışlar Mao'nun eserlerinde mevcuttur. Ve MK'nin gördüğü bir dizi hatalar vardır. Bu çelişki de yazılarımızda eklektik bir durum yaratmaktadır." (Rapor. Sf. 3)

1. MK'si parti çizgimizin Mao'nun eserleri üzerinde yükseldiğini bilme durumundadır. Çizgisi bunu gönülden savunmaya elvermemektedir. Uluslar arası revizyonist saldırılarda "akıma karşı yüzme" değil, Mao'yu hatalı gör-

mektedir. İki arada bir derede olduğu durumunu ifade etme durumunda kalmamakta, partiden Mao'dan azat olma iradesi istemektedir. Devamında ifade edilenler ise şunlardı:

"Partimiz hem Stalin'in eserlerini hem de Mao'nun eserlerini olduğu gibi kabul etmektedir. Fakat Mao'nun Stalin'e çok önemli eleştirileri vardır. Her iki ustayı olduğu gibi savunmak başka bir çelişkili durumdur ve eklektizme yol açmaktıdır. (age. Sf. 3)

Eklektik, ortayolcu, ikircikli tutum aslında revizyonizm'in Mao'ya saldırılarına kapıyı açık bırakıyor, objektif olarak hizmet ediyordu. Maoist bir partide böyle bir pozisyon baltanın partiye vurulmasına yardım etmek değilde nedir? MK'si de bunu şöyle anlatıyor:

"Siyasi planda esas olarak iki büyük hatamız oldu: Bunlardan birincisi, M. Zedung savunulmasındaki yetersizliğimizdir. ML'e yapılan saldırı karşısında onu savunamadık. Biz Mao'nun gerçekten savunulmasının ancak onun hatalarının ortaya konması yani Mao'nun eserlerindeki ML'in savunulması ile olacağı anlayışındaydık. Ve hala bu anlayıştayız. Ancak bu doğru olmakla birlikte Mao'yu savunmak için onun hatalarını ortaya çıkarmamızı beklemek küçük burjuva mükemmeliyetçiliğidir. Kuşkusuz biz parti çizgimizde açık olan her noktada Mao'yu onun önderliğindeki ÇKP'yi ve Çin devrimini savunabilirdik ve savunmalıydık. Biz bu durum karşısında hata yapmak korkusuyla cesaretsiz davrandık ve çok daha büyük bir hata yapmış olduk." (age. Sf. 7-8)

İyi-kötü niyet veya günahkarlık değil, revizyonizme evrilen eklektik çizginin sonuçlarıdır söylenenler. Baştan hüküm verilmiştir. Ne olduğu bilinmeyen "Mao'nun hatalarının olduğu" yargısı. "Küçük burjuva mükemmelliyetçiliği" biçimindeki önyargıları bu utangaç sözde kabul tarzı çizgi meselesi halledilmedikçe bir şey ifade etmeyecekti. Özeleştiri tabiiki sözde kalacaktı. Aslında 7. toplantı hattının rengi netti. Oportunist. . ! Gidişte belliydi. Revizyonizm! 9. toplantıda, uzun süredir devam eden revizyonizm meyilli eklektizm, cüretkar(!) bir revizyonizm-troçkizm bulamacı olarak boy veriyordu. MK'si ve parti içinde komünist muhalefet vardı. Ne ki, özellikle MK içerisinde muhalefet gerçek köklü bir meydan okuyuş içinde olamıyordu. Muhalefetin Mao'yu kavrayışında yetersizliğin, katkıları konusunda net olmayan tereddütlü, "acaba" ikircilikliğinin sonucuydu. Nitekim, 7. toplantı sonrası yapılan bölge kadro toplantılarında MK hattının esasta onaylanması sözkonudur. İtiraz eden kadroların ise partinin geneli açısından etkileyici bir durumları yoktu.

7. toplantı yönelimine hapishanede bulunan Fahri Üyeler (FÜ) karşıydı. İfade de ettiler. MK ve parti içerisindeki komünist muhalefeti bu tutum alış cesaretlendirdi. MK'si 4. toplantısıyla 1. Konferanstan da beslenerek derinleşen gerileme süreci 7. toplantıda olumsuz yönde ilerleyen bir aşamaya ulaşmıştı.

Sonrasında yapılan kadro toplantılarının onayından da güç alan MK, FÜ'ler engeliyle yüz yüze gelmişti. FÜ'lerin parti içinde o dönem haklı bir prestijleri vardı. MK'si bunun bilincindeydi. MK'si açısından bu zorluk, 8. toplantıda oportünist hatta esasa ilişkin değil, kimi geri adımlar atmasını gündeme getirdi. Hataları aşma anlamında değil, ortayolcu, oportunist çizgiden tavizler verme biçiminde "ilerlemek" (!) için bir geri çekilme taktiğiydi yapılan. Herhalükarda bu durum, MK çizgisinin niteliğinin görülmesi ve eleştirilmesi konusunda komünist muhalefete elverişli bir ortam hazırladı. Köklü bir kopuş ve kavrayış olmadığından, 8. toplantıdaki MK gerilemesi, işlerin düzelebileceği yönünde bir iyimserlikte yarattı. Şu veya bu kısmi adım meseleyi çözemezdi. MK'si esasta, Mao'nun nitel katkılarına saldırma durumundaydı. Bazı nisbi geri adım atışlar, özdeki tamamıyla hatalı durumunun görülmemesine götürmemeliydi. Bu öz ve nitel önemi gerçek anlamda bilince çıkarılamadığı içindir ki, iyimserlik havasına kapılınabilindi.

Nisan 1980'de yapılan MK'si 9. toplantısı ilerleyen bir revizyonizm nişanesiydi. Komünist muhalefete pervasız saldırı belgesi! İyi de oldu. Sonuçlar değil, asıl mesele gündeme gelmişti. Ve artık Kültür Devrimi, Mao'nun nitel katkıları açıktan hedefleniyordu. Söylenenler şunlardı:

"Mesele Çin'in özgül şartlarının ürünü olan, Çin'deki geliştiği şekliyle BPKD'nin evrensel bir ilke imiş gibi ortaya koymak, teorik doğma yaratmaktır." (9. top. Kararları. Sf. 9)

Partiye temelden bir karşı koyuştur bu. Çin'in bir özgül sonucu olarak telakki edilen BPKD'nin evrensel derslerinin reddi, TKP(ML)'yi yaratan temelin reddiydi. BPKD'ni yani Maoizm'i reddettikten sonra, komünizm adına hiçbirşey kalmaz ki!. .

BPKD, enternasyonal proletaryanın komünizm yürüşünün yeni, nitel bir aşamasıdır. Proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürdürülmesinin bir Çin ulusal işi olarak sunulması, proletarya ve emekçilerin silahsızlandırılması, komünizme yürüyüşlerinin baltalanması, engellenmesidir. BPKD, proletarya açısında dünya çapında ve komünizme kadar somut koşullarda özgül biçimler alsa da evrensel bir uygulanırlığa sahiptir. Enternasyonal proletaryanın rehber ideolojisinin reddi gayet berrak ortadadır. Eleştirilmesi gereken esas mesele bu değilmidir? Esas meseleyi bir yana bırakıp, bol bol "sağcılık-mücadele kaçkınlığı" söyleminin icra edilişi haklı, militan duyguları okşayabilir ama, rehber ideolojimiz önderliğinde zircirlerinden koparark dünyayı komünizm doğrultusunda değiştirmek için gerçek anlamda fethetmeye götürmez. Evet sağcılık vardı ve bu da Maoizmin reddedilmesinin bir sonucuydu. İdeolojik temeldeki savruluş, genel politik çizgide sağ bir yörüngeye sürülüyordu. Tarihimizde kimi zamanlarda sol...

Temel mesele üzerinde durmaya devam edeceğiz. I. MK'si 9. toplantısında Sosyalizm, sınıflar, sınıf mücadelesi şöyle ele alınmaktaydı:

"İçte sınıf mücadelesi esas olarak milyonlarca emekçi kitlenin kafasından burjuva düşüncelerinin sökülüp atılması mücadelesine; ideolojik ve kültürel devrim mücadelesine dönüşür. Burjuvazi sınıf olarak tasfiye olduktan sonra devletin baskı görevi esas olarak çözülmüştür. Bu görev esas olarak dıştan gelen saldırı ve tehdite karşı vardır. Aynı şekilde sınıflar mücadelesini burjuvazinin sınıf olarak varlığına bağlı kılan anlayışlar bütün sosyalizm tarihi boyunca burjuvazinin sınıf olarak varlığını sürdüreceğini savunan anlayışlar ML'den sapma teşkil eden anlayışlardır" (1. MK 9. top. Kar. Sf. 6-7)

Temel mesele Maoizmi savunma yönünde değil, tersten çözülmüştür. Sosyalizmde burjuvazi sınıf olarak yokmuş. Sınıf mücadelesini buna bağlı olarak savunanlar sapma içerisindedirler. Devlet uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ürünü değilmiş. Dıştan gelen saldırı ve tehditlere karşı varmış. "Burjuvazinin sosyalizm" teorisi, Kruşçev, Brejnev, Deng Siao Ping, Enver Hoca gibi sözde biribirleriyle de kavgalı, sözde biribirlerini reddeden tüm revizyonistlerin ortak görüşüdür. Revizyonistler, Stalin yoldaşın ölümsüz öğretisinin asıl olumlu yanını reddedip saldırırlarken onun bu konulardaki hatalı yönünü bayraklaştırmaktadırlar. Evet Maoizm, bu bayrağı indirmiştir. Bu konuda Stalin yoldaşın devamı olmamış, ondan köklü olarak kopmuştur. ML böyle bir kopuşla ilerletilerek temsil edilip, devam ettirilebilinirdi. I. MK'si 9. toplantısının aslında tamamıyla reddettiği Mao'nun Stalin'e yönelik eleştirilerinin, Mao'nun usta olup olmadığının "askıya alınması"nı önermesi, komünist muhalefeti oyalama, geriletme tüm partiyi ele geçirme eksenli bir manevraydı. MK'sinin görüşleri açıktı. "Stalin'e yönelik eleştiriler yanlıştır, Mao, usta değildir, sosyalizm konusundaki görüşleri ML'den sapmadır." Söylenenler, tamamıyla bu yöndeydi. 9. toplantı kararlarından aktardığımız uzunca alıntının anlattığı da başka nedir ki? 9. toplantının sosyalizmde geriye dönüşler konularındaki görüşleri revizyonist görüşler sistemini şöyle tamamlıyordu.

"Elbette tasfiye edilmiş olan burjuvazinin kalıntıları, küçük üretim, para ilişkilerinin mevcudiyeti, kafa ile kol emeği arasındaki farklılık, kır-kent farklılığı, ücret farklılıkları vb. tüm bunlar restorasyon tehlikesi için zemin oluşturur. Ne var ki, proletarya diktatörlüğünün tarihsel tecrübesi göstermiştir ki kapitalist restorasyonun esas tehlikesi burada değildir."

Tüm bu görüşlere gerçek anlamda meydan okuyuşun sahipleri olarak partide Maoistler vardı. MLM'den koparılmış bir Kaypakkayacılık, MLM ile birleştirilemeyen bir silahlı mücadele ve Halk Savaşı savunuculuğu tarihimizin önemli bir olgusudur. (Bunları ilgili yerlerde ortaya koyacağız.)

I. Konferans, Kaypakkaya sonrası parti tarihimizde, önemli-olumlu-ileri bir adımdı. Dönemin koşulları içinde ele alındığında, bu tarihi önem açıktır. Konferans, KK çizgisine karşı, Kaypakkaya çizgisini savunma ve bu temelde partiyi yeniden merkezileştirme amacıyla toplandı. Demokratik tartışma yoluyla merkezileşti. Bu temelde bir parti tüzüğüne ulaştı, bölgesel döneme son verildi. Kaypakkaya çizgisini esasta onayladı. Sadece örgütün merkezileştirilmesi açısından değil, Konferans komünist bir niteliğe sahipti. Devrimimizin önder çizgisi olarak Kaypakkaya güzergahını esasta savunuyordu. Bu temelde bir merkezileşmeye imza atmıştı. Bilgiyi her dönem sınırlayan koşulları, ulusal ve uluslararası objektif ve subjektif durumu ele almadan, değerlendirmeyiz, inkarcı davranamayız. Ancak, koşulları hataları meşru göstermenin gerekçesi yapamayız. Sebepleriyle onları aşarız, aşmalıyız.

Mao Zedung'un fiziken yitirilmesi, UKH'da bir kriz ve dağılma sürecine de yol açmıştı. Kriz Maoizm'in değil, ondan kopuşun bir sonucuydu. AEP'te, modern revizyonist-troçkist bir çizgiye savrulmuş, Mao'nun bilime nitel katkılarını Maoizm'e saldırı gerekçesi haline getirerek, aslında ML'i de reddetmişti. AEP'inin "ML" etiketine rağmen, gerçek buydu. Sözde "Maocu", diğer bir çok partide, Mao sonrası, Çin'de Hua Deng kliğinin karşı-devrimci darbesinin mevzileri haline gelmişti. Karşı-devrimci üç dünya teorisi ile ABD ve diğer batılı emperyalistlerle uşaklarının birer bileşeni olmuşlardı. Konferansın böyle koşullarda kırılmış olsada, AEP ve Deng Siao Ping'e tavır alması önemliydi. Karşı-devrimci „üç dünya teorisi'ni reddetmek önemliydi. Çin'deki karşı devrimci darbeye karşı çıkmak önemliydi. Bu önemli duruşlar, I. Konferans'ın bir başka gerçeğiydi. Partinin kuruluşunun ideolojik temeli Maoizm'di. I. Konferans esasta olumlu yönünün yanısıra, bu temeli kırmıştı, kırılma ile darbelenmişti. I. Konferans, MZD'sini, Lin Biao'cu «yanlış» çağ değerlendirmesinin bir sonucu olarak görmüş ve reddetmiştir. Parti temellerine baltayı vurmuştur. Partiyi yaratan esas öğe olan kültür devrimi ile yanlış bir münakaşaya girilerek, partinin ideolojik temelinden yabancılaşma yoluna girilmiştir. Sonrası sol ve sağ'a savrulmaların, Halk Savaşında kuşkuya düşmenin, Maoist parti ve iki çizgi mücadelesinde savruluşun temel nedeni, Partide, Maoizm'den geriye gitme yürüyüşüydü. Evet I. Konferans üç dünya teoirisini (ÜDT) reddetti. Önemliydi, ancak aynı konferans, ÜDT'sinin özünü yanlış açıklıyordu. Konferans kararlarını açımlayan o dönemin Partizan Dergisinin 1. sayısında söylenenler şunlardı :

«ÜDT»nin üzerinde yükselip şekillenmiş olduğu dünya halklarının başdüşmanı ve dünya çapında başçelişme tezleridir. (...) Bu tezleri savunmak, bu teorinin özünü savunmaktır. (Partizan: Sayı : 1 Sf, 2, abç.)

ÜDT, Konferansın söylediği gibi dünya çapında "başdüşman ve başçelişki" tezleri midir? Böyle bir yaklaşım, ÜDT'nin karşı-devrimci özünü gerçek anlamda deşifre etmeyi zayıflattı. Reçeteci mekanizm, siyaset yapma sanatını köreltti. Partiye doğmatizmi bir siyaset tarzı olarak dayattı. ÜDT'si, dünya çapında başçelişki-başdüşman tespit etmek değil, sınıf işbirlikçisi, emekçileri-ezilenleri devrim görevlerinden alıkoyan, sömürücü egemenlerle birleşmeleri gerektiğini salık veren devrimi, "provakasyon" olarak değerlendiren, burjuva-feodal ordu ve devleti sağlamlaştırmayı savunan, karşı-devrimci bir teoridir. Konferans, sınıf işbirlikçisi karşı-devrimci ÜDT'sini mahkum ederken önemli bir adım atıyordu. Ancak aynı zamandaÜDT'sini, "dünya çapında başçelişki, başdüşman tesbiti" ile ifade ederken de, MLM çelişkiler öğretisinden uzaklaşıyordu.

I. MK Sonrasında İdeolojik Durum

1. MK'mizin ideolojik açıdan temel hatasının ne olduğunu göstermeye çalıştık. Her zamanki gibi partide iki çizgi mücadelesi de sürüyordu. Kendilerini o zamanlar "ML muhalefet" olarak adlandıran yoldaşların itirazları genelde silahlı mücadele konusunda yoğunlaşıyordu. Sağ siyasi hat MK çizgisinin gerçeğiydi. Bu, elbette ki önemsiz değil, eleştirilmeliydi. Ancak daha temel bir mesele; Mao'nun nitel katkılarının reddi vardı. Burada yoğunlaşılmalı, diğer eleştiriler bu temel üzerinde yükselmeliydi. Sağcılık bu temelden kopuşun ürünüydü. Muhalefet bunu kavrayamıyordu. Nitekim, silahlı mücadele, içe dönük mücadele konularında MK'sini eleştiren muhalefetin de içinde yeraldığı, batı-yurtdışı, doğu bölge kadro toplantılarında MK 7. toplantı hattı esasta onaylanmıştı. Batı bölge kadro toplantısında ve diğer kimi karşı çıkışlar olsa da, bütünlüklü MLM kavrayıştan halen uzaktı.

FÜ'lerin MK'ya muhalefetleri de, mektuplar düzeyindeki tavır alışları ne yazık ki aşamıyordu. Köklü bir hesaplaşma için yoğunlaşma, güçlü bir önderlik altında muhalefeti ve tüm partiyi sarsma, bilinçli bir yürüyüşe çekerek, seferber etme, donatma konularında zayıf kalınıyordu. Önemli doğru pozisyonlara sahip olmak yetmiyordu. İki çizgi mücadelesini bilinçli bir önderlik altında parti prensipleri temelinde koordine etmek doğru ve yanlışın ayırd edilmesine yardımcı olmak, bir rekabet değil, bilinçli bir saflaşma sağlamak, konfransa iyi bir donanımla hazırlıklı yol almaktı görev. Bilindiği gibi FÜ'ler "Cezaevlerin"deydi. Konferansta olamayacakları da düşünüldüğünde, bu görev ve sorumlulukların çok daha bilinçli ele alınmasının hayati önemi daha da artmaktaydı. Böyle ele alınmadığı da açıktı. Önderlik net bir ihtiyaçtı. Oysa dışarıda bir-iki yoldaş hariç, kendileri önderliğe muhtaçtı. Önderlik perspektifiyle yola çıkılmamış, bunun gerektirdiği ideolojik, siyasi donanım, çizgide netlik sağlanmamıştı. Tarihsel bir zorunluluk olarak konferansta önderlik üstlenilmiş

olsa da, önderlik meselesi çözüme kavuşturulmuş değildi, kayıplar sonrası (2. MK) durum daha da olumsuz bir hal alacaktı, aldı.

1981'de yapılan parti 2. Konferansı, 1. MK içinde egemen olan modern revizyonizm, Troçkizm kırması çizgiyi mahkum etti. Sadece coğrafyamız açısından değil, revizyonizme karşı mücadelede enternasyonal proletaryaya önemli bir katkıydı bu. 2. Konferans, Kruşçev kaynaklı AEP saldırılarına karşı, Mao'nun nitel katkılarını, Mao'nun enternasyonal proletaryanın ustalarından biri olduğunu savunmaya çalıştı. Kimi eklektik ve hatalı yönler içerse de 57-60 deklerasyonlarının "esas yanının ML olduğu"na işaret etti. MK'nın 63 polemiklerini askıya alma taleplerini, bunun "parti çizgimizi askıya alma" eylemi olduğunu belirterek reddetti. UKH'ya dayanmayı, derinleştirilmesi gereken bir platform olarak sahiplendi. Demokratik Halk Devrimi, Demokratik Halk İktidarı, Halk Savaşı gibi diğer başlıca meselelerde de, Mao'nun bayrağını taşımaya devam etti. *"Komünizm'e geçiş meselesinde Stalin yoldaşın bazı hatalar işlediğini" kabul etti. Ayrıca "Stalin yoldaş ve Komünitern'in Çin devrimi konusunda bazı taktik hatalara düştükleri, bunların Çin devrimine zarar verdiği" (Konf. Rap. Sf. 33)* savunudu.

2. Konferans, Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik Halk İktidarı, Sosyalizm ve BPKD gibi başlıca konularda partimizi vareden ideolojik temele saldıran, I. MK'miz içindeki egemen hatalı çizgiyi reddetti. Saldırıların modern revizyonizmle de ilişkili AEP'çi doğmato revizyonist kaynaklarını açığa çıkardı.

Hatalı çizgi, AEP'nin saldırılarına sözde "katılmadığını" söylemesine rağmen savunduklarıyla esasında onun bazı temel tezlerini seslendiriyorlardı. Genel tezleri şunlardı:

1. Çin DHD'nin bütün temel sorunları, Lenin-Komüntern-Stalin tarafından çözülmüştür. ÇKP'nin önüne konulmuştur. Stalin önderliğindeki 1928 Komüntern proğramı başlıca üç tip ülkedeki, devrim programlarını çözümlemiştir. Mao'nun yaptığı bunları savunmaktan ibaret olmuştur.
2. Milli Burjuvazinin sol kanadı, Çin'de de yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde de Halkın Birleşik Cephesi'nin (HBC) stratejik bir unsuru değil, taktik bir müttefiktir. Mao yanlış şekilde bunu genelleştirmiştir.
3. Çin gibi, devrimler işçi-köylü devrimci demokratik diktatörlüğü altında tamamlanabilir. Bu iktidar ise halen proletarya diktatörlüğü değil (özgül biçimide değil) ona bir hazırlanıştır.
4. Şehirlerin kırlardan kuşatılmamış yarı-feodal, yarı-sömürge ülkeler açısından da genelleştirilemez. Kırlardaki mücadele ile koordine edilecek şehirlerdeki ayaklanmalar yoluyla da iktidar ele geçirilebilir.

5. Sadece genel çizgi değil, taktik çizgide de (Gomüntang'la ittifak Japonya'ya karşı direnme vb.) Komüntern ÇKP'ne doğru olarak önderlik etti. Halk savaşı dışında Mao'nun ML'e katkısı yoktur.
6. DHİ'na burjuvazide ortak olduğuna göre, sosyalizme nasıl geçileceğini Mao açıklayamamıştır. 1956'da da DHİ'nı yanlış şekilde proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimi ilan etmiştir. Bu ilkesel bir sorundur ve revizyonist bir hatadır.
7. Ülkemizde devrimimizin temel sloganı DHİ değil, işçi-köylü devrimci demokratik diktatörlüğü olmalıdır.
8. "Kırlarda çalışma esas, şehirlerde çalışma talidir. Parti dışındaki örgütlenmeler içinde ordu esas diğerleri talidir", gibi ilkeler her zaman geçerli değildir.

2. Konferansımız doğru olarak bu görüşleri, AEP'ten etkilenmiş revizyonistl-Troçkist kırması tezler olarak mahkum etti. Yazımızın çeşitli bölümlerinde, hatalı çizginin çıkmazları, Maoist öğretinin nitel katkıları gösterildi. Komüntern ve Stalin'in genelde doğru çözgisine rağmen hataları da ele alındı. Çin Devriminin gelişme seyri içinde bilimimimizin evrensel nitel katkılarla nasıl geliştiği ortaya konuldu. Bunun için tekrar etmeden bazı noktalar üzerinde durmak istiyoruz.

2. Konferansımızın da ifade ettiği gibi, geneldeki olumlu pozisyonlarına rağmen Komüntern ve Stalin Çin devriminin tüm sorunlarını çözmediler, çözemezdiler. Bazı hatalar yaptıkları da bir gerçekt.

Mao, enternasyonal proletaryanın ortak evrensel ideolojisi olan Marksizim-Leninizm'i Çin somut koşullarına yaratıcı bir tarzda uygulamıştı. Ta o dönem, bu uygulamada, pratik sayesinde, çelişki öğretisi, yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik Halk İktidarı, Cephe ve Halk Savaşı stratejisi konularındaki katkılarıyla, bir gelişmeye de önderlik etmişti. Komüntern ve Stalin yoldaşların mekanik tekrarına karşı çıkılmış, Wang Ming-Lili San gibi doğmatiklerle mücadele içinde, aslında Komüntern ve Stalin'in hatalarında da, bu konularda kopulmuştu. Stalin sonrası Sovyet'ler Birliğinde geri dönüş tecrübeleriyle, bir geçiş dönemi olan sosyalizmin sınıflı toplum ve sınıf mücadelesi gerçeğine, daha derinden vakıf olunmuştu. Komünizme kadar, proletarya devriminin sürdürülmesi zorunluluğu ortaya konulmuş, sadece Demokratik-Sosyalist değil, komünizme kadar Kültür Devrimleri zorunluluğuna da ulaşılmıştı. Kısacası, bilimimiz nitel katkılarla yeni-üçüncü aşamaya ulaşmıştı.

Mao öncesi seviyeye çakılıp kaldığı, Maoist nitel katkılarla, aşılmış hatalarla bütünleşemediği için, Troçkist-revizyonist kırması tezler, komünternin doğrularını da baltalamakta, milli burjuvaziye yaklaşım, „işçi-köylü devrimci demokratik diktatörlüğü" (İKDD) yönelimleriyle, Troçkizme de el atmak-

tadırlar. Yeni Demokratik Devrim, alelalede bir devrim değil, proletaryanın önderlik ettiği bir devrimdir. Klasik burjuva bir toplum ve burjuva bir devlet değil, proletarya önderliğinde ve durmaksızın sosyalizme yönelmeyi programına almış, diğer devrimci sınıfları da kapsayan bir iktidarı hedefler. Onu, klasik burjuva demokratik devrimlerden ayıran özellikleri anlamak zor değildir. Yeni demokratik devrim genel programı, devrimin gelişmesinin çeşitli aşamalarında meydana gelebilecek değişikliklere bağlı olarak bazı özel programlar uygulama durumunda olsa da, genel program değişmez. Çin'de "işçi köylü Sovyetleri", "Koalisyon Hükümeti" gibi özel programlar uygulanırken, genel program yine de değişmiyordu.

I. MK'mizdeki hatalı çizgi, bu özgül programların dönemle ilişkilerini anlamadan ve yoldaş Stalin'in anlaşılabilinir olan Çin devriminin kanunlarına tamamıyla vakıf olamamasının sonucu olarak, genelleştirmeleri için, ÇKP'sine sunduğu bazı siyasetleri, genel program haline getirmektedirler. Yeni Demokratik Devrim, emperyalizm-komprador kapitalizm ve feodalizmin tasfiyesini amaçlar. Yarı-sömürge ve yarı-feodal yapı devrimle aşılmadan bunlar tasfiye edilemeyeceğine göre, yeni demokratik devrim-yeni demokratik halk iktidarı, özel şartların özel siyaseti değil, Çin gibi ülkelerin genel sosyal-ekonomik siyasal yapısının sonucu olarak genel bir programdır. (Asgari program) Taktik değil, stratejidir. DHİ, devrimin şu veya bu gelişme aşamasının özgül bir hükümet biçimi değil, Yeni Demokratik Devrimin genel-stratejik iktidar hedefidir. Proletarya önderliğinde işçi-köylü temel ittifakı ekseninde yükselen halkın birleşik cephesi iktidarıdır. Devrimin itici güçleri keyfi budanamaz. Ezilen ülkelerde (sömürge, yarı-sömürge) demokratik halk iktidarının yerine keyfi şekilde „işçi-köylü Sovyetleri" genel iktidar hedefi olarak geçirilemez. İktidar her devrimin temel sorunudur. İktidarı elde tutan ve devrilmesi gereken ve iktidarı alması gereken devrimci sınıflar kimlerdir sorusu, genel sosyal-ekonomik-siyasal yapıdan bağımsız çözümlenemez. Çin ve benzer ülkelerde düşman sınıflar kimlerdir? Emperyalizm, komprador bürokrat kapitalizm ve feodalizm buna karşı olanlar da devrimin güçleri değil midir? Genel program, bu gerçek dışında formüle edilemez. Gerçekleri yadsıyarak sözde solculuk oynayanlar, sol doğmacılar Çin'de de Demokratik Halk İktidarı yerine, İşçi-Köylü İktidarını sözde savunuyorlardı. İç çelişkilerin başçelişki olduğu bir aşamada, milli burjuvazinin gericiliğinin yanına gitmesinden yola çıkarak, cephenin artık milli burjuvaziyi kapsamaması Sovyetlerin özel siyasetini genelleştiriyorlardı. Mao diyorduki bu durum:

"O dönem de milli burjuvazi; siyasi bakımdan kazanmaya yada iktisadi bakımdan dokunmamaya çalışmanın gerektiği ya da milli burjuvaziye karşı aşırı solcu siyasetimizin maceracı olmadığı sonucunu çıkarmamalıyız."

Evet, milli burjuvazinin sol kanadı kararsız yalpalayan bir sınıftır. En güvenilmez müttefiktir. Devrim-karşı devrim arasında gel-gitli ikili bir karakteri vardır. Buna rağmen, yeni demokratik devrimde hedef değil, müttefiktir. O, devrim kampından kaçsa dahi, halkın birleşik cephesi onu kapsar. Stratejik siyaseti onun gitmiş olmasına rağmen değiştirmez. Aksi, Mao'nun da dediği gibi "bir ilke hatası" olur.

Sözde "sürekli devrim" teorisi ile, Yeni Demokratik Devrimi anlamak istemeyen, Troçki'nin teorisi, Yeni Demokrasi genel programına özellikle köylülük ve milli burjuvazi meselelerindeki argümanlarıyla saldırıyordu. Arkadaşlarımızın yaptığı da bundan kopamamanın bir sonucuydu.

DHİ'nin *"proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimi" olarak ele aldığı için Mao'nun "ilkesel" revizyonist bir hataya düştüğünü söyleyenler, aslında proletarya iktidarını bir biçime hapsetmekte, özünü anlayamamaktadırlar. Mao, bu arkadaşlarımızın dediğinin aksine sosyalizme nasıl gidileceğini parlakça aydınlatıyordu. DHİ'nin sadece üç başlıca dağ dediği düşmanın tasfiyesiyle yetinmeyeceğini, "sosyalizme geçişin de yollarını açacağını" söylüyordu. (SE. 2 SF. 443-452)*

Milli burjuvazi dokunulmaz görülmüyor, mücadele ile sınırlandırılıyor açılmaya çalışılıyordu. Sosyalizm hedefi, anayasaya bağlılık, işçi-köylü temel ittifakı, sösyalist dönüşümler gibi meselelerde, sosyalist devrim programı sürdürülüyordu. Milli burjuvazi baş çelişki ilan ediliyordu. Mücadelenin şiddet biçimini almamasına bakarak saldırmak, antagonist çelişkinin somut koşullarda aldığı çözüm yöntemine tek düze bakmaktır.

Diğer meseleye gelince, proletarya diktatörlüğü özde değil, çeşitli koşullarda değişik biçimler alır. Değişmeyen öz, proletaryanın emekçilerle özel ittifakı, proletaryanın yönetici güç olarak siyasal hegemonyasını tesis etmesi, sosyalizme ve komünizme yönelmesidir. Lenin yoldaş da meseleyi böyle özetlemişti. Peki Çin'de, proletarya yönetici güç olduğuna, emekçilerle özel bir ittifak gerçekleştirdiğine, sosyalizme ve komünizme yöneldiğine göre neden halk iktidarı, proletarya dikitatörlüğünün özgül bir biçimi olmasın. Proletarya diktatörlüğünün yukarıda vurguladığımız üç temel özelliğine yoldaş Stalin de işaret eder. Mesele, milli burjuvazinin sol kanadının sınırlandırılmasına mücadele edilmesine karşın tümden dıştalanmamış olması ise; Brest Litovsk ve NEP dönemi Sovyet'lerin durumunu hatırlatmak isteriz. Ormanları, madenleri emperyalistlere kiralatmak zorunda kalmış, kapitalistlere geçici zorunlu bazı ayrıcalıklar tanımış Sovyetlere burjuva devleti mi denilecek?

Lenin diyordu ki;

"Burjuvazinin ayrıcalıklarından yoksun bırakılması proletarya diktatörlüğünün zorunlu ve vazgeçilmez bir koşulu değildir" (Pr. Dik. Dönek Kaut. Sf. 122)

Mesele açıktır. I. MK çizgisi doğmatik biçimsel-akademik bir yaklaşımla, proletarya diktatörlüğünün özünü anlayamazdı, anlayamamaktadır. Yeni Demokratik Devrim, Halk Savaşı, Halk İktidarı, Sosyalizm konusundaki Maoizme saldırı, onu Türkiye-Kuzey Kürdistan devriminin asgari ve azami programında köklü savrulmalara götürmekteydi. 2. Konferansımız, bu hatalı çizgiyi reddetti.

2. Konferansımız çok önemli ileri adımlar içeriyordu, ancak resmi gündemde yok gibi "hukuki" gerekçelerle, bilimimizin yeni, nitel, üçüncü aşaması olarak MLM'i savunup, geçmişte "MZD"ni reddeden kırılmanın tahribatlarını köklü olarak söküp atamıyordu. Hukuki gerekçelerin, ideolojik, siyasi çizginin önüne geçirilmesi, basit bir yetersizlik değil, ideolojik, siyasi çizginin tayinedici önemini kavrayışta ciddi bir hatadır. TKP(ML)'yi yaratan, MLM'nin yeniden göndere çekilememesi sadece bir formülasyon ve isim meselesi değil, atılan tüm olumlu adımlara rağmen, Maoizm'i kavrayışta bir zayıflık, onun nitel katkılarının gerçek içeriğine ulaşamama hatasıydı. I. MK'nin eklektik, orta yolcu çizgisinin etkilerini de ifade eden pozisyon, sakatlanma durumunun tamamıyla aşılamadığının da göstergesiydi.

Özellikle, Devrimci Enternasyonalist Hareketin Deklerasyonu'nu eleştiren 2. MK 5. toplantı raporunun sözkonusu bölümü, kendilerini DABK ve Konferans olarak adlandıran parti güçlerimizin de hiç abartmaksızın söylenebilir ki, manifesto'su olmuştur. Bu manifesto'nun temel çıkmazı, Maoizm'e itirazdır. Stalin ve komüntern'in hatalarından kopmama, AEP revizyonizmi ile bu konulardaki ortaklığın devam ettirilmesidir. Eleştirilerde haklı olan noktalar ise talidir. 2. MK 5. toplantı raporu, en temel meselede yan çizmekte, "Deklarasyon'un Stalin'in hatalarını abarttığını" ilan ederek, haksız yere şöyle suçlamaktadır.

"MK, Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştirilerin esasına katılmasına rağmen, Deklerasyondaki Stalin değerlendirilmesine katılmamakta, Stalinin diyalektiği "bütün alanlarda tam ve köklü bir şekilde uygulayamamış olması" eleştirisini abartılmış olarak değerlendirmekte, ayrıca Stalin'de 1952'lerde sosyalizm'de sınıflar ve sınıf mücadelesine ilişkin olarak, Mao'nun belirttiği olumlu gelişmeyi görmezlikten gelmesi"(2. MK 5. Top. Kap. Sf. 293) Yoldaş Stalin'in mülkiyet ilişkilerinin sosyalist dönüşümünün gerçekleştirilmiş olmasından sonra, sosyalizmde uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarından muaf tutan hatasının felsefi temeli diyalektik tarihsel materyalizmin özü, tek temel yasası olan çelişki yasasının anlaşılamamış olmasıdır.

Mao Zedung'la diğer bileşenlerin yanısıra, felsefi alanda da ulaşılan yeni, nitel aşama, Stalin yoldaşın eleştirisini ve kopuşunu da içerir. Yoldaş Mao çok açık belirtiyordu ki, "Stalin'de önemli ölçüde metafizik vardı ve birçok kişiye metafiziği izlemeyi öğretti", "Stalin, zıtların mücadelesi ile zıtların birliği arasındaki bağı görmedi" demek ki eleştiri sadece deklerasyonun değil, Mao' nun eleştirisidir. Deklerasyon'un yaptığı da doğru olarak Mao'nun katkılarını savunmaktır. MK'sinin Mao'nun eleştirilerinin esasına katıldığını söylemiş olması gerçek durumu ifade etmiyor. Gerçek, MK'sinin Mao Zedung'la kavgalı, Stalin'in temel yanılgısıyla hemfikir olduğudur. Yine 2. MK raporunun, Mao'nun 1952'lerde, Stalin'in sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi konusunda olumlu gelişmeler gösterdiği biçimindeki gerekçeleri hatalarına dayanak yapması, Maoizm'e karşı ısrarla ayak direme muhafazakarlığıdır. Stalin konusunda "olumlu gelişme" olarak tabir edilenlerin yanısıra, Mao'nun gerçekten söyledikleri neydi?

"Stalin, sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretici güçler arasında ve üst yapı ile ekonomik temel arasında çelişmeler olduğunu uzun süre reddetti. Sosyalist sistemde üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki çelişmeden ilk olarak ölümünden bir yıl önce "SSCB'de sosyalizmin ekonomik sorunları"adlı yazıda tereddütlü bir şekilde sözetti ve hatalı siyasetlerle yanlış düzenlemelerin ileride mesele çıkaracağını kabul etti. Yine de sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çelişme meselesini, önemli bir mesele olarak ele almadı, bunların sosyalist toplumu ileriye götüren temel çelişmeler olduğunu da kavramadı" (Mao cilt. 6 Sf. 432)

Söylenenler çok açık, "tereddütlü bahset"mekten öte, önemli bir mesele olarak ele almadı, kavramadı. Stalin'i kurtarmak adına, Maoizm'e saldırıdır yapılan. Doğruya saldırıdır. Aslında bu, Mao'nun Stalin'e eleştirilerinin toptan reddidir. 2. MK'si bu konuda yalnız değildir. MLM'nin formülasyon olarak kabul edilmesinin yetmediği, yetmeyeceği partimiz güçlerinin örgütsel birliğinin gerçekleştirilmesinden sonra 1993 Olaganüstü Parti Konferans'ımızın da gerçeğidir. Hatta MLM formülasyonu vitrini ile, hatalar daha da ileriye taşınmaktadır. I. MK seviyesine, MLM adına davet edilmektedir. O dönemki teorik yayın organımızda şu hatalı ve yanlış anlayışlar savunulmaktaydı:

"1936 yılındaki raporunda bunlar arasındaki çelişkileri yok sayan Stalin, SSCB'de sosyalizmin ekonomik sorunları adlı önemli eserinde bu yanılgısını ya da bu yanılgısına yol açan eski formülünü yetersiz ve belirsiz görerek düzeltir."(Partizan:15. Sf. 21)

Stalin; "1936 yılındaki çözümlemesini 1952 yılında yaptığı ikinci çözümlemeyle adamakıllı yerli yerine oturtur. Dolayısıyla bu birinci yanılgı yine Stalin'ce aşılmıştır."(age. Sf. 22)

Bunların hepsini Stalin yapmış, meseleleri çözmüşse; sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesi, proletarya iktidarı altında devrimin devam ettirilmesi konusunda Mao'nun nitel katkısı da ne oluyor ki? Oysa Stalin, sorunun çözümünden yine de uzaktı. Sosyalizmin Mao tarafından ifade edilen objektif gerçeklerinin zorlamalarıyla karşı karşıyaydı, eski formülün yetmediği ortadaydı. Hatasını nedenleriyle görüp çözeceğine, yoldaş Stalin "eski formül belirsizdi, yeterli değildi. Sanayi, tarım, kafa-kol emeği arasında ... temel olmayan farkların kalacağı biçiminde yenisini koymak gerekir" sözleri ile yetiniyordu. Sosyalizmde burjuvazinin varlığını ve dayandığı temeli izah edemiyordu. Temel olmayan bazı farklardan bahsediyordu. Kısmi ve kısıtlı bir adımdı atılan. Bu adımdan sonra da Mao doğru olarak şunu ifade etmeye devam etti:

"Genel bir bakış açısından, insanın oynadığı rolü görmüyoruz. Stalin araçları ve metodu bulamadı. Sadece üretim ilişkisinden sözetti. Eski kanun ve yönetmeliklerin yok edilmesi, örneğin, hepsi siyasi sorunlardır. Bunlar üst yapıya ait, metafizik alanına ait sorunlardır. Stalin üst yapıdan sözetmedi. Ekonomiden bahsetti ama siyaset hakkında hiçbirşey söylemedi." (Stalin'in A. V. Sanına ve V. G. Vinahire yoldaşlara cevabı hakkında Mao)

"Aştı, yerli-yerine oturttu, yine Stalin'ce aşıldı" denilerek Mao'nun nitel katkılarına karşı gelen, Maoizm lafını da ağzından düşürmeyen sözde Mao'culara, Mao'nun ihtiyacı yoktur. Stalin'in hatalarını aştı denilen "SSCB'de Sosyalizmin İktisadi Sorunları" adlı eserini Mao şöyle değerlendirir[o]: "Stalin sadece teknoloji ve teknik kadroyu vurguladı. (...) Siyaset yok, kitleler yok"

"Stalin sadece üretim ilişkilerinden sözediyor, üst yapıdan ve üst yapı ile iktisadi temel arasındaki ilişkiden sözetmiyor... Stalin siyasete değil, sadece ekonomiye değiniyor." (Mao, Sovyet İktisadının Eleştirisi, Sf. 139-141)

Stalin'in hatalarını aştığını iddia edenler açık söylemeseler de, Mao'nun Stalin'e eleştirilerinin haksız olduğunu beyan etme durumundadırlar. Mao'ya açıktan saldırı cüreti gösteremedikleri için bunu doğrudan söylememiş olmaları gerçeği değiştirmez. Ve zaten itiraf edilen de budur. Mao'nun eleştirileri bakın nasıl hedeflenmektedir:

"Sosyalizmin kuruluşu sürecinde makine, kadro, teknik vb. gibi öğeleri zaman zaman göreli olarak öne çıkarmışsa da, bu, yalnızca sosyalizmin zaferini perçinleme sürecinde proletaryanın siyasi taktiklerinin aldığı biçimidir" (Partizan: sayı 14. Sf. 38)

Maoizm'e tövbe etmek isteyen yanlış anlayış sahipleri başka ne söylebilir ki? Bırakalım 1952'lerde Stalin yoldaşın temel yanılgılarını esas olarak aşmadığını, yukardaki büyük(!) teoriye göre, "Stalin tamamıyla doğruydu (!!) "Teknoloji, makine, kadroları öne çıkarması" proletaryanın muazzam taktikleri imiş! Maoizm'e tövbeyi, iftira seviyesine çıkaranlar, MLM kılıfıyla gizlenme-

melidir. Bu kılıfı çekip almak şarttır. Konağına kendi gerçek tabelasını asmaktan niye korkuyorlar? MLM, herkesin ortak malı değil, devrimci proletaryanın komünizm için dünyayı değiştirme eyleminin, proleter dünya devriminin rehber ideolojisidir. Makine, teknoloji vb. ni esas almak gibi konularda yoldaş Stalin'e yöneltilen eleştiriye öfke saçan söz konusu yazımızda Battelheim'le cebelleşme örtüsüyle, aslında MLM'lere şöyle saldırlıyor: *"...Bu demektir ki, Stalin'e bu bazda yönelen eleştirilerin altındaki toprakta kupkurudur." (Pzn. 14. sf. 38)*

"Stalin'in konuya ilişkin teorisini çözümleme yetkisini gösteremeyen çevreler de, Stalin'e bu konuda hiçbir haklı temele dayanmayan eleştiriler yöneltilmektedir... . ilk eleştiri iddia düzeyinde gerçekten Stalin üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişmenin sosyalist bir toplumda ortadan kalktığını savundu mu? İddia sahiplerine ancak kargalar güler"? (agd. sayı 14. sf. 36)

Birkez daha açıkça söylüyoruz ki, Stalin çelişki yasasını sosyalizme yaratıcı tarzda uygulayamadı. Sosyalist toplumun bizzat toprağındaki sorunları doğru bir şekilde izah edemedi. Üretim ilişkileri ile üretici güçler, üst yapı ile ekonomik temel arasındaki temel düzeydeki çelişkileri ve bunlar üzerinde ortaya çıkan diğer çelişmeleri açıklayamadı. Çelişki her şey gibi sosyalizmin de gerçeğidir. Her bir koşulda çelişkinin çözüm yönteminin alacağı biçim açısından değil ama, çelişki özü itibarıyla uzlaşmazlıktır. 1936 yıllarında yoldaş Stalin "Sosyalizm'de çelişmeler uzlaşmaz değil" anlayışındaydı. İşçiler, köylüler, aydınlar arasındaki çelişkinin ortadan kalktığından ve uyumdan sözetti. Sosyalizm için tam birlik, daimi istikrar, denge, tam uyumluluk anlayışları özellikle mülkiyet ilişkilerinde sosyalist dönüşümün gerçekleştirilmiş olması, döneminin olguları olarak sunuldu. Mao, sadece Stalin'i 1936'lar itibarıyla eleştirmedi. Partimiz de, hem de MLM etiketiyle oportünizmde ısrar eden bazı anlayış sahiplerinin söylediklerinin aksine, Stalin'in Sovyet İktisadının Sorunları adlı eserinde iddia edildiği gibi "tamamıyla paylaşma"dı! Eleştirdi, işte örnek;

"Ağır sanayi, hafif sanayi ve tarım meselesine gelince Sovyetler birliği son ikisine yeterince önem vermedi. (...) Stalin, bir yandan üretim araçlarının devletin mülkiyetinde olduğunu söylüyor; diğer yandan ise, köylülerin onu satın alacak güçleri olmadığını söylüyor. Aslında Stalin kendisini aldat-maktadır. Devlet köylülüğü çok sıkı, hiç esnek olmayan bir şekilde kontrol etti. Stalin iki geçiş için uygun olan yol ve araçları bulamadı.

...Üst yapıdan ve üst yapı ile iktisadi temel arasındaki ilişkiden sözetmiyor.... Sadece ekonomiye değiniyor. Halkın rolü, emekçilerin rolü bunlara değinilmiyor. Komünist hareket olmasa idi, komünizme geçişi düşlemek zor olurdu. (Mao, Sovyet iktisadının Eleştirisi. Sf. 139. 140. 141)

Mao'da, Stalin'i 1952'ler sonrası tam paylaşma yok, eleştirileri de var. Bakın sözkonusu dönem yoldaş Mao Zedung ne diyor?

"Meta üretiminin varolması mı daha iyi, yoksa olmaması mı? Herkes bunu incelemeli, Stalin'in son mektubundaki (Sonina ve Venzher'e mektup) görüş açısı, hemen hemen tümüyle yanlış." (Mao. Sov. İkt. Eleş. Sf. 146)

Bu mudur, Mao'nun Stalin'i tam paylaşması? 1993 yılı Partizan dergisindeki bir yazımızda (sayı 15) Mao'nun her konuda Stalin'le "hemfikir" olduğunu söyleyenlerin aksine gerçek şöyleydi. Başkan Mao özellikle meta üretimi, planlama, değer yasası gibi konularda Stalin'le "hemfikir" değildi. Sosyalizmde baş çelişme konusunda ise hiçmi hiç değildi. Yoldaş Stalin'in doğrularını değil, tali hatalarını savunmayı erdem görüp, teorileştirenler I. MK'mızın hatalarını sistemleştiren, Maoizm'den tamamıyla kopan Bolşevik Partizan'ın modern revizyonizm kaynaklı çizgisiyle, parolalarını da tekrar edecek düzeyde hemfikirdirler. 1993 Partizan'ın 15. sayısında, "Maoizm savunulmadan, ML savunulamaz" şiarına ilişkin rahatsızlıklarını şöyle dile getiriyorlar!

"Stalin savunulmadan, MLM savunulamaz". Aslında bu Stalin'in doğru görüşlerini savunmanın değil, hatalarını savunma gayretinin sloganıdır. Göstermeye çalıştığımız gibi, kurtarmaya çalıştıkları, yoldaş Stalin'in tali olan hatalarıdır. Bırakalım, Stalin'in hatalarını savunmuş olmalarını, onun esasta doğru ML eserini savunma biçimindeki bir tekrar bile ML'i savunmak anlamına gelmez. Maoizm seviyesine çıkarak ML temsil edilip, savunulabilinir. Maoizm savunulmadan ML savunulamaz şiarımızın anlattığı, budur.

Partimizin 2. MK'sinin, 2. Konf. la, 1. MK'nin kimi hatalarını (Mao konusundaki) aşma doğrultusundaki bazı ileri adımlarını da katleden ve 1. MK'nin hatalı çizgisini teorileştiren ve sözde MLM'ni savunan (!!!) eskiden beri esasta aynı hatalı güzergahta yürümüş, 1993 yıllı sözde ilerlemiş "yeni" özde eski hataların devamı olan bu yanlış ve hatalı anlayışlar öğretici olmalıdır. 1. ve 2. MK'ya küfretmenin hiçbir önemi yoktur, acizliktir. Ne varki küfredenlerimiz, ideolojik açıdan küfrettikleri 2. MK'dan çok daha geri, 2. MK'nin Mao'yu kavrayıştaki bazı olumlu adımlarının da yadsınarak, 1. MK'sinin egemen hatalı çizgisinin savunucusu olma durumunda konaklamışlardır. Hem de keskin 1. MK çizgisi karşıtlığı gösterileriyle!

"Kapitalizmin basit restorasyonu artık imkansızdır." 2. Konf. ve 2. MK en azından bunu eleştirdi. Sözde MLM'i savunan yazımıza (!) göre ise Stalin yoldaşta sorun yok. Peki, 1936 Sovyet toplumunun analizi konusundaki, yoldaş Stalin'in hataları nasıl gizlenecek? Gizlemek I. MK'nin bir türevidir. Umutsuz, boş bir çabadır. I. , 2. MK ve sonrası dönemde de, şimdi de, partimiz içerisinde keskin bir iki çizgi mücadelesi mevcuttur.

1987 3. konferansı, MZD'yi benimsediğini ilan etti. Buda gerçek bir savunma ve uygulama değildi. 3. Konf. Sonrası çıkan İKK bakın, neler diyor?

"AEP ve AHC son yıllara kadar komünistlik iddiasıyla ülke yöneten partiler ve sosyalist geçinen devletler içinde en az bozulmuş olan, dolayısıyla olumlu değerleri bağrında en fazla yaşatan parti ve devlet durumundaydı. (...) Ayrıcalıklı bir zümre, sömürücü bir sınıf oluşturmuş değildi. (...) Kapitalist restorasyona giriştiğini gösteren ciddi veriler yoktu ortada. (...) Arnavutluk'un sosyalist bir ülke olmaktan çıktığını söylemedik bu güne dek. (...) Sosyalizmi tek olarak yaşatan ve liberal burjuva rüzgarlardan en az etkilenen ülke durumundaydı." (İKK Sy. 95, Sf. 27, yıl. 1990)

Bu anlayışların I. MK içerisinde egemen olan revizyonist çizgiden ne farkı var? 2. Konferansın, I. MK'yi aşan olumlu adımlarına rağmen, I. MK'sinden kopamayan ve daha önce gösterdiğimiz sozkonusu mesele bağlantısındaki devam eden bazı hatalarından ne farkı var? "MZD", 3. Konferans ertesinin bu sözde savunulmasıyla temsil edilemez. Esasta temsil edilmedi ve esasta savunulup, uygulanmadı. TKP/ML'nin, "Kısa Tarihçe" adlı dökümanlarda bu dönemler içinde ifade ettiği "MLMZD'nin muhtevası doğru kavranmış olduğu halde, formülasyon doğru yapılmamıştı" belirlemeleri, ortayolculuğun inatla korunmasıdır. Bu sorunlara ilişkin partimizin DABK kanadının bakış açısı nedir?

DABK çıkışını kamuoyuna ilan eden Eylül 1987 açıklamasında, "MZD" veya daha ileri ve gerçek kavrayış olan MLM'nin söz düzeyinde dahi adı yoktur. Tesadüfi değil, uluslararası revizyonist saldırılardan, parti içindeki egemen eklektik çizgiden kopmama yönelimidir bu. Eğer değilse partimiz tarihinde Kaypakkaya sonrasında, Maoizm'den kopuş, lafı edilmeyecek kadar ehemmiyetsiz, olsa da olmasa da türünden basit bir unutkanlık mıydı? DABK çıkış bildirisinin 1. Konferans'a, "MZD" ve "Maoizm" dışında eleştirileri vardır:

"1. Konferans partinin temel siyasetini esasta onaylayan ML bir konferanstı. (...) oportunist yanları da vardı. Bunlar başçelişki, başdüşman, özellikle geçmişin değerlendirilmesinde ve özeleştiride somutlaşıyordu."

"1. MK (...) sürekli parti çizgisini tasfiye etmekle uğraştı. Ne esas olarak yerleşilmesi gereken alanlara yerleşildi, ne de esas mücadele biçimi olan silahlı mücadele yürütüldü..." (1987 DABK-Eylül açıklaması)

DABK'a göre, "MZD", Maoizm hiç de önemli bir mesele değil, Mao'ya kuru övgüler biçiminde sadece dil ucuyla değinmeler var, ama bu Mao nedir? Konusunda bir kavrayış değil, bir açıklama dahi yoktur!. . Maoizmi savunmak, Halk Savaşını sürdürmeyi, Maoizmin rehberliğinde silahlı mücadelede ısrarı gerektirir... Fakat her silahlı mücadele pratiği ve savunuculuğu Maoizm de-

ğildir ki? Nedir Maoist anlayış? Konusuna DABK'ın doğruluğu, yanlışlığı bir kenara, cevabı dahi yoktur. Mesela, DABK çıkışının Stalin yoldaşın bizim hata dediğimiz yönü konusunda evet yada hayır düzeyinde dahi bir tavrı yoktur. Acaba bu tartışmayı bilme durumunda mıdır? Silahlı mücadeleyi sürdürmemiş, esas mücadele biçimi olarak almamış olmaları noktasında 1. MK ve 2. MK konu edilmiştir. Bunlar bir sonuçtu, eleştirilmelidir, öz ise daha derindir. Maoizm meselesidir. DABK açıklamaları konu hakkında sessizdir. 1. MK hatalı çizgiyle de olsa ideolojik problemlerle uğraşma durumundaydı. DABK çıkışında ideolojik çizgide doğruluk bir yana uğraşma çabası da yok!

Komünist partisi, rehber bilimsel ideolojimiz (bu, esasta Maoizm'dir) dışında varlığı sözkonusu olabilir mi? Bir söylem, yöntem meselesi değil, dünyayı komünizm doğrultusunda dönüştürme perspektifiyle, devrimi sonuna kadar götürmeye bilimsel inanç, bilimsel cüret meselesinin temelidir, rehberidir. Belki denilebilir ki, "O açıklamada söylememiş olabiliriz, ama biz savunuyoruz." Hayır yoldaşlar, bu, kendimizi aldatmak olur. Mao diyordu ki, " Bir kez söylemek yeterli değildir, yüzkez söylenmelidir" Bu açıklama sahibi yoldaşlarımızın ağzından sözcük düzeyinde dahi bir kez Maoizm çıkmadıysa, bunun sebebi bilimsel ideolojimizi kavramamış olmalarıdır.

MLM ideoloji, program, genel siyasi hat (Halk Savaşı stratejisi bu siyasi hattın görevlerinin uygulanışıdır, genel siyasetten kopuk teknik askeri bir metod değildir.) KP'nin ve birliğinin temel öğeleridir. DABK'ın çıkış bildirisi ve sonraki çizgisinde, MLM ideolojinin önemli bir yer tutmadığı gerçektir. Bunsuz, programa-genel siyasi güzergaha bağlılık yeminleri sorunu çözermi? Bilimsel ideolojinin somut koşullarla birleştirilmesi, program-genel siyasi çizgi her partinin yaratmak zorunda oldukları temel öğeler içerisindedir. YDD ve sonra durmaksızın komünizme yürüyüş perspektifiyle sosyalizme geçiş özel keyfi bir tercih değil, geçtiğimiz koşulların atlanamaz, yerine getirilmesi şart tarihsel zorunluluklarıdır. Nihai amaç asla kaybedilemez. Aksi halde burjuva devrimciliği icra edilmiş olur. Biz, demokratik, sosyalist devrim aşığı değiliz ki? Tarihin dayattığı görevler olduğu için biz komünistler onları üstleniyoruz, değişik-somut koşullarda değişik şekilleri alan, evrensel bir öğreti olan Maoist Halk Savaşı ile bu görevleri pratikte yerine getiriyoruz. Genel siyasi, programatik çizgiye rehberlik etmesi gereken Maoizm'in öneminin görülememesidir eleştirdiğimiz. Göremeyince ne olur? İdeoloji siyasete yön vermez, tüfeği ideoloji ve siyaset yönlendirmez. O zaman Maoist çizgi değil, başka bir çizgi çıkar. Halk Savaşının tayinedici önemini, kırın-KSİ için Gerilla Savaşının esas ve merkezi yerini bu temelde savunmalıyız.

DABK'ın da "DEH Deklerasyonunu revizyonist" olarak değerlendirmesinde, diğer eleştirilerin yanısıra, Deklerasyonun MZD'ni savunması, Stalin

ve Komüntrn'e Deklerasyonun eleştirilerinin de gerekçe olduğu, 1989'da gerçekleştirdikleri 3. Konf. kararlarında da görülebilir. Hatta DEH, MLM bir hareket bile görülmemektedir. Demek ki uluslararası planda MLM parti ve örgütlerin bu tarihsel çıkışının DABK için MLM anlamda önemi yok. Çünkü yoldaşlarımıza göre, Maoizm'in öyle çok da önemi yok. Hayır böyle demiyoruz denilecekse, 1984 DEH kuruluşu neden bu kadar önemsiz bir mesele olarak karşılanıyor. Neden savunma (eleştiriler yoldaşça yapılabilir) yönünde ciddi bir pozisyon yok? Neden DEH meselesinde saldırı esas?

1994 sonrası, Kongre Hazırlık Konferansı (KHK) ve Merkezi Konferans (MK) belgelerinde muhasebe konuları içler açısıdır. KDH gibi sorunlar, 1994 gibi ayrılıklar öncelikle Maoist ideolojik temelden uzaklaşmalar zayıflıklarımızla ilgilidir. İlgili bölümlerde, bu mesele üzerinde durulacağından genel bir değinmeyle geçiroyuz. KHK ve MK belgelerinde, MLM kelimeleri oldukça yer tutar. Kavrama ve bunun gerçek ölçüsü olan uygulamaya gelince, geçmişinde geriside, artı olarak da bolca problem üstlenmiş bir yürüyüş görürüz. KDH gibi sorunlar, kriminal bir laboratuvar incelemeleri ve soruşturmaları anlayıp çözeceği, partiyi eğiteceği cinsten sorunlar değildir. Belgelerde, MLM, ideolojik-siyasi bakış açısı son derece zayıf. Sorunlar ve nedenlerini anlamaktan uzak. KHK ve MK belgelerinin temel yönlendirici, eğitici, seferber edici çözüm belgeleri olarak görmek mümkün değil.

Önemsiz, gereksiz değil ama, KHK ve MK ve bunların seçtiği Merkez Komitelerinin dökümanları, toplantı kararları, soruşturma-araştırma-karşılıklı iddialar çerçevesini aşamamaktadır. Zira doğru bir ideolojik-siyasi çizgi yok. Problemin kaynağı da bu. Maoizm'i anlama ve uygulama yok. Esasın yerine başka şeyler geçiriliyor.

Diyalektik Materyalist Felsefe'de Yoldaş Mao Zedung

İdealist, kaba materyalist filozofların, toplum ve doğayı yorumlama, açıklama çabaları vardır. Marks öncesi felsefe, skolastik egzersizleri aşamıyordu. Sınıf mücadelesinde dünyayı sadece yorumlama değil, asıl olan dünyayı değiştirmek eyleminde, ezilenlerin elinde güçlü bir silah olmalıydı, olmalıdır. Engels'in de işaret ettiği gibi Hegel, "felsefenin tüm gelişmesini en görkemli bir tarzda özetlerken" felsefenin görevinin tek fizolof yada filozofların değil, "insanlığın ileriye doğru gelişmesi içinde yapılabileceği"ni anlamaktan da uzaktı. Hegel'den öğrenerek, bunu, açıklamadıklarında Hegel'de başaşağı duran felsefenin çıkmazlarının da gösterilmesiyle "işi bitirilmiş" oluyordu. Her bir yanlış felsefi akıma karşı mücadele, üretim, sınıf mücadelesi, bilimsel deneyimin de

yardımıyla diyalektik düşünce yöntemiyle, devrimci proletaryanın felsefi dünya görüşü, Marks ve engels'le yükseliyordu. Proletaryanın felsefesi diyalektik materyalizmi Lenin ve Stalin yoldaşlar da savundu, uyguladı, temsil ettiler. Yoldaş Mao Zedung; Marks-Engels-Lenin ve Stalin yoldaşlara dayanarak, bizzat devrimci mücadele içerisinde pratiğin yardımı ve ortaya çıkan sorunların çözümüyle, diyalektik materyalizmi, nitel katkılarla geliştirdi. Doğa ve toplumda her bir bütün, somut koşullar itibarıyla değişik içerik ve biçimler şeklinde, farklı parçalara bölünür. Toplum ve doğada her bir ikiye bölünür. Karşıtların birliği, doğanın-toplumun-düşüncenin, tek temel yasasıdır. Tüm gerçeklik yani maddi gerçekleri, hareket halindeki madde, temelde karşıtların birliğini içerir.

"Şeylerdeki çelişme yasası, yani karşıtların birliği yasası doğanın ve toplumun ve dolayısıyla düşüncenin temel yasasıdır" derken Mao Zedung, felsefede nitel seviyede geliştirilmiş, bir çözüme ulaşıyordu. Parti tarihimizde hatalı, eksik çizgilerden kopamayan anlayışlar, bu nitel gelişmeyi kavrayamadılar. Örneğin, karşıtların birliği, doğa ve toplumun tek temel yasası olarak görülemedi. En fazla, UKH'de de yaygın ve hatalı bir görüş olan, "diyalektiğin dört başlıca yasa"larından biri olarak sunuldu. Sunuş, karşıtların birliği olarakta değil, "karşıtların birliği ve mücadelesi" biçiminde bir yasa olarak formüle edildi. UKH'da, hatalı yaklaşımların yaptığı da aynıydı. Bu eklektizm mutlaka aşılmalıdır.

Çelişki, diyalektik materyalizmin özüdür. Yanlış bir şekilde "yasa" olarak ilan edilen tüm diğer gelişmeler bu zeminde cereyan ederler. Karşıtların birliği temeli olmazsa, karşıtların mücadelesi açıklanabilinir mi? Çelişki temelinde karşıtların mücadelesinin kaçınılmazlığı sözkonusu olmakta ve dönüşüme götürmektedir. Karşıtların birliği, yani şeylerin özünü oluşturan çelişki olmadan, mücadele ve dönüşüm olur mu? Temel, karşıtların birliğidir, çelişkidir. Temel atlanarak ne mücadele, ne de dönüşüm açıklanamaz. Kısacası, tek temel yasa vardır. Karşıtların birliği! Diğer "başlıca yasalar" biçiminde ifade edilen, gelişmeler yasa değil, çelişki zemininde ortaya çıkan sonuçlardır. Şeylerdeki çelişme temel yasası olmazsa, bunlar ne olabilir, nede açıklanabilinir. Karşıtların mücadelesi ile karşıtların birliği arasındaki ilişki görülmek durumundadır. Tersi metafizik felsefeden kopamamak olur. Doğrudur, her maddedeki birlik ve özdeşlik geçici ve görecelidir. Sözkonusu koşulların gerçeğiyle ilişkilidir. İki bütünleşip bir olmaz. Mücadele mutlaktır. Köklü nitel dönüşümlere götüren de çelişki zemininde yükselen, mutlak-kaçınılmaz mücadeledir. Şeylerin biribirleriyle ilişkisi sebepsiz değil, biribirleriyle ilişkili olan şeylerdeki çelişmenin sonucudur. Karşıtların mücadelesi, şeylerin özünü oluşturan çelişkinin sonucudur.

Marksizm nasıl gelişir, gelişti sorununu materyalist-diyalektik bilgi teorisi çerçevesinde, Mao'daki nitel gelişme rehberliğiyle defalarca açıklamaya çalışmıştık. Bilgi, pratikten soyut açıklanamaz, anlaşılamaz. Teori-pratik ilişkisini açıklarken, sadece Çin değil, tüm dünyadaki yanlış akımların hatalarını deşifre ederek, pratiğin gerçeğin tek ve nihai kriteri olduğunu gösteriyordu Mao. Teori-pratiğe dayanır; pratiğe hizmet eder, yolu aydınlatır. Karşıtların birliği UKH ve onun bir parçası olan partimizin de gerçeğidir. Bu temel yasa herşeye, UKH'ya ve partiye de uygulanır, uygulanmalıdır. Mao uyguladı, UKH içindeki hatalı anlayışları da ortaya çıkardı, savaştı, bilimimizi geliştirdi. Felsefe, pratikten-pratiğin sorunlarını çözmekten kopuk, "entellektüel" bıktırıcı bir sözcükler yarışı değildir.

Mao'da daha berrak ve nitel olarak ilerletilerek ifade edildiği gibi, materyalist diyalektik felsefe, sınıfsal ve genelde uygulanabilir iki başlıca özelliğiyle, devrimci proletaryanın vazgeçilemez silahıdır. Çelişkiden muaf olmayan UKH gerçeğinde uygulandı. Stalin için şöyle diyordu Mao:

"Diyalektiğin dört ana özelliğinin olduğunu söylüyor. Stalin birinci özellik olarak şeylerin biribirleriyle olan ilişkisini ele alırken, bundan sanki şeyler sebepsiz yere biribirleriyle ilişkiliymiş gibi sözediyor. Peki o zaman biribiriyle ilişkili olan nedir? Biribiriyle ilişkili olan, birşeyin biribiriyle çelişen iki yönüdür. Herşeyin biribiriyle çelişen iki yönü vardır. Diyalektiğin dördüncü özelliğiyle ilgili olarak da, bütün şeylerde varolan iç çelişmeden sözediyor. Ama sonra da karşıtların birliğinden hiç sözetmeksizin, sadece karşıtların mücadelesini ele alıyor. Diyalektiğin temel yasası olan karşıtların birliğine göre, hem biribirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakan, hemde biribirleriyle ilişkili olan ve belli koşullarda biribirlerine dönüşen karşıtlar arasında hem mücadele, hemde birlik vardır." (Mao SE. Sf. 421)

Şeylerin biribirleriyle ilişkisi, karşıtların mücadelesi ve diğerleri, çelişki zemininde izah edilebilir. Diyalektiğin dört değil, tek bir özü vardır. ÇELİŞKİ! Bunun dışındaki kategorik açıklamalar, metafizikten kopamaz. Diyalektik düşünce yöntemini kırar. Felsefeyi anlaşılmaz kılmaktan, kafa karıştırmaktan başka doğruya objektif olarak hizmet etmez. Şeylerdeki ilişki, çelişkiden kopuk apayrı bir şey midir. Değilse niye yasadır? Mücadele ve dönüşüm de öyle, çelişkiden kopuk ayrı şeyler değilse, niye yasadırlar?

Mao sadece Stalin'i eleştirmekle kalmadı. Engels'i de eleştirdi. Diyalektik tarihsel materyalizmin tek temel yasası olan karşıtların birliğini yerli-yerine oturtabilme durumunda olmama konusunda eleştirdi. Nicel-nitel değişim meselesini başlıbaşına bir yasa olarak göstermesini eleştirdi. "Yadsımanın-yadsıması" hem başlıca bir özellik değil, hem de böyle bir şey yoktur dedi. Zıtların birliği temelinde "olumlama-yadsıma"dan bahsetti. Sadece burjuva

akımlara karşı değil, UKH içindeki yanlışlara karşı mücadele ile ilişkisi içinde bilimimizin nitel gelişimini yadsıyamayız. Yoksa UKH'da "ikiye bölünme" gerçeği mümkün olmayan boş bir ölü sözcük müdür? Değilse hangi yanlışlarla mücadele içerisinde Maoizm gelişti. Örneğin; yoldaş Engels demişti ki evet, özgürlük zorunlulukların kavranmasıdır ama bu kadar yetmez, çalışmaya devam etmeliyiz. Daha da ileriye gitmeliyiz. Herbir dönemin ortaya çıkardığı yeni sorunların çözümüne hizmet eden niteliğiyle diyalektik tarihsel materyalizm komünizm'in hizmetindeki ilerleyişini, yeni sorunların çözümü temelinde sürdürmüştür. Devriminin yeni ihtiyaçlarını karşılayan teorilerle nitel atılımını sürdürmüştür. Gaipten gelen "ruhlar dünyası" meşguliyetiyle değil, toplumsal gelişmenin sorunlarıyla ilgilenerek, kavrayıp, çözümü örgütleyerek ilerlenilmiştir. Kaçınılmaz olarak mücadele yoluyla ilerleyecektir de. Çelişki yasası, teori-pratik ilişkisi, bilgi teorisi, madde-bilinç-üst yapı, alt yapı ilişkisi, analiz-sentez gibi birçok konuda, Marksist felsefe, Mao'da yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Gelişim içerisinde Mao pratiğin ortaya çıkardığı sorunları sebepleriyle analiz etti. Sentezlere ulaştı. Analiz olguları sebepleriyle anlama işidir. Bilginin önemli bir bileşenidir. Ama hepsi değil. Bunun yardımıyla senteze ulaşmak asıl yöndür. Kavram ve çözüme böyle vakıf olunabilir. Çelişkinin iki yönü olarak kavranmaz ve esas olan sentez noktasına çıkılamazsa, doğru çizgi yerli yerine oturtulmaz.

Maocu Vitrin Altında Mao'ya Saldırıya Çokça Örneklerden Biri Daha

"Mao Zedung Düşüncesi"ni 1987 3. Konferansıyla savunma durumunda olduklarını söyleyen yoldaşlarımız, Mao Zedung'a modern revizyonist karşı devrimci üç dünya teorisi suçunu da bulaştırmaktadırlar. Dinleyelim:

"Gerçekte Üç Dünya Teorisini Mao Zedung'un geliştirdiği veya savunduğuna dair hiçbir somut kanıt veya belge yoktur ortada. Bu teorinin embriyonik gelişimiyle etkin bir mücadelesi oluşum halindeki tezleriyle açık ve net bir çatışması görülmemişse bile, sözkonusu oluşum onun eseri değildi." (İKK sy. 96. Sf. 13)

1. MK'nin eklektik çizgisinden daha bir Mao saldırısına ulaştırılmış bu çizgiyi savunanlar, ne yazık ki "MZD"ni kabul ettiklerini ilan etmiş, oysa onu gerçekten anlayıp savunmamış, uygulamamış, Konferans kanadının söylediği gibi, Mao, Üç Dünya teorisinin tezleriyle gerçekten çatışmadı mı? Cevaplayacağız; önce bir diğer suçlamayı da aktaralım:

"Yaşamının son yıllarındaki bu gelişmeye karşı tutumunun muğlak kalması da anlaşılmaz bir şey değildir. Bu yıllarda Mao Zedung aşırı yaşlılık ve ağır

hastalıklarıyla ayakta gezen bir ölüye dönmüş, yalnız bedensel değil, zihinsel dinamizmini de yitirmiş." (age. sf. 13)

Büyük Proleter Kültür Devrimi, bilimimizin üçüncü aşamasına ulaşmasıyla Maoizm böyle bayraklaştı. Yoldaşlarımıza bakılırsa, "aşırı yaşlılıkla bir ölüye dönmüş, zihinsel dinamizmini yitirmiş". Mao'nun o dönem söylediklerine aldırmamak bile gerekir. Başkalarına saldırırken, bunu, partimizin siyasal çizgisine keskin taraftarlık gösterisiyle yapan yoldaşlarımız, bu yöntemleriyle partinin rehber ideolojisini haksız yere gözden düşürme ve karalama tutumu içerisindedirler. Lin Biao misali sözde Mao savunuculuğudur bu. Lin Biao'da, Mao'nun bir kelimesini dahi sözde yere-göğe sığdıramıyordu. Enver Hoca'nın yalana dayalı pespaye görüşlerini devraldığı, Mao'ya Üç Dünya teorisine en azından karşı çıkmayarak, hizmet ettiği suçlaması getirenlere hatırlatırız.

"Önemli olan farenin yakalanmasıdır. Kedinin beyaz ve karalığı farketmez" diyen Deng Sio Ping pragmatizmi ve revizyonizmine karşı mücadele eden Mao değilmiydi? "Dört modernleşme" vitrinli üretici güçler teorisine meydan okuyan Mao değilmiydi? Yoksa Üç Dünya teorisi, üretici güçler teorisinin, pragmatizmin dışında sadece dünyanın üçe bölünmesi şeklindeki biçiminden mi ibaret görülüyor? Üç Dünya teorisinin felsefi, ideolojik, siyasi, karşı-devrimci niteliğinin kavranmadığı ortadadır. Aksi halde, Büyük Proleter Kültür Devrimi ile bilimimizi topyekün nitel seviyede ilerleten Mao, daha doğrusu Maoizm bu kadar çarpıtılamazdı. Söylenilenler söyleyenlerin sefaletini gösteriyor, Mao'nun değil. Deng Sia Ping gibi üç dünya teorisi mucitleri (!!) bile, teorilerini savunduğuna dair Mao'dan en ufak bir emare dahi çokça uğraşmalarına rağmen gösteremediler. Üç dünya teorisyenleri Deng ve Liu Şiao Şi, bilindiği gibi Kültür Devriminin bir numaralı hedefleriydiler. 10. Kongre'de Lin Biao mahkum edilirken Mao diyordu ki;

"Büyük bir ihtimalle birkaç sene sonra bir devrim daha yapmak gerekecektir." Üç dünya teorisi sınıf işbirlikçiliğidir. Mao, komünizm doğrultusunda sınıf mücadelesini sürdürme, devrimi devam ettirme rehberidir. 1973'te Lin Biao ve Konfüçuyus eleştiri kampanyası, 1974-1975 Deng'in "Çin'i modernleştirme" adlı sağcı çizgisini püskürtme kampanyası, ölümünden 1 yıl önceydi. Maoizmin fikir dinamizmini, ulaştığı muazzam dorukları, yeni-nitel üçüncü aşamayı ispatlamakta, tersi söylemlerin iftiracı özelliğine de şahitlik etmektedir gelişmeler. Yaşlı Mao'nun önderliğindeki Büyük Proleter Kültür Devrimi sadece zihinsel dinamizmi değil, aynı zamanda yep yeni nitel bir aşamayı anlatır.

Daha önce AEP-ASHC konularındaki söylediklerileriyle yoldaşlarımızın Mao'nun sosyalizmde geriye dönüş tahlillerini esasta anlamadıklarını ortaya koymuştuk. Yeni burjuvazinin parti ve devlet iktidarını gasbetmiş olmalarını

dahi, geri dönüş değil, sosyalizm çerçevesinde nitel önemi olmayan basit bir gel-git misali olarak ele aldıkları açıktır. Bunu daha da ileriye götürdüler. Küba değerlendirmelerine bakalım:

"Küba yönetimi bazı yönleriyle Doğu Avrupa'daki blok üyesi ülke yönetimlerinden farklı olarak daha olumlu bir görünüme sahiptir."

"Nesnel olarak sosyal emperyalizme hizmet ederler, öznel açıdan ezilen ulus ve halk hareketlerine destek olup, dünya devrimini ilerletme kaygısını taşıdığı, yani bir iyiniyet içinde hareket ettiği görülmekteydi. (...) daha eşitlikçi daha az ayrıcalıklı ve burjuva liberal etkilere karşı daha dayanıklı bir dokuya sahip gözükmektedir." (İKK. Sy. 95 Sf. 28)

Modern revizyonist yeni burjuva Küba yönetimi, dünya devrimini ilerletiyor, burjuva liberal etkilere dayanıklı, daha eşitlikçi, dünya ezilen halkları ve uluslarının mücadelesini destekleyen, ilerleten iyi niyetli iyi düşünceli ama objektif olarak bazı hataları olan bir doku (!) olarak değerlendirilmektedir. Komünizme götüren, devrimi ilerleten dünya devriminin hizmetinde olan yeni burjuvalar, KONFERANS kanadının bilime yeni-nitel (!!!) bir katkısıdır. Gerici çıkarlar temelindeki kutuplaşma ve mücadelelerin mahiyetini çarpıtmak, gerici odaklardan birine ezilenleri yedeklemek üç dünya teorisinin siyaset tarzıdır. Şuraya bakınki başkan Mao'ya "üç dünyacılık" çamuru atanlar, klasik bir üç dünya stili siyaset izlemektedirler. Doğu Perinçek'te, Çavuşesku-Honnecker, Miloseviç gibi bürokrat-revizyonist-burjuva diktatörlükleri emperyalizme karşı mücadele ve sosyalizm kaleleri olarak göstermekteydi. Ona karşı olan yoldaşlarımız yukarıdaki görüşleriyle aynı zeminde ne yazık ki buluşmaktadırlar.

Keza, Körfez savaşında, Saddam rejimini destekleme taktiği de aynı şekilde çürük bir üç dünya teorisi siyasetiydi. Bilimle kuşanmış bilinçli yürüyüşler yerine, doğru çizgide olmayan reaksiyoner çıkışların, karşı çıktıklarına öfkesi, hatta tarihimize bulaştırılmış kesinlikle reddedilmesi gereken bolca küfürlü literatürleri, gerçekleri değiştirmeye yetmez. I. MK'sine veryansın etmek değildir marifet. Hatalarını gerçekten anlayıp, kopmaktır. Yukarıda işaret ettiğimiz pasajlara yön veren ideolojik ve siyasi çizgidir. Revizyonizmden kopmama çizgisidir. Aslında partiyi yaratan Maoist ideoloji ile bütünleşememiş yoldaşlarımız, ideolojik konularda, örneğin yoldaş Mao'nun nitel katkılarıyla donanıp, uygulamada, 2. MK'sinin çok çok gerisinde olmak bir yana, 2. Konferansta partideki ML egemenlikli eklektik çizgiye karşı mücadelede, Mao'yu kavramaya çalışmada atılmış olumlu ileri adımları da baltalamaktadırlar. 2. MK'nın sağ hatalarına karşı çıkıyor gözükmek, ideolojik alandaki revizyonizmi gölgeleyebilir mi? İşte gerçek yukarıda ve ortada...

Hani 1. MK'yı; AEP modern revizyonist çizgisinin parti ve devlet iktidarını gasbetmiş olmasına rağmen, AEP ve ASHC'ye modern revizyonist parti ve devlet dememe noktasında eleştiriyorduk? Peki savunduğumuz neydi? *"Sosyalizmi tek olarak yaşatan ve liberal burjuva rüzgarlardan en az etkilenen ülke durumundaydı" (İKK Sy. 95 Sf. 13)*

Bununla da kalınmıyor, geçmişte Rus Sosyal emperyalizmi'nin aleti Küba yönetimi de aklanıveriliyor. Siyasi iktidarın kimin elinde olduğu kilit bir meseledir. İdeolojik-siyasi çizginin doğruluğu ve yanlışlığı herşeyi tayin eder diyen Mao'dan öğrenilmediği açıktır. Revizyonizmin iktidara gelmesi sosyalizmde proletaryanın iktidarı kaybetmesidir. Alt yapı süratle buna uydurulur. Biçimlere takılıp kalanlar, geçmişte bilinen klasik kapitalist örgütlenme yok, devlet mülkiyeti gerekçeleriyle sosyal faşizmleri (Rus Sosyal emp. gibi) Sosyalizm olarak adlandırmamışlar mıydı? Sözkonusu yaklaşımlarla bu revizyonizme meydan okunabilinir mi? Lanetlemek kolay, çizgi olarak her alanda kopuyormusun, kopmuyor musun? Mesele budur.

Çeşitli dönemlerin tüm yanılgılarını köklü olarak anlamaya hizmet etmek için, hepsini değil, hatalı belirgin bazı pasajlarını örnek göstererek, partimizin ideolojik alandaki tarihi gelişmini kısaca anlatmaya çalıştık.

Mao; Önceki Dört Ustanın Sadece Devamı mı?

Partimiz tarihinde AEP etkili çizgi, özellikle yoldaş Stalin'in hatalarına dayanarak, sosyalizmin niteliği ve sosyalizmin ekonomi politiği, proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesi konularında Mao'nun nitel katkılarına, I. MK döneminde açıkca, daha sonraki MK'leri döneminde de kimi olumlu adımlar atılsa da utangaçca muhalefet etmeye devam etmiştir. 1997 yılında bile, MLM adına TKP/ML, eski hastalığının, tekrarını ifade etmeye devam ediyordu. Bizim için de geçerlidir bu ve fazlasıyla kanser ya da virüslerimiz vardır. Daha önce eleştirdiğimiz, 1993 Partizan belgesi hepimizin ortak organı değil midir? Öyleyse bizim için "herşey yolunda" diyemiyeceğimiz aşikardır. 1997 TKP/ML belgesi, halen Mao'nun "Mao, sınıfın dört büyük ustasının başlattığı işe devam etti" diyor. TKP/ML ile ayrılık öncesi, ortak örgütsel tarihimizde, bu savunu egemen yaklaşım durumundadır. Maoizm'in kabul edilmemesinin önemli nedenlerinden biri olan bu yaklaşım süpürülmelidir. Üstelik Mao'nun "nitel katkıları var" denilirken bile sadece "devam" dan bahsetmek, ilerleme temelinde kopuşu gözardı etmek, özellikle de Stalin'in hatalarına devam aşkıdır. Partiye, Mao'yu sadece Stalin yoldaş değil, Marks-Engels-Lenin seviyesine "koyun" yalvarışı asla kabul edilemez. Şahsi bir onurlandırma meselesi değildir. MLM'ler kişisel şöhrete tenezzül etmezler. Stalin'den öğrenerek, bilimimizi nitel olarak geliştirdi. Bilimimiz doğası gereği

elbette yeni nitel gelişmelere de ulaşacaktı. Bilginin "buraya kadar" denilecek bir sınırı yoktur, olmayacaktır. Doğru ve yanlış her zaman olacaktır. Karşıtların birliği temel yasasının gereğidir bu. Mücadeleye ve diğer gelişmelere (değişim vb. gibi) yol açan da bu zemindir. Mao diyordu ki;

"Doğru yanlışa karşı mücadele içinde gelişir. Marksizmin gelişmesi böyledir. (...) Onun gelişmesi de ancak mücadele yoluyla olur". (Mao cilt 5. Sf. 497) Maoizm'le bütün bileşkenlerinde bilimimiz mücadele yoluyla gelişti. Gelişme, kaba bir tekrar zeminindeki devamlılıkla olmaz. Karşıtların birliği ve mücadelesi, herşey gibi düşünce dünyası için de geçerlidir. Karşıtların birliği temel yasasının uygulanması sayesindedirki mücadele yoluyla, sosyalizm ve diğer konularda nitel ilerleme yoluna girebilmiştir. Yoldaş Mao öğretiyor ki, sosyalist toplum da, kendine has özellikler içeren ve tarihsel gelişim içerisinde zorunlu bir andır, değişim bitmez. Stalin yoldaş gibi birlik ve pekiştirmekten bahsetmek gerçeği yansıtmaz. Sosyalizme ait formüller sonsuza dek yaşamaz. Kendi tarihsel koşullarıyla ilişkili olan bu formüllerde, sosyalizm gibi "sona ererek komünizm tarafından inkar edilecektir". Tersi bir din savunuculuğudur. Diyalektik gelişmeyi sınıf çıkarları gereği inkar eden Liu Şiao Şi gibileri daha ilerilere gitmek için devrimi sürdürmek istemiyorlardı. Kapitalist yola koyulanlar işte bu yeni burjuvalardı. Karşı karşıya bulunulan bu problemlerin nedenleri ve aşılmasının yollarıyla Mao, sosyalizm konusunda sadece Marks-Engels-Lenin-Stalin'i tekrar etmemiş, ML bilimi temsil ederek nitel düzeyde geliştirmiştir. Örneğin Engels'e göre;

"Proletarya iktidarı ele geçirir ve üretici güçleri ilk etapta devlet mülkiyetine dönüştürür. Bunu, yerine getirecek proletarya kendisine proletarya olarak son verir; tüm sınıf çelişkilerine ve sınıf antoganizmalarına son verir, devletin de devlet oluşuna son verir". (Devlet ve Devrim. Aktaran Lenin) Başka bir pasajı da şöyle;

"Üretim araçlarına toplum tarafından elkonulması ile meta üretimi ve bunun sonucu üreticiler üzerindeki egemenliği ortadan kalkar." (Engels, Anti Duhring. sf. 447)

Marks'ın dediğine de bakalım:

"Gelişmelerinin belirli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkilerine ya da bunların hukuki ifadesinden başka birşey olmayan mülkiyet ilişkilerine ters düşerler. Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olmaktan çıkıp, onların engeli haline gelirler. İktisadi temeldeki değişme ile birlikte, muazzam üst yapı bütünüyle aşağı-yukarı süratle dönüştürülmüş olur." (Ekonomi politiğin eleştirisine katkı) Genelde doğru, bilimsel teorilerinin yönelimlerinin yanısıra buralarda hiç problem yok mu? Komünizmi gerçekten yakalamış ol-

muş olmak açısından üst yapının dönüştürülmesi Marks'ın dediği gibi bu kadar kısa sürede gerçekleştirilecek bir şey midir? Engels'in ifadelerinde de görüleceği gibi gerçekten problemler bu son derece sürat ve an meselesi olan süre içinde aşıla bilinirmi? Şunları bilme durumundayız: Marks, Engels kendi dönemlerinde, devrimi o zamanki objektif koşulların da bir sonucu olarak, Avrupa'da hem de birçoğunda birden yada kısa aralıklarla birbirlerini izleyecek bir gelişme olarak bekliyorlardı. O zaman açısından bu tahlil yanlış değil, objektif gerçeklere uygun bilimsel bir yönelimdi. Avrupa'da devrim gerçekleşmiş olsaydı, üretim, paylaşım sorunları elbette bir Sovyet, Çin gerçekliği içindeki kadar zor değil, çözüm için de daha avantajlı bir ortam içerecekti. Ancak yine de ustalarımızın dedikleri sorunun, bu kadar kısa süre içinde süratli çözüme kavuşacağı anlayışı, bizce de, Mao açısından da bir problemdi. İşte Mao bu problemlerle boğuştu. Yaşadığı tecrübelerinde (ki bunları Marks-Engels-sosyalizmi yaşama anlamında hiç yaşamamışlardı) yardımıyla, sosyalizm konusunda yeni açılımlar yapmıştı. Yoldaş Lenin'de Marks Engels'i daha geliştiren bazı adımlar atmıştır. Ancak sorunun Mao düzeyinde nitel çözümü yine de sözkonusu olmamıştı. Örneğin şöyle demişti:

"Tarımı yeniden örgütlemeye muktedir bir geniş ölçekli makina sanayi, sosyalizm için mümkün olan yegane maddi temeldir. Fakat komünizmi bu genel tez ile sınırlayamayız. Bu, daha somut hale getirilmelidir. Teknolojinin en son başarılarını temel alan ve tarımı yeniden örgütmeye muktedir geniş ölçekli endüstri, tüm ülkenin elektrifikasyonu anlamına gelir." (Rus Komünist Partisinin taktikleri üzerine rapor için tezler)

Sosyalizm için bunlar "gereksiz, önemsiz" şeylerdir demiyoruz. Dediğimiz şudur: Bunları sosyalist inşanın mutlak önkoşulu, olmazsa-olmazı göstermek doğru değildir. Aksi halde, geri ülkelerde devrim ve sosyalizme geçiş "gerçekleşmesi zor bir istisna" olarak kalırdı. Üretici güçler teorisyenleri böyle de baktılar. Ezilen ülkelerdeki devrimleri reddedip-yadsıdılar. Ama görüldüki, Mao'nun dediği gibi gerçek hiçte böyle değildi.

"Aslında ekonomi ne kadar geri olursa, geçiş o kadar daha az zordur, çünkü halk ne kadar yoksul olursa, devrimi o kadar çok ister." (Sovyet İkt. Eleştirisi. Sf. 46)

Yaşanan bunca gerçeklerin ispatladığı olgulara rağmen, Mao haksızdır diyebilir miyiz? Devrimi ekonomik ileri gelişme seviyesi, üretici güçlerin yeterli gelişme düzeyinin olmazsa olmazı gören, 2. Enternasyonal ve Avrupa merkezli görüş açısının değil, Maoizm'in bilimselliği pratiğin ispatıyla da ortadadır. Sosyalizmin inşası teknik-makina temeli ile aynılaştırılamaz. Teknoloji herşeyin başında gelemez. Maoizm'in, sosyalizmin ekonomi politiği ve Büyük Proleter Kültür Devrimi öğretisi, sadece Stalin'in hatalarını aşma anlamında

değil, bütün ustaların eserinin bir devamından ibaret de değil, yetersiz-eskiyen öğelerin mücadele yoluyla aşılarak ilerletilmesi, yeni nitel bir seviyeye çıkarma temelinde bir kopuşu da ihtiva eder.

Mao; DHD-DHİ-Halk Savaşı Konusunda da Bir Devam mı?

2. MK'si 5. Toplantı raporu (sonradan sözde kendisine karşıt diğer KONFERANS, DABK ile ortak görüşler paylaşarak), Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik Halk İktidarı konularında da, DEH Deklerasyonuna bazı meselelerde itiraz ediyordu. Bu da Mao'nun katkılarının nitel olduğunu, gerçek anlamda görmemeydi.

Sömürge, yarı (yada yeni) sömürge ülkelerde devrimci strateji ve taktikleri geliştirmek için, Çin'de uzun yıllar süren devrimci savaş içinde Mao Zedung tarafından geliştirilen teori hala referans noktası olmaya devam ediyor." (Deklarasyon) 2. MK'si ve sözde muhalifleri buna da karşı gelmişlerdi. 2. MK'si doğrudan şöyle söylüyordu:

"Emperyalizm çağının özelliklerini ve buna bağlı olarak sömürge ve yarı-sömürgelerdeki devrimlerin önemini ve bunların alacağı biçimleri net ve açık olarak ortaya koyan Lenin ve Stalin'dir."

Lenin ve Stalin yoldaşlar, proleter dünya devriminin somut koşullardaki görevler itibarıyla özde değil, biçimde farklılıklar içeren, emperyalist ülkelerde sosyalist, ezilen-bağımlı ülkelerde demokratik devrim gibi iki başlıca bileşeninin, birlik ve ayırım çizgilerini genelde doğru olarak ortaya koydular. Genelde diyoruz, zira 2. MK'sinin iddia ettiği gibi mesele tam "net ve açık" ifade edilmiş de değildi, olamazdı. Ezilen ülkelerde devrim Ekim devrimini takiben devrim güncelleşip, gündeme gelebilmişti. Dolayısıyla, ezilen ülkelerde her boyutuyla devrim meselesinin "net ve açık" olarak, Stalin ve Lenin yoldaşlar tarafından tümüyle çözümlenmiş olması beklenemezdi de. Tarihsel sınırlamalar, pratik tecrübe açısından ancak genel çerçeve ortaya konulabilirdi, konuldu. Örneğin bu devrimlere proletaryanın önderlik edebileceği, etmesi gerektiği ortaya kondu. Emperyalist ülkelerin aksine, ezilen ülkelerde emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olarak devrimin ulusal bir yön içerdiği de ifade edildi. Emperyalist baskıdan kendisi de nasibini aldığı için milli burjuvazinin bir kesiminin bu devrimi destekleyebileceği, katılabileceği genelde gösterildi. Köylülüğün rolü de. Troçkist muhalefetin itirazlarını Stalin çürüttü. Çin devriminin özgül görevlerini, hedeflerini, ittifaklarını, yolunu bazı tali hatalarına rağmen genelde doğru tahlil etti ve zaten bu konulara cevapta Mao ortaya konulmuşların tekrarından ibaret olsaydı, tali dediğimiz Stalin yoldaşın hatalarını aşmamış ve devamı durumunda bulunsaydı, Yeni Demokratik Dev-

rim, Yeni Demokratik İktidar ve Halk Savaşı konularında bilimimize yeni-nitel katkı yapmış olmazdı.

Yeni Demokratik Devrim konusu, proletaryanın ustalarında ve özellikle Lenin-Stalin'de, fevkalade öğretici derslerle vardı. Ancak Mao ile yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Lenin ve Stalin'de çözümlenememiş sorunlar da vardı. Örneğin ülkemizde M. Suphi TKP'si de dahil, Mao öncesi Komüntern üyesi partilerin hata ve zayıflıklarında bu sorunların hiç mi rolü yoktu. Komüntern ve Stalin yoldaşın bu konularda da tali hataları vardı. ÇKP'deki Wan-Ming çizgisinde Komüntern ve Stalin yoldaşların da olumsuz rolleri açıktır. Mao Zedung doğru olarak şöyle diyordu:

"Sovyetler Birliğinde bir zamanlar Stalin'i göklere çıkaranlar şimdi onu bir hamlede cehenneme gönderiyorlar. Burada Çin'de de bazıları aynı örneği izliyorlar. Merkez Komitesinin görüşü, Stalin'in hatalarının, bütünün yalnızca %30'u, başarılarının ise %70'ini oluşturduğu ve bir bütün olarak değerlendirildiğinde her şeye karşın, Stalin'in büyük bir Markist olduğu yönündedir. (...) Proletarya Diktatörlüğünün Tarihi Tecrübesi üzerine adlı yazıyı bu değerlendirme temelinde yaptık.

(...) Stalin Çin'le ilgili bazı hatalı şeyler yaptı. İkinci devrimci savaş döneminin sonlarında Wang Ming'in izlediği sol maceracılık ve Japonya'ya karşı direnme savaşının başlarında gene onun düştüğü sağ oportonüzm, Stalin'e bağlanabilir. Kurtuluş savaşı sırasında, Stalin önce iç savaş alevlendiği takdirde, Çin ulusunun yok olmayla karşı karşıya kalacağını öne sürerek, bizim devrime hız vermemize izin vermedi. Sonra savaş gerçekten patladığı zamanda bize karşı yarı ciddi, yarı kuşkulu bir tavır aldı. Savaşı kazandığımız zaman Stalin, zaferimizin Tito tipi bir zafer olduğundan şüphe etti." (Mao cilt. 5. sf. 346)

Çin'deki doğmatikler, devrimi Çin'de de Sovyet devriminin kopyası olarak ele alıyorlardı. Bunların aksine Mao, Çin Devriminin kanunlarına vakıf olarak, evrensel öğretiyi somutta yaratıcı bir şekilde birleştirerek sadece Çin devriminin önder çizgisini oluşturmakla kalmadı. Aynı zamanda (daha da önemlisi) bu pratik içinde evrensel açıdan bir katkı olarak Yeni Demokratik Devrim teorisi, Halk İktidarı, Halk Savaşı, genel stratejik-siyasal çizgisini geliştirdi. Daha önceki seviyesiyle bu konularda ustalarda mevcut olan teori genelde doğruydu. Ancak herşeyi çözme durumunda da değildi. Hatta, Stalin yoldaşta olduğu gibi, hatalarda mevcuttu.

"Komüntern'i dinleseydik biz Çin devrimini gerçekleştiremezdik" derken Mao'nun ifade ettiği sözkonusu hatalardı. Wang Ming çizgisinden, başarısızlıklardan Stalin yoldaş elbette tümden sorumlu değildir. Ancak Wang Ming'lerin komüntern temsilcileri olduğu da bilinen bir gerçektir. Komüntern ve

Stalin'in desteğine sahiptiler. 1924-1927 yıllarında ise komüntern'in Çin temsilcisi Borodin idi. Siyasi çizgisini Mao şöyle değerlendiriyordu:

"Borodin Cen Dusi'nun biraz sağına düşüyordu ve burjuvaziyi memnun etmek için herşeyi yapmaya hazırdı, hatta işçilerin silahını ellerinden almak da dahil olmak üzere, nitekim bunun için sonunda emir verdi."

Bu dönemler, Çan Kay Şek bile (1924-27 iktidar ortaklığına ihanet etmeden önce) Komüntern Yürütme Kuruluna fahri üye olarak benimsenmişti. İhanetten sonra bile, Guamindang'ın sınıf karekteri hatalı değerlendirildiği için komünistlerle ittifakının devam ettirilmesi Hunan hükümetinin sürmesi arzulanıyordu. (Stalin ve Komüntern tarafından) 1930'larda Wang Ming sol mecaralı bir çizgi izliyordu. Çin devriminin yolunu Sovyet misali bir ayaklanma olarak savunuyor, kırların-köylülerin devrimdeki önemini görmüyor, Çin'de milli burjuvazinin ikili yanını anlayamıyordu.

1937'ler sonrası da sağ bir yörüngeye girdi. Tüm bunlarda Stalin yoldaşın payı vardı. Yoldaş Stalin 1943'lerde de Çan Kay Şek'e karşı iç savaşı onaylamadı. İttifak önerdi. Dünya çapında izlenen ittifaklar siyasetinin (2. Dünya Savaşı) zarar göreceği kaygısıyla, birebir izlenmesini istedi. Bunlar yanlıştı. Mao haklı olarak reddetti ve uymadı, bildiğini yaptı, doğru olan da buydu. Sovyetler Birliğinin korunması elbette enternasyonal bir görevdi. Çin devriminin bu görevle ilişkisine, Fransa-İtalya-Yunanistan partilerinin yaptığı gibi tek yanlı yaklaşılamazdı. Tek yanlı yaklaşanlar, uluslararası siyaseti körü körüne takip edenler, Sovyetlerin korunmasında kendi ülke devrimlerinin oynayacağı rolü atlayanlar, burjuvalarına kuyruk olmuşlardı. Bu suç Komüntern'e tamamıyla maledilemezse de, hatasız olduğu da söylenemez. Mao doğruyu yaptı, kızıl Sovyetlerin korunması ile Çin devrimi ilişkisine diyalektik baktı. Zafer böyle mümkün olabildi. 2. Dünya Savaşı ve Komüntern başlı başına ele alınmayı gerektiren bir konudur. Enternasyonal komünist hareket içinde önemli bir tartışma konusu olan bu meseleye ilişkin görüşümüzü, ileride derinleştirmek perspektifiyle, şimdi sadece ilgili bölümler de bir başlangıç seviyesi olarak ortaya koymaya çalışacağız.

Yeni Demokratik Devrim döneminde, Lili-san, Wang-Ming, Chang Kuo-Tao'lara karşı yoldaş Mao'nun çizgi mücadeleleri bilinme durumundadır. Wang-Ming-Komüntern ilişkisi örneğinde kısaca göstermeye çalıştığımız gibi, bu mekanik-kopyacı taklitçilerin çizgisinde Komüntern ve Stalin'in de etkisi vardır. Çelişki ve pratik üzerine, birleşik cephe, yeni demokrasi ve onun iktisadı-kültürü, halk savaşı gibi alanlardaki yazılarıyla, Mao Çin'deki mekanik-kaba materyalist çizgileri yenmekle kalmadı, enternasyonal proletaryaya evrensel katkılar kazandırdı.

Örneğin; bürokratik kapitalizm, Mao'nun Yeni Demokratik Devrim teorisinin önemli bir bileşinidir. Partimiz tarihinde, sosyo ekonomik yapı tartışmalarındaki çeşitli kafa karışıklıklarında, bu tezin anlaşılamamasının tayinedici düzeyde önemli bir yeri vardır. Ezilen ülkelerde bazı özgünlükleri olsa da, kapitalizm, emperyalizme bağımlı ve yarı-feodal temelde gelişmiştir. Bürokratik kapitalizm, bu koşulların ortaya çıkardığı bir kapitalizmdir. Ezilen ülke ekonomilerini tahakkümleri altında tutan, emperyalist-tekelci sermayeye bağlı olan ve yarı-feodal zemin üzerinde ortaya çıkıp gelişen bu kapitalizmin, komprador burjuvazi, büyük toprak ağaları, büyük bankerlerin bileşimini iç içeliğini ihtiva eder. Bürokratik kapitalizm, emperyalizme bağımlı, feodalizme bağlı tekelci bir özellik taşır. Gonzalo yoldaşın ifade ettiği gibi;

"Gelişmesinin belirli bir aşamasında bu kapitalizm, devlet iktidarı ile bütünleşir ve devletin iktisadi imkanlarından yararlanır, devleti iktisadi bir manivela olarak kullanır ve bu süreç büyük burjuvazinin bir diğer kliğini, bürokrat burjuvaziyi yaratır. Bu zaten tekelci olan ve şimdi devlet mülkiyeti altına da giren bürokrat kapitalizmin daha da gelişmesine yol açar."

Peru'da ortaya çıktığı gibi, bizde de bürokratik kapitalizmi devlet tarafından geliştirilen kapitalizm, yada KİT'ler gibi olgularla eşitlemek anlayışları olabilir. Bu kesinlikle yanlıştır. Devlet mülkiyeti altında olmayan, diğer komprador büyük toprak ağaları sermayesini de kapsar. Yani bürokrat kapitalizm, devlet tekelci kapitalizmi ile sınırlandırılamaz. Mao bu meseleyi etraflıca açıkladı.

Bürokrat kapitalizmi, devlet tekelli kapitalizmden ibaret görenler, emperyalist-kapitalizmin şimdiki durumda ezilen ülkelere dayattıkları ve hızla gerçekleştirdikleri, "özelleştirmeli siyasetlerine bakarak pekala, bürokrat kapitalizm "tasfiye ediliyor" çizgisine çıkabilinir, çıkmaktadırlar. Ezilen ülkelerdeki kapitalizmin kendine has özelliklerini görmezden gelip, onun belli bir gelişme seviyesini, ortaçağ ilişkilerini yadsımanın gerekçesi haline getirenler, Mao'yu anlamak bir yana, komprador burjuvazi ve büyük toprak ağaları kliklerinden herhangi birini "üretici güçleri geliştirdikleri ilerici bir rol oynadıkları" saptamalarıyla destekleme, kuyruk olma durumlarına da girebilmektedirler. Yada devlet kapitalizmini "ulusal karekterli" değerlendirerek, "emperyalizme karşı mücadele" adına kutsayıp, bayraklaştırabilmektedirler. Bunlar, tamamıyla yanlıştır. Bürokrat kapitalizm, emperyalizme bağımlı, varlığı ve gelişmesini ona borçlu ve feodalizmden kesinlikle kopuk olmayan bir kapitalizmdir. Bu koşullar (emperyalist bağımlılık, ortaçağ ilişkileri, komprador burjuvazi, büyük toprak ağaları iktidarı) ezilen ülkelerde yeni demokratik devrimi talep etmektedir. Bunu, sadece sosyalist devrimin takip etmesi de yetmez, giderek üçüncü devrime, proletarya iktidarı altında devrimin sürdürülmesinin parlak bir örneği olan büyük proleter kültür devrimine ulaştırılmasını da içerir. BPKD, her yerde

bir defaya mahsus bir olay değil, özgül biçimler alsa da defalarca tekrarı olacak bir öğretidir. Bu evrensel öğreti, proletaryanın enternasyonal mücadelesinin kolektif tecrübesidir. Evrensel öğreti her bir somut koşulların özgünlüklerine yaratıcı uygulanır, mekanik değil.

Mao ve Halk Savaşı

Başlığa çıkardığımız ifade tarzından sınıf düşmanlarımızın oldukça ürktüğünün farkındayız. Nasıl ürkmesinler ki? Çünkü dünyamızda dolaşmakta olan komünizm hayaleti Maoist Komünistler önderliğinde yürütülen Halk Savaşlarıyla temsil edilmektedir. Somutlamak için fazla uzağa gitmeye gerek yok: Dünyanın çatısı Everest eteklerinde Nepal Komünist Partisi (Maoist) önderliğinde yürütülen Halk Savaşı'yla elde edilen stratejik politik başarılar bütün insanlık alemini değişik boyutlarda da olsa etkilemektedir. Bu devasa politik gelişme dünya proletaryası ve ezilen halklarına büyük bir moral güç verirken emperyalist haydutlar ve uşaklarına ise korku salıp bacaklarını titretmektedir.

Önemle belirtmek gerekir ki dünyamızda mevcut durumda dolaşan iki büyük ideolojik hayaletten biri, emperyalizmin "yeni dünya düzeni" adı altında geliştirmeye çalıştığı reformist-tasfiyeci ideolojik bayrak iken, öteki ise Maoist Komünist Partilerin dalgalandırdığı Marksizm-Leninizm-Maoizmin, İlla da Maoizmin rehberliğinde yürütülen Halk Savaşları ve sınıf mücadelesinin yarattığı Maoist kızıl bayraktır.

İnsanlığın gerçek kurtuluşu emperyalist burjuvazi ve tüm dünya gericiliğinin dalgalandırdığı bayrak altında toplanmakla değil ancak dünya proletaryasının rehber ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm'in yön verdiği Maoist Komünist Partilerin bayrağı altında toplanmakla mümkün olur. Bunun için de dünyadaki bütün Komünistlerin baş vuracağı bir tek adres var o da enternasyonal proletaryanın embriyon düzeyindeki merkezi örgütü olan Devrimci Enternasyonal Hareket (DEH)'tir.

Dünyada ve ülkede ideolojik düzlemde baş düşmanımız reformizmdir. Bundandır ki ideolojik alanda okun sivri ucunu reformizme yöneltmeliyiz.

Başta reformizm olmak kaydıyla Marksizme yabancı bütün ideolojik akımların dünya proletarya ve ezilen halklar üzerindeki etkisini kırmanın kilit noktasını ise hiç kuşkusuz ki genel olarak bütün ülkelerde sınıf savaşına, özelde ise bizim ki gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde Halk Savaşlarına her zamankinden daha fazla yüklenmek olacaktır.

İşte bu ideolojik, politik, tarihsel ve toplumsal gerçeklikten hareketledir ki Maoist Komünist Partisi gerçekleştirmiş olduğu 1. Kongrede ideolojik-politik yönelim olarak "Maoizmle Yüklen Halk Savaşıyla İlerle!" stratejik şiarını belirledi.

Reformizm ve tasfiyeciliğin gırla gittiği bu gibi siyasal ortamlar her bir Maoist militana Halk Savaşı çizgisinde her zamankinden daha fazla ideolojik donanım, politik ısrar ve uyanıklığı şart koşar. Çünkü bu gibi politik ortamlarda ideolojik savrulma ve politik kırılmalar daha çok baş gösterir.

Yeri gelmişken vurgulamak gerekir ki Maoist Komünistler son gelişmelerle birlikte Halk Savaşı konusunda daha yüksek bir bilinç seviyesine erişmiş durumdalar. Bunu, kamuoyuna deklere edilen sonuçlarda görmek mümkün.

Öyleki, yani görünen o ki yakalanan bu bilinç seviyesiyle Mao'nun Halk Savaşı teorisinin sağ'dan veya sol'dan yorumlanması da alt edilmiştir.

Dolayısıyladır ki Mao'nun Halk Savaşı teorisi ve onunla direkt bağıntı içerisinde olan bazı stratejik meseleler üzerinde durmak gereklidir, zorunludur.

Halk Savaşı Nedir?

Halk Savaşı üzerine bugüne kadar gerek kavramsal gerekse içerik bakımdan çeşitli yorum ve tanımlamalar yapıldı. Bu teoriyi, kimileri sadece askeri bir savaşa, kimileri "kır şehiri kuşatsın"stratejisine, kimileri kır gerilla savaşına, kimileri Maoizm rehberliği altında dünyada yürütülen bütün sınıf savaşlarına, kimileri silahlı vb. mücadele biçimlerine, kimileri ise Maoizmin ideolojik-politik önderliği altında yürütülen uzun süreli köylü savaşına uyarlayarak ele aldı. Dahası, Halk Savaşı kuramı üzerine bin bir türlü teorik yorumlar yapıldı. Ve hala da yapılmaya devam edilmektedir.

Sözün özü, dünyada ki Maoistler ve Maoist komünist partileri arasında Halk Savaşı teorisinin yorumlanması noktasında henüz tam bir görüş birliği sağlanmış değil. Görüş birliğinin sağlandığı en belirgin bir nokta var, o da şudur: Bir savaşa Halk Savaşı demek için o savaşa mutlak bir şekilde Maoist partilerin önderlik yapması şartının konulmasıdır. Bu, Halk Savaşı nezdinde de olsa tüm Maoist Komünist partiler ve Maoistler arasında çok önemli bir ideolojik ve teorik birliktir

Bu kaotik teorik yorumlardan hareketledir ki Halk Savaşı kuramını çeşitli boyutlarıyla ele alıp yanıtlamak önemli bir ideolojik ve teorik görev olarak önümüzde durmaktadır. Çünkü Halk Savaşı teorisi konusunda bilinci açık ve net olmayanlar sınıf mücadelesinde mevcut gerici iktidarları alt edip yerine kendi iktidarlarını kurmayı başaramazlar. Dahası, her hangi bir konuda kendi bilinci aydın olmayanlar başkalarının da zihinlerini örgütleyemez. Yani zihinleri, doğru bir ideoloji ve teoriyle örgütlenenler başkalarının zihinlerini de örgütlemiş olur. Bu da geleceğin iktidarının gerek bilinçlerde gerekse pratikte adım adım kurulması demektir. Bu bilinçledir ki her bir Maoist kavramları ve adlandırmaları doğru ve yerli yerinde kullanmak zorundadır. Yoksa ideolojik kaosa sürüklenir. Oradan da politik olarak sağa sola savrulmaktan kurtulamaz.

Kaldı ki Halk Savaşı gibi devrimin önemli bir teorik sorununda düşülecek en ufak bir sapma, devrime çok önemli zararlar vermiştir, verecektir. Bu bağlamda öncelikli olarak Halk Savaşı teorisini zihnimizde örgütlemeliyiz. Bunun doğru bir örgütlenmesini yaptıktan sonra diğer stratejik sorunları da bilimsel bir şekilde yanıtlamış ve çözümlemiş oluruz. Aslolan da ana halkayı bilincimizde iktidara taşımaktır. Bu önemdendir ki konuya ilk olarak Halk Savaşı nedir sorusunu yanıtlamakla başlamak gerekir.

Halk Savaşı; en özlü ifadeyle yarı-feodal yarı-sömürge ve yarı-feodal sömürge ülkelerde anti-emperyalist anti-feodal mücadelede ifadesini bulan, İşçi sınıfının Maoist Komünist Partileri aracılığıyla politik olarak önderlik ettiği özünde Uzun Süreli Köylü Savaşının ekonomik, politik iktidarlaşma ve askeri savaş stratejisidir.

Özet olarak da olsa bu tanımlamanın arka planında yatan ideolojik, ekonomik, siyasi ve askeri nedenlerin açılımını yapmakta fayda var:

Birincisi, bir savaşı Halk Savaşı olarak değerlendirmek için ilk olarak o savaşa yön veren siyasi çizginin Marksizm-Leninizm-Maoizm, illa da Maoizm ideolojisi ışığında politik olarak kurulmuş bir Komünist partisine sahip olması,

İkincisi, bu teorinin siyasi ve askeri olarak besleneceği sosyo-ekonomik zeminin yarı-feodal yarı-sömürge olması ve bu ülkelerde yürütülen anti-feodal, anti emperyalist mücadele ve savaşlara Maoist bir Komünist partisinin önderlik etmesi,

Üçüncüsü, bu gibi ülkelerdeki anti-feodal anti emperyalist devrimin diyalektik birliği olan Demokratik Halk Devrimi'nin özünün, özellikle de Demokratik devrimin özünün toprak devrimi olması,

Dördüncüsü, bu gibi sosyo-ekonomik yapıya sahip ülkelerde "proletaryanın öncü köylülüğün ise temel güç olduğu", Maoist Demokratik Devrim teorisini savunmak,

Beşincisi, iktidarın ancak "parça parça ve Kızıl Siyasi İktidarlar" yoluyla alınacağı Maoist devrim ve iktidarlaşma stratejisini savunmak,

Altıncısı, bu gibi ülkelerde "ana mücadele biçiminin silahlı, ana örgütlenme biçiminin ise parti önderliğinde Halk Ordusu olacağı" teorisinin savunulması,

Yedincisi, bu gibi ülkelerde devrimin üç temel silahından birisi olan Halkın Devrimci Birleşik Cephesi (HDBC) tezinin savunulması ve bu cephenin politik önderliğinin Maoist Komünist Partiler önderliğinde olmasını şart koşmak,

Sekizincisi, bu gibi ülkelerde kapitalist üretim ilişkisi değil esas olarak feodal üretim ilişkilerinin hakim olması, şarttır.

Görüldüğü gibi Halk Savaşı, ne tek başına bir mücadele, ne bir örgüt ve örgütlenme, ne de askeri bir savaşa indirgenecek savaş biçimidir. Hepsinin

sentezidir. Daha açık bir deyişle Halk Savaşı teorisi, bu 8 (sekiz) temel tezin diyalektik birliğidir. Bu tezlerin hepsi de birbirine kopmaz bir şekilde bağlıdır. Bunlardan birinin eksik olması demek yürütülen savaşa Halk Savaşı dememek için yeterli bir nedendir.

Özcesi, bizim ki gibi ülkelerde devrimimizin iki ana organından birincisi, Maoizm ideolojisiyle siyasi olarak şekillenen Komünist partisi (bu, tayin edicidir) iken, diğeri ise Halk Savaşı'dır. İlki, beyin görevi görürken ikincisi ayaklar görevi görmektedir. Birisi olmazsa diğeri olmaz. Dolayısıyla devrim de gerçekliğe dönüşmez.

Halk Savaşı üzerine yaptığımız bu özet teorik açımlamadan sonra geçiyoruz Halk Savaşı teorisiyle ilişkili bazı stratejik sorunlara.

Halk Savaşının Mücadele Ve Örgüt Biçimleriyle İlişkisi:

Başkan Mao, ülkelerin sosyo-ekonomik özelliklerine uygun olarak aşağıya aktaracağımız ana mücadele ve örgüt biçimleri tezini savunmaktadır:

"İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, sorunun savaşla çözülmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir. Bu Marksist-Leninist devrim ilkesi gerek Çin ve gerekse bütün diğer ülkeler için evrensel olarak geçerlidir." (Seçme Eserler cilt; 2, Sf; 261)

Görüleceği gibi burada ilke olarak savunulan anlayış, bütün ülkelerde mevcut iktidarların ancak Silah zoruyla alt edileceği gerçekliğidir. Daha açık bir deyişle Mao, *"İktidar Namlunun Ucundadır!"* ilkesini mevcut durumda bütün ülke devrimlerinin gerçekleşmesi için ana ilke olarak savunulmasını şart koşmaktadır. Bu tez savunulmadan hiçbir ülkede hiçbir Demokratik ve Sosyalist devrim gerçekleşemez.

Bunun aksini savunmak, yani barışçıl yolla iktidarın ele geçirileceğini savunmak revizyonizm veya reformizmdir.

Bu ilkeyi savunmak (Zor'u) farklı şey, fakat bu ilkeyi her ülkeye aynı şekilde uygulamak farklı şeydir. Burada meselenin özünü devrimin ZOR'la yapılıp yapılmaması tezini savunmak oluşturmalıdır. Ülkelerin kendi koşullarını göz önünde bulundurmadan silahlı mücadeleyi her yere aynı şekilde kullanmak ise revizyonizm veya reformizm değil sağ veya sol oportünizm olur.

Devrimin ZOR'la yapılması tezi Marksist devrim teorisinin ilkesel bir sorunudur. Bilindiği gibi revizyonizm ve reformizm Marksizm'in temel ilkelerinden ayrılır. Bu ideolojik akımların Marksizmden ayrıldıkları temel ilkelerden birisi de devrimlerin ZOR'la değil barışçıl yolla gerçekleşeceği tezini savunmalarıdır. Fakat bir sağ veya sol oportünizm(sistemleşmiş çizgi boyutuyla da olsa fark etmez) öyle değil. Çünkü bu tür ideolojik akımlar "devrimin zor

yoluyla gerçekleşeceği" Marksist devrim tezini savunmaktadırlar. Ancak Marksizm'den sapan bu akımların temel yanılgısı şurasıdır: Ülkelerin farklı koşullarını (sosyo-ekonomik) göz önünde bulundurmadan bütün devrimler için geçerli olan zor yöntemini, dahası silahlı mücadeleyi tek bir reçete gibi her yere aynı şekilde uygulamayı savunmuş olmalarıdır. Bundandır ki Marksist Devrim teorisinden sapmaktadırlar.

Bu güne kadar bu konuda hayli kavram kargaşalığının da olduğunu belirtelim. Bu, küçük burjuva oportünist devrimci hareket saflarında olduğu gibi Komünist hareket saflarında da mevcuttur. Revizyonizmle oportünizm arasında diyalektik bir ilişki elbette ki vardır. Ancak her ikisinin aynı olduğu söylenemez. Aynı olmadığı gibi oportünizmin kendi içerisinde çeşitleri vardır. Oportünizm, sağ veya sol oportünizm diye ikiye ayrılır. Bunların da kendi içerisinde boyutları vardır: Bunlar; sistemleşmiş (program, platform) ve sistemleşmemiş(henüz embriyon halinde) oportünizm boyutunda kendisini gösterir. Hepsi de özünde Markisizimden sapmadır.

Burada dikkatleri çekmek istediğimiz ana nokta revizyonizmle oportünizmin birbirine karıştırılmasıdır. Bu kavramlar çoğu kez yerli yerine kullanılmıyor. Kullanılmadığı için de gereksiz polemikler yürütülüyor. Bu kavramlar doğru ve yerli yerine kullanılmadığı zaman yanlış düşüncelere karşı mücadele yöntemi de hatalı oluyor. Doğru bir siyaset ancak doğru bir teori ışığında yürütüle bilinir. Maoistler, ideolojik olarak oportünizm ve revizyonizmin hiç birisiyle uzlaşmayı savunmaz, hepsinin de amansız düşmanıdırlar. Hepsinin amansız düşmanı olmak demek hepsine aynı siyaseti uygulamayı getirmez. Demek istediğimiz o ki bilimsel görüş açısı bütün sapmalara karşı amansız ideolojik mücadele ama her sapmaya karşı farklı siyaset izlemektir. Bu gözden kaçırıldı mı o zaman hiçbir sapmaya (revizyonizm-reformizm, anarşizm-Troçkizm ve Hocacılık, sağ veya sol oportünizm fark etmez) karşı doğru bir ide olojik mücadele yürütülemez.

Özcesi, Halk Savaşını savunmayan her bir küçük burjuva hareketi toptancı bir mantıkla revizyonist veya reformist olarak nitelendirmek doğru bir anlayış değil. Daha açık bir söylemle, bizim ki gibi ülkelerin devrim stratejisi için Halk Savaşı teorisini savunmayanların hepsi revizyonist değil ama oportünist.

Neyin ilke, neyin ilke olmadığı noktasında bu ön açımlamayı yaptıktan sonra Mao yoldaşın farklı sosyo-ekonomik yapılara sahip ülkeler için farklı mücadele ve örgüt biçimleri geçerlidir, tezlerini aktaralım:

"Ama ilke aynı kalmakla birlikte, onun proletarya partisi tarafından uygulanması, değişik koşullara göre değişik biçimler alır. Faşist olmadıkları ya da savaş halinde olmadıkları zaman kapitalist ülkeler içte (feodalizmi değil) burjuva demokrasisini uygularlar; dış ilişkilerinde ise kendileri baskı altında

olmayıp, başka ülkeleri baskı altında tutarlar. Bu özelliklerinden dolayı, kapitalist ülkelerdeki proletarya partisinin görevi, uzun bir legal mücadele dönemi boyunca işçileri eğitmek, güç toplamak ve böylece kapitalizmi nihai olarak yıkmaya hazırlanmaktır. Bu ülkelerde sorun, uzun bir legal mücadele, parlamantodan bir kürsü olarak yararlanma, iktisadi ve siyasi grevler, sendikaların örgütlenmesi ve işçilerin eğitilmesi sorunudur. Orada örgütlenme biçimi legaldir, mücadele biçimi de kansızdır (askeri değildir). Savaş sorununa gelince, kapitalist ülkelerdeki Komünist partileri kendi ülkeleri tarafından yürütülen emperyalist savaşlara karşı çıkarlar. Eğer böyle savaşlar patlak verirse bu partilerin siyaseti, kendi ülkelerindeki gerici hükümetlerin yenilgiye uğramasını sağlamaktır. Komünist Partilerinin vermek istedikleri tek savaş, hazırlanmakta oldukları iç savaştır. Fakat bu ayaklanma ve savaş, burjuvazi gerçekten çaresiz bir duruma gelinceye, proletaryanın büyük çoğunluğu silaha sarılıp savaşmaya kararlı hale gelinceye ve köylük bölgelerdeki kitleler proletaryaya gönüllü olarak yardım edinceye kadar başlatılmamalıdır. Ve böyle bir ayaklanma ve savaşı başlatmanın zamanı geldiğinde, ilk adım şehirleri ele geçirmek, ardından da köylük bölgelere ilerlemek olacaktır; tersi değil. Bütün bunlar kapitalist ülkelerdeki Komünist Partileri tarafından yapılmıştır ve Rusya'daki Ekim devrimiyle de doğruluğu kanıtlanmıştır.

Çin ise farklıdır. Çin'in özellikleri, bağımsız ve demokratik değil yarı-sömürge ve yarı-feodal olması, içte demokrasi olmayıp feodal baskı altında bulunması ve dış ilişkilerinde milli bağımsızlığa sahip olmayıp emperyalizmin baskısı altında olmasıdır. Dolayısıyla, yararlanabileceğimiz bir parlamentomuz ve işçileri legal olarak grev için örgütleme hakkımız yoktur. Komünist partisinin buradaki görevi, esas olarak, ayaklanma ve savaşı başlatmadan önce uzun bir legal mücadele döneminden geçmek ve önce büyük şehirleri ele geçirip ardından köylük bölgeleri işgal etmek değil, tam tersidir.

...Bütün bunlar, Çin ile kapitalist ülkeler arasındaki farkı ortaya koymaktadır. Çin'de esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi ordudur. Kitle örgütlenmesi ve kitle mücadelesi gibi diğer biçimler de son derece önemli, hatta vazgeçilmez biçimlerdir ve hiçbir koşul altında küçümsenemezler; ama onların amacı savaşa hizmet etmektir. Bir savaşın patlamasından önceki bütün örgütlenme ve mücadele, savaşa hazırlık içindir." (age, sf;261-62-63)

Görüldüğü gibi başkan Mao ülkelerin sosyo ekonomik yapılarına göre farklı mücadele, örgüt ve savaş biçimleri tezini ileri sürmektedir. Bu tezin bilimselliği Sovyet Devrimi ve Çin Devrimi somutunda çok net bir şekilde kanıtlanmıştır.

Mao'dan alıntıladığımız tezlerin daha bir açıklık ve netlikle algılanması için sonuçları satır başlarıyla aktaralım:

a- Kapitalist-Emperyalist Ülke Devrimleri İçin Özet Tezler

1. Kapitalist-emperyalist veya yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerde Demokratik ya da Sosyalist devrimin gerçekleşmesi için Zora dayalı mücadeleyi devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimi olarak savunmak şarttır. Yani, farklı sosyo ekonomik yapılara sahip olmak devrimin ZOR'la yapılacağı ilkesinin özünü değiştirmez. Bu tez, bütün ülkeler için evrensel bir ilkedir.
2. Kapitalist-emperyalist ülkelerde (faşist ve savaş halinde olmayanlar) mücadele biçimi kansız (askeri değil), örgütlenme biçimi ise legaldir. Bir başka deyişle, bu gibi ülkelerde uzun bir legal mücadele dönemi boyunca işçileri eğitmek, güç toplamak ve böylece burjuvaziyi ve iktidarını nihai olarak yıkmaya hazırlanmaktır. Bu hazırlıkların başlıcaları parlemantodan bir kürsü olarak yararlanma, iktisadi ve siyasi grevler, sendikaların örgütlenmesi ve işçilerin eğitilmesi sorunudur.
3. Saldırı savaşı durumunda Komünist Partilerinin ana görevi emperyalist savaşa karşı çıkmaktır. Daha açıkçası, bu tür savaşların çıkması durumunda Komünist partilerinin asli görevi bu tür savaşları iç savaşa dönüştürmek ve kendi ülkelerindeki gerici iktidarları devirmektir.

Savaş durumunun olmadığı koşullarda ise Komünist Partilerinin vermek istedikleri tek savaş birinci ve ikinci maddelerde belirttiğimiz hazırlıklar ışığında iç savaşın kendisi olacaktır. Bu savaş, ayaklanma dışında olmayacaktır. Mao'nun dediği gibi ayaklanma ve savaş öylesine gelişi güzel başlatılmayacaktır.

Özetlersek, bu gibi ülkelerde;

Burjuvazi, gerçekte çaresiz bir duruma gelinceye,

Proletaryanın büyük çoğunluğu silaha sarılıp savaşmaya kararlı hale gelinceye,

Ve köylük bölgelerdeki kitleler proletaryaya gönüllü olarak yardım edinceye kadar, ayaklanma ve savaş başlatılmamalıdır.

4. Böyle bir ayaklanma ve savaşı başlatmanın rotası şehirlerden köylük bölgelere doğru olacaktır. Yani, önce şehirler ele geçirilecek ardından köylük bölgelere doğru ilerleme rotası izlenecektir.
5. Sıralanan bütün bunlar kapitalist-emperyalist ülkelerde Komünist Partileri tarafından yapılmıştır. Rusya'da gerçekleştirilen Ekim Devrimi bütün bu tezleri doğrulamaktadır.
6. Yukarıya Mao'dan özetleyerek aktardığımız tezler sadece emperyalist ülkeler için geçerli değil, aynı zamanda yarı-sömürge kapitalist ülkeler

için de geçerlidir. Buralarda emperyalist ülkelere oranla en önemli sorun ve fark yürütülecek Sosyalist devrim mücadelesinin yarı sömürgecilikten dolayı (ek olarak) bir de anti-emperyalist yön taşıması gerçekliğidir.

Daha açıkçası, kapitalist üretim ilişkilerinin (komprador da olsa) hakim olduğu yarı- sömürge ülkelerdeki mücadele, örgüt ve savaşın aldığı biçimlerle emperyalist ülkelerdeki mücadele, örgüt ve savaş biçimleri esasta aynıdır, aynı rotayı izlemek durumundadır.

Çünkü, bu gibi ülkelerdeki baş çelişkinin kendisi proletarya ile burjuvazi arasındadır. Gündemdeki devrimin kendisi ise Sovyetlerde ki gibi Sosyalist devrim olur. Bu ekonomik, politik nesnellikten dolayı da işçi sınıfı hem öncü hem de temel güçtür. Köylülükle temel ittifakı savunmak farklı şey köylülüğün temel güç olduğu gerçekliği ise farklı şeydir. "Köylülüğün devrimde temel güç olduğu"tezinin arka planında yatan toplumsal ekonomik olgunun, yani feodalizmin tasfiye olmadığı, dolayısıyla demokratik devrimin yapılmadığı; daha açıkçası feodalizmle Halk yığınları arasındaki çelişkinin baş çelişki olması ve bu çelişkinin özünü de köylülükle büyük toprak ağaları arasında çelişkinin oluşturması gerçekliğidir.

Bu nesnel gerçeklikten hareketledir ki kapitalist yarı-sömürge ülkelerde devrimin anti-emperyalist yön taşıması(sadece bundan) gerçekliği, bu ülkelerle emperyalist ülkeler arasında devrim yolu noktasında niteliksel boyutta bir farklılığı getirmez.

Burjuvazi her iki durumda da (ister emperyalist, isterse kapitalist olsun) askeri vb. konularda şehirlerde güçlüdür. Bu durum proletarya devrimi için dezavantaj oluştursa da ancak burada devrimin kaderini belirleyecek olan güçler dengesinin asıl gücü İşçi sınıfının gerek nitel gerekse nicelik açıdan(öncü ve temel güç olması) mevcut iktidar ve sistemi siyasal açıdan değiştirecek güce sahip olmasıdır.

Güçler dengesini sadece askeri, teknik vb. noktalara indirgemek niteliğe değil niceliğe önem veren sınıf işbirlikçisi sağ oportünist anlayışlardır. Bu teori güce tapma teorisidir; sınıfın ve devrimci halk kitlelerin devrimde tayin edici gücüne güvenmemektir.

Kısacası, bu gibi kapitalist ve emperyalist ülkelerde şehirlerdeki güçler dengesi genel olarak proletaryanın lehine iken burjuvazinin ve emperyalizmin aleyhinedir.

Yeri gelmişken Toprak devrimiyle Tarım devriminin bir ve aynı şeyler olmadığını da belirtmek isteriz:

Toprak devrimi, az önce de parmak bastığımız gibi feodalizmin hakim üretim biçimi olduğu ülkeler de köylülerin toprak sorununu çözmenin adı olan Demokratik devrimin özünü oluştururken, Tarım devrimi ise tarımda makinalaşma, modernleşme, vb. alanları kapsar. Bu tez, ancak kapitalizmin hakim olduğu ülkeler için geçerli olabilir. Aksi anlayışlar, yani hem feodalizm hakimdir diyeceksin hem de "tarım devrimi"ni esas alacaksın tezi, kendi içinde oldukça eklektik ve tutarsızdır. Toprak devrimine bağlı olarak tarım devrimini gündemine alabilirsin. Ama önce tarım devrimi sonra toprak devrimi dedin mi, bu, açık bir tutarsızlık olur. Ya da, "Tarım devrimi esastır" diyenlerin dürüst ve tutarlı olmaları için ülkeyi kapitalist olarak saptamaları gerekir. Aksi anlayış ve tutumlar dürüst değil. Bu tür anlayış sahipleri hiç sakınmadan ve demagoji yapmadan savunmak istediklerini açıktan savunmalıdırlar.

7. Yarı-sömürge kapitalist ülkelerin emperyalizme bağımlılık derecesiyle yarı-feodal yarı-sömürge ülkelerin emperyalizme bağımlılık derecesi bir ve aynı değildir. Yarı-sömürge kapitalist devletlerin emperyalizme ekonomik ve politik bağımlılık derecesi yarı-feodal ülkelere oranla daha alt düzeydedir. Bunun temel nedeni ise kapitalist ülkelerin ekonomik olarak yarı-feodal ülkelerden daha ileri ve güçlü olmaları gerçekliğidir.
8. "Kapitalist-emperyalist" ülkeler ifadesini kullanmamızın esas nedeni, yukarıda tezler halinde izah etmeye çalıştığımız mücadele, örgüt ve savaş biçimlerinin kapitalist ve emperyalist ülkeler için de esasta aynı olması nesnelliğidir.

Yunanistan, Portekiz ve İspanya gibi ülkeler az önce vurgusunu yaptığımız yarı-sömürge kapitalist ülkeler kategorisindedir.

b-Yarı feodal Yarı sömürgelerdeki Devrim Modeli İçin Özet Tezler:

1. **Bu ülkelerde kapitalizm değil feodalizm hakim üretim biçimidir. Feodal üretim ilişkileriyle kapitalist ilişkiler iç içedir, fakat feodal üretim ilişkileri hakimdir. Bundan dolayı ülke içerisinde demokrasi yoktur.**

Dış ilişkilerinde ise emperyalizmin denetiminde, özellikle de ekonomik olarak emperyalizme göbekten bağımlı olduğu için tam bir milli bağımsızlığa sahip değildir. Bu gibi ülkelerde görünürde siyasi bir bağımsızlık söz konusudur.

2. Bu ülkelerde bu sosyo ekonomik yapıdan dolayı anti emperyalist mücadeleyle anti feodal mücadele iç içedir. Bir başka deyişle Demokratik

Devrimle Milli Devrim iç içedir. Milli Demokratik Devrim diye ifade ettiğimiz söylem, bu iki devrimin bileşkesidir.

İşgalci koşullarda Milli çelişmeye bağlı olarak milli devrim öne geçerken, işgalin olmadığı koşullarda ise özü toprak devrimi olan Demokratik devrim öne geçer.

Bu gibi ülkelerde temel çelişki emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizm ile geniş halk yığınları arasındadır. Baş çelişki ise işgalin olmadığı koşullarda feodalizmle geniş halk yığınları arasında iken, işgalin olduğu koşullarda emperyalizm ile ulus arasındadır.

Temel çelişki Milli Demokratik devrim süreci tümden tamamlanmadan varlığını devam ettirirken baş çelişki ise az önce parmak bastığımız koşullara göre değişir.

Bu ülkeler, emperyalizm ve feodalizm hakimiyetinden dolayı burjuva demokrasisini yaşamamıştır. Bu ülkelerde genel olarak faşist diktatörlükler hüküm sürmektedir. Faşist diktatörlüğün hüküm sürmediği yerlerde ise aşırı gerici rejimler hükmünü sürdürmektedir.

3. Bütün bu farklı özellikler aynı zamanda bu ülkelerdeki mücadele, örgüt ve savaş biçi miyle kapitalist-emperyalist ülkelerdeki mücadele, örgüt ve savaş biçimini de farklı kılmaktadır.

Bu gerçeklikten hareketle yarı-feodal yarı sömürge ülkelerdeki Komünist Partilerinin esas göreviyle kapitalist-emperyalist ülkelerdeki Komünist Partilerinin esas görevleri de farklılık göstermek zorundadır. Yoksa Marksizm-Leninizm-Maoizm'den sapmış oluruz. Mademki Marksizm, somut şartların somut tahliliyse, o halde her ülkenin somut (sosyo ekonomik yapı) gerçekliğine göre de mücadele, örgüt ve savaş biçimi tespit etmek zorundayız. Aksi tutum ve anlayışlar doğmatizm ve şablonculuktur.

4. Buna göre, yani Çin gibi yarı feodal ve yarı sömürge ülkelerde mücadele, örgüt ve savaş biçimi kendisini şu şekilde gösterir:

Esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi parti önderliğinde ordu örgütlenmesi,

Kitle örgütlenmesi ve kitle mücadelesi gibi (demokratik kitle örgütleri, sendikalar, genel grevler, diğer legal olanaklar ve mücadele gibi) diğer mücadele biçimleri de önemlidir, fakat bunların hepsi de savaşa hizmet etmek zorundadır.

Bu tür ülkelerde savaş başlatılmadan önce bütün örgütlenme ve mücadele biçimleri savaşı başlatmak için hazırlık, savaş başladıktan sonra ise bütün örgütlenme ve mücadele biçimleri direkt veya dolaylı savaşın hizmetinde yürütülmek zorundadır.

5. Bu tür ülkelerde Savaş Uzun süreli olacaktır. Bu uzun süreli savaş devrim boyunca üç aşamadan geçmektedir:

Birinci aşama, düşmanın stratejik saldırıda bizim ise stratejik savunmada olduğumuz dönemi kapsar. Bu aşama itibarıyla düşman açısından taktik saldırılar tali, bizim açımızdan ise taktik saldırılar esastır. Bu dönemde savaşın esas biçimi gerilla savaşıdır. İktidarlaşmanın ana hedefi önce bir veya birkaç bölgede Kurtarılmış alanlar yaratmak ve ardından Kızıl Siyasi İktidarlar kurmaktır.

Bu dönemde ordu örgütlenmesi gerilla birlikleri şeklinde iken, hedef ise Kızıl Siyasi İktidarların kurulmasına paralele olarak düzenli orduya geçmek olmalıdır.

İkinci aşama, stratejik denge aşamasıdır. Bu aşamada düşman bir yandan kayb ettiği toprakları yeniden ele geçirmek için mücadele edecek, öte yandan ise elindeki toprakları korumaya çalışacaktır.

Biz ise, kurtarılmış bölgeleri ve kurulan Kızıl İktidarları daha da genişletmek için yeni alanlar ele geçirip ve ardından stratejik saldırı aşamasına geçmektir.

Bu aşamada mücadele biçimimiz (savaş) esas olarak hareketli savaşla desteklenen gerilla savaşı olacaktır.

Bu aşamada Halk Ordumuz düzenli ordu şeklinde kurumlaşmış olacaktır. Düzenli ordunun oluşturulması demek hemen stratejik karşı-saldırıyı başlatacağımız anlamında yorumlanmamalıdır.

Bu aşamada Türkiye-Kuzey Kürdistan toprakları genel olarak üçe ayrılmış olacaktır:

"Birincisi, düşmanın üs bölgeleri; ikincisi, gerilla savaşı için bizim üs bölgelerimiz; üçüncüsü de her iki tarafın mücadele ettiği gerilla bölgeleri."Yani ara bölgeler.

Başkan Mao'nun dediği gibi bu aşamanın süresi, "düşmanla aramızdaki güç dengesindeki değişikliklerin ölçüsüne ve uluslar arası durumdaki değişikliklere bağlı olacaktır; genel olarak, bu aşamanın görece uzun bir zaman süreceğini kabul etmeye ve zorluklarına göğüs germeye hazır olmalıyız."

Bu aşama, aynı zamanda en fazla yıkımın olacağı dönem de olacaktır.

Bu aşamanın diğer bir önemli özelliği ise bütün ülkede Halkın Birleşik Cephesi Hükümeti'nin kurulmasının gündeme gelmiş olmasıdır. Bu konudaki politikayı kararlı ve ısrarlı bir şekilde savunmak şarttır.

Bilindiği üzere Devrimci Halkın Birleşik Cephesi hükümetinin sınıf bileşenleri proletarya ve köylülük başta olmak üzere şehir küçük burjuvazisi ve Milli burjuvazinin sol (devrimci) kanadıdır.

Üçüncü aşama, bu aşamada savaş, artık stratejik savunma biçiminde değil stratejik karşı saldırı şeklinde gelişecektir. Mao'nun işaret ettiği gibi "savaş artık iç hatlarda değil yavaş yavaş stratejik dış hatlara kayacaktır." Bu aşama, aynı zamanda uzun süreli Köylü savaşının son aşaması ve tüm ülkede iktidarın ele geçirilmesi anının yaklaşması demektir.

Başlıca mücadele (savaş) biçimi ikinci aşamadaki gibi yine esas olarak hareketli savaş olacak ama bu aşamada mevzi savaşı da önem kazanacaktır. Mevzi Savaşından kasıt esas olarak düşman mevzilerine karşı- saldırı yapmak algılanmalıdır.

Bu dönemde gerilla savaşı, hareketli ve mevzi savaşının yanın da "destek sağlayacak"şekilde kullanılacaktır. Mao'nun dediği gibi "gerilla savaşı ikinci aşamadaki gibi başlıca mücadele biçimi olmayacaktır."

6. **Tüm bu aşamalar boyunca ordu örgütlenmesini güçlendirmek ve tamamlamak için milis örgütlenmesini yapmak şarttır.**
7. **Bu gibi ülkelerin devrim mücadelesinde proletarya öncü güç, köylülük ise temel güçtür.**

Bu gerçeklik, aynı zamanda Halk Kurtuluş Ordusunun sınıf bileşenleri içerisinde esas gücün (niceliksel) köylülüğe ait olacağını da gösterir.

Bu Savaş, Ordu ve nüfus yoğunluğu gerçekliğinden dolayı bu gibi ülkelerde Komünist Parti üyelerinin çoğunluğunu sınıf olarak küçük burjuvaziden gelenler oluşturacaktır.

Bu savaşı, Demokratik devrimin özünde toprak devrimi olması; köylülüğün temel güç ve ordu bileşeninin esas gücünü oluşturması, gerilla savaşının birinci aşamada esas savaş, diğer dönemlerde ise tamamlayıcı savaş biçimi olması, yürütülen savaşın esasta uzun süreli bir köylü savaşı karakteri taşıması; dahası bu savaşın önderliğini Maoist Komünist partilerinin yürütmüş olması gerçekliğinden hareketle, özellikle de içinden geçtiğimiz aşama açısından Köylü Gerilla Savaşı olarak tanımlamaktayız.

Bu durum, Devrimci Halkın Birleşik Cephesi'nin üzerinde yükseldiği iki temel sınıf olma gerçekliği için de geçerlidir.

Aynı durum kapitalist, emperyalist ülkeler için geçerli değil. Oralardaki birleşik cephe faşizme ve işgalciliğe karşı olur. Oysa bizimki gibi ülkelerde faşizme karşı birleşik cephenin bileşenleriyle Halkın birleşik cephesinin bileşenleri aynıdır.

Bu gibi ülkelerde gerek anti-faşist birleşik cepheye gerekse Halkın Birleşik Cephesine Komünist Partisinin politik önderliği şart iken ancak kapitalist ve emperyalist ülkelerde Faşizme karşı oluşturulan birleşik cephede Komünist-

lerin önderliği şart değildir. Yani, Komünistler, bu tür ülkelerde faşizme karşı birleşik cephenin kurulmasında kendi önderliklerini şart koşmazlar.

Kapitalist ve emperyalist, özellikle de emperyalist ülkelerde milli burjuvazi diye bir sınıf yoktur. Bu gibi ülkelerde İki tür burjuvazi vardır. Bunlar; Tekelci burjuvazi ve küçük burjuvazidir.

Yarı-sömürge kapitalist ülkelerde ise var olan burjuvazi esasta işbirlikçi tekelci burjuvazi (komprador nitelikte) ile küçük burjuvazidir. Buralardaki milli burjuvazi çok zayıf ve cılızdır. Bu burjuvazi, fiili işgal ve faşizm koşulları dışında, diğer dönemlerde demokratik devrim cephesi güçlerinin yanında saf tutmaz. Bu gibi ülkelerde devrimin dostu küçük burjuvazidir. İşçi-Köylü temel ittifakı siyaseti bu gibi ülkeler için geçerlidir, fakat bu ittifak Halkın Devrimci Birleşik Cephesi olarak anlaşılmamalıdır. İttifak farklı cephe ise farklıdır.

8. **Yarı-feodal yarı sömürge ülkelerde şehirlerdeki nüfus oranının kırlara göre daha fazla olması Demokratik devrimin özünü değiştirmez: Demokratik devrim gündemde olduğu dönem boyunca köylülere dayanmak da esas olacaktır. Bu gibi ülkelerde feodalizmin zayıflığı toprak devriminin görevlerini azaltır veya sınırlarını daraltır. Dolayısıyla meseleye nüfusun şurada mı burada mı çokluğu temelinde yaklaşmak Maoist bir anlayış ve yaklaşım olmaz. Eğer demokratik devrim diye bir meselemiz yok ise, o zaman meseleyi Demokratik devrim diye bir sorun bu ülkenin gündeminde var mı yok mu temelinde tartışırız. Yoksa, "demokratik devrim gündemdedir" diye bir tespit yapıyorsak, o zaman tutarlı olmak açısından da köylülüğe dayanmak esastır tespitini yapmak zorundayız. Aksi anlayışlar bizi oportünistlikten kurtaramaz. Çünkü Demokratik Halk Devrimi özünde bir köylü devrimidir. Kaldı ki bu gibi ülkelerde köylülüğün temel güç olması sorunu, başkan Mao'nun Demokratik Halk Devrimi teorisinin en temel meselesini oluşturmaktadır.**

Demokratik devrim sorununu demokrasi meselesi olarak ele alan Hocacı orta yolculardan bazı yapılar üst yapıyı değiştirmekle, yani meseleyi faşizme karşı mücadeleyle sınırlandırmaktadırlar. Onlara göre ülkede feodal üretim ilişkileri hakim değildir. Dolayısıyla gündemde toprak devrimi diye bir sorun ve görev de yoktur. "Demokratik devrimi" ise üst yapıda faşist diktatörlüğü yıkmakla sınırlandırıyorlar. "Anti-emperyalist demokratik devrim" tezini, savunmalarının arka planında yatan gerçeklik budur. Kaldı ki bu ara akımların gündemlerinde olan demokratik devrim değil sosyalist devrimdir. Bunun için de aslında demokratik devrim diye bir sorunları yoktur. Özünde bilinçleri bulandırmak için demokratik devrim tezini savunmaktadırlar.

Dikkatleri çekmek ve tartışmasını yapmak istediğimiz husus oportünist akımların bu tür konularda ne düşündükleri değil. Hatta bu durum, yani ülkeyi kapitalist olarak tanımlayan orta yolcu oportünist akımlar için (iç tutarlılıkları açısından) normal karşılana bilinir. Ancak aynı tutumu Demokratik Halk devrimi tezini savunanlar için göstermek mümkün olmaz. Üstelikte kendisini Maoist olarak nitelendirenlerin içine düştükleri bu eklektik oportünizm hiç mi hiç affedilecek bir anlayış ve tutum olamaz.

9. Yarı-feodal, Yarı-sömürge ülkeler için ileri sürülen mücadele, örgüt ve savaş biçimi tezleri yarı-feodal sömürge ülkeler için de geçerlidir.

Bu ülkelerde gündemde olan milli devrimdir. Bu, sömürge olmaları gerçekliğinden kaynaklanıyor. Dolayısıyla cephenin kendisi de milli cephe anlayışı üzerinden inşa edilir. Bu, Milli devrimle Demokratik Devrimin ayrı olduğu anlamına gelmez. Her ikisi de tıpkı yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerdeki gibi kopmaz bir şekilde birbirine bağlıdır. Yarı-Feodal ilişkilerden dolayı toprak devrimini gündemine almayan bu tür devrim mücadeleleri sınıfsal kurutuluş (sosyal) mücadelesi olarak değerlendirilemez. Ayrıca sadece milli devletin kurulmasıyla tam bağımsızlığa ulaşıldığı anlaşılmamalıdır. Örneğin, Yarı-sömürge ülkelerin milli devleti var, fakat bu devletler siyasi olarak tam bağımsız değildir. Kelimenin gerçek anlamında Milli veya Demokratik Devrim ancak Maoist Komünist Partilerin önderliğinde başarıya ulaşır. Bunun dışındaki tüm devrim modelleri milli burjuva, küçük burjuva veya ezilen ulusun milliyetçi devrimcileri önderliğinde gelişen ulusal devrimlerdir. Bu savaşların hepsinde de ilerici, demokratik yön mevcuttur. Hepsi de özünde haklı savaşlardır. Fakat Halk Savaşları değildir.

Bir savaşın karakteri o savaşa önderlik eden sınıf ve partinin ideolojik ve siyasi çizgiyle orantılıdır. Daha açık bir deyişle savaş, siyasetin yoğunlaşmış ifadesi olarak başka araçlarla(silahlı) devamı ise, bu savaşa yön veren siyasette ekonominin yoğunlaşmış ifadesidir. O halde hangi amaç için ve kimin için, yani hangi sınıf ve sınıflar için savaş? İşte bir savaşın haklı mı yoksa haksız mı olduğunu belirleyen kilit nokta burasıdır.

c-İşgal Altındaki Ülkelerin Devrim Yolu İçin Tezler:

İşgal altındaki ülkeler derken bununla birincisi, yarı-feodal yarı-sömürge statüde olan ama Çin gibi emperyalist devletler (Japonya) tarafından fiili işgale uğrayan ülkeler, ikinci olarak ise Fransa gibi II. Dünya savaşında işgale uğrayan emperyalist ülkeleri kastediyoruz.

Çin gibi yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerin fiili işgale uğraması durumunda nasıl bir devrim rotası izlendiği ve izlenmesi gerektiğini b şıkkında genel hatlarıyla ortaya koyduk. Ve işgal durumunda ne tür değişiklikler olacağı konu-

sunda özet açımlamalarda bulunduk. Dolayısıyla konumuzun ana temasını "Kır Şehiri Kuşatsın" teorisi oluşturacaktır.

Öncelikle her bir Maoist kişi şu noktayı iyiden iyiye bilince çıkartmalıdır: "Kır Şehiri Kuşatsın"teorisiyle Halk Savaşı teorisi bir ve aynı şey değildir. Bu konuda hayli kafa karışıklığı mevcuttu. Ki bu kafa karışıklığı geçmişteki gibi olmasa da hala da devam etmektedir. Bugüne kadar gerek saflarımızda gerekse dünyadaki Maoist akımlar arasında Halk Savaşı teorisini sadece askeri savaş biçimine indirgeyerek ele alanlar "Kır Şehiri Kuşatsın"la özdeşleştirdiler. Özellikle de saflarımızda bu durum daha belirgin bir şekilde kendisini göstermekteydi.

Bu karışıklık kendisini daha çok Halk Savaşı teorisiyle"Kır Şehiri Kuşatsın"teorisini bir ve aynı olarak ele almaktan kaynaklanıyordu. Bilindiği gibi Yoldaş Kaypakkaya yarı-sömürge yarı-feodal ve sömürge ülkelerde "Kır Şehiri Kuşatır" polemiğini D. Perinçek'le yürütürken bu teorisini güçlendirmek için fiili işgal altındaki emperyalist devlet Fransa'yı örnek olarak göstermiştir. İşte bu örnek bazılarımız tarafından "emperyalist ülkelerde de Halk Savaşı verilir" şeklinde yorumlanıyordu, yorumlanmaktadır. Gerçeklerden kopuk bu sığ ve geri anlayışın daha bir netlikle algılanması için Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu tezleri özet olarak aktaralım:

"...Bizim ki gibi yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerde devrimin kırlık bölgelerden şehirlere doğru gelişmesinin iki nedeni vardır: Birincisi, demokratik devrimin özünün "toprak devrimi" olması, ikincisi de ülkemize hakim olan emperyalizmin ve onun uşaklığını yapan gericilerin(özellikle emperyalizmin) şehirleri ve ileri bölgeleri tamamen kontrolleri altına almış olmalarıdır. Emperyalizmin, yarı-sömürge olmamız dolayısıyla, ülkemiz üzerindeki boyunduruğu da, devrimin geri kırlık alanlarda üsler kurarak oradan şehirlere doğru gelişmesini gerekli kılmaktadır (bizde demokratik devrim, milli devrimle ayrılmaz bir şekilde birleşmektedir).

Yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede feodalizmin zayıflığı, toprak devrimini görevlerini azaltır veya sınırlarını daraltır, o kadar.

Emperyalizmin fiili işgali altında olan bir ülkede de devrim, kırlık bölgelerden şehirlere doğru gelişir. Bu ülke, ister feodalizmi tasfiye edememiş geri bir ülke olsun, isterse gelişmiş kapitalist bir ülke olsun. İşte, İkinci Dünya Savaşı'nda Fransa.

Üçüncü nokta:Çünkü emperyalizm ilk başta, ulaşım imkanlarının fazla olduğu şehirleri ve ana yolları ele geçirir, buralara hakim olur. Fakat geniş kırlık bölgeleri kontrol edemez. Yalnız bu durumda devrimin özü toprak devrimi değil,"milli devrim"dir. Eğer, işgal altındaki ülke aynı zamanda yarı-feodal bir ülke ise,"toprak devrimi" tamamen ortadan kalkmaz ama,

ikinci palana düşer. Eğer, kapitalist bir ülke ise (Fransa gibi), toprak devrimi meselesi söz konusu değildir."

Kaypakkaya, şehirlerin kırlık bölgelerden kuşatılması teorisini bir başka makalesinde şu tezlerle güçlendiriyor:

"Şehirlerin kırlık bölgelerden kuşatılması stratejisi, sadece feodalizmin mevcudiyetine ve köylülerin nüfusunun çoğunluğunu teşkil etmesine bağlı değildir. Aynı zamanda, emperyalizmin yarı sömürgesi veya sömürgesi olmaya bağlıdır. Emperyalizmin fiili işgali altındaki bir ülkede milli devrim(o ülkedeki köylü nüfusuna ve feodalizmin mevcudiyetine bağlı olmaksızın), esas olarak kırlardan şehirlere doğru gelişir. Çünkü işgalci emperyalist kuvvetler, öncelikle ülkenin büyük şehirlerini, ana yollarını, ana haberleşme hatlarını vb... ele geçirir; fakat geniş kırlık alanları kontrol etmez.

Yarı-sömürge ülkeler, emperyalizmin yarı işgali altında olan ülkelerdir. Bu gibi ülkelerde emperyalizm hakimiyetini, esas olarak, yerli gerici sınıflar vasıtasıyla devam ettirmekle birlikte, kendisi de onlara üsleriyle, tesisleriyle, askerleriyle, filosuyla, silah yardımıyla... çeşitli şekillerde destek oluyor. Bu nedenle yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde 'şehirlerin kırlardan kuşatılması' stratejisi, sadece feodalizmin mevcudiyetinden ve köylülerin nüfusun çoğunluğunu teşkil etmesinden değil, aynı zamanda emperyalizmin yarı işgalinden de ileri gelmektedir. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelere özgü olan şey, feodalizme karşı özü toprak devrimi olan demokratik devrimle, emperyalizme karşı milli devrimin birleşmiş olmasıdır. Feodalizmin mevcudiyet derecesi ve köylülerin genel nüfusa oranı (ki bunlar birbirine bağlı şeylerdir) demokratik devrimin programını etkiler, ama 'şehirlerin kırlardan kuşatılması' stratejisini değiştirmez."

Alıntıyı bu denli uzun tutmamızın ana nedeni yoldaş Kaypakkaya'nın 30 yıl önce D. Perinçek'le yaptığı ideolojik polemiklerin bir benzerini bugün kendisini Maoist olarak tanımlayan bazı örgütlerin yapmış olması gerçekliğidir. "Nüfusun çoğunluğu şehirlerde, dolayısıyla şehirlerin önemi daha da artmış; toprak devriminin önemi azalmış, tarım devrimi öne geçmiş", vb. gibi tezleri farklı bir biçimde olsa da D. Perinçek' in kendisi de 30 yıl öncesinde dillendiriyordu.

Köylülük alanlardaki nüfusun azlığından hareketle demokratik devrim yerine tarım devrimi veya bununla paralel olarak şehirlerden kırlara doğru mücadele rotasını esas alanlara çok çarpıcı örnek oluşturması açısından Kolombiya'daki genel nüfus içerisinde şehir-kır oranlamasının ne düzeyde olduğunu öğrenmelerini tavsiye ederiz. Bilindiği gibi Kolombiya'da toplam nüfusun sadece %35'i köylük alanlarda yaşamaktadır. Halk çeşitli nedenlerle de olsa (politik, sosyal ve ekonomik) şehirlere göç etmiş veya zorla göçertilmiştir.

Bir yandan nüfus oranlaması bu seviyede seyrederken ama öte yandan Kolombiya' da ne demokratik devrimin özü değişti, ne de kırsal alanlardan şehirlere doğru devrim stratejisi değişti. Kolombiya'da gerilla savaşı, hem de bütün dünyanın gözleri önünde kırlarda verilmekte olduğu açıktır. Devlet, esas darbeleri buralardaki gerilla savaşıyla almaktadır. Gerilla savaşına önderlik eden asıl güçler küçük burjuva devrimci hareketlerdir. Ancak bir gerçeklik var o da Kolombiya gerici diktatörlüğü yediği darbelerin esasını şehirlerde değil kırsal alanlarda yürütülen gerilla savaşı sonucu almasıdır.

Gerilla savaşının, özellikle de Halk Savaşının birinci aşamadaki özgün biçimi olan Köylü gerilla savaşını bizimki gibi ülkelerde reddedenler Kolombiya gerçekliğini kendileri için örnek almalıdırlar. Bir 12 Mart ve 12 Eylül yenilgilerinin esas olarak şehirlerde alındığını görmeyenler, görmek istemeyenler, onlarca yıl da geçse bu ülke devrimini doğru rotasında yürütmesini beceremezler. Dolayısıyla Halk Savaşı üzerine söyleyecekleri sözler de boş sözler olmaktan öteye pratik bir değer taşımayacaktır.

Bunu söylerken, şehirlerin önemini küçümsediğimiz sanılmasın. Bizim önemle parmak basmak istediğimiz ana nokta köylük alanlarda ne kadar da nüfus azalsa yine de bu durumun Demokratik devrimin özünü ve kırsal alanların önemini ikinci plana düşürüp değiştirmeyeceği gerçekliğinin bilince çıkartılmasıdır.

Yeri gelmişken İbrahim'in"şehirlerin kırlardan kuşatılması stratejisi" sadece feodalizmin mevcudiyetine bağlı değil", belirlemesini, bazı anlayış sahiplerinin bu sadece sözünü esas olarak yarı-sömürgeciliğe bağlamalarının da hatalı bir yorumlama olduğunu belirtmek isteriz. Dahası işi ileri götürüp bu söylemi Halk Savaşı stratejisiyle özdeşleştirerek bütün kapitalist ve emperyalist ülkeler için uyarlamaya çalışanlar da var.

İbrahim, bununla, yani sadece söylemini, "kır şehiri kuşatsın" stratejisini yalnızca feodalizmden dolayı ele almak doğru değil, vurgusunu yapmak için kullanıyor. Bunun için de yarı-sömürgecilik ve işgalciliği örnek veriyor. Yoksa İbrahim, yarı-feodal üretim ilişkisinin hakim olduğu yarı-sömürgeler için "Kır Şehiri kuşatsın" stratejisinin esas nedenini, feodalizme bağlıyor. Bunu, alıntısını yaptığımız ilk makalede açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Tersi anlayışlar, işi askeri stratejiye indirgemek olur ki bu da kapitalist ve emperyalist ülkelerdeki devrim tipiyle yarı-feodal, yarı-sömürge ülkelerdeki devrim tipi ve stratejisini karıştırmaktan başka bir anlayışa hizmet etmez.

Kapitalist ve emperyalist ülkelerde nasıl bir mücadele, örgüt ve savaş biçimi izlenmelidir, sorusunu yukarıda detaylarıyla ortaya koyduk. Dolayısıyla aynı şeyler üzerinde tekrar durmayacağız.

Burada dikkatleri çekmek istediğimiz bazı yanlış yorumlamalar ve İbrahim'in arkasına sığınılarak yapılan tahrifatlardır.

Halk Savaşı nedir ne değildir noktasında açımlamalarda bulunduk. Dolayısıyla sadece "Kır şehiri kuşatsın stratejisinden" hareketle bu tür savaşları da Halk Savaşı değerlendirmek, kesinlikle doğru bir anlayış değil. Bu, Halk Savaşının özünü boşaltmak ve revize etmek olur. Halk Savaşı stratejisi öncüsüyle, önderliğiyle, devrimin özü, temel gücü, ordusu, iktidarı, sınıf bileşenleriyle, mücadele, örgüt(özellikle de bu ikisi) ve savaş biçimiyle sadece ve sadece yarı-feodal yarı-sömürge ve yarı-feodal sömürge ülkeler için geçerlidir. Bunun dışındaki statüye sahip ülkeler için geçerli değildir. Evrenselliği bu ülkeler için geçerlidir. Bu anlamda bu ülkelerde Halk Savaşı savunulmadığı zaman Demokratik Halk Devrimini gerçekleştirmek hayal olur. Halk Savaşı stratejisinin fiili işgal altındaki ülkelerin savaş stratejisiyle bağıntısı savaş biçimi ve kır şehiri kuşatsın boyutuyladır.

Özcesi, "Kırlık bölgelerden şehirleri kuşatmak stratejisi"bütün yarı-feodal yarı sömürge ve sömürge ülkeler için geçerli olduğu gibi fiili işgal altında olan ülkeler için de geçerlidir. Bu tez, dün olduğu gibi bugün de doğrudur. Ve Maoist devrim stratejisidir. Fakat bu tezi Halk Savaşıyla aynılaştırmak yanlış ve hatalı bir anlayıştır.

Halk Savaşı Stratejisi Evrenseldir:

Halk Savaşının evrenselliği konusunda çok farklı görüşler söz konusudur. Bunlardan birinci görüş, " Halk Savaşı stratejisi dünyada ki tüm ülke devrimleri için evrenseldir" şeklinde iken, ikinci görüş ise "sadece yarı-feodal yarı-sömürge ve yarı-feodal sömürge ülkeler için geçerli olduğu" şeklindedir.

Bize göre doğru olan tez ikinci görüştür. Şimdiye kadar mücadele, örgüt, savaş, kızıl siyasi iktidar, Halkın birleşik cephesi, ordu, kır-şehir, temel güç-öncü güç ilişkisi, Demokratik devrimin özü vb. konulara ilişkin ortaya koyduğumuz tezler, bize, Halk Savaşı stratejisinin yarı-feodal yarı-sömürge ve yarı-feodal sömürge ülkeler için geçerli olacağını göstermektedir.

Evrensellikten, "illa da bütün dünya için geçerli olmalıdır," fikri, anlaşılmamalıdır. Bundan, dünyamızdaki bütün yarı-feodal yarı-sömürge ve sömürge ülkeler anlaşılmalıdır. Bütün dünya için evrensel olan tez, devrimin ZOR'la yapılacağı tezidir. Yoksa bütün ülkeler için "genel ayaklanma (şehirlerden kırlara doğru)", "kırdan şehire doğru devrim stratejisi," veya "Halk Savaşı devrim stratejisi geçerli olmalıdır,"tezleri değil, evrensel olan. "Şehirlerden Kırlara doğru iktidarın ele geçirilmesi" tezinin savaş stratejisi, esas olarak genel ayaklanma iken, "Kırlardan şehirlere doğru parça parça iktidarın ele geçirilmesinin" savaş taktikleri ise gerilla, hareketli ve mevzi savaşlarıdır." Bu,

aynı zamanda Halk Savaşının devrim stratejisinde izlediği askeri savaş taktikleridir.

1935'lere kadar bütün ülkeler için devrim stratejisi olarak genel ayaklanma stratejisi, yani iktidarın ancak şehirlerden kırlara doğru ele geçirileceği tezi savunuldu. Bu tez, Komüntern tarafından bütün ülkeler için genel geçer devrim stratejisi olarak savunuluyor. Ve bütün Komünist Partilerine Sovyet devrim modelini izlemeleri önerilmekteydi. Bu dayatma sonucu bir çok ülkede devrim mücadelesi yenilgiye uğradı, ağır darbeler aldı. Çin'de ise bu yanlış teori, Uzun Yürüyüşün arkasında yapılan Genişletilmiş Siyasi Büro Toplantısına kadar sürdü. Bu toplantı(Ocak 1935), tarihe ZUNYİ toplantısı olarak geçmektedir. Bu toplantı, aynı zamanda Çin gibi ülkelerde iktidarın şehirlerden kırlara doğru ele geçirme siyasetini alt etmenin tarihi başlangıcı da oldu.

Konumuzun daha açık bir dille algılanması için konuyla bağıntılı olarak bazı sorularla yanıtlamaya çalışalım yanlış anlayışları:

Kapitalist, emperyalist ülkelerin şehirlerinde İşçi-Köylü, Şehir küçük burjuvazisi ve milli burjuvazinin devrimci (sol) kanadından parça parça halk iktidarı organları kurula bilinir mi? Bu tür ülkelerde, özellikle de emperyalist ülkelerde demokratik devrim(toprak devrimi) diye bir sorun var mı? İşçi Sınıfı öncü, köylü ise temel güçtür diyebilir miyiz? Şehirlerde kızıl ordu örgütlenmesine gidilebilinir mi? Daha doğrusu bu tür ülkelerde Halkın Birleşik Cephesi ve Ordu, devrimin olmazsa olmaz iki temel silahıdır diyebilir miyiz? Şehirlerde kızıl politik iktidar kurulabilinir mi? Şehirlerde ayaklanma anları dışında kurtarılmış bölgeler yaratılabilinir mi? Şehirlerde devrim anı dışında uzun süreli gerilla savaşı yürütülebilinir mi? Buralarda savaşı, stratejik savunma, denge ve saldırı diye üç uzun süreli aşamaya yayabilir miyiz?

Hepsine de hayır! Çünkü sorduğumuz bütün bu soruların hiç birisi de bu gibi ülkelerde yaşam hakkı bulmayacaktır. Ama tüm bu soruların yanıtını yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler doğru bir şekilde vermektedir. Çünkü bu gibi ülkelerde bu tür durumlara yaşam hakkı vardır, yaşayabilir. Zaten bu tezlerin kendisi bu gibi yarı-feodal yarı-sömürge ve sömürge ülkelerin devrim mücadelelerinden ortaya çıkmıştır.

Daha önce de önemle belirttik ki Halk Savaşı stratejisi ne tek başına halkın verdiği savaş, ne ulusal savaş, ne Maoistlerin önderlik ettiği bir genel ayaklanma ne de ulusal devrimcilerin önderliğinde yürütülen gerilla savaşıdır. Bu savaş, Maoist Komünist Partilerin önderliğinde Demokratik Halk Devrimi ekseninde yürütülen özünde uzun süreli Köylü Savaşıdır. Başkan Mao kendi sübjektif istekleri için "Çin'de devrimci mücadelenin esas biçimi silahlı mücadeledir,"tespitini yapmıyor. Mao işi daha da ileri götürerek bu savaş

için "Köylü Savaşı"dır, tespitini yaparak aşağıya aktaracağımız net vurguları yapmaktadır:

"... Çin'deki silahlı mücadele, esas itibarıyla Köylü Savaşıdır ve Partinin köylülük ile köylü savaşı ile olan ilişkileri aslında özdeştir."

"Çin Komünist Partisi'nin silahlı mücadelesi, proletarya önderliğinde bir köylü savaşıdır." (Yeni Demokratik Devrim; Sf, 22 – 25)

Mao'nun Halk Savaşı için söyledikleri açık ve net. Burada işaret ettiği Halk Savaşı'nın kendisidir. Çin'de ki silahlı mücadelenin Halk Savaşıyla, bir başka deyişle Uzun Süreli Köylü Savaşıyla aldığı özdür. Yoksa, Silahlı mücadele ile Halk Savaşı aynıdır demiyor. Bu saptama, "kapitalist ve emperyalist ülkeler için Halk Savaşı teorisi geçerlidir", anlayışını açıktan açığa alt edip çürütmektedir. Ki Kapitalist ve emperyalist ülkeler için nasıl bir mücadele, örgüt ve savaş biçimi geçerli olduğuna dair daha önce detaylara girdik.

Özcesi, Halk Savaşının neyi ifade ettiği ve neleri kapsadığına dair görüşlerimizi daha önce sekiz tez şeklinde ortaya koyarak Halk Savaşı bu sekiz tezin sentezidir dedik.

Halk Savaşı stratejisi yarı-sömürge yarı-feodal ve sömürge ülkelerin devrim stratejisi için geçerlidir. Bu bağlamda evrenseldir. Kapitalist, emperyalist ülkeler için evrensel olan devrim stratejisi ise devrim anında başlatılacak olan genel ayaklanma ile şehirlerden kırlara doğru iktidarın ele geçirilmesi stratejisidir. Bu strateji de bu tür ülkeler için evrenseldir.

Bu stratejilere uygun devrimin mücadele, örgüt ve savaş biçimini geliştiremeyen partiler, gerçekte Maoist Komünist Partisi olamaz. Çünkü Maoistliğin ruhu somut şartların somut tahlilini yapmak ve buna uygun pratik geliştirmektir. Maoizm, şablonculuk ve doğmatizm değil bir eylem kılavuzudur. O nedenle farklı nitelikteki sosyo ekonomik yapılara sahip ülkelerin devrim modellerini dünyanın her tarafına uygulamak anlayışını Maoizm reddeder.

Savaşta Tayin Edici Olan "İnsanın Bilinçli Dinamik Rolüdür:"

Son zamanlarda, özellikle de PKK' nin silahlı mücadeleye ara vermesi ve yenilgi almasından sonra Türkiye-Kuzey Kürdistan'da bir çok küçük burjuva oportünist akım gerilla savaşına, daha çok da onun şahsında Halk Savaşı teorisine saldırdılar. Tabii ki bu saldırılar, özünde silahlı mücadele teorisine karşı geliştirilen saldırılardır. Elbette ki bu saldırılar yeni değildi. Daha önce de bu tür ideolojik saldırılar yapılmaktaydı. Fakat şu da bir gerçektir ki silahlı mücadele, özellikle de köylü gerilla savaşı karşıtı küçük burjuva oportünist akımlar özlerindeki bu ideolojik kırılmayı PKK yenilgisiyle birlikte daha da artırmış oldular. Yoksa geçmişte de bir çok küçük burjuva akım "Halk Savaşı" dedinmi

o da ne deyip uzak kaçıyor ve sözcüğü bile ağızlarına almak istemiyorlardı. Bunun ana nedeni de yine Halk Savaşı nezdinde Maoizme karşı yapılan siyasi-ideolojik saldırılardı. PKK yenilgisinde sorunun kaynağını yanlış ve hatalı siyasal çizgilerde aramak yerine gerçeklere saldırarak doğru yaptığını sananlar büyük bir ideolojik ve siyasi gaflet içerisinde olduklarının farkında değiller. Öyle ki bazıları bu kırılmalarını daha da ileri götürerek;"ordu güçlüdür","devlet güçlüdür", o halde "stratejiyi de değiştirmeliyiz" vb. gibisinden göreli güce tapan sınıf uzlaşmacısı sağ oportünist teori geliştiremeye çalıştılar, çalışıyorlar.

Devletin ve ordunun teknik, silah vb. bakımdan bizden güçlü olduğu doğrudur. Fakat bunu, öylesine strateji ve taktik değiştirecek boyutta abartmak doğru bir yaklaşım olmaz. Bu abartılı yaklaşımlar eğer zamanında düzeltilmezse bu yanlış tezler zamanla siyasi kırılmalara da yol açar.

Devletin, başta PKK olmak üzere Maoist Partinin yürüttüğü gerilla savaşında önemli tecrübeler edindiği de doğrudur. Ancak şu da bilinmelidir ki bu savaşta belirleyici olan unsur silah ve teknik değil, İnsanın bilinçli dinamik rolüdür. Yani bir savaşta tayin edici olan faktör silah, para ve teknik değil doğru bir siyasi, örgütsel ve askeri çizgidir.

Bunu söylerken devletin göreli gücünü küçümsediğimiz sanılmasın. Nasıl ki devlet ve beyaz ordunun gücünü olduğundan fazla abartmak öznelci bir yaklaşım ise öylede gücünü küçümsemek de öznelci bir yaklaşımdır. Düşmanlarımızı stratejik açıdan küçümsemeli ama taktik açıdan da ciddiye almak zorundayız. Kısacası, her iki anlayışta yanlış ve hatalıdır. Gerici ordunun gücünü abartmak, halk kitlelerinin ve haklılığın devrimdeki tayin ediciliğini görmezden gelen ideolojik kırılmadır. Maoistlerin köylü gerilla savaşı hususunda, özelliklede gerilla savaşında azımsanmayacak derecede savaş tecrübesi olduğunu da görmezlikten gelemeyiz. Hem de devletin PKK ile üst düzeyde yürüttüğü bir savaş ortamında (devlet, PKK'nin gücüne göre savaşıyordu) yıllarca gerilla savaşı yürüten Maoist gerillaların savaş tecrübesini görmezlikten gelemeyiz. Bilindiği gibi Maoist gerillalar yürüttükleri Köylü gerilla savaşında çok ciddi askeri başarılar elde etti. Hem de sayıları yüzleri bile bulmadan bu askeri başarıyı elde ettiler. Ve hala da elde etmeye devam etmekteler. Demek ki işin kudreti nicelikte değil tetik çeken parmakların niçin tetik çektiğini bilmesinde yatmaktadır. İşte nitelik denen şey budur. Kısacası, üç-beş kişilik bir gerilla birliğinin üzerine binlerce asker ve savaş gücünü gönderen bir ordu, stratejik olarak büyütülemez.

Konunun daha bir kapsamlı anlaşılması için başkan Mao'nun "İnsanın bilinçli dinamik rolü" ve savaşta tayin ediciliğine dair ileri sürdüğü tezleri aktarmakta fayda var:

"... Ama her şeyi yapacak olan gene insandır; uzun süreli savaş ve nihai zafer, insanların eylemleri olmaksızın gerçekleştirilemez. Böyle bir faaliyetin etkili olabilmesi için, nesnel gerçeklerden yola çıkarak düşünceler, ilkeler ya da görüşler bulabilecek, planlar, talimatlar, siyasetler, stratejiler ve taktikler öne sürebilecek insanlara ihtiyaç vardır. Düşünceler vb. öznel olduğu halde, yapılanlar ya da eylemler öznelliğin nesnelliğe dönüştürülmesidir, ama her ikisi de yalnız insanlara özgü dinamik rolü simgeler. Bu türden bir dinamik rolü 'insanın bilinçli dinamik rolü' olarak nitelendiriyoruz ve bu, insanı bütün diğer varlıklardan ayıran bir özelliktir."

Bilinçli dinamik rolün belirleyiciliği için ise şunların altını çizmektedir:

"Savaşta zaferi ya da yenilgiyi, her iki tarafın askeri, siyasi, iktisadi ve coğrafi koşullarının, her iki tarafın yürüttüğü savaşın niteliğinin ve her birinin sahip olduğu uluslar arası desteğin belirlediği doğrudur, ama zaferi yalnız bunlar belirlemez; bütün bunlar kendi başlarına ancak zafer ya da yenilgi olasılığını sağarlar, ama belirleyici değillerdir. Belirleyici olabilmeleri için öznel çaba, yani savaşın yönetilmesi ve sürdürülmesi, insanın savaştaki dinamik rolü gereklidir."

Kısacası, düşman ordusunun "güçlülüğü" niceldir ve görelidir. Düşmanın bu göreli üstünlüğü uzun süreli Halk Savaşı içerisinde param parça edilecektir. Düşmanın silah, teknik vb. gibi noktalardaki üstünlüğünü öne çıkartmak tekniğe ve güce tapan sağ oportünist görüşlerdir. Güce tapmak, maoistlerin işi olamaz. Aslolan doğru bir siyasal çizgiye sahip olmaktır. Bu devlet ve emperyalist haydutların, başta da dünya halklarının baş düşmanı ABD'nin gerek geçmişte gerekse günümüzde bir çok ülkede yürütülen Halk Savaşları, devrim hareketleri; devrimci halk isyanları, ulusal kurtuluş savaşları ve bütün ilerici savaşlar karşısında çok kez yenilgiler alıp, ağır darbeler yediğine insanlık tarihi tanıktır. Mao'nun dediği gibi, "emperyalistler ve tüm gericiler kağıttan kaplandır."

Bu savaşın çok uzun süreceği gerçekliği de toplumsal ve tarihi tecrübeler sonucu ortaya çıkmıştır. Bu savaş, en az bir kaç on yıl daha sürecektir. Bundandır ki bizim ki gibi ülkelerde devrimin öylesine üç-beş yıl içerisinde gerçekleşeceği yönlü çabuk zafer beklentisine girenler ancak olsa olsa küçük burjuva hayalcileri olur. Nitekim geçmişte Maoist saflarda da bu türden hayal kuranlar çoktu.

Yeri gelmişken"ordu güçlüdür" yönlü tartışmaların yeni yapılmadığını da belirtmek isteriz. 1970'li yılların başında da bu tür tartışmalar yapılıyordu. Hem de işin başını D. Perinçek gibi dönemin revizyonistleri çekiyordu. Konuya ilişkin yoldaş Kaypakkaya'nın net ve açık görüşleri bugün yapılan benzer

tartışmalara da yanıt niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla bu konu üzerine söyleyeceklerimizi fazla uzatmadan sözü İbrahim'e bırakıyoruz:

"Şafak revizyonistleri, hakim sınıfların 'devlet güçlüdür' teorisinin gönüllü misyonerliğini yapıyor.

" 'Türkiye'nin nispeten güçlü bir merkezi devlet geleneğine sahip olması ve diğer yarı-sömürge ülkelere göre güçlü bir ordunun varlığı…' (Kızıl Siyasi İktidarın Kurulması Meselesi üzerine).

'Merkezi devlet teşkilatının ve hakim sınıfların ordusunun rölatif güçlü olması. '

'Hakim sınıfların devletinin merkezi olarak (?) ülkemizin özelliklerinden dolayı güçlü olması, bu maceraperestlerin devamlı olarak gözden kaçırmaya çalıştıkları bir gerçektir!'

Burjuva ajanlarının, dinibütün bir papaz gayretkeşliği ile misyonerliğini yapmaya giriştikleri fikirler bunlardır. Sıkıyönetim komutanlarının bildirilerinden ödünç alınmış olan bu cümleler, hem son derece yanlış, hem de kesinlikle zararlıdır. Yanlıştır çünkü, bir ordunun güçlülüğünün ölçüsü, sadece insan sayısı değildir. O ordunun silah gücü, diğer imkanları, moral gücü, kitle desteği, savaş tecrübesi ve yeteneği, saflarındaki birlik ve dayanışma, bütün bunlar, hepsi birden bir ordunun güçlülüğünün veya zayıflığının ölçüsü olabilir." (Seçme Yazılar sf; 389-90)

Yoldaş Kaypakkaya'nın "devlet güçlüdür", "ordu güçlüdür" teorisini yapanlara yönelik yanıtı oldukça uzuncadır. Ancak aktardıklarımız yeterlidir. Yalnız, İdelojik kırılmanın siyasi olarak tasfiyecilik ve reformizme evrildiği günümüz koşullarında İbrahim'in "devlet güçlüdür", "ordu güçlüdür" tezlerini yanıtladığı çarpıcı fikirlerinin defalarca okunmasını tavsiye ederiz.

Bu gibi koşullarda silahlı mücadelenin önemi her zamankinden daha fazla vurgulanmalıdır. Tarihi ve toplumsal tecrübeler göstermiştir ki Türkiye-kuzey Kürdistan proletaryası ve ezilen halkları ancak ve ancak Halk Savaşıyla kurutulacaktır. Öyleki bu tecrübeler silahlı güçlerimiz olmaksızın devrim sorunlarının çözülmeyeceğini bir çok kez göstermiştir. Bunun için her partili ve aktivist nerede faaliyet yürütürse yürütsün her dakikasını Halk Savaşına hizmet için harcamalıdır. Özellikle de savaş bölgesi dışında olanlar her an savaş bölgesine gidecekmiş gibi kendisini donatmalıdır. Yoksa yaşamı sömürü ve zulüm cenderesine sıkıştırılan, o da yetmiyormuş gibi gerici savaşlarla katledilip boğazlanan halkımıza karşı suçlu oluruz. Emperyalist canavarların halkları boğazlamasında bu kadar pervasız davranmalarının bir nedeni de, hem de önemli nedenlerinden birisi halklarımızın örgütsüz olması gerçekliğidir. O nedenledir ki her bir aktivist bugün her zamankinden daha çok bilincini Maoizm ideolojisiyle donatmalı, adımlarını ise Halk Savaşına uygun atmalıdır. Ayrıca

her partili ve aktivist savaş yasalarını ve tarihi mutlak bir şekilde, hem de sürekli olarak incelemeyi de unutmamalıdır.

Faaliyetlerimizi, özellikle de örgütsel ve kitle çalışmasını direkt veya dolaylı bir şekilde silahlı mücadeleye hizmet etme temelinde ele almayı da asla gözden kaçırmamalıyız. daha açık bir deyişle silahlı mücadeleden kopuk parti veya kitle çalışmasının kof bir çalışma olduğunu bir anlık dahi unutmamalıyız. Her aktivistimiz "politik iktidarın namlunun ucunda" olduğu Maoist devrim teorisini, hiçbir zaman akıllardan çıkartmamalıyız.

Yine, politik iktidarı ele geçirmek istiyorsak, devrimin kaçınılmaz bir yasası olarak güçlü bir halk ordusuna sahip olmamız da şarttır. Bu da ancak Halk Savaşı içerisinde küçükten büyüğe doğru inşa edilecektir. Halk Savaşı ve Haklı savaşlar, özellikle de Maoistler önderliğinde yürütülen Halk Savaşı ve sınıf savaşları her şeye kadirdir. Bu gün daha yüksek bir sesle "devrimci, özellikle de Halk Savaşı'nın her şeye kadir olduğunu" haykırmalıyız. Haykırmaktan da öte bütün benliğimizle Halk Savaşı denizine atılmalıyız. Bu savaşta hem teorik hem de pratik olarak ısrar etmek her zamankinden daha bir elzemdir. Çünkü tarihi tecrübeler bütün dünyanın ancak devrimci savaşlarla değiştirilebilir gerçekliğini tüm çıplaklığıyla ortaya koymuştur. Yine dünyamızda emperyalist haydutlar ve gerici devletlerin sürdürdükleri bütün gerici savaşları ancak devrimci ve haklı savaşlarla ortadan kaldırabiliriz. Yoksa savaşsız bir dünya kurulamaz, kuramayız. Ki dünyamızda mevcut olan (göreli) sahte barışın yerine gerçek ve kalıcı barışın geçmesinin de yolu da bu tür savaşlardır.

Kısacası, başkan Mao'nun dediği gibi *"savaş ancak savaşla ortadan kaldırılabilir ve silahtan kurtulmak için silaha sarılmak zorunludur." Dahası biz Maoistler, emperyalist haydutlar ve gerici devletler gibi savaş delisi değiliz; biz savaş delilerini ve bütün savaşların nedenlerini ortadan kaldırmak için savaşıyoruz, savaşmak zorundayız...*

Bu savaşta önemle dikkat etmemiz gereken temel bir nokta da mümkün olduğu kadar çok müttefikle birleşmek olmalıdır. Yani "hedefi dar cepheyi geniş tut" ilkesini politik ve askeri taktiklerde şaşmadan uygulamalıyız. İktidarı parça parça ele geçirme stratejisini düşmanlarımızı tek tek yenmek için de kullanmalı, stratejik düşmanlarımız arasındaki çelişkilerden yararlanmasını bilmeli; taktik açıdan vurulması gereken ilk düşmanı doğru tespit etmeli ve tarafsızlaştırılabilecek düşmanları ise tarafsızlaştırma politikasını gütmeliyiz. Hedefi dar cepheyi geniş tut siyaseti ancak böyle yerine getirilir.

Sonuç Olarak;

Halk Savaşı stratejisi, ortaya koyduğumuz tezler baz alınarak değerlendirilirse ancak o zaman doğru bir senteze gidilir. Yoksa aksi anlayışlar, yani Maoist parti önderliğinde yürütülen her bir ülkenin sınıf savaşını Halk Savaşı'dır diye bir tez ileri sürmek, sapla samanı birbirine karıştırmaktan başka bir pratiğe hizmet etmez.

Halk Savaşını, askeri bir stratejiye veya tek başına silahlı mücadele olarak algılamak Yarı-sömürge yarı-feodal ve sömürge ülkelerde gündemde olan anti-feodal ve anti-emperyalist milli demokratik devrimin politik özünü kavramamak demektir.

Maoist Partiler önderliğinde yürütülen Uzun Süreli Köylü Savaşında öncü sınıf işçi sınıfı iken temel güç Köylülüktür. Şehir Küçük burjuvazisi bu devrimin güvenilir müttefikidir. Milli burjuvazinin devrimci kanadı ise (sol) bu devrimin yedek gücüdür. İşçi sınıfı devrime öncülüğünü komünist partisi aracılığıyla yapar.

Bu **Uzun Süreli Köylü Savaşında** siyasi iktidarın ele geçirilmesi ancak parça parça ve Kızıl Siyasi İktidarlar yoluyla sağlanacaktır. Halk Savaşının politik özü de bu iktidarlaşmada yatmaktadır. Halk Savaşı, Maoist Partiler önderliğinde Kızıl Politik İktidarlar kurma yoluyla ülke genelinde iktidarı ele geçirme teorisidir. Bir başka deyişle Kızıl Politik İktidarlar, Halk Savaşı tezinin teorik-politik özü ve biçimini ortaya çıkartmıştır. Dolayısıyla kurtarılmış bölgeler ve Kızıl Politik İktidarlar perspektifinden hareket etmeyen bir devrim stratejisi gerçek bir Halk Savaşı olarak değerlendirilemez.

Bu devrim stratejisi genel olarak üç aşamadan oluşur. Bunlar; stratejik savunma, denge ve saldırı aşamasıdır.

Bu devrim stratejisinin geçerli olduğu ülkelerde ana mücadele biçimi silahlı mücadele, ana örgütlenme biçimi ise ordu örgütlenmesidir.

"Kırlardan Şehirleri kuşatmak" stratejisini sadece Halk Savaşı stratejisi olarak algılamak doğru bir anlayış değil. Bu strateji, yarı-feodal, yarı-sömürge ve sömürge ülkeler için geçerli olduğu gibi fiili işgale uğramış kapitalist-emperyalist ülkeler için de geçerlidir. Buna göre, yani her kırdan şehire doğru yürütülen savaşı Halk Savaşı olarak değerlendirirsek, o zaman bu güne kadar yürütülen bütün milli bağımsızlık savaşlarını da Halk Savaşı olarak değerlendirmek gerekir. Bu da ideolojik kaostur. Çünkü, bu teoriyle Halk Savaşı stratejisi bir yandan ideolojik-siyasi içeriğinden boşaltılarak sadece askeri bir savaş stratejisine indirgenmiş olacak, öte yandan ise Halk Savaşının üzerinde şekillendiği sosyo-ekonomik zemin yadsınmış olacaktır.

Maoist Parti ve İki Çizgi Mücadelesi

Maoist parti öğretisi, Leninist parti anlayışının savunulup uygulanması temelinde, pratik tecrübelerin yardımı, analizi ve de en önemlisi sentezi aracılığıyla Komünist Partisi konusunda da devrimci proletarya biliminin yeni nitel bir aşamaya ulaştırılmasıdır. Maoizm'de felsefi alandaki nitel atılımlar, karşıtların birliği (çelişki) temel yasası, UKH'in geçmiş sınırlı ve hatta kimi yanılgılı anlayışlarının da aşılmasına götürüyordu. Herşey (sosyalizm vb.) gibi Mao, partiyi de monolotik-homojen bir birlik değil, karşıtların birliğinden muaf olmayan canlı bir organizma olarak tanımlıyor, iki çizgi mücadelesi sorununu ele alıyordu. Parti ve toplumun geliştirilmesi, böyle mümkün olabilirdi, oldu. Yekpare birlik yoktur. Sınıfsız sosyalizm, monolotik parti, Kruşçev'ci-Enver'ci modern revizyonist bir teoridir. Mao şöyle der:

"Bazıları insanların, birkez komünist partiye girdilermi farklılıkları veya yanlış kavrayışları olmayan azizler haline geleceklerini, partinin hiçbir analizine tabi olmayacağını, yani yekpare ve tek kalıptan çıkma olacaklarını düşünmüşe benziyorlar." (Sovyet iktsadının eliştirisi. Sf. 20)

Komünist Partisine girmek önemli bir adımdır. KP'si vazgeçilemez bir araçtır. Fakat doğru bilgi sadece partiye girenlerin tekelinde değildir. Aksi bakış, KP'ni ayrıcalıklı elit-dokunulmaz memurlar topluluğuna dönüştürür. KP, böyle bir anlayışı asla savunmaz. UKH içerisinde Mao öncesi herşey yolunda değildi. Komünizm düşmanı Kruşçev'ler, Stalin'in esasta doğrudan öğretisine azgınca saldırırlarken, onun tali hatalarına da dayanıyorlardı. Enver Hoca'da öyle.! Kruşçev'in "haklı" olabileceğini, parti saflarımızda savunan olmadı. Dolayısıyla bu pespaye paçavra üzerinde fazla durmaya gerek yok. Ama Stalin'in, tali, Kruşçev'in bayrak yaptığı hataları da aşmalıyız. Yoldaş Lenin'in davasının bayraktarı, savunucusu, uygulayıcısı, enternasyonal proletaryanın klasiklerinden yoldaş Stalin'in %30'luk hatalarını, modern revizyonist-doğmato revizyonist teorilerine tanık olarak çağıranların, maskesini indirmek için, UKH'nın, yani bizim olan hatalarımızı da ortaya koyma durumundayız.

Sosyalizm de sınıf mücadelesinin yasalarını, bizzat bu geçiş aşamasında burjuva-proletarya baş çelişmesini tamamıyla anlamaması (tali hatalarda sahip olması), sosyalizm de devrimi sürdürmede, proletarya ve emekçilere dayanmayı esas almaya dikkat çekmemesi, yoldaş Stalin'in hatasıydı. Restorasyon tehlikesini sadece dış emperyalist saldırıyla sınırlaması, tehlikenin içten gelen esasını görmemesi, sosyalizmin inşasında köylülerin, emekçilerin yaşam standartlarını ihmal etmesi, ağır sanayiyi tek yanlı vurgulaması, vb. gibi hatalara işaret etmiştik. Dönüşümün gerçekleştirilmiş olmasından sonra sosyalizm tek

yanlı "kaya gibi sert" yıkılmaz, çelişkisiz bir "birlik" olarak kavrandı. Birlik "gelişmenin itici gücü" olarak gösterildi. Bunlar, yanlıştı. Toplumsal gelişmenin itici gücü çelişkidir. Çelişki evrenseldir. Sosyalizm ve partinin de gerçeğidir. Diyalektik, sosyalizm ve parti de askıya alınamaz. Yani diyalektiğin özünü oluşturan çelişki ve birlik-mücadele, diyalektik bir ilişkidir. Evrensel çelişki gerçeğinin sonuçlarıdır. Çözüm yöntemleri değişik biçimler alabilir ancak özde antagonizma çelişkinin doğasıdır. Stalin yoldaş böyle izah etmedi, böyle uygulamadı. Bu, hatadır. Her bir madde de birin ikiye bölüneceği yerine, ikiyi bir etme misali, parti ve sosyalizmi ele aldı. Mülkiyet ilişkilerinin sosyalist dönüşümünün esasta gerçekleştirilmiş olmasından hareketle sosyalizmi, "antagonist çelişmeler dışı" olarak değerlendirmesi ideolojik bir hatadır. Metafiziktir. Bu hatalı yaklaşımdan ötürüdür ki, Stalin parti-devlet içindeki çelişkileri toplumsal sebepleriyle açıklayamadı. Emperyalizm kaynaklı, emperyalizm ihraçlı ajanlık kategorisinde ele alışla sınırladı.

Bu duruşuyla yoldaş Stalin, çözüm yöntemleri itibarıyla birbirlerinden farklı çelişkileri karıştırdı. Örneğin; düşmanla halk ve halk içi çelişkileri... Bu karışıklık, karşı-devrimi bastırma hareketinde halkın ciddi bir zarar görmesine yol açtı. Parti ve monolotik yaklaşım, parti içinde iki çizgi mücadelesini ele alışta hatalara götürdü. Düşman ve halk içi çelişmelerin çözüm yöntemi açısından ayıredilememesi, ve "dış kaynaklı" aynı kategoride görülmesi hatası, halka zarar verdi. Tüm revizyonizme karşı doğru çizgiyi savunmasına rağmen, bu hata vardı.

Doğru ve yanlış mücadelesi olarak parti de iki çizgi mücadelesi, toplumdaki nesnel çelişmelerin bir yansıması olan sınıf mücadelesidir. Parti, toplumdan kopuk değildir. Toplumun nesnel çelişmeleri partide de vücut bulur. Bu seviyesi ne olursa olsun (sapma, fikir, platform vb.) partinin sürekli gerçeğidir. Mao diyorki;

"Parti içinde, durmadan çeşitli fikirler arasında karşıtlık ve çatışma olur. Bunlar, parti içindeki sınıf çelişkilerine, toplumdaki yeni ve eski şeyler arasındaki çelişkileri yansıtır. Partide çelişki yada sürdürülecek ideolojik savaşım yoksa, partinin yaşamı sona erer." (Mao teori-pratik sf. 36)

Açıklama son derece berraktır. Parti içinde karşıtlık ve bu zeminde mücadele durmaksızın süren bir olgudur. Toplumdaki yeni ile eski, doğru ile yanlış arasındaki çelişkilerin kaçınılamaz sonucudur bu. Sınıf çelişkileri bir sınıf mücadelesidir. Her konu gibi, bu meselede de, MLM çizgiyi savunan yoldaşlar partimizde her dönem bulunmuşlardır. Fakat MLM çizgi partinin tümünü yönlendirebilme, net bir güzergaha kavuşturabilme durumunda değildi. Özellikle önderlik kademelerinde (MK'leri) eklektik ve yanlış çizgiler belirgindi. I. MK'sinde egemen çizgi, şöyleydi: "Partide her zaman iki çizgi müca-

delesi yoktur, fikir ayrılıkları olabilir. Değişik fikirler-sapmalar çizgi olarak değerlendirilemezler. Çizgi, bütünlüklü platform ve proğramdır. Partide iki çizgi her zaman değil, ama bazı dönemler ortaya çıkabilir. MK'sinin hatalı çizgisi bu anlayışla Mao'nun iki çizgi mücadelesini ele alışına esasta Maoist parti anlayışına saldırdı. Sosyalizmin çelişkili niteliğinin hatalı tahlili, I. MK'sini "Burjuvazisiz sosyalizm" revizyonist teorisine götürüyordu. Dolayısıyla parti ve devlet içerisinde cereyan eden mücadelenin burjuva fikirlerin, sosyalizmin bizzat kendi toprağında mevcut olan maddi koşullardan kaynaklandığını göremiyor, sosyalizmde burjuvazi-proletarya arasındaki kaçınılmaz sınıf mücadelesini reddederek, büyük proleter kültür devrimine karşı çıkıyordu. Partideki iki çizgi mücadelesine hatalı yaklaşımda parti-toplum diyalektik ilişkisinin görülememesidir. Metafizik bir yaklaşımın sonucudur bu. 1. MK'miz soruna şöyle baktı :

"ÇKP iki çizgi, yani proleter çizgi ile burjuva çizgi arasındaki mücadeleyi meşru gördü. Bu doğru bir anlayış değildir. Meşru olan Partide ideolojik mücadeledir. Bunun, bir iki çizgi mücadelesine dönüşüp, dönüşmeyeceği bir dizi objektif ve subjektif faktöre bağlıdır".

Açık bir Enver Hoca revizyonizmi çizgisidir savunulan. Mesele Mao ve ÇKP'nin iki çizgiyi "meşru" görüp görmeme meselesi değildir. İki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığı onun toplumdaki maddi temellerinin varlığıyla ilişkilidir. Yoksa birilerinin yoktan varetmesi veya meşru görmesinin sonucu değil. Bu durum kavranmazsa proletarya ve emekçiler silahsızlandırılır, burjuva çizginin gelişip egemen olmasına hizmet edilir. Burjuva çizginin ipleri ele geçirmesine "izin vermek"ten bahsedilecekse, tam da bu iki çizgi mücadelesinin, toplumsal sebeplerin bir sonucu olarak, çeşitli seviyelerde mütemadiyen devam ettiği gerçeğinin reddi ve bilimsel uyanıklık, böylece tahrip edilmesi, cereyanın gögüslenmemesi, akıma karşı yüzülmemesiyle alakalı olabilir.

1. MK'sine göre "partide meşru olan ideolojik mücadele" (meşru olup olmama sorunu değildir mesele) sınıflardan bağımsız mı? Sınıf temeli olmayan, küflenmiş sanal bir hayaletler filmi mi? Yoldaş Mao'nun da ifade ettiği gibi; "sınıflı toplumlarda herkes, belli bir sınıfın üyesi olarak yaşar ve her düşünce biçimi istisnasız bir sınıfın damgasını taşır." Partide "ideolojik" denilen mücadele, fikirler, toplumdaki nesnel çelişmelerin yansımalarıdır.

AEP'çi revizyonizmin partimizdeki tahribatı, 1. MK'si sonrası da çeşitli seviyelerde sürdü. Mao savunuculuğu adına bu tahribatın devamı çok daha kötüdür. 1987 "3. Konferans"ı sonrası İKK'larına baktığımızda, AEP'çi anlayışlardan kopulamadığı görülecektir. Üstelik bu Konferans, "MZD"ni benimsediğini söylemişti. İki çizgi mücadelesine yaklaşımından işte örnekler:

"Özellikle sınıf mücadelesinin dönüm noktaları, üretim ilişkilerinden ücret köleliğinin ve kalıntılarının temizlenmesi için, her büyük atılım parti içinde burjuva çizgisinin doğması tehlikesini arttırır." (İKK. sf. 82)

Tez açık. İki çizgi parti içerisinde sürekli yoktur. Bazı dönemeçler burjuva çizginin doğma tehlikesini arttırır. Toplumdaki sınıf mücadelesinin bir sonucu olarak parti içerisinde burjuva çizginin değişik seviyelerde (fikirler, sapma, platform gibi) her zaman varolduğunun reddedilmesi Enverci bir düşünce sistematiğidir. Aynı İKK, tıpki Enver, Bolşevik Partizan çizgisi gibi konuşmaya devam ediyor, çizgiyi "sistemleşmiş bütünlüklü platformdan" ibaret görüyor.

"Bu, her dönemde burjuva platformun mutlaka ortaya çıkacağı anlamına gelmez. Çeşitli iç ve dış şartlar... Böyle bir platformun doğuşunu engelleyebilir ancak, böyle dönemeçlerde ML'ler doğabilecek olan burjuva çizgisinin kokusunu almak için daha dikkatli olmalıdırlar." (İKK sayı. 82)

Platform, program elbette bir çizgidir, çizginin gelişmiş ileri bir aşamasıdır. Ancak fikirler de belli sınıfların düşünce sistemlerinden ayrı değillerdir. Platforma nazaran, çizginin daha geri bir seviyesini-aşamasını teşkil eder. Parti içerisinde burjuva çizgi her zaman aynı seviyede olmaz. Bazan basit sapma, bazan bütünlüklü platformlar aşamalarında olsa da her zaman mevcuttur. Bu yanlış anlayışların çıkmazı, burjuva çizgiyi sadece bütünlüklü bir platformla sınırlayan ve eğer partide böyle bir durum yoksa, burjuva çizginin olmadığını söyleyen yaklaşımlarıdır. Sapma vb. seviyedeki fikirleri bir çizgi olarak adlandırmamalarıdır. Sapma, platform evet bunlar çizginin değişik aşamalarıdır. Ayırım yapılmalıdır. Gerçekten de sistemleşmemiş sapmaları düzeltmek nispeten daha kolay iken bütünlüklü platform ve proğram seviyesindeki yanlış çizgiyi değiştirmek, düzeltmek daha zordur. Değişik gelişim seviyeleri olsa da burjuva çizginin her bir aşamasının dayandığı ortak burjuva bir temel vardır. Sınıflı toplumlarda, sınıf mücadelesi içeriği kazanan doğru ile yanlış arasındaki mücadele, sürekli sonsuz bir süreçtir. Öznel düşüncelere yansıyan toplumdaki nesnel çelişmelerdir. Bu çelişmelerin yarattığı karşıt düşüncelerin mücadelesi gelişmeye yol açar. Doğru-yanlışla savaşım içerisinde gelişir. Doğru ve yanlış karşıtların birliği olarak vardırlar. Tek başına varolmazlar. Mücadeleye (doğru-yanlış) yol açan bu karşıtlıktır. Ve doğru yanlışa karşı mücadele içerisinde gelişir. Her bir süreçte yeni doğru ve yeni yanlışlar mücadelesiyle bitmeyen bir savaş temelinde doğru ilerlemeye, gelişmeye devam eder. Bu kaçınılmaz Marksist bir yasadır.

Parti merkez komitelerindeki kafa karışıklığı MLM'in kabulünün beyan edildiği OPK sonrası da devam etmiştir, etmektedir. Dönemin yayınları iki çizgi konusunda MLM adına aslında Mao'ya saldırmaya devam ediyor.

"Her sapma, her görüş ayrılığı, her eğilim, her fikir ayrılığı çizgi olamaz." (Doğmato revizyonizmin sefaleti. sf. 93-94)

AEP zaten sapma, görüş ayrılıklarını çizgi olarak görmüyor. Bunları çizginin değişik biçimleri olarak görenler Maoist'lerdir. AEP'i sözde eleştirme adına yapılan AEP savunuculuğu temelinde Maoizm'e saldırıdır.

"Güncel siyasal düşünce farklılıkları burjuva dünya görüşüne tekabül etmez. Oysa çizgi dolaysızca anti-marksist görüş olarak platform düzeyinde varlaşır." (age. sf. 94)

Anlatmaya çalıştık. Tekrar etmeyeceğiz. Gerçek nedir? AEP, 1. MK ve sözkonusu alıntılarda ifade edilen diğer dönemlerdeki parti merkezlerinin görüşleri (parti ve iki çizgi konusunda) ortak bir ideolojik temele dayanmaktadır. Revizyonizme... Ayrılık çıkışını gerekçelendirirken DABK'ta iki çizgi mücadelesinde AEP'e sözde tavır alma söylemlerinin ardına gizlenerek, bu konuda AEP'i savunmakta çok daha ileri gitmektedir.

"MK'sinde revizyonist çizgi egemen" gerekçeleriyle, "ML" gördükleri bir partiden ayrılık ilan etmenin, "revizyonistler var" diye yine "ML" gördükleri bir partinin Konferansına gitmeyi reddetmenin, gidenleri suçlamanın, "Partide sistemleşmiş iki çizginin," "aynı örgütte olamayacağı" gibi anlayışlarına sahip DABK, en azından iki çizgi mücadelesi-parti anlayışı gibi konularda pratikte 1. MK'sinin de gerisine düşmektedir. Bu konuda sergilenen tamamıyla AEP'çi bir pratiktir, MLM değil!

MLM bir partide iki çizgi mücadelesini ayrılık gerekçesi haline getirmemek, kaçışları meşru göstermemek, gereksiz ayrılıklara set çekebilmek, ya da MLM bir partiden ayrılacakları yalnız bırakabilmek için, Maoist parti anlayışı-iki çizgi mücadelesi öğretisi ile silahlanmalıyız. Tarihimizde cereyan eden Maoizm iki çizgi mücadelesi, parti konularındaki hatalı çizgilerin sonucu olan, DABK-Konferans-2. MK ve 1994 gibi (sebepsiz değil, ama hiçte gerekli olmayan) ayrılıkların muhasebesini doğru temelde yapabilmek, hataları kavrayıp aşabilmek ancak böyle mümkün olabilir. İki çizgiyi savunurken, partiyi tek bir çizgi, tek bir merkezin yöneteceği prensibinin de altını çiziyoruz. Çizgi mücadelesi, tüzüklerde ifade edilen örgüt prensipleri çerçevesinde yürütülür. Örgüt içinde ayrı prensipler temelinde ayrı hareket eden örgüt-ayrı hareket eden merkez, ayrı hareket eden gruplar kabul edilemez. Grupçuluğu-darbeciliğe-keyfi yönetim ve parti tüzüğünü tanımayan, keyfi "muhalefet" anlayışlarına karşı da gerçek mücadele silahı Maoist parti, Maoist iki çizgi mücadelesi anlayışıdır.

Seviyesi değişik aşamalar gösterse de, partide iki çizgi sürekli olacak. Bunu, anlamalıyız. Bunu anlamak, yanlış çizgi ile uzlaşmak, bütünleşmek değil, dönüştürmek amacıyla, altetmek perspektifiyle mücadele etmek, partiyi iler-

letmektir. Kaçarak, ayrılarak, atarak, keserek v. b. çizgi mücadelelerinden kimse kurtulamaz. Mücadeleyi kabul etmek parti prensipleri temelinde koordine etmektir görev. İlerlemenin yolu da budur.

İki Çizgi Mücadelesinde Yöntem

Mao'nun Revizyonizmi değil MLM'i uygula, hile ve entrikalarla uğraşma, açık ve dürüst ol, bölünme birleş! Sonu gelmez dedikodu yapanları, rekabet eksenli glayatör döyüşleri, spekülatif siyaset tarzları, darbeci ve komplocu anlayışlar, prağmatizm, yoldaşlarına düşmana davranır gibi davranma, grupçuluk, eleştiri-özeleştiri değil karalama, damgalama ve yıkıcılık gibi nice problemin temeli bu prensibi uygulamamaktır. Uygulamalı, parti kültürü ve kişiliği haline getirmeliyiz.

İki çizgi mücadelesinde yöntem, birlik-mücadele-daha yüksek birliktir. Birlik temelini baltalamamalı, orada birleşebilmeli, biribirimizi suçlamak, yıkmak, tuzağa düşürüp halletmek için değil, sorunları çözmek için ortaya koymak ve daha ileri bir birlik yakalamak yöneliminde, mücadele yoluyla ilerlemektir. İki çizgi mücadelesinde; yanlışa rüşvet verilmez, bütünleşilmez. Bu, açık! Hatalı yoldaşlara yardım etmek böyle olmaz. Doğru temelde mücadele, dönüştürerek kazanmaktır. İdeolojik mücadeleyi nasıl ele almalıyız? Mao şöyle der:

"İdeolojik savaşım başka savaşım biçimlerine benzemez. Kaba-baskı yöntemleri değil, bıkıp usanmaz bir akıl ve uslamlama yöntemi kullanılmalıdır."

İdeolojik mücadelede amaç dönüştürmektir, altetmek sadece bu amaca uygun olarak ele alınması gereken bir araç. İdeolojik mücadele, iki çizgi mücadelesinin esas yöntemidir. Bu esas yöntemde, amaç örgütsel tedbirler, tasfiyeler değil, değiştirmektir. Mao'da gayet açık söylüyordu, yasaklamalarla, yanlış fikirler orta yerden kaldırılamazlar. Mesele, yanlışı dönüştürebilmektir. Örgütsel tedbirler vb. bu dönüştürme amaçlı faaliyetin hizmetinde ele alınabilirler. 1987'den itibaren kökleri eskide de olsa, çizgi mücadelelerini dejenere etmek, küfür, tasfiyeler, keyfi uygulamalar yani ideolojimize yabancılaşma uç boyutlardaydı:

"Revizyonist, eroin çetesi, mafya çetesi, komplocu, burjuva devşirmeleri, aşağılık unsurlar, aptal bürokratlar, elma kurtları, provakatörler çetesi, parti düşmanları" gibi uzayıp giden AK tavrının seyri böyle. Küfürden başka burada tek bir bilimsel eleştiri varmı? Ve aynı önderlik bir genelge yayınlıyor. Genelge de parti de çıkan sorunların nedenlerini ifşaa ederek, parti'yi MLM bilimi ile

donatan bir yönelim yok. İki çizgi mücadelesi bilimsel temelde yok. Evet bir küfür çizgisi var. Ayrılanlara talimat yağdırılıyor.

"Partimizin, Ordumuzun, Gençlik örgütümüzün adını kullanmayın...!"

"Mafya çetesi suçludur. (...) Program düşmanları ve çete kuyrukçuluğuna kalkışan birkaç bozguncu (...) devrime, partiye, halka ihanet etmekten vazgeçin..."

"Tutuklu olduğunuzu kabul edin." şu müthiş, (!) mücadele belgelerine bakın. MLM parti kültürü müdür bunlar? Küfretmek ve hiçbirşey yok gibi o zamanki sözde birlik çağrıları, MLM muhasebe ile sorunları çözmek, MLM temel de birleşmek değil, biribirinin ikiz kardeşi olan öfke ve ilkesiz uzlaşma siyasetidir. Peki bu saldırılara maruz diğer kesimin belgelerinin yaptığı nedir? Aynı çizginin değişik versiyonu!. .

Bol küfürlü salvolar, eleştirinin dejenere edilmesi, MLM bir partide, iki çizgi mücadelesinde, DABK'ın tutumuna bakın. "ML'ler nasıl bir tavır takınmalıdırlar? Yapılması gerekli olan revizyonistlerin katılmadığı bir Konferans".

PÜ'lerin ve onların seçtiği delegelerin haklarını, ellerinden almanın hangi MLM örgüt politikasıyla ilişkisi olabilir? Böyle bir keyfilik hangi komünist partisi anlayışıyla izah edilebilinir? Keyfiyet çizgisi, örgüt anlayışının dejenere edilmesine götürür. Karşı devrimci unsurlar bu anlayışlar sonucu serpilip geliştiler. 1996' da açığa çıkatılan KDH'nin parti, ordu, tüzük üstü çizgilerinin kökleri nereye dayanmaktadır? NT'nin küfürlerini, halka ve yoldaşlarımıza hakaretlerini, parti kültürümüze yabancılaşma ve düşman kişiliği, kültürü diye haklı olarak eleştiriyoruz. Güzel ya, peki 2. MK'sine karşı mücadele adına DABK'ın şu söylediklerine ne diyeceğiz? 3. Konferansa gitmemek gerektiğini gerekçelendirirken f şıkkında şöyle diyorlar:

"Devrimcilikle ilgisi bulunmayan bazı namussuz unsurlar konferansa alınarak itibarları geri iade edilecektir."

a- şıkkı da şöyle ; "Konferans, Revizyonistlerin açığa çıkmasını engeller."

MLM'lerin görevi, revizyonizmi açığa çıkarmak, altetmektir. Konferans, en ileri platformlardan biridir. İki çizgi mücadelesini partide ve bu platformda yürütmek yerine, Konferansa gitmemek ve ayrılmak, Maoist çizgi mücadelesi vermek değildir. "Namussuzluk" meselesi üzerinde durmaya bile gerek yoktur. Küfürlere KP içinde geçit verildiğinde, eleştiri adına, onu kirleten bu tür belgelere müsamaha edildiğinde, NT'lerin gizlenmemesi, manevra yapmaması için neden kalmaz.

Parti içi iki çizgi mücadelesi ve çeşitli ayrılıklardaki mücadeleyi ideolojik temelde ele alma yönelimi ve pratiğiyle, UKH içinde önemli bir örnek olan partimizin halk ve devrimci hareket içinde haklı bir üstünlüğü ve prestiji vardı.

Devrimci harekette, iç mücadeleler ve ayrılıklarda ortaya çıkmış siyasal cinayetler bilinen olgulardır. Partimiz, Maoizmin etkisiyle bu kültürden son derece uzaktı. Halk içi çelişkileri ele alıştaki olumlu pratiği de partimizin güçlü ayırtedici özelliklerinden biridir. Bu güçlü yanlarımız, özellikle 1987 gibi ayrılık süreçlerinde ciddi şekilde aşındı. Ayrılık süreçlerinin koşulları, olumsuz kültürel şekillenmelerle rol oynadı. Kader değildi. Doğru çizgi ile olumsuz kültür ve parti ideolojimize yabancı kişilik püskürtülebilinirdi. '80'li yıllarda toplumsal çürüme, sistemin mafya-çete özelliğininde bir sonucu olarak önemli boyutlardaydı. Devrimci harekete ve partiye sözkonusu durum yansımamazlık edemezdi. Parti-toplum diyalektik ilişkisinin bilincinde olarak, partimizin yukarıda işaret ettiğimiz güçlü ayırtedici özelliklerine yönelik parti dışı ideoloji ve kültürlerin operasyonları göğüslenebilirdi. Neki, ideolojik ve siyasal çizgideki kırılmaların da bir sonucu olarak, ayrılık ortamlarında savrulunulan rekabetler, toplumsal çürümenin partiye akınına açık bırakılan kapılar durumunda, partimizin güçlü yanları darbeleniyordu. Sadece DABK'ın aktardığımız olumsuzlukları ile sınırlı değildi, bu. Mesela Konferansın, üstelik ML gördüğü DABK'a yönelik dahi "12 Eylül artığı" türünden nice söylemi var. 2. MK'sına ise neredeyse her tür küfür serbestti. Küfür edebiyati, çizgi ile altedilmedikçe, yoldaşları biribirilerine düşman eden, partinin mücadele gücünü zayıflatan, partiyi görevlerinden alıkoyan, politik ortamı dejenere eden dedikodu-komplo-kişiselleştirilmiş saldırılara, parti ortamı kapatılmadıkça, partideki tahribat daha da büyüyecekti. Büyüdü. Yabancılaşmanın boyutları o kadar derinleştiki, NT gibiler "önder" diye cirit atabildiler. Vurguladığımız güçlü yanlarımız tahrip edilmiş olmasaydı, NT'leri ayırtetmemiz zor olur muydu? Halka ve yoldaşlara hakaret ve baskıya kim cüret edebilirdi? Pragmatizm, ticaret olayındaki gibi en uç boyutlarıyla yol alabilir miydi? Felsefede prağmatizm, ideolojide revizyonizm, siyasette ekonomizm, örgütsel politikada grupçuluk, bahsi geçen kötülüklerin başlıca kaynaklarıdır. Maoist parti ve iki çizgi mücadelesinden kopuldu mu, her keyfilik "ben oportunistlerle aynı yerde durmam" gerekçesiyle icraa edilebilir. Amaç-araç ilişkisinde, Komünist anlayıştan kopuldu mu, her kötülük sözümona parti ve devrim vitriniyle maskelenebilinir.

Ayrılık döneminde partimizin güçlerinden sadece DABK'ın değil, Konferans kanadımızın iki çizgi mücadelesine yaklaşımı ve pratiğinde de önemli hatalar mevcuttur. Küfür, karalama, yer yer şiddet uygulamalara kadar dahi varan tutumlar bilinme durumundadır. Komünist Sayı 15'te parti içinde iki çizgi mücadelesi bağıntısında söylenenlere bakalım:

"Yola gelmedikleri takdirde saflardan temizlenmelidirler". "Yola getirme" bir ideolojik dönüştürme sorunudur. Bir atma ve kesme sorunu değil. Parti disiplinine uydukça, çoğunluğun görüşleri (farklı görüşleri korurken) uygu-

landıkca, partinin irade ve eylem birliğine karşı parti dışı bir plan ve pratikle hareket etmedikçe, hiçkimse iki çizgi mücadelesi adına "atılamaz", örgütsel tedbirlerle "yola getirilemez". Farklı görüşlerin, keyfi değil, partinin örgütsel prensipleri içerisinde kendilerini ifade etmeleri, Maoist parti anlayışının gereğidir. Örgütsel tedbirler, tüzük dışı yürüyüşlerde elbette gereklidir. Parti kuralları içerisindeki iki çizgi mücadelesinde değil.

"Parti çizgisine inançlı olmayanları sınırlayabiliriz, gemleyebiliriz" (Konferans; Komünist 15. sf. 72)

Partide çoğunluk gibi düşünmeyenler olabilir. Öyle düşünmedikleri için de, çoğunluk iradesinin çizgisine inançları olmayabilir. İnanma-inanmama sorununa bilimsel yaklaşmalıyız. Dinsel bir kategori eksenli "günah" meselesi değil. Doğru çizgiye inanmayanları uyandırmak, dönüştürmek, inandırmaktır görev. Doğru görüşler çoğunluğun tekelinde değil, bazen bir azınlığın elinde olabilir. İdeolojik mücadeleye ön yargısız girilir. Bilim karşısında çırıl-çıplak olmalı, doğru gösterildiğinde hürmet etmesini bilmeliyiz. Bunun yerine, muhaliflerimiz parti kurallarına uyuyorlarsa, parti kararlarını uyguluyorlarsa, "sınırlama-gemleme-etkisizleştirme-izole etme, giderek atma" gibi komünist sayı 15'te ifade edilen görüşlerle planlanmış bir operasyonun hedefi haline getiremeyiz. Komünist 15 (Konferans kanadının) DABK ayrılığı konusunda bu yazıda şöyle diyor:

"Koşullar önemli ölçüde parti çizgisi lehine olduğu için ayrılık geciktirilebilirdi, geçiktirmekte gerekiyordu." (sf. 73)

Yani yanlış olan ayrılık değil, zamanlamaymış. Bu mudur MLM parti anlayışı? Bakın 2. MK için ne deniliyor? Yazıyı yazan yoldaş, dönemin MK'sine "bırakalım onlar zor durumda kalıp, ayrılmak zorunda kalsın ya da gevşeklik, hantallık veya disiplinsizlik göstermeye çalışıyorlarsa tüzük gereği, disiplin gereği, örgütsel olarak sınırlama veya tasfiye ortamı yaratılsın." Konferans MK'sinin bu öneriye eleştirisi yok. Demekki paylaşıyorlar. (age. Sf. 71)

İki çizgi mücadelesi, bazılarını zor durumda bırakıp, ayrılmak mecburiyetine sürükleme de değil, doğru-yanlış mücadelesidir. Yanlışı düzeltmek mücadelesidir. Bırakalım ayrılmak mecburiyetini sürüklemeye, ayrılma eğiliminde olanları da kazanma, doğruya çekme mücadelesidir. Maoizm'e aykırı hilelere kapı aralanamaz. Aralandımı, mahkum edilmedi mi, giderek o sistemli bir siyaset halini alır. Bu siyaseti savunanları da vurur.

Çizgi mücadelesi ideolojik-siyasi-örgütsel sorunlar zemininde ele alınmalıdır. Kişisel suçlamalar cebelleşmesiyle yürütlmeye çalışılan mücadelenin iki çizgi mücadelesiyle uzaktan yakından bir lişkisi yoktur. Partiyi kısırlaştırıp darlaştıran hatalardan birisi de kuşkusuz ki kişisel polemiklerdi. Kabul edilecek birşey değildir. Savunulan, iki çizgi mücadelesidir. İki çizgi mücadelesinin

ruhu yanlışta görsen uymak ve uygulamaktır. Küfür ve Lin Biaocu siyasetle yakın-yıkın çağrıları değil. Partinin de ilerlemesinin itici gücü çelişkidir. İki çizgi-eleştiri-özeleştiri, çelişkileri çözmede araçtır, yöntemdir. Oysa büyük bir pratik tecrübeye sahibiz. Pratikten geçiyoruz. Büyük sorun ve başarısızlıkları bu pratik süreç içinde görüyoruz. Bilgimizi, pratiğin yasalarına uydurmalıyız. Hiçbir talimat, tedbir, genelge bu işin önüne çıkarılamaz. Gerekli olan Maoist olmaktır, Maoizmi uygulamaktır. Uygulamak, MLM çizgiyi esas almak, bunun önderliğinde kitle çizgisini uygulamaktır. Çelişki evrenseldir, partide de sosyalizmde de olacaktır. Bundan korkmaya gerek yok. Doğru temelde ele alıp, çözersek ilerler, yanlış ele alırsak, en sıradan bir problemi içinden çıkılamaz bir bela yaparız. Bir akademik yarış değil, felsefeyi bir silah olarak ele alacaksak eğer, parti gerçekliğimize de uygulamalı, sorunlarımızı anlamalı, çözümünü örgütlemeliyiz. Aksi halde, çözümü inkansız bir kör düğüm olacaktır.

Stalin hatalar yapmıştı. Sosyalizmin çelişkilerini görmemiş, tek yanlı birlikten bahsetmişti. Sosyalizmden komünizme yürüyüşte devrimlerin (biçimi diğer dönemler gibi klasik bir şekil almayabilir) zorunluluğunu reddetmişti. Keskin sınıf mücadelelerini içermeyeceğini söylemişti. Planlama, yörüngeler, makinalar, teknoloji, kadroları tek yanlı öne çıkarmış, kitlelere dayanmaya, doğru çizginin önemine gerekli hassasiyeti göstermemişti. Ondan öğrenmek öğretimizi sadece sosyalizm için varsaymak değil, bugüne de uygulamak için taşımaktır. Kültür devrimi bugün de acil ihtiyaçtır. Maoist felsefe, yarının da, bugünün de sorunlarını anlama ve çözmede silahtır. Doğru çizgi önderliğinde zincirlerinden boşandırılırsa halkın (üstesinden gelinemez) kudretli-yaratıcı gücü bu temelde anlatıldı. Maddenin bilince, bilincin maddeye dönüştürülebileceğini öğretti. Devrimde, tekniğin, silahın, paranın değil, insanın bilinçli yaratıcı rolünün farkına Maoist felsefe, siyaset dışında nasıl varabiliriz. Kendi gücümüze güvenme temelinde devrimci halkayla kuşanıp, revizyonist üretici güçler teorisinden nasıl kopabiliriz? Parti de yanıbaşımızdaki yanlış çizgiyi, sosyalizm de, parti ve devlet iktidarı içinde ta beyinde yozlaşıp, yeni burjuvalar haline gelen sözde komünistleri nasıl izah edebiliriz? Daha doğrusu devrimi sonuna kadar ve proletarya diktatörlüğü altında da tekrar tekrar sürekli nasıl sürdürebiliriz? Maoizm dışında sürdüremeyiz. Çünkü, tarihimizde çokca ifade edilen ve kopulduğu söylendiği olumlu adımların atıldığı dönemlerde de köklü kopulamayan zayıflıklar vardır. Sosyalizm sorunun ele alınışında benimsenen kimi Hoca'cı anlayışlara işaret ettik. Bu sorunlar, enternasyonal komünist hareketle ilişkilerde ilerlemeyi engelleyici faktörler olarak sürekli rol oynaya gelmiştir. Maoizm'i savunmama, inatçı, ısrar ve pratiğinin de nedeni olmuştur. Saflarımızda bugün devrimci iyimserliği tahrip etmede (dün gibi) bu felsefi

sapma önemli bir meseledir. Her yerde, her zaman çelişki var, bu evrensel bir yasadır. Ama her bir belli çelişme, bazı tarihsel koşullarla ilişkili "şartlı canlı ve hareket halinde"dir. Bu, belli koşullara bağlı "birlik ve özdeşlik" anlaşılmalıdır, kaçınılmaz mücadele ve dönüşüm dinamiği görülmelidir. Gericiliğin taktik güç üstünlüğünü görüp, ezilenlerin stratejik üstünlüğünü göremeyen, görünüre takılan statik yaklaşımlar, toplumun tarihsel gelişiminin çelişki üzerinde yükselen kaçınılmaz mücadele ve değişikliğine rağmen, burjuva idealizme savruldular. Konjöktürel koşulların geçilen somut durumla ilgili (Geçici sebeplerle değil) göreceli sonuçlarını mutlaklaştırıp, özü-özdeki hareketin dinamizmini reddettiler. Bilinçli müdahalenin rolünü yadsıdılar. Bilincin, bilinçli mücadelenin, maddenin kanunlarına uygun olarak öncü rolünü göremediler, kaba evrimciliğe savrulup, sağ çizgileri savundular. Aynı hata bazen de sola savurdu. Bu git gellere götüren, kaba materyalist, pozitivist-iradeciliği değil, Maoizm'i savunma ve uygulamaya mecburuz.

Maoistler, diyalektik materyalisttirler. Tarihi koşulların herbiri gelişme aşamasının koşullarını yok farzetmezler. Keyfi davranamazlar. Bilirlerki sınıf mücadelesinin kanunları objektiftir. Bunu, kabul eder, anlar, değiştirmek için öncü rolün bilincinde yürürler. Koşullara bağlı olarak, düz bir seyir izlemesi mümkün olmayan sınıf mücadelesinin, her bir koşuldaki özgül gerçeğini tahlil edip anlamak, senteze ulaşmak yerine, Lin Biao, Wang Ming gibi, düz bir yolmuş gibi zannetmek, çelişkinin evrenselliği yasasının her bir somutta aldığı özgül biçimi anlamamaktır. Tarihin muhasebesin de görüleceği gibi, partimiz de izlenen çeşitli çizgiler, bu duruma fazlasıyla sahipti. Somut irdelenip, gerçekler bilimsel analizle ortaya konulup senteze ulaşılmadan herhangi bir durum doğru tanımlanamaz. Tek başına objektif koşulların doğru tahlili de yetmez. Objektif koşullarla subjektif faktörün ilişkisi de diyalektik bir çelişkidir. Subjektif öge atıl, seyirci olarak değerlendirilemez. Objektif koşulların, şöyle veya böyle meyletmesinde, dinamik bir rolü vardır. Anlamak, madde-bilinç diyalektik ilişkisini kavrama ve uygulamayı gerektirir.

UKH'nin Önemli Tarihsel Sorunlarından Biri Olarak, Avrupa-Merkezcilik!

Avrupa merkezci görüş açısı, başından beri dünya komünist hareketinin önemli bir problemiydi. Komünist hareketin tarihinde bu problem ciddi tartışmalarada vesile olmuştur. Marks-Engels'in teorisi bilimseldi. Dayandıkları kaynaklar, doğduğu yer ile de ilişkiliydi. Batıda sanayii devrimleri güçlü bir işçi sınıfı

yaratmıştı. Çoşkun bir devrimci dalga Avrupanın gerçeğiydi. Marks-Engels strateji ve taktiklerini, öngörülerini bu objektif durum zemininde ifade etmişlerdi. Kapitalizmin emperyalizm aşamasında, başka gerçekler ortaya çıkmıştı. Mesela, Avrupa önceki gibi hiçte devrimin odağı değildi. Devrim hiç de öngörüldgü gibi, Avrupada gerçekleşmemişti.

Yoldaş Mao'nun, Sovyet ders kitabı, siyasal iktisat üzerine notlarında söylediği gibi, ***"Devrim kapitalist üretkenlik düzeylerine yüksek ve proletaryanın çok olduğu batı ülkelerinde değilde, kapitalist üretkenlik düzeyinin görece düşük ve poletaryanın görece küçük olduğu doğu ülkelerinde (örneğin Rusya ve Çin'de) başarıldı." (Se. & Sf. 151)***

Koşullarla birlikte gündeme gelen değişikliklerle ilgiliydi bu... 18-19. yüzyılda devrimin odak noktası gerçekten de Avrupa idi. Emperyalizm aşamasında odak değişti. Artık odak doğu idi. Revizyonizm Marksizm'i sözde savunma adına bu gerçeğe meydan okudu. Ezilen ülkelerde proletarya ve halkların mücadelesine saldırdı. Lenin bu saldırıyı püskürtüp, menşevizmi deşifre etmeseydi, Ekim devrimine çıkamazdı. 2. Enternasyonalin revizyonist üretici güçler teorisi aşılmasaydı devrime cüret bile edilemezdi. Proleter devrimine cüret etme ve zaferini, yüksek kapitalist gelişme seviyesine kilitleyen revizyonizmi, Lenin emperyalizm gerçeğini tahlil ederek mahkum etti. Devrimin emperyalizmin zayıf halkalarında patlayacağına işaret etti. Ekim ve Çin devrimleri bu gerçeği ispatladı. Ve yine ispatlanmıştı ki; sadece objektif koşulların elverişliliği yetmez, hayata bilinçli müdahale silahı komünist partisi gibi subjektif faktörde önemli bir hususdu. Mao'nun dediği gibi Hindistan da zayıf bir halkaydı. Ancak, Çin gibi birçok emperyalistin değil, İngilizlerin sömürgesiydi. Bu farklılığın yanısıra, Hindistan'da proletarya, partisi halk kitlelerine önderlikte insiyatifi ele geçirememişti. Proletarya devrimi bu durumdan ötürü gerçekleştirilememişti. Mao'nun da vurguladığı gibi, yüzlerce yıllık tarihi ve birikimiyle, gaspçılığının bazı küçük kırıntılarını işçileri aldatmak için sunabilme avantajıyla, batı burjuvazisi işçi sınıfını zehirleyebiliyor, küçük bir ayrıcalıklı tabaka yaratabiliyordu. Lenin yoldaşta dahil komünist harekete, "bir ülke ne kadar geri olursa, kapitalizmden sosyalizme geçiş o kadar güç olur" anlayışı yaygındı.

Başkan Mao şöyle diyordu:***"Bugün bu iddia doğru görünmemektedir. Aslında, ekonomi ne kadar geri olursa geçiş o kadar daha az zordur, çünkü halk ne kadar yoksul olursa, devrimi o kadar çok ister. Batının kapitalist ülkelerinde istihdam ve ücret düzeyi görece daha yüksektir. Bu ülkelerdeki işçiler burjuvaziden derin bir şekilde etkilendiklerinden, sosyalist dönüşümü tamamlamak o kadar kolay olmasa gerekir. Ayrıca, makineleşme derecesi yüksek olduğundan başarılı bir devrimden sonra başlıca sorun makineleşmek değil, halkı dönüştürmek olacaktı." (SE . 6. Sf: 167)***

Skolastik-akademik tartışmalara rağmen pratik gerçekler Mao'yu ispatladı. Emperyalist sözcüler, işçi hareketinin nasıl saptırılabileceğini, pragmatist felsefeleriyle 1890'lı yıllarda seslendirmişlerdi. Cecil Rhodes (İngiliz emperyalizmi sözcülerinden) 1895'te diyordu ki; *„Birleşik krallığı (...) kanlı bir iç savaştan kurtarmak için (...) yeni topraklar fethetmek zorundayız. (...) imparatorluk bir ekmek ve yağ sorunudur. İç savaşı bertaraf etmek istiyorsanız, emperyalist olmanız gerekir." (Alıntıyı yapan lenin, Emperyalizm Sf. 102)*

Rhodes, "ekmek" diye haykıran öfkeli işçilerin hiddetinden emperyalizmden kurtulunabileceği düşüncesindedir. Yeni pazarlar edinme ile sağlanacak gasptan verilecek küçük bir rüşvetle, işçi hareketinin yatıştırılabileceğini bunun için "emperyalizmin önemine eskisinden daha çok inandığını" söylemektedir. Emperyalizmin, batı işçi hareketi üzerindeki tahribatıyla Engels ilgilendi. Engels'in Marks'a mektubundan, emperyalizm adlı eserinde Lenin'de bahsetmektedir. Engels özetle diyorduki; İngiliz proletaryası gitgide burjuvalaşıyor. İngiliz burjuvazisi "burjuva aristokrasi", "burjuva proletarya'ya sahip olmayı amaçlamaktadır. Elbette, bütün dünyayı sömürmekte olan bir ulus açısından, bu, bir dereceye kadar mantıkidir." Kısacası, Rhodes'der boş konuşmuyordu. Emperyalistler, işçi sınıfı içinde bazılarını satın alıyor, ayrıcalıklı ve yönetilmeye razı bir tabaka yaratıyor. Engeles'in deyimiyle, "berbat İngiliz sendikaları" bunu ifade ediyorlardı. Engels, 1882 yılında Kautsky'e mektubunda diyorduki; "işçilere gelince, onlarla birlikte İngiltere'nin sömürgeler ve dünya pazarı üzerindeki tehditinden gönül rahatlığı içinde yararlanmaktadır." İlk emperyalist devlet olma avantajıyla, İngiltere işçi hareketinin nasıl yozlaştırılabileceğinin örneği oldu. Devrimci-diri işçi hareketi saptırıldı. Komünist devrimci dalga dibe vurdu. Amerika örneği de aynıydı. Diğer emperyalist ülkelerde de aynı gerçek yaşandı. Sözde işçi partileri, emperyalizmin aleti haline geldiler. Bu gerçekleri izah ederken yoldaş Lenin Ekim devriminden sonra bile, Avrupa proletaryasına ve oradan gelecek devrime inanmaya devam ediyordu. Sosyalizm ve savaş eserinde "onlar mutlaka yardımımıza gelecekler" diyordu. 3. Enternasyonal bu dönemler oluşmuştu.

Beklenen olmadı. Bu konularda, 3. Enternasyonal içinde ciddi tartışmalar vardı. Avrupa merkezliğine karşı oryantalizm, ulusal solculuk gibi hatalara sahip önemli itirazlar mevcuttu.

1922 tarihli komünist Enternasyonal 4. Kongresi tartışmalarında bu itirazlar seslendiriliyordu. Enternasyonalin doğu meselesi üzerine tartışmaya ayırdığı "kısıtlı zamana" tepki gösteren Hindistan delegesi Roy özetle diyorduki; Enternasyonal, sömürge, yarı-sömürgelerdeki hareketleri geliştirme, "yakın bağlar kurmayı ihmal etmiştir" Komünist Enternasyonal 2. Kongresi, ezilen ülkelerdeki milli hareketi nesnel olarak devrimci bir savaş olarak görmüştü.

Oysa doğu çok karmaşıktır. "Toplumsal gelişme düzeyleri çok çeşitli, siyasi-sanayi durumları (...) farklıydı (...) Bu meseleyi genel bir mesele olarak çözebileceğimizi sanıyorduk. Bu, yanlış bir görüştü. (...) Bugün artık doğu ülkelerinin (...) bağdaşık bir birimmiş gibi ele alınamayacağını hepimiz biliyoruz. (...) Batı ülkelerindeki hareketin toplumsal niteliği, mücadele açısından aynıdır. Oysa doğuda durum farklıdır. "

Bu ayrımları kendince analiz eden Roy, Türkiye için şu sonuca varıyordu: Ekonomi, feodal ataerkil sisteme bağlıdır. Milli mücadele orada "siyasi anlamda millet olma duygusunu geliştirmeye yetmez. Önderliği üstlenecek bir burjuvazi yok. Bu açıdan bir milli mücadele oluşamaz. Miyadını doldurmuş geri toplum biçimlerine karşı ayaklanıyorsa burjuvazi devrimci bir etken olabilir. Durum böyle değildir. Mücadeleye önderlik eden buurjuvazi feodalizme karşı değildir. Zayıf burjuvazinin kendisini ezen burjuvaziyle bir rekabetidir söz konusu olan. Ve olanda feodal-askeri zümrenin emperyalist kapitalizmle uzlaşma yönelimidir. Bu zümre, bir emperyalist gruba karşı öteki ile birleşmeyi çıkarlarına uygun görmektedir. Mustafa kemal esas olarak İngiliz emperyalizminin aletidir. Kemal, işçilerle köylülügün iyiliği için çalışan herkesi zalimce kovuşturuyor. Bu olgu, milliyetçi mücadelenin önderliğini üstlenen bu kesimlerin "harekete mutlaka ihanet ederek, karşı-devrimci bir güce dönüşeceklerini kanıtlıyor."

Vardığı sonuç şuydu: Proletarya partileri, hem zayıflıklarına rağmen önderliği üstlenmelidir. Burjuvazi ezilen ülkelerde mücadele sahnesine 150 yıl kadar sonra geç çıkma durumu içinde olmuştur. Kurtarıcı rol oynayamaz, ülkeyi emperyalizmden kurtaramaz, kurtarmakta istemez.

Roy, Lenin'e itiraz ediyor, Kemalist ve benzeri hareketlerin desteklenmesine 4. Kongrede karşı çıkıyordu. Lenin, Roy'un tezlerini önemsedi. Sonuçta yeniden kendisi kaleme almış olsa da, sentezde birlik temelinde ifade etti. 4. Kongre de Karl Radek, Roy'u enternasyonalin Hindistan'da bir düşünce merkezi, Hindistan sorunlarını Marksist açıdan inceleyen bir otorite olarak görmüştü. Enternasyonalin 6. Kongresi, sömürge, yarı-sömürge ülkeler üzerinde tartışmaya devam etti.

Emperyalizm sömürgeleri, sanayileştirebilir, kapitalizmi geliştirebilir, bağımsızlık getirebilir mi? Konuları tartışılmaktaydı. 1928 6. Kongre öncesi, 1927'de Roy, Hindistan da sömürgeden, yarı-sömürgeliğe geçiş üzerinde durmuştu. "Dekolonizasyon" süreci tartışmasını yürütmüştü.

1926'de Roy, komüntern temsilcisi olarak Çin'e gitti. Borodin, Roy'un eski arkadaşıydı. Marksizm'le Borodin sayesinde tanışmıştı. Çin'de Borodin'le görüş ayrılıklarına düştü. Borodin Çin'de, şehirlerde ayaklanma çizgisini ve sağ Komüntang'la ittifakı savunuyordu. Roy proletaryanın yoksul köylülere

dayanması gerektiğine işaret ediyor, Borodin'le ayrışıyordu. Nitekim 1928 6. Kongresinde, Komüntern tarafından örgütten atıldı. Sonraları, Marksizm'den uzaklaştı. Hümanist çizgiye savruldu. Siyasi intiharın simgesi oldu. Gelişme tesadüf değildi. Çizgisindeki zayıflıkların geldiği sonuçtu. Ancak eleştirilerinin de önemi açıktır. Milliyetçi hatalar eleştirilmelidir, eleştirilecektir. Bu hatalarda, 2. enternasyonal sosyal şovenizmine tepkide göz ardı edilemez. 2. Enter-nasyonalin 40. yılı dolayısıyla, komüntern organında Boris Berneistein bir yazısında şöyle diyordu:

"Doğu halkları ile sömürge, yarı-sömürge halkları 2. Enternasyonalde sadece örgütsel sebepler değil, ilkesel sebepler yüzünden de temsil edilemiyorlardı. 2. Enternasyonal önderlerinin çoğunluğuna göre bu halklar önce modern kapitalist ekonomiye geçmeliler ve "medeni" batı devletlerine dahil olmalıydılar."

Boyunduruğa isyan değil, entegrasyon çağrısıdır bu. Milliyetçi hatalardan muzdarip olsa da isyanın anlaşılmayacak bir yanı yoktur. Prensip olarak müsait olmadıkları (!) için "geri-cahil" ezilen ülke devrimci hareketlerini ellerinin tersiyle iten bu "modern" emperyalizm şövenistlerini görmeyecek miyiz? Ulusal solcu hataları gerekçe yapıp, sosyal şovenizmi, aklayamayız. Üretici güçlerin ileri gelişme seviyesini makineleşmeyi, barbarlıklarını örterek bir modernlik kriteri haline getirmek için çok aldatıldık. Bu, "uygarlık" temsilcilerinin hegemonyalarını sürdürebilmeleri için geri-ölü-ortaçağa özgü eskiyi nasıl desteklediklerini de bilinme durumundadır. Revizyonizmin "ileri" dedikleri Avrupa'da emperyalist siyasetle ilerici denilebilecek hiçbir şey yok. Orada da ileriyi temsil etmiş olan, ezilenlerin-emekçilerin mücadelesidir. Egemenler sadece barbarlık ve vahşet temsilcisidirler. Uşakları aracılığıyla hegemonyalarını sürdürdükleri ezilen ülkelerde en çirkef gericiliği ayakta tutma kaleleşir. Bu, "ileri" denilen çağdışı talancılar değillerse, kimlerdir?

Emperyalist soyguna isyan, uyanış, gerçek aydınlıktır. İleriliktir. 2. Enternasyonal şovenizmine, 3. enternasyonal kuruluşu güçlü bir meydan okuyuştu. Yine de bazı hatalar tali de olsa varlığını sürdürdü. Sosyalizmi, ileri kapitalist ülkelerin işi telakki eden zayıflıklar devam etti. Buna tepki olarak, Sultan Galiyev'ci –Malakacı yanlış çizgileri eleştiriyoruz. Bu eleştiri, üretici güçler teorisinin eleştirisiyle, Komüntern'in zayıflıklarının eleştirisiyle birleştirildiğinde anlamlıdır. Tek yanlılığa düşülmemelidir. Komünter'ne tepki, sadece Sultan Galiyev'lerle sınırlı değildir.

Latin Amerika'da (Peru'da) PKP'nin kurucu önderi Mariategui gibiler Marksist'tiler. Evrensel öğretiyi somut koşullarla birleştirme çabası içerisindeydiler. Proletaryanın ortak evrensel ideolojisini, her somuta yaratıcı olarak uygulamak, devrimin önder çizgisini ortaya koymak taktir edilmelidir. Mao,

evrenseli somutla birleştirdi. Körü-körüne takip etmedi. Mariategui'nin çabası da bu yönlüydü. Reddedilen evrensel ideoloji değil, mekanizimdi. "Turan komünizmi", "Dar İslamist" gibi tabiiki reddedililerekte dayatılan mekanizmi de reddetmek gerekliydi. Alternatif Galiyev-Lin Biao'lar değil, Mao'dur. Ne Zinovyev-Radek, nede Oryantal çıkışlı Galiyev ve nede merkezci Ho Şi Minhi'ler değil, yolu Mao aydınlatıyordu.

Roy'lu değildik, ulusalcı hatalarını da, haklı tepkilerini de bilme durumundayız. Şunu da bilme durumundayız ki, komüntern de Lenin, Roy'un tartışmalarını önemsedi. Komisyonda değişikliklerle düzeltip ifade etti. 26 Temmuz 1920'de Komüntern'de, milletler ve sömürgeler sorunu üzerine adlı yazısında şunları söylüyordu:

"Şimdi kuruluşlarına doğru yol almakta olan, savaştan beri de ilerleme yönünde belli bazı adımlar attıkları görülen geri kalmış ülkeler için kapitalist ekonomik gelişme aşamasının kaçınılmaz olduğu iddiasını doğru buluyor muyuz? Buna olumsuz cevap verdik. (...) Enternasyonal geri kalmış ülkelerin (...) şura sistemine geçebilecekleri ve belli aşamalardan sonra kapitalist aşamadan geçmek zorunda kalmadan, komünizme varabilecekleri tezini de teorik gerekçesini göstererek savunmalıdır.

(...) Komisyonumuzda İngiliz sosyalist partisinden yoldaş Quelch bu konuya değindi. Sıradan İngiliz işçisinin esir milletlerin İngiliz hakimiyetine başkaldırmalarına yardım etmeyi vatana ihanet sayacağını söyledi. İngiltere ve Amerikanın gözü dönmüş, şoven kafalı işçi aristokratlarının sosyalizm için büyük bir tehlike teşkil ettikleri ve 2. Enternasyonalin baş desteği oldukları doğrudur." (Toplu Eserler. C. 31. Sf. 340-45)

Sıradan İngiliz işçisinin şoven vatanseverliği, sömürgelerdeki ezilenlerin başkaldırısına önyargı ve güvensizliğinden, aristokrasiye seslenen yanlış çizgisinden 2. Enternasyonalle öğretici muhteşem kavgasına rağmen ondan çok talide olsa kopmayan hatalarıyla, 3. enternasyonalin de sorumluluğu vardır.

Sovyet-Sosyalist cumhuriyetler birliği örgütlenmesiyle 1922'de Sovyetler'de "milliyetler sorunu ya da özerkleştirme" planı gündemleşmişti. Yoldaş Lenin rahatsızlığı dolayısıyla bu tartışmaya yeterince zaman ayıramamıştı. O dönem, Kafkasya'dan görevli olarak dönen Derzenski ile görüşme imkanı bulmuştu. Derzenski, Gürcistan olaylarını incelemek üzere gitmişti. Olayların yatıştırılmasının maddi zoru dahi gündeme getirdiğini yoldaş Lenin'e açıklamıştı. Lenin bu planın hem temel hem de zaman olarak yanlış olduğunu söyledi. "Şura yağıyla kutsanan" Çarlık geleneğinin devam ettirildiğini eleştirdi. Birlikten ayrılma özgürlüğünün kağıt üzerinde kaldığını söyledi. Yoldaş Stalin'i acelecilik ve kendini salt yönetime kaptırma, garaz konularında sert şekilde eleştirdi. "Enternasyonalcilikten ne anlıyoruz" diye ilke meselesinde

hatalarla arasına kalın ayrım çizgisi çekti. Ezen-ezilen ulus milliyetçiliğinde "mutlak ayrımı" vurguladı. Eşitliğin biçimsel değil pratikte gösterilmesini istedi. Rus olmayan milletlerin her sözünü öfkeyle karşılayanlara şunları dedi:

"Proleter bir tutum büyük bir ihtiyatı, saygıyı ve uzlaşmaya yatkınlığı bizim için zorunlu kılmaktadır. Sorunun bu veçhesini gözden ırak tutan ya da (kendisi gerçek ve su katılmadık bir milliyetçi sosyalist hatta adi bir Rus külhanbeyi olduğu halde) her önüne gelene milliyetçi sosyalizm suçlamaları yönelten Gürcü, aslında proleter sınıf dayanışmasının çıkarlarına aykırı hareket etmektedir. (...) milli azınlıklara taviz verme ve hoşgörüyle davranma hususunda yetersiz kalmaktansa aşırı gitmek daha iyidir."

Enternasyonalizm, sosyalizm adına Lenin'in eleştirdiği hatalar, Komüntern-Stalin'de mevcuttu. Galiyev'lerin yanlış çizgisi gerekçesiyle, Stalin yoldaşın her yaptığının da doğru olmadığını anlamak hiçte zor değildir. Temizlik ve tasfiye kampanyaları tümden ve gözü kapalı onaylanamaz. Lenin onaylamıyordu. Stalin-Buharin-Kamenev-Molotov-Rukav-Troçki ve diğer merkez komite üyelerinin, bölgelere gönderdiği "gizli" damgalı sürkülerde, Lenin'in onaylamama çizgisi, hastalığına-toplantılara katılamamasına bağlanıyordu.

Lenin'in Kongreye mektubunu böyle gerekçelerle önemsizleştirenlere günümüzde de tanık olmaktayız. Görüşümüzce doğru olan Lenin'di. Evet, proletaryanın çoğunluk ve zayıflılığı, kapitalist gelişme seviyesi ile alakalıdır. Emperyalist-kapitalist ülkelerde işçi sınıfı sayıca görece daha yüksektir. Emperyalizm aşamasında, bu çoğunluğa rağmen devrim batı da gerçekleşmedi.

Rusya, Çin gibi nispeten geri ülkelerde söz konusu oldu. Niçin? En önemli sebeplerden birisi, sömürge ülkelerin talanından edinilen karların sayesinde yaratılan işçi aristokrarasine verilen ödünlerdir. İşçi sınıfı bölündü. Aynı olguyu Lenin'de izah etti. Özetle, Avrupa proletaryasının kısmen köleleştirilmiş yerli halkın emeğiyle beslendiği, bunun şovenizmle zehirlenmesi maddi ve iktisadi temelini oluşturduğunu sömürgelerdeki vurgunlar sayesinde verilen kırıntılarla işçi aristokrasisi oluştuğunu ve bunların da kendi burjuvazilerine yedeklendiklerini, ezilen ulusların işçileriyle kıyasla bunların ayrıcalıklı olduklarını, bunun, buralarda devrimci hareketlerin yükselmesini belli ölçüde engellediğini söyledi.

Sömürge, yarı-sömürgelerde ise durum tersiydi. Emperyalizmin boyunduruğundaki bu yerlerde, objektif durum devrimci hareketin yükselmesine yol açmaktadır. Emperyalist ülkelerde nüfusun önemli bölümünü yağmaya ortak etmeleri yüzünden, devrimci yükseliş geriletile bilinmektedir. Bernştein'in iktisadi sınıfsal sosyal temeli bu işçi aristokrasisiydi. Sınıf karakterleri gereği onların özlemlerini teorileştirdiler. Komünistler revizyonizme meydan okurlarken, işçi sınıfındaki bu yozlaşmanın konjoktürel olduğu, bölünmeye şifa bulunacağı anlayışından da köklü kopamadılar. Gerçekler ise hükmünü

okuyor ve inatçıydılar. Sosyalizme götürecek temeli batı uygarlığıyla eşitleyen geleneksel duruşu gerçekler reddediyordu. Durumu gören Lenin, Batı proletaryasının geriye düştüğünü doğunun öne çıktığını vurguluyordu. Rusya'da işçi sınıfı önderliğinde köylülere dayanarak devrimin zafere götürülebileceği, bu yolla sosyalizme gidilebileceği, emperyalistler arası çelişkilerden yararlanılarak zaman kazanılıp, ezilen ülkeler proletaryası ve halklarının mücadelesinin geliştirilebileceğini ortaya koydu. Mao, daha ileri nitel bir seviyeye çıkmıştı. Komüntern'de eski geleneksel anlayışlardan önemli kopuşlara rağmen, mesele köklü çözüme kavuşturulmuş değildi. Kapitalizmin çürümesinin götüreceği çöküşe, hiçbir şekilde çare bulunamayacağı düşünülüyor, stratejitaktikler bu yönelime göre şekilleniyordu. Genel kriz teorisinin dayandığı temel buydu. Oysa durumun mutlak olarak böyle ele alınamayacağını, I. Ve 2. Dünya savaşlarını takip eden süreç göstermiştir. İleri kapitalist ülkelerde devrimin pratik bir alternatif haline gelmediği de görülmüştü.

Emperyalizmin can çekişen kapitalizm, çöküş ve yıkılışının gerçek olduğu doğruydu. Yine de meseleyi bu genel çerçeveye rağmen kapitalizm açısından mutlak umutsuz göstermek hiçte tartışılmaz bir durum değildi.

Batı da görece geri durumu, Maoist komünistler baştan itibaren söylediler. Geleneksel görüş çerçevesine kendilerini hapsetmediler. Marks, Engels, görece refahın İngiliz işçi hareketindeki etkisini, "proletaryayı satın almak" sözleriyle tahlil etmişlerdi. Lenin bu fikri derinleştirdi. Mao nitel olarak daha da ileriye gitti. Toplumsal gerçekliğin ispatladığı Maoist çizgidir. Troçkizmin çıkmazı ortadadır. Alman devriminin yenilgisi Troçkist ekonomizmin savlarını paçavraya dönüştürmeye yeter. Troçkizmle kavgada haklı olan Komüntern'de, yine de, Troçkizm'in işine gelen ekonomist yorumlar vardı. Çin devrimi, "marksizme dönüş" vitrinli ekonomist yaklaşımları yerle bir etti. Emperyalizmde, emperyalist merkezlerin işçi sınıfı sosyal demokrat denilen emperyalist burjuva kliğin ideolojik hegemonyası altındaydı. Bu hegemonya, işçi sınıfı içindeki bu bölünmeye rağmen, dikkatlerini bu merkezlerde yoğunlaştıran ekonomistlere rağmen, sömürge, yarı-sömürgeler devrimin fırtına merkezleriydiler. Dünya devriminin ilerletilmesinde tayin edici rol oynadılar. Dünyanın bu bölümünü görmezden gelenler, emperyalist merkezlerin sükunetine adapte revizyonist teorileri bayraklaştırdılar.

"Vulger Marksizm", Marksizm'in kabaca ekonomizme indirgenmesiydi. Devrim onlara göre, üretici güçlerin yüksek gelişme seviyesinin doğrudan bir sonucuydu. Öyle ise bunun toprağı ancak ileri kapitalist Avrupa olabilirdi. Diyalektiği katleden bu ekonomist maddecilik, üretim ilişkilerindeki değişikliği üretici güçlerin gelişiminin kendi başına belirleyeceği düşüncesindeydi. Sınıf mücadelesini yadsıyan bu revizyonizm, kaba bir pozitivizmdi. Leninist emper-

yalizm tahlillerini anlamayı sınıf karakterleri engelliyordu. İşçi aristokrasisi ve etkisine dayanan bir teori yapılıyordu. Emperyalizmle derinleşen eşitsiz gelişme ve somutta eskiye nazaran değişen devrimin fırtına merkezleri ekonomist yorumlarla reddediliyordu. Saçmalığın temel kaynağıydı Avrupa merkezcilik. Sosyalizm, yüksek üretici güçlerin dolayısıyla ancak batının mümkün kılabileceği (!!) bir şey olabilirdi. Sosyalizm için bu saçmalığa göre başta gelen ilke üretici güçlerin gelişim seviyesidir. Tekniktir, makinadır. Maoizm doğmayı parçaladı.

Komüntern'in ilk kuruluş yıllarına kadar, Avrupa merkezli devrim beklentisi devam etmişti. Sömürge, yarı-sömürgelerin dünya devrimi için stratejik önemi yeterince görülememişti. Beklenen devrim gelmeyince önemsenmişti. Fakat bu, Mao gibi bilinçli bir önemseme, nitel bir ilerleme değildi.

Komüntern kongrelerinde gelişmeler söz konusu hataları anlayabilmemiz için yeterlidir. I. Kongresine bakalım. Sömürgelerin kurtuluşu, metropollerdeki sosyalist devrime bağlanıyordu. Doğu devrimci dalgayla, dünyaya ben de varım deyince keşfedildi. Yine de, Mao gibi sağlam bir çizgiyi ifade etmekten bazı yönleriyle uzaktılar. Batıda devrimin gerilemesi, doğudaki yükseliş her ne kadar doğuya ilgiyi artırmışsa da bunda prağmatik yaklaşımlar da vardı. 2. Kongrede Roy ve Lenin çatışıyorlardı. Roy batıda devrimin ancak doğunun zaferiyle "mümkün olabileceğini" savunuyordu. Lenin itiraz etti. Sonunda bir birlik zemini şu sözlerle formüle edildi.

"Modern kapitalizmin ayakta kalmasının nedeni sömürgelerden elde edilen aşırı karlardır. Batı bu aşırı karlarda yoksun kalmadıkça, Avrupa işçi sınıfının kapitalist düzeni yıkması mümkün olmayacaktır."

Bu sözlere rağmen komüntern'in sonraki kongrelerinde, üretici güçler teorisi biçimli hatalar talide olsa süregitti. Evet, Sovyetler, devrimin ana üssüydü. Fakat bu ana üsle diğer devrimler arasındaki ilişkiyi tek yanlı Sovyetlerin korunması eksenine bağlamayı gerektirmezdi. Oysa bu tür hatalardan kaçınılması Sovyetlerin, Türkiye ve İran'la anlaşmalarının bir yönü de, Sovyetlerin korunması kaygısıydı. Antlaşmalar bu ülkelerdeki devrimci-komünist hareketlerin gelişmesini objektif olarak zorlaştırıyordu. Devletlerarası antlaşmaların komünist hareketin omuzlarında bir yüktü. Örneğin 1922'de Sovyetler-İran arasında bir antlaşma yapılmıştı. Önceleri de Sovyet-İngiltere ticaret antlaşması imzalanmıştı. İngiltere, Sovyet'lerin İran'ın iç işlerine bulaşmamasını istiyordu. Antlaşma gereği olarak Sovyetler, Gilan'daki komünist harekete askeri vb. yardımını durdurdu. İran'la da anlaştı. İran bu durumdan yararlanarak komünist ayaklanmayı bastırdı. Simko İsmail gibi Kürt isyanlarının bastırılmasında da aynı antlaşmaların rolü görülmelidir.

Sovyetlerin zorlukları gerçekti. Durumun yarattığı zorunlu politikaların teorileştirilmesi gerekmez. İngiliz Sovyet antlaşması iki devletin toprak alanlarında, biri birlerine karşı propagandayı dahi yasaklıyordu. Tabiiki koşulları hesaplanmayan düz-dar bir yaklaşım içinde değiliz. Bu politikaya götüren nedenleri anlama durumundayız.

Ancak yine de, bu, zorunlu da olsa politikaların yol açtığı olumsuzlukları atlama anlamına gelmeyeceğini de belirtmek isteriz.

Bolşevikler, kışlık sarayın ele geçirilmesinden sonra "Halk Komiserleri Konseyi" imzasıyla yayımladıkları bildirgede, halkların eşitliği ve egemenliğini, ayrılma ve devlet kurma hakkını da içeren, ulusların kendi kaderlerini tayin halklarını, tüm ulusal, dinsel ayrıcalıkların kaldırılmasını vb. vurguluyorlardı. 24 kasım 1917 tarihinde Lenin-Stalin imzasıyla "doğunun tüm Müslüman emekçilerine" başlıklı çağrı yayımlanıyor. Aynı haklar vurgulanarak, devrime destek talep ediliyordu. M. Suphi bu desteğin bayraklarından biriydi.

Enternasyonalin 1919 kuruluş kongresine katıldı. "Doğudaki devrim sadece doğuya Avrupa emperyalizminden kurtarmak için değil, aynı zamanda Rus devrimine destek olmak içinde zorunludur" diyerek enternasyonali selamladı. Enternasyonalin 2. Kongresine de katılmıştı. Şark proletaryası ve mazlumlarının devrim mücadelesinin önemi üzerinde duran bir konuşma yapmıştı. Demişti ki; "3. enternasyonalin şark için faaliyet ve müzaheretini inkişaf ettirmesi beynelmilel içtimai inkılap namına mukaddes bir vazifedir. Cihanşümul inkılap hareketinde garp proletaryasından müstakil olarak şarkta iştigal etmek nasıl bir vehime ise, şarkı garptan ayırmak ve birini diğeri namına feda etmekte büyük ve tarihi bir hata olur." Şoven, milliyetçi yaklaşımlara karşı, enternasyonalist bir yaklaşımdı bu.

10 eylül 1920'de M. Suphi önderliğinde TKP kurulmuştu. Sömürge, yarısömürgelerde ulusal kurtuluş hareketleri yükseliyordu. Kafkasya'da "Türk-İslam dünyası birliği" motifleriyle batı emperyalizmine tutum alıp, milliyetçi çizgi Sovyetleri doğal olarak kaygılandırdı. Sovyetlerin devletlerarası antlaşmaları bu kaygılardan muaf değildi.

I. Dünya savaşından sonra Malta önemli bir momentti. Çarlık yıkılmış, Ekim devrimi de gerçekleşmişti. Yaşanan iç savaşla üretim çökmüş, Sovyetler emperyalist kuşatmaya alınmıştı. Nefes almak anlaşılabilir. NEP, (Yeni ekonomik politika) bu dönem devreye sokulmuştu ve gerekliydi de. Geri adım atma taktik bir politika olarak zorunluydu, doğruydu. Kemalist Hareketle İran'la "dostluk antlaşmaları" ağır. Kuşatma döneminin ürünüydü. Mustafa Suphi ve yoldaşları sonra Kemalistlerce katledilmişlerdi. Sovyetler bundan kısa bir dönem önce Kemal hükümetiyle dostluk antlaşması imzalamışlardı. Antlaşma, bu katliamı kınamanın engeli yapılamazdı. Ne yazık ki yapıldı ve kınanmadı.

Destek, para-silah yardımıyla cüretkarca devam ettirildi. Komünist partileri desteklemekten hiçte geri kalmayacak bir şekilde, Kemal-Çan Kay Şek örneklerinde olduğu gibi, ulusal hareketlerle birleşme siyaseti Komünternin belirgin bir çizgisiydi. Sorun, onların sınıf karakterlerine rağmen oynadıkları rollerle ilgili bir tahlilden ibaret değildi. Birleşme, destek güvenlik v.b. kaygılarla bir siyaset olmaktan ziyade teorileştirilmiştir. Sovyetlerin Kemal'e tutumları-hataları bu sorunları ele alma biçiminde hataların sonucuydu. Elbette bir dış politika olacak, olmalıdır. Başka devrimlerle bunun arasındaki ilişki doğru ele alınmalıydı. Kemalistleri kınamaya dahi götürmeyen, Sovyet dış politikasının çıkarlarıydı. Görüşümüzce, 2. Dünya savaşı sonrası Yalta konferansında da benzer hataları aşmak bir yana ilerletilerek devam ettirilmiştir. Düşmana açık vermeyelim, içte tartışalım adına kitleleri doğru çizgi ile silahlandırmamak, mirasımızın olumlu, olumsuz tecrübelerini kitlelere taşıyıp onları eğitmemek doğru değildir. Lenin diyordu;

"Hatalarımızı düşmandan gizlememeliyiz. Bundan korkan kimse devrimci değildir". Mao aynı anlayışla materyalistler korkusuz insanlardır diye haykırıyordu. Komüntern'in Çin ile ilgili hatalarda öğreticidir. Neydi, ne yapıyordu?

Komüntern Üzerine Kısa Bir Yaklaşım

Komüntern'in hatası sadece, dönemin uluslar arası ittifak siyasetinin stratejik bir eğilime dönüştürülmesinin sonucu değildi. Bir yanı, buydu. İdeolojik tali bir sapma da vardı. "Sosyalizmin tek ülkede kesin zafer kazanabileceği" gibi. Bu anlayış, diğer ülke devrimlerinin tek yanlı Sovyetlere tabii kılınmasının temel nedenlerinde önemli bir yer tutar. Lenin döneminde Komüntern 4. Kongresinde, Marksist tez özenle yeniden vurgulanmış ve denilmişti ki;

"Dördüncü dünya kongresi, bütün ülkelerin proletaryalarına, proletarya devriminin tek bir ülkede asla bütünüyle zafer kazanamayacağını, zaferin dünya devrimi olarak uluslar arası alanda kazanılması gerektiğini hatırlatır". Tabiiki yoldaş Stalin'in görüşü de böyleydi. O dönemler diyordu ki;

"Burjuvazinin devrilmesi için (...) tek bir ülkenin çabaları yeterlidir devrimimizin tarihi bunu gösterir. Sosyalizmin nihai zaferi için, sosyalist üretimin örgütlenmesi için tek bir ülkesi, özellikle Rusya gibi bir köylü ülkesinin çabaları yetersizdir. Bu nedenle çeşitli ileri ülkelerin proletaryalarının çabaları gereklidir." "İleri ülkeler" eksenli geleneksel yaklaşımın problem içerdiği açıktır. Bunu, diğer bölümlerde kısaca tartıştığımızdan yinelemeyeceğiz. Stalin, Troçki'yi haklı olarak eleştirdi. Tek ülkede sosyalizmin zaferinin mümkün olduğunu Sovyet pratiği de gösterdi. İspatlanmış bu gerçeği komüntern de tezlerine taşıdı. 1928 Komüntern 6. Kongresi bu anlayışı güçlü bir şekilde

onayladı. Sosyalizmi "ileri ülkeler", "gelişmiş üretici güçler"e has ele alan revizyonizme meydan okunması doğruydu, gerekliydi. Problem, dünya devriminde, Sovyetlerin mutlak "belirleyici" olduğuna kapıyı aralayan anlayışlardı. Zira sonraları artık sosyalizmin tek ülke de "kesin zaferi"nden de bahsediliyordu. Böyle olunca, diğer devrimlerin, Sovyetlere tek yanlı tabii kılınmasına götürecek teorik bir hata da söz konusu oluyordu. 6. Kongre'de yanlış olan, tek ülkede sosyalizm ve bunun dayandığı kapitalizmin eşitsiz iktisadi ve siyasi mutlak yasası olduğu ve bunun emperyalizm aşamasında daha da derinleştiği gerçekleri değildi. Ekim devrimi ile o dönemler, Sosyalizm ile emperyalizm arasındaki bir başlıca çelişmede o günün dünyasının gerçeğiydi. Komüntern'in buna dikkat çekmesi gerekliydi. Dünya devriminin ilerletilmesinde Sovyetlerin öncü rolü elbette vardı. Fakat söz konusu başlıca çelişme (sosyalizm-emperyalizm) somut duruma bakılmaksızın her bir durumda dünyanın baş çelişkisi ilan edilemez. Dünya devriminin ilerletilmesi mutlak şekilde bu çelişkiye bağlanamaz. 6. Kongre'de bunu mutlaklaştırma eğilimleri vardı. Komüntern 1928 6. Kongresi'nin bu mutlaklaştırma eğilimlerinin teorik temelini yoldaş Stalin 1927'lerde açıkça ifade ediyordu. Sovyet'lere, sosyalist inşaya sadece kayıtsız değil, objektif olarak düşman ve teslimiyetçi olan muhalefete karşı, sosyalizmin anayurdunu, dünya devriminde Sovyetlerin rolünü doğru olarak savunan Stalin yoldaşın ve Komüntern'in hatası şuydu: Dünya devriminin tek yanlı Sovyetlere tabi kılma!. Stalin yoldaş diyordu ki, kim Sovyetleri "koşulsuz" destekliyorsa, kim "kayıtlar koymadan" Sovyetleri koruyorsa, o "devrimci" ve "enternasyonalist"tir. SSCB'yi desteklemek, korumak elbette devrimci-enternasyonalist bir görevdir. Troçki'nin sözde "savunma teorisi" partiye ve Sovyetlere düşmanlıktı. Stalin bu düşmanlığı deşifre etti. Eylül 1928'de Komüntern 6. Kongresi bir program ilan etti. Esasta ML olan bu program, işaret ettiğimiz tali hataları da içeriyordu. Tarihsel zorunluluklarla da ilgili olarak, aşırı merkezileşme, tüm partiler için mutlak bir teori-program-taktik tesbit ediyordu. Tespitlerde, Sovyetler, mutlaklaştırılan eğilimler ekseninde, merkezdeydi. Dünya devriminin ilerletilmesi stratejisinde, diyalektik olarak, her zaman, mutlak şekilde, böyle olmayabileceği görüşüne yer yoktu. Tak tek partilerin, kendilerini Sovyetlere mutlak endekslemeleri hatası, bu gerçekten soyut açıklanamaz. Çin'de Cen Di-Su ya da Almanya, İspanya komünistleri hatalarda asıl sorumlu kendileri olsalar da, bu gerçek atlanarak değerlendirilemezler. Enternasyonalin İspanya'ya proleter enternasyonalist katkısı tartışılmazdır. Enternasyonal tugaylar somut örnektir. Her şey bu değil, yanlışlar da vardı. Sosyalizmin inşasına destek yüce bir görevdir. Bu yüce görev, dünya devrimi ile diyalektik bir ilişki içinde ele alınmalıydı.

Komüntern ve Stalin, dünya devrimine, sarsılmaz bir sadakatle bağlıydılar. Tüm azimleriyle, buna gerekli katkılarını sunarlarken, teorik ve siyasal hatalardan ötürü, olumsuz tali bir rol de oynadılar. Zorunlulukların dayattığı taktik siyasetler, teori olamaz. Siyasetin teori ve ideolojiyi yemesine asla izin verilemez. İdeoloji rehber, teori yol gösterendir. Ancak, yine tali de olsa, zorunluluklar siyasetinin, teori ve ideolojiyi darbelemesinde, Stalin ve Komüntern'in hatalarına dikkat çekmek durumundayız.

6. Kongre ve onu takip eden süreçte, sağ sapma bir tehditti. Buna işaret edildi. Buharin'e karşı önemli çizgi mücadelesi yürütüldü. Almanya ve Avrupa'da Sovyet Cumhuriyeti beklentisi güçlüydü. Alman Komünist Partisi (AKP) güçlü bir alternatifti. Sağcılığa karşı mücadele gerekliydi. Bunu yaparken, AKP, Almanya'da yükselen faşist tehlikeye gereken önemi verme durumu içinde olamadılar. Genel stratejiye bağlı, gerekli siyasetleri oluşturma ve taktikleri devreye sokmada başarılı bir rotaya giremediler. Komüntern 6. Kongrede diyordu ki; "Sosyal demokrasi baş düşmandır". Hitler iktidara geldiğinde dahi Troçki aynı şeyi vurguluyordu. Bu dönem emperyalist savaş tehlikesi ciddi olarak yükseliyordu. Almanya'da faşizm, tehlikenin önemli bir hamlesiydi. Ekonomiler askerileştiriliyor, Versay antlaşması yırtılmaya çalışılıyordu. 6. Kongre tehlikeye dikkat çekmişti. Buna karşı bir mücadele sorusunda ortaya konulanlar, değerlendirmeyi gerektiren hususlardır. Sorunu tümden Alman komünistlerinin üstüne yığma (KPD'nin) tutumu, yeterince doğru bir çözümleme ve ders çıkarma olamaz. 7. Kongre, KPD'nin hataları çerçevesinde, politik yönelimi "dar ve sekter" olarak nitelemiş, eleştirmişti. Hatalarda Komüntern'in rolü meselesi yoktu. Oysa Komüntern'e üye olabilme koşulları bakımında (21 koşul vardı) hiçbir partinin, Komüntern'e rağmen, ayrı bir siyaset izlemesi mümkün değildi, atılma gerekçesiydi. Buna rağmen, sorunu sadece KPD çerçevesi ile sınırlamak yanlıştır. Pratik bir olgu haline gelen emperyalist savaş tehlikesine, iktidara gelen faşizme rağmen, "sosyal demokrasinin baş düşman görülmesi" Weimar Cumhuriyeti'nin "baş hedef" olması, sadece bir KPD hatası değildi. 7. Kongrede, Dimitrov, meseleyi sadece KPD ekseninde ele alıyordu. Bu eleştiri temelinde, yeni bir siyaset ileri sürüyordu. Sosyal demokratlara ilişkin "sosyal faşist" değerlendirmeleri ve baş hedef gösterilmeleri, 6. Kongre'den bağımsız değildi. Bu siyaset, o dönem, stratejik bir eğilime dönüştürülmüştü.

7. Kongre, Halk Cephesi siyasetini ortaya koydu. Hatalar köklü aşılmadığı için, bu gerekçe taktik siyasetle, yine stratejik bir eğilime yöneldi. Sol hatalar, sağ olarak boy verdi. Zira bunlar, zaten birbirlerinin ikiz kardeşiydiler. Mesele bunlara yol açan temel hatayı aşmaktı. Yapılamayan da buydu. KPD'nin yenilgisinin, ciddi sorumlu bir duyarlılıkla yapılması, derslerinden öğrenilmesi

partimizin de bir parçası olduğu, UKH'nin önemli bir görevidir. Partimiz bu görevin üstesinden gelmeye, kapasitesi ölçüsünde gerekli katkıyı sunma azmindedir. Aynı sorumluluk, İspanya devriminin, değerlendirilmesi açısından da gösterilmelidir.

2. Dünya savaşı ve öncesinin I. Dünya savaşından özgün farklılıkları da vardı. Bunlar, elbette tahlil edilmeliydi, edildi. I. savaştan önce emperyalistler, dünya hegemonyası için emperyalist savaş hazırlığında "iki askeri emperyalist koalisyona bölünmüş"lerdi. O dönem bir sosyalist devlet yoktu. Sosyalizm emperyalizm çelişmesi yoktu. 2. Dünya savaşı öncesinden beri, bu çelişmeyle birlikte, emperyalizmin diğer başlıca çelişkileri, iç-içe geçerek düğümlenmekteydi. (Elbette aynı seviyede değildi. Her zaman baş çelişme vardır, tesbit edilmelidir)Faşizm, emperyalizmin bunalımının çıkmazının bir sonucuydu. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere, diğer yandan da rakip emperyalistlerle de çatışıyordu. Bu çatışma, tabiiki yekpare görülemez, niteliksel farklılıkları göz ardı edilemez. Sosyalizme saldırısı başka, rakip emperyalistlerle çıkarlar zeminindeki çatışması ise daha başkaydı. "Faşist olmayan" mihraklar, elbette tahlil edilecekti. Fakat açıktı ki, siyasal gericilik, "faşist" yada "olmayan" tekelci burjuvazinin gerçek niteliğiydi. Ayırım bu niteliği bulandırmamalıydı. Rekabetçi kapitalizm döneminin burjuva demokrasisi, emperyalizmle tarihte kalmıştı. Tekelci burjuvazinin doğası gereği siyasal gericilik olan, sözde "demokratik" devleti, faşizm ayrımı yapılırken, nitel ayrımmış gibi de gösterme eğilimine düşmenin doğru bir yanı olamazdı.

Demokratik haklara gelince onlar tekelci burjuvazinin lütfü değil, emekçilerin ezilenlerin canları pahasına mücadele ile kazanılmıştı. Gerici çıkarları temelinde, faşist kliklerle çatışırlarken, sözde "demokratik" emperyalist-gerici kliklerin, amaçlarından biri de, her zaman ezilen kitleleri, demokrasi örtüsüyle, iktidar kavgalarına alet etme-aldatma olmuştur. Okun sivri ucunu, faşizme yöneltirken, asla unutulmaması gereken gerçek buydu.

Sözde "demokratik" emperyalist klikler, çıkarları için faşist mihraklarla dalaşırlarken, diğer yandan, onu proletarya ve ezilen halklara saldırmaktadesteklemekte teşvik etmektedirler. Aynı zamanda, ezilen emekçileri; bu korkuluğa karşı kendilerini desteklemeye çağırmaktadırlar. Emperyalist karşıdevrim içindeki menfaat kaynaklı ayrımları, tahlil ederken, emperyalist ortak nitelik, hiçbir durumda unutulamaz. 2. Dünya savaşının öncesinin "demokratik" emperyalistlerin, başlıca amacı, dünya hegemonyası için emperyalist paylaşımdı. Buna giderken, faşizmi önce sosyalizmin üstüne salmaya teşvik ediyorlardı. I. Dünya savaşında devrim cephesinde sosyalist bir devlet yoktu. 2. Dünya savaşı öncesi devrim cephesi böyle bir üsse sahipti. Bu üs, faşistlerin

saldırısına, sözde "demokratik" emperyalistlerin kışkırtmalarına, emperyalist savaş tehlikesine karşı genelde doğru ve ustaca bir mücadele yürüttü.

Taktikler, I. Dünya savaşı proletarya taktiklerinden farklıydı, gerekliydi. Çünkü somut koşullar ayrıydı. Somut koşullara bakılmazsa, I. Dünya savaşı proletarya siyaseti ile birebir kıyaslanırsa doğru değerlendirme yapılamaz. Bunu vurgularken, önceden eleştirdiğimiz hataların altını da yeniden çizmek isteriz. İspanya da, Halk Cephesi İktidarı "ara aşaması"nın, Komüntern siyaseti gereği, bir strateji olarak benimsenmesi, devrim stratejisine mutlak bir eğilim olarak eklemlenmesi, yenilgiye götüren önemli sebepti. Nasıl olsa, cumhuriyet hükümeti yıpranacak, iktidar sanki kendiliğinden ellerine geçecekmiş gibi davranıldı. İnisiyatif burjuvaziye kaptırıldı. Fransa Halk Cephesi iktidarı projesiydi taklit edilen. Sovyet dış politikasına uyarlanmış mekanik tekrar çizgisinde; İspanya'nın somut koşulları yoktu. İspanya devrimi taliydi. Thorez ve Togliatti rehber alınmıştı. Halk Cephesi projesi, yanlış şekilde İspanya devriminin de mutlak "özgün biçimi" olarak benimsenmişti. Fevkalade zaferi koparacak devrim, böyle güme gitti. Bunda, "Komüntern'in payı yak" Thorez-Togliatti'nin "günahıdır" demek kolaycılıktır. Onların hatalarında Komüntern'in payı vardır.

Birlik ve Halk Cepheleri, 7. Kongre politikalarıdır. Yanlış bir taktik değildir. Politikaların strateji haline getirilmesi, mutlak bir aşama addedilmekse, her durumda mutlaka uygulanması hatalıdır. 1936'larda, Fransa ve İspanya'da, Halk Cepheleri, iktidarı ele geçirdi. Sözde "demokratik" denilen kliklere karşı, iyimserlik, bu aşamanın mutlak geçirilecek bir durak olduğu hatalı anlayışı, Sovyet dış politikasına mutlak uyarlanmış yanlış yürüyüşü, iktidarı niyetten bağımsız kime verdi? Burjuvaziye! Bu somut gerçeklere rağmen, Komüntern'in hatalarını sırtımızda taşıyamayız. Sırtlarında taşıyanlar ne Komünizmi ne de onun aracı Komüntern'i gerçek anlamda savunamazlar. Körü-körüne itaat edenler gibi değil, yoldaş Mao gibi doğru ve yanlışları ayrıştırmada ilerleyerek, Komüntern'e sahip çıkabiliriz, çıkmalıyız.

18 Ağustos 1964 tarihli "Felsefe meseleleri üzerine konuşma"da yoldaş Mao, Stalin'in Çin'de Yeni Demokrasi Meselesini tam anlayamadığı için iktidarı almalarına karşı çıktığını söyler. (Bkz. Yay. Yazılar Sf. 169) "Yeni Demokrasi başlı başına bir programdı, siyaseti ekonomiyi, kültürü de ele alıyordu" diye belirtir. Burada Çang Kay Şeng'in Mao ile diyalogda eklediği sözler önemliydi.

"Yeni Demokrasi Üzerine, dünya komünist hareketi açısından çok önemlidir. İspanyol yoldaşlara sorduğumda, kendileri için meselenin Yeni Demokrasiyi değil, burjuva demokrasisini kurmak olduğunu söylediler. Kendi ülkelerinde, üç noktayla: Orduyla, köylük bölgelerle, siyasi iktidarla ilgilen-

mediler. Kendilerini tamamen Sovyet dış politikasının ihtiyaçlarına uydurdular ve hiçbir şey başaramadılar." (Yayımlanmamış yazılar. Sf. 169)

Doğrudur, böyleydi. Burjuva demokrasisi, Yeni Demokrasiye giden yolda atlanamaz bir aşama haline getirilmişti. Tez, Komüntern kaynaklıydı. Nitekim, Mao'da, Çang Kay Şeng'e itiraz etmez, dedikleri şunlardı:

"Bunlar, Cen Du-Siyu'nun politikalarıdır! Komünist partisinin bir ordu örgütlediğini ve sonrada başkalarına devrettiğini söylüyorlar. Bu, tamamen yanlıştır." (age. Sf. 169) Mao'nun sözleri üzerine Çan Kang Şeng tekrar devam etti.

"Bunlar, aynı zamanda ne siyasi iktidarı istiyor, ne de köylülüğü seferber ediyorlardı. O sırada Sovyetler Birliği onlara şöyle dedi. Eğer proletarya önderliğini kabul ettirirseniz, İngiltere ve Fransa buna karşı çıkabilir ve bu Sovyetler Birliği'nin çıkarlarına uygun düşmez." (age. Sf. 169)

İfade edilenler yorumu gerektirmeyecek kadar net. İspanya politikalarında, Sovyetler Birliği'nin direktifleri açık. Bu direktifler Çin'e de veriliyordu. Mao, Çan Kay Şek'le aynı diyalogda, direktiflere itaatsizliğini izah etti.

"3. Enternasyonalin dağılmasından önce bile, biz 3. Enternasyonalin emirlerine itaat etmiyorduk. (...) On yıl boyunca onlara hiç itaat etmedik." (age. Sf. 170)

İyi ki etmediler. Yoksa Çin'deki Yeni Demokrasi kurulamazdı. Çıplak vurguyu Mao net yapar:

"Genel olarak konuşursak, Çin'in objektif gerçeğini kavrayanlar, Komünist Enternasyonaldeki Çin meseleleriyle ilgili yoldaşlar değil, biz Çin'liler olduk. Kısacası, Komünist Enternasyonaldeki bu yoldaşların Çin toplumunu, Çin milletini ve Çin devrimini anlamadıklarını veya anlamakta tamamen başarısızlığa uğradıklarını söyleyebiliriz." (age. Sf. 123)

Sovyetler ve Komüntern'den taklit ederek değil, doğru yönlerini somutla birleştirerek yaratıcılıkla öğrenile bilinirdi. Dogmatizm bunu yapamıyordu; İthalci-mekanik tekrar çizgisi izliyorlardı. Mao'nun da dediği gibi, "ÇKP Ekim devriminin ürünüydü". Cen Du-Siyu, sağ bir çizgideydi. Kökleri hem yabancı sosyal demokrasi hemde Çin yerli burjuvazisindeydi. Ve yenildi (1927). Bundan sonra (Zunyi Konferansına kadar 1935) üç sol oportonüst çizgi ÇKP'ne egemen oldu. Yöneticiler Sovyetler Birliğinde bulunmuşlardı. Hepsi olmasa da dogmatikler oldukça vardı. Örneğin Wang Ming gibiler kendilerini "yirmi sekiz buçuk Bolşevikleri" olarak adlandırıyorlardı. Taklitçiydiler. SB'nin her sözü onlar için tartışılmaz emirdi. Bilimsel değil, körü-körüne bir inanca sahiptiler. Elbette bilimsel doğruya hürmet edilmelidir. Yapılan, Stalin'in Komüntern'in doğrularına hürmet değil, hatalara da boyun eğmek, doğruları so-

mutla birleştirmede yaratıcı olmayan dogmatik kaba tekrardı. Sol oportünizm de yenildi. Mao'cu çizgi zafer kazandı. Doğruluğu bilimselliği pratikte ispatlandı.

İki çizgi mücadelesini, tartışmaları, idealist-metafizik "monolotik parti ve UKH" anlayışları gereği, kolayca damgalıyorlar, marksizmin de, her şey gibi, iç mücadeleler yoluyla geliştiği gelişeceği gerçeğini anlamamaktadırlar. 2. Enternasyonal gevşekliği-liberalizmi-revizyonizmi-reformizmine karşı, 3. Enternasyonal komünist bir atılımdı. Menşevizme karşı Leninist Parti gerçek bir alternatifti. Proleter dünya devriminin, partilerin inisiyatif karar alma ve sorumluluğunu yadsımaya bir siyasal merkeze ihtiyaç bizim de görüşümüzdür. Alman Spartakist'leri temsilen Eberlerin ihtiyacı kabul ediyor, ancak zamanın "erken" olduğunu söylüyordu. Avrupa'da KP'leri "bir atılıma geçtikleri" durumda komünist enternasyonalin kurulması gerektiğini düşünüyordu. Yoldaş Lenin'in dünya partisi esprisiyle komüntern'in hemen kurulması gerektiği anlayışı kabul gördü. 1919 Mart ayında Komüntern kuruldu. Teori-program-taktik merkez olarak, Leninist parti anlayışına, UKH örgütlenmesine Rosa Luxemburg bazı konularda karşıydı. Diyordu ki; Bolşevik parti kurul değil, bir zorunluluk sonucuydu. "Bu zorunluluk kural haline getirilirse (...) koşulların zorladığı taktikler (...) uluslar arası proletaryaya tavsiye edilirse (...) tehlike başlar." "sosyalist" liberaller bu görüşü sınıf çıkarları temelinde teorileştirdi ve devrime sırt döndüler. Liberal savruluş, mutlak itaatin doğru olduğu anlamına gelmez. Mekanik tekrara Lenin her zaman karşı çıktı. Luxemburg değil, örnek alınması öğrenilmesi gereken başkan Mao'dur! Komüntern "Sovyet devriminin" değil, proleter dünya devriminin silahı olarak doğmuştu. Bu ihtiyacı, Ekim Devriminden çok önce Lenin ifade etmişti. Sonraları Komüntern pratiği bu anlayışı kıran hataları içeriyordu. Aşırı merkezileşme bu kırılmalar, monolotik anlayışlardan da beslendi. Özde değil biçim olarak Rusya'da, Partinin yapı ve hiyerarşisinin nedeni olan koşullar vardı. Koşulların zorunlu kıldığı biçim, teori olamaz. "Bir ikiye bölünür" perspektifiyle, zıtların birliği-mücadelesi yasasıyla, ilişkisi içinde, komünist parti anlayışı, Mao'da nitel ilerleme gösterdi. Sadece biçimde değil özde de bir zenginleşme, nitel bir ilerlemeydi bu. Kaldı ki uluslar arası komünist hareketin örgütlenmesi, tek bir halkadaki komünist parti örgütlenmesiyle asla karıştırılamaz. Karmaşık sürecin spesifik sorunları anlaşıla bilinir, UKH'nın birer mevzileri olarak tek tek partilerin inisiyatif ve kendi kararlarını kendileri verme sorumluluğu kavranabilir. Komünizm ortak eylemi, farklı koşullarda icra edilecektir. Genel amaçta birliğe rağmen görevlerde farklılıklar fikirlerde tek düzeliğe götüremezdi. UKH açısından bu kötü değil, biribirlerimizden öğrenmek ve kolektif tecrübe için iyidir de. Evrensel ortak rehber bir ideoloji-teori her ülkenin koşul-

larına uyarlanmalıdır. Uyarlama her yerdeki partinin başlıca sorumluluğudur. Düşünmek serbest, fikirlerin yasaklanması yasaktır. Düşüncelerinden ötürü insanlar eleştirilebilinir, ama suçlanamazlar. Hegel dahi diyordu ki;

"Bir parti de ortaya çıkan ve bir talihsizlik olarak görülen görüş ayrılığı, aslında o partinin iyi talihinin bir belirtisidir." İki çizgi, partinin gelişmesinin motorudur. Yeter ki Maoist perspektife sahip olunsun. Bürokratik yaklaşım bunu anlamaz. Partiyi, UKH'i yekpare görmekte medet umar. Oysa böyle bir şey yoktur, olmayacaktır. Çelişki evrenseldir. Mükemmeli, monolotiklikte arayanlar, kendilerini aldatmaktadırlar. Zorla sağlıyor görünseler de, hiçbir zaman hiçbir yerde monolotizm yoktur. Bu, doğru kavrandığında, örgütsel tedbirler-cezalar-yasaklar değil, kaçınılamayacak çizgi mücadelesini kavrama, değiştirme ve dönüştürme gündeme gelir. Komüntern-Stalin meseleyi, Mao gibi kavrayamadı. Monolotik tali hatalar vardı ve bu aşırı merkezileşme hatalı anlayışının da gerekçesiydi. Her bir halkadaki devrime, partileri atlayarak, tek merkezden önderlik etmek mümkün değildir. Ancak bu, genel ideolojiler-teorik merkez ihtiyacını ortadan kaldıramaz. İdeoloji-teori, lokal bir mesele değildir ki! Rosa'nın ve diğer yoldaşların anlamadığı buydu. Karmaşık bir süreç olan proleter dünya devrim gerçeği, genel merkez ihtiyacını ortadan kaldırmaz. Komünizm ortak eylemi proletaryanın mücadelesinin, dünya çapında birleştirilmesi ihtiyacını gerekli kılar. I. , II. Ve III. Enternasyonaller bu ihtiyacın sonucuydular. Peki öyleyse, Komüntern'in dağıtılması nedir, sorusunu da kısaca ele almak yerinde olacaktır.

Mayıs 1943'te Komünist Enternasyonal prezidyum'u, Komünterni dağıttığını ilan etti. Aşırı merkezileşme hatasından bahsetmiştik. Dağılma gerekçesinde ise, "tek tek partilerin sağlamlaştırılması" ihtiyacına da vurgu yapılıyordu. Reuter ajansına konuyla ilişkili yanıtlarında yoldaş Stalin, dağıtma gerekçelerini şöyle yanıtlıyordu:

"Komünist Enternasyonalin kapatılması (...) bütün ulusların ortak düşmana (Hitlere) karşı ortak saldırısının örgütlenmesini kolaylaştırdığı (...) Hitlercilerin Moskova'nın diğer ülkelerin hayatlarına onları "Bolşevikleştirmek" için sözde müdahale ettikleri şeklindeki (...) yalanlara bir son verilmesi. (...) Komünist partilerin sözde (...) dışarıdan gelen emirlere göre hareket ettikleri iftirasını teşhir. (...) Bütün ülkelerdeki yurtseverlerin (...) tek bir uluslar arası kampta birleştirme için... (...) Hitlerizmin (...) tehditine karşı savaşmak için (...) ulusların gelecekteki işbirliğine yol açmak çabasını kolaylaştırmak (...) müttefiklerin birleşik cephesinin ve diğer birleşmiş ulusların daha da güçlenmesi" için Komünist Enternasyonalin zamanında dağıtıldığını söylüyordu. Örgüt bir araçtır. Proletaryanın örgütlenmesi, Komünizm için mücadelenin silahıdır. Bu silaha proletarya her durumda sahip olmalıdır. Silahın koşullara

göre biçimlenmesi anlaşılırdır. Değişmeyen proleter enternasyonalist içeriktir. MLM evrensel ilkelerin yönlendiriciliğidir. Mesele o günkü biçimiyle değil gerçekten enternasyonal proletaryanın, enternasyonal bir örgütlenmeyi ihtiyacının olup, olmadığıdır. Biz bu soruya biçimleri değişse de ihtiyaç vardır diyoruz. Örneğin daha sonra Komün form kurulmuştu. Bu da ortadan kalkmıştı. Başkan Mao, enternasyonal proletaryaya ideolojik-siyasi önderlikte, partilerin doğuşu ve geliştirilmesinde, tayin edici katkılar sundu. Ancak, Komünternin olumsuz yanlarından biri olan, partilerin inisiyatif ve örgütsel bağımsızlıklarını köstekleyen aşırı merkezileşme hatasının aşılmasının zaruriyeti, uluslar arası örgütlenmenin gerekirliği ve önemini küçümsenmesini kesinlikle gerektirmez. ÇKP, "ana-yavru parti" anlayışlarını doğru olarak eleştirdi. Komüntern-Komün formdan sonra uluslar arası bir örgütlenmenin yaratılamamış olması, reddedilemez bir zayıflıktır.

Komünternin kapatılması meselenin muhasebesi bir ihtiyaçtır. Karşıdevrim öteden beri Komünterni Sovyetlere saldırılarının gerekçesi haline getirmişlerdi. Kapatılmasını istiyorlardı. Bu istem sadece kapatıldığı dönem söz konusu değildi, baştan itibaren vardı. Başta doğru olarak kapatılmayan Komüntern neden sonra kapatıldı? Bazılarının iddia ettikleri gibi Sovyet dış politikasının çıkarlarının kapatılmada rolü var mıydı, yoksa gerçekten dünya devriminin çıkarları için mi kapatma gerekliydi? Sorularının ciddiyetle ele alınması görevdir. Austin Chamberlarn'ler diğer ülkelerin iç işlerine müdahale ettiği gerekçesiyle yine öteden beri Komünternin kapatılmasını istiyordu. Buharin 6. Kongrede bunu söylemişti. Kendileriyle iş yapmaya razı olan bazı burjuvaların Komünterni engel gördüğünü ifade etmişti. Bu gibi sorunların kapatmada rolü neydi (var yada yok) soruları ele alınmalıdır. Doğrudur, tek tek partilere uluslar arası bir merkezden her yönlü önderlik etmek zordur. Fakat bu zorluk neden önce görülüp, aşırı merkezileşme yerine uygun biçimler bulma temelinde ele alınmadı? Neden, sadece dağıtılma döneminde gündeme getirildi? Sözde "demokratik" emperyalist güçlerle ittifak siyasetinin zarar görmemesi kaygısının kapatmada etkisi varmıydı? Tüm bu sorulara kestirme cevaplar vermeyi reddediyoruz. Bilimsel ele alma ve muhasebe gerekliliğini vurguluyoruz. Uluslar arası proletaryanın genel merkez ihtiyacının yerine üs'tür diye sosyalist devlet veya devletler geçirilemez. Sovyetler bu rolü nasıl olsa oynuyor gerekçesiyle komüntern olsa da olmasa da fark etmez diyen anlayışlar kabul edilemez. Uluslar arası komünist hareketin birliği böyle ele alınamaz.

Enternasyonal örgütlenme koşullara göre biçimde değişiklik gösterse de bir gerekliliktir. 2. Enternasyonal gerekliydi. Lenin'in önderliğinde bu görevin üstesinden gelindi. Mart 1919 I. Kongre gerçekleştirildi. Enternasyonal hareketi "Koordine etmek, yöneltmek, çeşitli ülkelerdeki hareketin çıkarını, uluslar

arası devrimin genel çıkarlarına tabi kılmaksa yükümlü bir mücadele organı yaratmak" hedeflendi. Açıktır ki, proletaryanın uluslar arası örgütlenme ihtiyacı, Komünternin kapatıldığı, Komüntern ve sonrası da ortadan kalkmış değildi. Bu ihtiyaç görülüp, cevap oluşumu sorusu bilimsel olgunluk ve soğukkanlılıkla değerlendirilmeyi gerektirmektedir.

Troçkist'lerin, revizyonistlerin hataları ağızlarına sakız ederek sevinmeleri boştur. Biz komünizme yürümek istiyoruz. Hataları yükseltmeyecek, aşacağız.

Lenin tüm hatalarına rağmen Bebel ve Rosa Lüxemburg'u büyük proleter devrimciler olarak sahiplenirken, hataları da gizlemiyordu. Diyordu ki, "Bazen kartallar tavuklardan daha alçaktan uçabilir, fakat tavuklar hiçbir zaman kartalların yüksekliğine erişemez". Bir Rus masalı temelinde ifade edilen bu sözlerle Lenin, tavuğu küçük görme değil, revizyonizmin, proleter devrimcilerin yüksekliğine asla erişemeyeceğini ifade ediyor, doğru olarak, revizyonizmin sefaletini sergiliyordu.

Komünternin hataları vardı. Bunlar komünistlerin hatalarıydı. Bütün hatalarına rağmen komünist niteliği gereği komüntern yüce idi. Kruşçev modern revizyonizmine karşı, tarihi önemde polemiklerine ÇKP'nin de ifade ettiği gibi, "Bebel-Lüxemburg'un rolleri Stalin'inki ile karşılaştırılamaz. Stalin bütün bir tarihi dönem boyunca (...) UKH'nın büyük bir önderiydi" Öğretmeni ve ustasıydı. Komüntern'de onun önderliğinde proletaryanın uluslar arası silahıydı.

Elbette komünist Enternasyonal, dünya çapında komünizm mücadelesinin bir parçasıydı. Onun eksiklik ve bazı hatalarını, tasfiyeci-gerici çizgilerini haklı (!) çıkarmanın gerekçeleri haline getiren Troçkist saldırılara kararlıca karşı durulmalıdır, durulacaktır. Komünist Enternasyonalin proleter dünya devrimine esasta olumlu katkısı asla yadsınamaz. Fakat bu, "gerici-tasfiyeci çizgilere malzeme vermeyelim" kaygısıyla, hataları görmeme, ders çıkarıp aşmamayı gerektirmez.

Dünya devriminin ilerletilmesi, Sovyetler Birliği'nin savunulup, korunması önemliydi. Sovyetler sosyalizmin vatanı, proleter dünya devriminin en ileri üssüydü. Komüntern'in Sovyetleri müdafaadaki haklı hassasiyetini anlıyoruz. Problem bu değil, Sovyetler Birliği ve dünya devrimi arasındaki ilişkiyi ele alıştaki bazı tek yanlı hatalardı. Sovyetler Birliğinin 2. Dünya savaşının çeşitli dönemlerinde, duruma bağlı olarak, yaptığı uzlaşmaları anlayabiliriz. Sosyalizmin üssü etrafındaki emperyalist kuşatmayı, zorlukları bilmekteyiz. Sosyalizmin müdafaası için, emperyalist güçlerle bazı geçici uzlaşma antlaşma ve diplomatik mücadelelerde gereklidir. Fakat tek tek ülkelerdeki komünist partileri, proleter dünya devriminin ilerletilmesinde kendi hakkı ve rollerini unutarak, bire bir, bunları taklit durumunda olamazlar. SSCB'nin, ABD-İngiltere-Fransa

ile 1946 yapmakta olduğu uzlaşmayı ele alırken, başkan Mao şunlara işaret ediyordu:

"Böyle bir uzlaşma kapitalist dünya ülkeleri halklarının aynı şekilde davranıp, kendi ülkelerinde uzlaşmalarını gerektirmez."

Tek yanlı değil, proleter dünya devrimin bütünselliğidir esas olan. Sosyalist vatanın korunmasının bu bütünsellik içinde, özel önemli bir yeri vardır. Ancak proleter dünya devrimi, tek yanlı bununla sınırlandırılamaz. Komünist partilerinin çoğu sınırladı. Kendilerini Sovyet dış politikasına bire-bir endeksleyen komünist partilerin hatalarından öncelikle kendilerinin sorumlu olduklarının altını çizerken, Komüntern'in, bu hatalardaki payına dikkat çekmemezlik de edemeyiz. Başkan Mao bu tür hatalara boyun eğmedi, karşı çıktı. Komünterni bire-bir taklit etme çizgisini reddetti. 1945 Çan kay Şek'e karşı, iç savaş dönemine ilişkin Başkan Mao, Stalin yoldaşı şu noktada eleştirmekteydi.

"Kurtuluş savaşı sırasında Stalin önce iç savaş alevlendiği taktirde Çin ulusunun yok olma tehlikesi ile karşı-karşıya kalacağını öne sürerek bizim devrime hız vermemizi istemedi." (SE. 5 Sf. 346)

Sovyetler Birliği'nin, "demokratik" denilen emperyalist güçlerle o dönemki, taktik olarak hiçte yadırganamayacak olan uluslararası ittifakını, stratejiye dönüştüren eğilimler, tek tek ülkelerin koşullarını, proletaryanın görevlerini doğru ele alamamıştır. ABD uşağı Çan Kay Şek, uluslararası ittifakın zarar görmemesi anlayışıyla Çin'de iç savaşın hedefi olarak en azından bir dönem görülmemiş, Sovyetler ve Komüntern onunla ilişkileri sürdürmüşlerdir. 1945'te Japon emperyalizmi yenilmişti. Çin'de 24 yıl süren bir iç savaş söz konusuydu. Japon emperyalizminin yenilgisinden hemen sonra, Çan Kay Şek'e karşı yeni bir iç savaşın zorluklarının ÇKP' de bilincindeydi. En azından Çay Kay Şek'in niteliğinin kitlelere her yönlü gösterilmesi gerekliydi. Yeni Demokratik Devrim stratejik planına bağlı ustaca taktiklerle (koalisyon hükümeti vb. gibi önerilerle) bu, gösterildi. Japonya'ya karşı savaşta, taktik uzlaşmalar yapılan Goumintang'ın halk düşmanı niteliğini kitleler daha iyi gördüler. Stalin ve Komüntern'in siyaseti böyle bir taktik değil, uluslararası ittifakın stratejiye dönüştürülmesi eğilimi, bu siyasetin zarar görmeme kaygısıydı. Bu stratejik eğilimler ve kaygılara rağmen, başkan Mao önderliğindeki Çin devrimi bildiği yolda yürüdü. Başarıya ulaştı. Mao Ze Dung diyordu ki;

"Sonra savaş gerçekten başladığı zaman bize karşı yarı ciddi, yarı kuşkulu bir tavır aldı. Savaşı kazandığımız zaman Stalin zaferimizin Tito tipi bir zafer olduğundan şüphe etti ve 1949 ile 1950 yıllarında üzerimizdeki baskı gerçekten büyüktü." (SE. 5. Sf. 346)

Zafer, başkan Mao'nun doğru çizgisinin sonucuydu. "Kuşkulu" tavırların yanlışlığının da ispatı. Tito revizyonizmine karşı, başkan Mao'nun evrensel

önemde mücadelesi ise bilinmektedir. İşin gerçeği şudur: 1949-50 de ÇKP üzerindeki "büyük baskı"ların nedeni, Sovyetlerin emperyalistler ile ittifakının stratejik bir eğilime dönüştürülmesi, ittifak güçlerinin ürkütülmemesi hassasiyetiydi ve yanlıştı. İtalya-Yunanistan-İspanya KP'lerinin bizzat kendi sorumlulukları olan Komüntern ve Sovyetlerinde pay sahibi durumunda bulundukları trajik son düşünüldüğünde Başkan Mao'nun zaferi, hataların ise yenilgisi çok daha net ortaya çıkmaktadır.

Stalin, Sovyetler Birliği Komüntern'in Çin devrimi ile ilgili çizgisi tabiiki bundan ibaret değildi. Stalin ve önderliğindeki Komüntern tali hatalarının yanısıra Çin devriminin genel sorunlarında esasta doğru bir çizgideydiler. Bütün sorunlarını zaten çözme durumu içinde olamazlardı. Bu, beklenemez de. Çin devriminin bizzat pratiği içinde, sorunları evrensel katkılarla Mao çözdü. Bazı zayıflık ve hataları Stalin ve Komüntern'de süreç içinde en azından kabul etme durumu içinde oldular.

2. Konferansımız, "Bolşevik" vitrinli revizyonizm-Troçkizm'den malul çizgiyi reddederken, genelde doğru bir çözümleme yapmış, doğru bir senteze ulaşmıştı. Doğrudur. Stalin ve Komüntern, Çin'in milli demokratik devrim aşamasında olduğunu, devrimin hedeflerini doğru tesbit etmişti. Troçkist "muhalefet"e karşı çıkmıştır. Stalin ve Komüntern, Çin devrimine önemli katkılar sunmuştur. Çin devrimi bunlardan öğrendi. Pratik içinde nitel katkılarla zenginleştirdi. "Bolşevik" isimli sapış bunları görme bir yana reddettiği gibi, hataları erdem haline getirip sistemleştirdi. Maoist yeni demokratik devrim öğretisine karşı çıktı. Bunları ve sonrada devam ettirilen benzer hataları, ideolojik ve tarihi muhasebemizde ele aldık. Tekrar etmek yersiz.

Ekim devrimi, Çin halkına ML'i getirdi. ML'in somutla birleşmesinden ÇKP doğru. Kuruluş döneminde genel sekreter olan Cen Du-Siyu'nun çizgisi, Çin için bir burjuva cumhuriyet öneriyordu. Komüntang'la ittifakı tek merkezi mesele olarak görüyordu. Zira, devrime, ona göre ancak burjuvazi önderlik edebilirdi. Yine ona göre proletarya zayıftı, bağımsız siyasal güç olma niteliği gösteremezdi. Köylüler ise, "başıbozuk bir takım".. Önderliği baştan itibaren Komüntang'a havale etmişti. Mücadelesiz "hep dostluk" çizgisi izliyordu. İşçi ve köylülerin devrimci mücadelenin, Komüntang'ı tedirgin edeceğinden hoşnut değildi. Yanlış çizgi yenildi. Çan Kay Şek karşı-devrimci darbesini bu sefer, burjuva devrimin zaferi olarak gördü. Kapitalizm ancak gelişirse, parlamenter mücadele ile proletaryanın sosyalist devrime yürüyeceğini söyledi.

Mao Zedung baştan itibaren silahlı mücadelenin, proletaryanın önderliği ve temel güç olan köylülüğün, devrimci savaşta kırlık bölgelerin öneminin bilincindeydi. Cen Du Siyu'nun olumsuz tecrübesi, proleter devrimci bilinci daha da keskinleştirdi. Partinin Komüntang'la ittifakının sona ermesi döne-

minde, sol sapma-darbeci çizgiler (Li Li San, Wang Ming) ortaya çıkmıştı. 1931'de Wang Ming parti iktidarındaydı. Sol oportünist Li Li San'ı, onu, daha da ilerleten sol oportünizmini maskelemek için sağcılıkla suçluyordu. Müttefikleri anlamıyor, dört bir yana saldırı çizgisi izliyordu. Askeri çizgisi maceralıydı. Yenilince teslimiyete dönüşüyordu. Genel ayaklanmayı savunuyor, köylülüğün rolünü görmüyordu. Yenilince zorunlu olarak kızıl ordu uzun yürüyüşe başlamıştı. Mao'nun devrimci çizgisi yanlış çizgi ile mücadele içinde gelişti. Zunyi toplantısında partiye egemen oldu. Sonraki süreçleri, ard arda büyük zaferlerin kazanılması oluşturdu. Partimiz bu tecrübeden öğrenmelidir. Sol oportünist çizgiler partimizde de önemli problemlere neden olmuş, başarısız kalınca da sağ hatalar biçiminde boy vermiştir. Hataları yenmeye gerçekten cesaret etmek için gerekli olan MLM çizgidir. Kongremiz bu doğrultuda ileriye atılmış tarihi adımıdır. Hem sağ ve hem sol hatalarda (Çin'de) Komünternin hatalarının payı vardı.

Sovyet devrimine karşı çıkan Troçki'nin, Avrupa merkezci "sol" maskeli, 2. Enternasyonal ihanetinin devamı olan, 4. Enternasyonal olarak ortaya çıkan çizgisi, Leninizm'e karşıydı. Ona göre, emperyalist savaşta Sovyetlerin yenilgisi kaçınılmazdır. Umutsuz bir devrime girişmenin anlamı yoktur (!) Troçki'nin, sosyalizmin kuruluşunu mutlak şekilde üretici güçlerin yüksek gelişme seviyesine ileri makineleşmeye bağlayan anlayışı, doğal olarak, savaşa yaklaşımını da yönlendiriyordu. Diyordu ki, "emperyalistler ekonomik-teknik-askeri olarak güçlüdür. Bu yüzden yenilgi kaçınılmazdır". Proletarya ve halkların gücüne, savaşta insanın bilinçli dinamik rolüne, ezilenlerin haklı kavgalarının stratejik üstünlüğüne, Troçki devrime yabancı teorisiyle elbette vakıf olamazdı. Troçki sosyalizme pervasızca saldırıyordu.

"Devrimin Avrupa'da müdahalesi olmadığı takdirde, Sovyetler Birliği'nin toplumsal temellerinin sadece yenilgi durumunda değil, zafer durumunda da ezilmesi gerekir."

Kendisini, Sovyetlerin yenilgisi mücadelesine adamış Troçki'ye bu durum "nasip olmadı". Sosyalizmin tek ülkede zafer kazanamayacağı, iddialı teorisini de pratik ıskartaya çıkardı.

Komüntern 6. Kongresinde 1927 Çin devriminin yenilgisinde Komüntern liderliğinin rolü de, liderlerden Buharin tarafından bazı yönleriyle kabul edildi. "Komüntang'ı yeterince eleştirmemiş olmamız, (...) zaman-zaman bir suç ortağı" olma durumuna düştük demekte, durum değişikliklerinde partiyi uyarmama konusunda rollerini kabul etmektedirler.

"Hunan'daki köylü hareketi ile ilgili araştırma üzerine rapor" da, Mao Çin'de sınıfların tahlilini, devrimin özelliklerini, devrimin hedeflerini çözümledi. Milyonlarca köylünün silahlı devrimci hareketi, yoksul köylü iktidarlarına

rağmen Komüntern'in merkezinde Komüntang'ı esas alma çizgisi devam ediyordu. Değişen durum, anlaşılmıyordu. Mao, bu çizgiye karşıydı. "Köylü kitlelerinin başına geçmek ve önderlik etmeyi" savunuyordu. (Mao SE. 1 Bkz.) Halk savaşı, kızıl üsler böyle mümkün oldu. Komüntern çizgisi, şehirlerde oyalanma yoluydu. Köylüleri esas almayı reddeden, proletarya önderliğinde kent ayaklanmalarını öneren sonraki (1927 sonrası) sol oportünistlerde de Komüntern'in yanılgılarının rolü vardır.

Kısa Bir Sonuç

Proletarya örgütlenmesinin özde değil, mutlak değiştirilemez bir biçimi yoktur. Örgüt koşullara göre değişik biçimler alabilir. Örgüt başlı başına bir amaç değil, proletarya açısından komünizm mücadelesinin bir silahıdır. Biçimler, koşullara bağlı olarak eskiyebilir. Yerlerine koşullara bağlı yeni biçimler koymaktır görev. Her parçada ve uluslar arası planda, proletaryanın örgütlenmesi stratejik bir ihtiyaçtır. KE, yürütme komitesinin Komüntern'in dağıtılmasını gerekçelendirirken söylediği:

"Dünyadaki ayrı ayrı ülkelerin tarihi gelişim yollarının farklılığı (...) her ülkenin işçi sınıfının önünde değişik görevlerin bulunması". (3. Enternasyonal Belgeler, Belge Yayınları. Sf. 283)

Komünist Enternasyonalin kurulması ve ondan önceki Enternasyonal açısından da bir gerçekti. Bu gerçek, uluslar arası proletaryanın enternasyonal örgütlenmesinin gereksiz olduğu anlamına gelmez. Nasıl biçimlendirileceği sorununu çözmeyi gerekli kılar. Komünist Enternasyonal, tek tek partinin tek merkezden tesbit edilen stratejik-taktik politikalarla yönetme biçimindeki aşırı merkezileşme hatasını elbette düzeltmeliydi. Örgütlenmeye yeni biçim vermeliydi. Yapılan başka şeydir. Yürütme Komitesinin dağıtma kararında;

"İşçi hareketinin tek tek ülkelerdeki büyümesi ve onların görevlerinin karmaşıklaşması ile birlikte git gide eskidi, (...) partilerin (...) önünde engel haline geldi." (age. Sf. 283)

Engel haline gelme, aşırı merkezileşme hatasının sonucuydu. Bunu aşma yerine, enternasyonal örgütlemenin engel olduğu söylenemez. Her bir halkada spesifik görevler baştan itibaren de bir olguydu, şimdi de bir olgudur. Bu gerekçeden yola çıkılarak, enternasyonal örgütlenmeye gereksizdir diyemeyiz. Hitler Bloğu ve anti-Hitler koalisyonu ülkeler koşullarının farklılığına vurgu yürütme komitesi proletaryaya özetle diyordu ki; Hitler bloğu ülkelerde savaş suçlusu hükümetleri düşürmektir görev. Anti-Hitler koalisyonu ülkelerde de başka bir özel görev vardır. Bu ülkelerde proletarya kendi burjuva hükümetlerinin savaş çabalarına her yönlü destek vermeli, devlet bağımsızlığı elinde alınmış ülkelerde bir ulusal kurtuluş savaşı sürdürülmelidir. (anti-Hitler em-

peryalist ülkelerde dahil) Diyordu ki; *bu görevin yapılması için, tekil partilerin rolü daha önemlidir. (Bkz. age. Sf. 283)*

Farklılıklar izlenmesi gereken özgül siyasetler önemlidir. Ancak yürütme komitesi, anti-Hitler koalisyonu ülkeler işçi sınıfının önüne, sadece hükümetleriyle birlikte, Hitlere karşı mücadele ile sınırlı bir strateji koyuyor. Dikkat edilsin taktikte değil. Enternasyonalin dağıtılması bununla da ilgilidir. Bu siyaset yanlıştır. Yanlış siyaseti ortaya koyarken biz, gününü doldurmuş örgüt biçimlerini olduğu gibi koruyan, koşullara uygun yeni biçimler koymayan, çalışma tarzı ve yöntemlerini koşullara göre şekillendirmeyen reçeteci bir anlayışa da sahip değiliz. Proletaryanın her bir halka ve uluslararası örgütlenmesi bir ihtiyaçtır. Konjoktürel değil, stratejik bir ihtiyaçtır. Komünizme kadar bu ihtiyaç ortadan kalkmaz, "günü dolmuş" olmaz. Ancak koşullardaki köklü değişikliklere bağlı olarak şu veya bu biçim gününü doldurabilir. Dikkat çekme durumunda olduğumuz, koşullarla ilişkili örgütlenmenin değişik şekilleridir, örgütlenmenin gereksizliği değil! Dağıtma gerekçelerini koyduktan sonra yürütme komitesi şu senteze vararak, çağrı yapıyor.

"Komünist Enternasyonal yürütme komitesi prezidyumu, Komünist Enternasyonal'in bütün taraftarlarını, emekçilerin can düşmanının Alman faşizmi, müttefikleri ve vesayetinin en kısa sürede ezilmesi için, bütün güçlerin anti-Hitler koalisyonuna dahil ulus ve devletlerin kurtuluş savaşını her yönden destekleme ve bu savaşa aktif olarak katılmakta yoğunlaştırmaya çağırır." (age. 285)

Burada, hiçbir devrim çağrısı var mı? Çağrı bir kenara, proletarya devrimi görevine zerrece işaret var mı? Taktik bir siyaset değil, strateji olarak sunulmuştur. Anti-Hitlerci emperyalist ülkelerde dahil, her yerde "ulus ve devlet kurtuluşu" (hiç ayırım gereği de duymadan) ise başlı başına ele alınması gereken bir problem!. . Hatalı olduğu da açık.

II. Dünya Savaşı ve UKH Konusunda Bir Başlangıç

Komüntern, enternasyonal proletaryanın komünizm mücadelesinin uluslararası bir silahıdır. Proleter dünya devriminin ilerletilmesine önemli katkılar sunmuştur. Onun esas yanı olumlu mirasıdır. Bu gerçek, ikincil derecedeki tali hatalarını görmememiz, aşmamamızı gerektirmez. 1935 Komüntern 7. Kongresi değerlendirildiğinde şu sonuca ulaşmaktayız: Dünyanın o günkü durumu ve proletaryanın görevlerinin değerlendirmesini yapan 7. Kongre, devrimci proletarya için bir taktik çizgi ortaya koydu. Bu, esasta doğru olmasına rağmen, hatalarda içeriyordu.

Faşizm ve burjuva demokrasisi arasındaki ayrıma dikkat çekmesi önemsiz değildi ve bunu yaptı. Taktik bir özel program da belirledi. Yapılmalıydı da. Ancak burjuva devletin faşizm ve burjuva demokrasisi gibi iki biçimi, özde burjuva diktatörlüğüydü. Biçim farklarına işaret etmek gerekliydi. Ama bu biçimsel farklılıklar özün önüne çıkarılmamalıydı. Bu biçimsel farklılığın gerektirdiği taktik görevler stratejik gibi gösterilmemeliydi. Dimitrov'la Komüntern buna gerekli duyarlılığı göstermedi, bazı hatalar yaptı. Faşizme karşı, taktik olarak burjuva demokrasisi ile ittifak, stratejik bir göreve dönüştü. Ezilenler, faşizm dışındaki kliğe karşı objektif olarak silahsızlandırıldı. Emekçiler uyarılamadı. Uluslararası ittifakın zarar görmemesi kaygısıyla, tek tek ülkelerdeki devrimin proleter dünya devrimine katkısı objektif olarak küçümsendi. Sapmalara gerekli müdahale, uluslararası alanda da mevcut olan hatalı tali çizgi gereği yapılamadı. Yanlış olan, faşist kampa karşı, uluslararası anti-faşist cephesinin taktik siyaseti değildi. Bunu, stratejik eğilime dönüştüren yaklaşımdı. Bu yaklaşım, Komüntern siyasetinin tarihsel zorunluluklarla ilgili bir özel siyaset olduğunu gölgeledi. Çeşitli ülkelerde, burjuvaziye yedeklenen ve devrimi tasfiye eden çizgilerin (İtalya, İspanya, Yunanistan, Fransa gibi) savunulmasına objektif olarak hizmet etti. En azından bunlar uyarılmadı ve mücadele edilmedi. Bu uyarmama, komüntern de de tali de olsa hatalı bir çizginin mevcudiyetine işaret etmektedir. Evet, emperyalist ülkelerde faşizm tekelci burjuvazinin en gerici kesiminin iktidar biçimiydi. Finans kapitalin en bağnaz-saldırgan diktatörlük biçimi. Tekelci burjuvazinin diğer kesimleri biçimde faşizmle bazı çatışmalar halinde bulunsalar da (sınıf çıkarları temelinde) nitel olarak aynı ortak özü paylaştıklarının görülmemesine götürmemeliydi. Faşist olarak değerlendirilmeyen kesimlere iyimser bakma anlayışına kaynak yapılmamalıydı. Tali de olsa yapıldı. Biçimi ne olursa olsun, burjuva diktatörlüğün özü de şiddettir, baskıdır. Hangi biçim meselesi, burjuvaların keyfi iradesi değil, tarihsel koşullarla alakalıdır. Yönetebilmek için mecbur oldukları bir yöntem meselesidir. Dolayısıyla emperyalist burjuvazinin bir kesiminin nisbeten "daha iyi-ılımlı-demokratik" olması çerçevesinde biçim sorununu telakki etmek, kliklerin çatışan çıkarlarını mahiyetini açıklamak ve bununla ilişkili mevzilenme durumlarını izah etmek değil, bir kesim hakkında objektif olarak iyimserlik yaratmaktır. Bu da yapıldı.

2. Dünya savaşı düz bir çizgi izlemedi. Savaş değişik evrelerde farklı biçimler aldı. Her bir evrede çelişkiler arasındaki ilişkinin tahlili gerekliydi. Komüntern bunu yapmaya çalıştı. Mesela; Sovyetler Birliği, sosyalizmin kalesiydi. Proleter dünya devriminin ilerletilmesinde özel bir yeri vardı. Fakat yine de bu, tek tek ülke devrimleriyle ilişki ve diyalektik birleşmeyi içeriyordu. Tek düze, mutlak ele alınamazdı. SB'nin korunması, Çin devrimi örneğinde olduğu

ve Mao'nun yaptığı gibi hiçte her partiye tek yanlı SB'nin dış politikasını mekanik tekrar etmeyi gerektirmezdi. Çeşitli partiler Mao gibi değil, tersini yaptı. SB'nin dış polikakısına bire bir kendilerini endeksleştiler. Kendi burjuvazileriyle ittifakı, uluslararası ittifak siyaseti gerekçesiyle stratejik bir çizgiye dönüştürdüler. Komüntern ve SB bu hatalı çizgiyi uyarmadı. SB'ni koruma kaygısıyla gözde yumdu, objektif olarak destekledi. Bunlar sağ hatalardı. Komünter'nin genel çizgisinde bu hatalar ikinci durumdaydılar.

Komünizme ya dünya çapında yürünecek yada hiçbir şekilde yürünemeyecek. (proleter dünya devriminin emperyalizmin tek tek zayıf halkalarından koparılması biçimindeki seyrine rağmen komünizm ulusal değil, dünya çapında bir mücadeledir.)

UKH'nin dünya çapında birliği ve dünya partisi esprisi de anlaşılabilir. Proleter dünya devrimi karmaşık bir süreçtir, özde değil her bir halkada koşullar gereği çeşitli biçimler alır. Bu durum, UKH'nin birliğinin karmaşık mahiyetini de anlatır. Tek tek ülkelerin devrimine bir merkezden reçetelerle çözüm bulunamaz. Elbette çizgi meselesi toprak-çoğrafyalara özgü değildir. İdeoloji, enternasyonaldir. Kendini ifade eder, yanlışı eleştirir. Yinede partilerin kendi kararlarını, kendilerinin almaları bir prensiptir. Çin bu prensibi uygulamasaydı, devrimi yapabilir miydi? Komüntern reçetesini bire bir uygulasaydı, sonuca gidebilir miydi? Gidemezdi. Tabiiki her partinin hataları öncelikle kendisinindir. Komüntern'e yıkarak kurtulamaz ama, komünternin böyle bir olumsuz tecrübesi de mevcuttur. Aşırı merkezileşme ve tek tek partilere mutlak direktifler siyaseti kabul edilemez. Bir başlangıç olarak işaret ettiğimiz bu sorunlar, geniş-etraflı bir değerlendirmeyi gerektirmektedir. Parti ve UKH, bunu, kolektif olarak yapma durumundadır. Partimiz tarihinde 1. ve 2. MK, Konferans, DABK yöneliminde komünterni eleştirme geleneği yoktur. 2. MK kimi konularda eleştirilerden 5. raporunda bahsetse de esasta, muhafazakar bir savunma mevcuttur. Diğerlerinde ciddi bir eleştiri yönelimi dahi yoktur. KHK ve merkezi konferansa gelince; bunlar bu tür sorunların var yada yokluğunu dahi tartışma pozisyonunda değildir. Tümünün DEH deklerasyonuna tutumlarında, bu meselede ortak bir görüş mevcuttur. Komünternin bazı eksikliklerinin ifade edilmiş olması dahi Deklerasyona, "inkarcı", hatta bazılarınca (DABK gibi) "revizyonist" damgası vurulmasına yol açmıştır. Komünternin Maonun uyarısına rağmen körü körüne izlenmesi çizgisidir bu. Modern revizyonist çizgili AEP, ASHC'ye, Küba'ya sosyalizm etiketi yapıştırmaya götüren, Körfez savaşında Saddam'ı desteklettiren Maoizm'e karşı kabul etmeme temelinde ayak direttiren vb. çıkmazların temelinde Komüntern ve Stalin'in tali hatalarından köklü kopamamak yatmaktadır.

Sormak gerekir: Stalin ve komüntern eleştiri konusu yapılan meselelerde hatasız ve çok sağlam durumdalardıysa onların bu sağlamlığına rağmen, en azında TKP, İtalya-İngiltere-Fransa-Almanya ve diğer partilerin %99'luk ezici çoğunluğu o dönemde ve Kruşçev darbesiyle birlikte de herkesin de kabul ettiği sınıf işbirlikçisi, reformist-şoven niteliklerini engelsiz sürdürebilme durumunda olabilirler miydi? Tabiiki onların hatalarından öncelikle Komüntern değil, kendileri sorumludur. Ancak doğru çizgide güçlü bir uluslararası Komünist Merkez şartlarında revizyonizm bu kadar serpilemezdi, menavra yapamazdı. Kruşçev'ler sebepsiz ve bu partilerin hatalarından hiç güç almadan, Stalin ve komüntern'in "mevcut olmayan zayıflığı" dışında mı bu kadar kolay çıktı? İşte Mao, kırılmaların, zayıflayan yönlerin neşteri, yeni-nitel bir doğrulmanın adıydı. Bu doğrulmayı savunamayanlar, eski kırılmadan kopamamaktadırlar.

DEH Deklerasyonun da ifade ettiği gibi komüntern'in 7. Kongresi şu sapmalardan müzdaripti:

"Faşizme karşı mücadeleyi stratejik bir aşama yapma ve burjuva demokrasisi ile faşizm arasındaki farkı mutlaklaştırma eğilimi, proletaryanın sefaletinin, işçi sınıfı içerisindeki bölünmeye şifa bulunmasının temelini yaratmakta olduğunu ilan etmek."

Tamamıyla doğrudur. 2. MK, Konferans ve DABK bu doğrulara yanlış temelde meydan okumuştur. 2. MK, DABK ve Konferans ortak bir zeminde Deklarasyonun emperyalist ülkelerde "proletaryanın sosyal tabanı" konusundaki belirlemelerine ateş püskürtmektedirler. Hepsi de, emperyalist ülkelerde proletarya tahlilinde, "emperyalizmden yarar gören" etkili bir işçi aristokrasisinin mevcutdiyetine, bunun KP'nin sosyal tabanı olamayacağı gerçeğine veryansın etmek, işçi sınıfının aşağı kesimi biçimindeki Deklerasyonun sosyal taban olarak görülmesi gereken bölümüne karşı çıkmaktadırlar. Bu zorlamalar da DABK şöyle diyor:

"İşçi sınıfının yoksul (yedek sanayi ordusu işsizler dahil) kesimini, göçmen işçileri, azınlıklara ve ezilen uluslara mensup işçileri proletarya partilerinin sosyal tabanı olarak kabul etmek geri kalan kesimleri ise bu taban kesiminden çıkarmak son tahlilde solcu oportonüzme çıkar."

Bırakalım emperyalist ülkeleri bugün Türkiye de de, Koç-Sabancı fabrikalarındaki işçilerin bir bölümü, diğer alanlara nazaran nisbeten ayrıcalıklı durumdadırlar. Koşullara bağlı olarak her bir somut ayrım ve esas alınacak kesimlerin tesbiti sadece emperyalist ülkeler açısından değil, bizimki gibi ülkeler açısındanda anlam taşır. Emperyalist ülkelere gelince; ezilen ulus ve halkların yağmalanması sonucu gasbedilen zenginliklerin çok küçük bir kesimi, susturulmaları için, emperyalist ülke işçilerinin bir bölümüne daha çok

sunulmaktadır. İşçi sınıfı içinde kutuplaşmalarda bu önemli bir faktördür. Her zaman bu payın sunulması koşulları olmayabilir, her somutta durum somut incelemeyi gerektirebilir. İşçi sınıfı içerisindeki bölünme Lenin yoldaşın da işaret ettiği bir olgudur. Komüntern 7. Kongre raporunda Dimitrof, krizin işçi sınıf içindeki bölünmeye kesin çare bulduğu görüşündedir. Evet kriz, işçi aristokrasisini de zorluklara itiyordu. Bu kesim içinde çalışma ihmal edilmemeliydi. Hele sözkonusu zorluklar ortamında daha da ihmal edilmemeliydi. Ancak işçi sınfının bölünmesi, ezilen ulus ve halkları tahakküm altında bulunduran emperyalizm gerçeğinin yarattığı, bazen derin ve nisbeten geri bir düzey gösteren gerçeğiydi. İşçi aristokrasisi emperyalist-kapitalist krizin sonucu olarak bazen yoksullaşabilir. Ama bu durum tek başına, bir imtiyaz tabakası fikrinin yerleştiği bu kesimin, otomatikmen, burjuvaziden köklü kopmasına yol açmaz. Yoksullaşma döneminde bunlara el atmak önem taşısa da, bu kesimin sosyal bir tabaka olarak özelliklerinin yadsınmasına götürmemelidir. Ülke devrimi açısından da önem taşıyan hususlardır. Büyük iş kolları, büyük sanayi merkezlerindeki işçiler, diğerlerine göre daha fazla ücret alma durumundadırlar. Kestirme şekilde işçi sınıfı çalışmasında, buralar kilittir diyemeyiz. Varoşları, işsizleri, işçilerin bizde de gerçek olan daha alt kesimlerini yok sayamayız. İhtilalcilik ve liberalizm niyet meselesi değil, hangi çizginin uygulandığı meselesidir. Hangi kitlenin esas alındığı meselesidir. Partinin sınıfı, devrimci proletaryadır. Parti, devrimci proletaryanın öncüsü, sınıf mücadelesinin silahıdır. Tartışılan başka şeydir. Kitle çizgisidir.

Parti ve Enternasyonal Çizgi

Modern Revizyonizme Karşı 1957-1960 ve 1963 Yılları, Enternasyonal Mücadelenin Tarihi Önemi:

Kaypakkaya sonrası parti tarihimizde bu konuda önemli zig-zaglar vardır. Hatalarda I. MK'miz başı çekmiştir. Modern revizyonizme (Kruşçev ve türevlerine) karşı, uluslar arası komünist harekete önderlik ederek, MLM derslerle donatan başkan Mao'nun tarihi rolü özellikle tahrip edilmeye çalışıldı.

1. MK'da egemen yanlış çizginin hakim olduğu yurtdışı bölgesinin Temmuz-Ağustos 1980'de gerçekleştirilen "Bölge Konferans'ının, "1963, UKH'nin genel çizgisi üzerine bir öneri (25 Maddeli Mektup)" konusundaki kararı şöyleydi:

"1963 polemikleri dünya ML hareketinin üzerinde birleşebileceği platform olarak kabul edilmemelidir. Bugün bu temelde bir birlik çağrısı yapılmamalıdır.

(...) Bu belgeler hakkında 'ML' mi, değilmi! Şeklinde bir genel değerlendirme şimdiden yapılmamalıdır. (...) askıya alınmalıdır."

Marksist-Leninist-Maoist hareketin temel-tarihsel kaynağına bu saldırı, Maoizme ve onun eseri TKP(ML)'ye yabancılaşmanın somut örneğidir. Kruşçev'e karşı, enternasyonal alanda tarihi önemdeki Maoist mücadelenin öneminin yadsınması, proleter devrimcilerin silahsızlandırılmasına objektif olarak hizmet etme çizgisidir.

Proletarya diktatörlüğüne "tüm halkın devleti" revizyonist teorisiyle saldıran, devrimin stratejisini ortaya koyan, devrimci savaşların "dünya savaşı tehlikesine yol açtığı" gayesiyle terk edilmesi gerektiğini salık veren Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadele, MLM değil midir?

Yeni sömürgeciliği onaylayan, ulusal-sosyal kurtuluş savaşlarının gereksizliğini vaaz eden onlara "kapitalist olmayan yoldan" sözde çıkış öneren Kruşçev'in, devrim düşmanı çizgisini mahkum eden, proleter dünya devriminin başlıca iki bileşeni olarak, yeni demokratik ve sosyalist devrimleri kararlıca savunmak ve uygulamak mı MLM değildir?

Sunduğu gizli raporla Stalin yoldaşın ML eserine saldıran, onu "cani" gösteren Kruşçev'e karşı Stalin'in esasta olumlu mirasını savunan hatalarını da eleştiren, Thorez-Togliattı-Tito'ları doğru olarak mahkum eden tezlerimi MLM değildir?

Proletarya diktatörlüğü boyunca (tüm sosyalizm dönemi) proletarya-burjuva çelişmesinin bir sonucu olarak, proletarya devriminin sürdürülmesinin tayin edici önemine işaret eden, proletarya bilimini nitel olarak geliştiren (K. I. MK'de hatalı egemen çizgi bunu hiç kabul etmiyordu) öğretisi MLM değildir?

Kongremiz, bu belgelerin, MLM niteliğine bir kez daha işaret etti. MLM neslin doğuşunda tarihsel kaynak olma içeriği taşıdığını vurguladı. Modern revizyonizm'den köklü kopuşta hayati önemler taşıdığını, MLM'lerin bugün de uluslar arası birliğinde genel bir temel oluşturduğunu söyledi. 2. Konferansımızın bu konuda attığı olumlu adımların, geliştirilerek ilerletilmesini temsil eden Kongremiz, öneri ve polemiklerin aşılması gereken tali hatalarını da ortaya koydu.

Önerilerde (1963) emperyalist ülkelerden bazıları için şöyle denilmektedir:

"ABD emperyalizminin denetlediği ya da denetlemeye çalıştığı kapitalist ülkelerde işçi sınıfı ve halk saldırılarını esas olarak ABD emperyalizmine, ama aynı zamanda milli çıkarlara ihanet eden tekelci kapitalistlere ve öteki yerli gerici güçlere de yöneltmelidir."

O dönemde, dünya halklarının baş düşmanı ABD emperyalizmine karşı mücadelenin özel bir önemi vardı. Şu açıktı ki, emperyalistler arası eşitsiz gelişimin sonucu olarak ABD öne çıkmıştı. Bu, diğer emperyalistlerin ABD'nin

öne çıkması gerçeğine rağmen, sömürge, yarı-sömürge oldukları anlamına gelmez. Önerinin söylediği de zaten bu değildir. Ancak ABD "demetimi" meselesinden yola çıkarak, emperyalist ülkelerde milli çıkarlardan bahsetmekte, buna ihanet edenlere karşı mücadele önermektedir.

Emperyalist ülkelerde "milli çıkarlar" emperyalist çıkarlardır. Sömürge, yarı-sömürgelerin aksine buralarda ulusal sorun, ulusal kurtuluş, anayurt savunması ölü sözcüklerdir. Komünist hareketin tarihinde bu tür hataların yol açtığı acı sonuçlar görüldü. Emperyalist ülkelerde o zaman savunulacak bir "milli çıkar"da bahsetmek, proletarya ve emekçilerin devrimci sınıf bilincini, olumsuz etkilemeye hizmet eder.

1957 Deklarasyonu 60 bildirisinin değerlendirilmesinde 2. Konferansımızın çizgisi esasta doğrudur. Kruşçev önderliğindeki 20. Kongre çizgisinin egemenliği UKH' da önlenmişti. Deklarasyonda ML çizgi genelde hakim olmuştur. Çağ, savaş ve barış emperyalist ülkelerde iktidarın ele geçirilmesinin yolu, gibi kimi konularda, esasta olmasa da, bir uzlaşma anlayışının sonucu olarak, bazı önemli hataları içerse de, genelde ML bir niteliğe sahip olmuş ve esasta olumlu bir rol oynamıştır. Hatalara gelince, Mao Zedung, Kruşçev modern revizyonizmine karşı mücadelede, bunlara sürekli karşı çıkmıştır. Hatalar, Kruşçev kaynaklıdır. Deklarasyonda yer almaları, tarihsel-zorunlu bazı uzlaşmaların sonucu olsa da, eleştirilmelidir. Gerek 2. Konferansımız, gerekse de Kongremiz meseleyi böyle ele aldı. Tarihi muhasebesinde, Kongre meseleyi etraflı inceledi. Kongrenin diğer dokümanlarında analiz ve sentez ortaya konulduğu için burada tekrar etmeyi gereksiz gördük.

SBKP ve Kruşçev modern revizyonizmi ile Mao ve ÇKP arasındaki temel düzeyde görüş ayrılıkları, nitel bütünlüklü çizgi ayrımı bazılarının iddia ettiği gibi 1960'da ortaya çıkmadı. SBKP'nin 20. Kongresiyle (1956) ayrılıklar derinleşti. Stalin sorunu, sosyalizme barışçıl geçiş, parlamenter yol gibi tezlerle 20. Kongre revizyonist bir çizgide yürüyordu. 1956 yılında yayımlanan "proletarya diktatörlüğünün tarihi tecrübeleri üzerine" adlı makalede yapılan Stalin değerlendirmesi, iki ayrı çizgiyi net olarak ortaya koymaktadır. Bu, aynı zamanda, Kruşçev'in 20. Kongre gizli raporuna bir meydan okumaydı. 20. Kongre çizgisini mahkum etme, 1960'dan itibaren değil, baştan beri yoldaş Mao Zedung'un gerçeğiydi.

1957 yılında SBKP merkez komitesinin "Barış içinde geçiş" teorisini eleştiren ÇKP yazısı da sunulmuştu. 5 Nisan 1956 ve 29 Aralık 1956 tarihli "proletarya diktatörlüğünün tarihi tecrübeleri" başlıklı dokümanlarla, ÇKP her konuda (devlet-devrim, sosyalizm, geçiş sorunları ve diğer) 20. Kongreyle savaşıyordu. (Aynı tarihli broşürler Türkçe de mevcuttur bakınız. Ayrıca aynı konulardaki gelişmeleri incelemek isteyenler bkz. Polemikler sf. 61'den 77'ye

kadar) Bunlar 20. Kongrenin hemen bir iki ay sonrası, ÇKP'nin mücadelesinin somut belgeleridir. 57 Deklarasyonunda, SBKP'nin attığı geri adımlar ve deklarasyona ML'in damgasını vurması bu sayede mümkün olmuştur.

Silahlı mücadele konusunda sözde muhalefet eden kadrolar da dahil, 2. Konferans öncesi, 1. MK dönemi Doğu kadro toplantısında, MK'nın 7. toplantı raporunu (Mao'ya saldırıları) onaylıyor, şöyle diyordu:

"1957-60 deklarasyon ve bildirileri ana hatlarıyla revizyonist belgelerdir. (...) MK raporunu olumlu bulduğunu açıklar." (kadro konf. Sonuç. 1. 2. 3.)

En keskin Kaypakkaya sözde savunucularının ideolojik pozisyonları böyleydi. (FÜ ve dışarıda bazı çok az kadro dışında) 1. MK çizgisi ile hem fikir olanlar (ideolojik alanda) bazı siyasal sorunlarda itiraz ediyorlardı. Muhalif ABK'mız da esasta aynı çizgideydi. Uluslar arası sorunların tartışılmasına tamamen duyarsızdır. 49 sayfalık 1. MK'sine karşı sözde "mahalefet" (!) yazısında, keskin mücadele çağrıları ötesinde, Maoist bir yönelimi yok.

Enternasyonal alanda MLM ile revizyonizm arasındaki mücadeleyi, UKH' deki kargaşa ve gelişmeleri, AEP doğmato-modern revizyonistlerinin saldırılarını, 1957-1960 deklarasyon ve bildirileri, 1963 öneri ve polemikleri üzerinde süren iki çizgi mücadelesini "dış çelişki" diyerek bir kenara koyan, ABK'nın savunduğu silahlı mücadeleye Maoizm'in değil, başka bir şeyin rehberlik ettiği dolayısıyla Kaypakkaya'cılığın da (!) bir gösteriden öteye gidemeyeceği açıktır. Kır kaçkını hizbin çizgisini devam ettiren ABK, parti tarihimiz boyunca olumsuz çizgisiyle varola geldi. DABK, KHK merkezi konferans gerçeklerinde egemen çizgi olarak devam etti. Kongremizin kardeş örgüt olarak değerlendirdiği, TKP/ML'de dün de bugün de oldukça etkili bir çizgi olarak varlığını sürdürdü.

Oportünist çizgiyi, revizyonist hataları deşifre etmek, Maoizm'i savunup uygulayarak kazanmak yerine, "mülteci-kaçkın-program düşmanı" gibi, ancak sonuç alabilecek betimlemeler özün, özde yapılması gereken temel eleştirinin (Maoizme yabancılaşma, kırılma) yerine geçirildi. Gerçek, etkili mücadelenin, MLM muhalefetin temsili FÜ'ler üzerinde söz konusu oldu.

"PARTİMİZ BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVRİMİNİN ÜRÜNÜDÜR." Maoist Önder Kaypakkaya doğru söyledi. . !

Partimiz, BPKD'nin ürünü olarak doğmuştur. Dünya proletaryasının ortak evrensel ideolojisi, MLM'in eseriydi. MLM'in rehberlik ettiği proleter dünya devrim mücadelesinin görevlerini coğrafyamızda dünya devriminin hizmetinde icraa etme mevzisiydi. Enternasyonal proletaryanın bir taburuydu.

TKP(ML); Başkan Mao Zedung önderliğinde enternasyonal alanda modern revizyonizme karşı mücadelede, UKH'e ortak bir temel sunan öneri ve

polemiklerle donanmakla kalmadı, bunun Kültür Devrimiyle ulaştığı yeni-nitel seviyenin ürünü ve yeni Komünist bir nesil olarak sahneye çıktı. I. Konferansımızın partimizin kuruluşunda kilit rol oynayan Kültür Devrimini kavrayışındaki kırılmalar, proletarya enternasyonalizmi konularında da, kuruluş dönemimize yönelik bir dizi haksız eleştiriye de vesile oldu. 1. Konf. özeleştirisinin kuruluş dönemimize yönelik proletarya enternasyonalizmi noktasında yaptığı eleştiriler şunlar:

"Proletarya enternasyonalizminin görevlerini doğru olarak kavrayıp yerine getirmemek, uluslararası planda kendini ML parti olarak tanıtan TİİKP'nin teşhir ve tecrit meselesini küçümsemek, ML partilerle ilişki kurma, onları destekleme, onlardan destek isteme meselesini küçümsemek."

"Partimiz uluslararası Komünist Hareket içinde oportünizme karşı mücadelede üzerine düşen görevleri tam olarak yerine getirmemiştir."

"Biz Türkiye'de devrim için mücadele ediyoruz. Bizim proleter dünya devrimine katkımız budur şeklinde bir düşünce pratiğe yansımamıştır. Proleter enternasyonalizminin görevlerini böyle yorumlama, eksik bir yorumlamadır. Son çözümlemede enternasyonalist değil, milliyetçidir."

BPKD'nin ürünü olarak, partinin kuruluşu, proleter dünya devrimine, enter-nasyonal proletaryaya sunulmuş tayin edici bir katkıdır. MLM'i, coğrafyamıza taşıması, somut koşullarımızla yaratıcı bir şekilde birleştirilerek, devrimimizin önder çizgisinin ortaya konulması ve tam da bunun bir ifadesi olarak Halk Savaşı pratiği, proleter enternasyonalist değil de, dar-ulusal yaklaşımlar mıdır? Diğer partilerle ikili görüşmeler, ortak açıklamaların önemini küçümsemiyoruz. Kuruluştaki zorlukları, tarihsel koşulların sınırlamalarını ve I. yenilgiye kadarki 9-10 aylık, oldukça kısa bir faaliyet dönemi ve ağır görevleri hesaba katmadan, parti sanki bunlara karşıymış gibi eleştirilirse, (üstelik hiçbir kanıt gösterilmeden) yanlıştır, haksızdır, zorlamadır. PDA çizgisinin, tamamıyla deşifre edilip-mahkum edilmiş olması MLM'in yüce bayrağının yükseklere kaldırılması gerçeğine rağmen "TİİKP' sinin uluslararası planda teşhir ve tecridini küçümseme" hatası (!) tesbit etmek inkarcılıktır. Kaldı ki bu mücadele, enternasyonal alandaki mücadelenin bir parçasıdır. Ulusal sınırlar içinde telakki edilemez. İdeoloji, dar ulusal sınırlar içinde cereyan eden, lokal bir kategori midir? Savunulan ideoloji MLM'dir. Enternasyonal proletaryanın nerede olursa olsun evrensel rehberidir. Diğer MLM partilerle, çeşitli zorluklar yüzünden ikili ilişki kurulamamış olması, proletaryanın en güçlü enternasyonal bağı olan ideolojik birliği görmemeyi mi gerektirir. Görülecekse, TKP(ML)'nin kuruluşunun dünya proletaryasına desteği, kavranamazlıktan gelinemez. Kuruluşun nitel önemde ideolojik ve siyasi mahiyeti, teknik meselelere heba edilemez. Kruşçev'in kara bayrağını, coğrafyamızda da yırtmış-modern revizyoniz-

mi bütün yönleriyle dinamitlemiş, ezilen kitleleri, Maoizm silahı ile birleştirmiş olması ile Kaypakkaya, dünya proletaryasına en büyük desteği sunuyordu. Tayin edici olan ideolojik ve siyasi çizginin, doğru olup olmadığıdır. İlişkiler, irtibatlar ve diğer şeyler sonra gelir. Örneğin revizyonist bir çizgi, irtibat-koordinasyon- ikili ilişkiler gibi meselelerde çok "başarılı" (!) bir grafik çizebilir. Onun doğru olduğu anlamına gelir mi?

Esas halka olan Maoizm temelindeki kırılmasıyla, 1. MK'mizin enternasyonal alandaki çizgi de doğal olarak, eklektik ve olumsuz bir rota çiziyordu. Evet, 1. MK'si bir enternasyonal ilişkiler temsilciliği atamış, bazı Avrupa partileriyle ikili ilişkiler kurulmuş, ortak açıklamalar yapma durumuna gelinmişti. Bunları yapalım, yapmalıyız da, ana sorun hangi çizgi ile yaptığımızdır. Çizgi problemliydi, eklektik bir çizgiyi ifade ediyordu. MK'si kendisi gibi ortayolcu bir çizgi izleyen, Avusturya Marksist-Leninist Parti, Almanya (GDS, WBK) örgütleriyle bir karargah kurmuştu. Karargah, AEP ile de dayanışma ilişkisi içerisindeydi. Hatta, AEP modern revizyonistleri, başkan Mao Zedung'a açıktan saldırırlarken dahi, ASHC ile dayanışma faaliyetleri devam etti. Zira MK'mizin de kafası karışıktı. Mao'nun bilimimize nitel katkıları ona göre de "sapma"ydı. Bazı çekingen sözde savunmalar yapılsa da, 1. MK'deki merkezci sapma net bir gerçekti. 1. MK 6. toplantıda ortayolculuk şöyle ifade ediliyordu.

"Mao Zedung eserine tutucu bir şekilde sahip çıkma, araştırma yapmama eğilimleri ortaya çıkabilir. Biz bu, yanlışa düşmemeliyiz."

Hem Mao ve sözde hem de AEP eleştirisi yapan, Avusturya Marksist-leninist Partisinin (AMLP) yörüngesine giren, 1. MK'mız, Stalin yoldaşı savunma kampanyaları ile meşguldu. Stalin yoldaşın, esasta doğru olan ölümsüz öğretisi değil, tali olan hatalarının savunulması kampanyasıydı yürütülen. AEP'nin yaptığı, doğmato revizyonizmi savunmaydı. Dönem, bilcümle revizyonist'in, Mao'ya kudurganca saldırı dönemiydi. 1. MK'sinin yaptığı da, Mao'yu savunma değil, "Stalin savunulmadan ML savunulamaz" vitrini altında revizyonizme açık destekti. Parti içinde yükselen tepkiler sonucu, I. MK'si 8. Toplantısından sonra AEP'ne, eklektik zayıf içerikli, kamuoyuna açık bir eleştiri yöneltti. Bu eleştiriye dahi, AMLP-WBK ve bizim enternasyonal ilişkiler temsilcimiz tahammül edemediler. AEP'nin revizyonist ilan edilmesine karşı çıktılar. Enternasyonal alanda, Şili devrimci komünist Partisi (ŞDKP), Devrimci Komünist Partisi ABD (RCP-USA) gibi, Mao Zedung katkılarını savunan, revizyonizme meydan okuyan, MLM güçler mevcuttu. MLM güçlerin birliği ve ortak bir açıklaması içinde çalışıyorlardı. TKP(ML) ile, özellikle ilişki kurmak istiyorlardı. Merkezci eklektik çizginin bir sonucu olarak, MLM güçlerle ilişki, son derece soğuk ve "mesafeli" idi. Çünkü, Mao Zedung'a yönelik, modern revizyonist saldırı, parti MK'sini de vurmuş, sallamıştı. I. Konf.

la birlikte, MZD, bir "Lin Biaoizm hastalığı" olarak tabir edilmişti. Sözkonusu anlayışla, temelden bir kayışa giriliyor, bünyemize bir hastalık virüsü ile operasyon düzenleniyordu. 1. MK'sini, sonradan Bolşevik Partizan'a ulaştıran, bu bozulmaydı. Virüs kansere götürmüştü. 1. MK'sinin yukarıda işaret ettiğimiz, AEP ile kamuoyu önündeki çatışması, gerçek meselelerden çok uzaktı. Ana sorun, yani Maoizm tartışılmıyor, aksine, AEP ile akrabalık sergileniyordu. Tartışma bazı sonuçlar üzerinde cereyan ediyordu.

Mao'yu savunan, parti ve örgütlerin I. Enternasyonal Konferansı bu dönem gerçekleştirilmişti. Merkezci çizgi yüzünden, parti bu Konferans, örgütleyicilerden biri değil, "gözlemci" olarak katıldı. Konferanstaki başlıca çabası ise, Stalin ve Komüntern sözde "savunuculuğu" idi. MZD'ne saldırma bayraktarlığıydı. I. MK'si, savunduğu bu çizginin bir sonucu olarak, uluslararası I. Enternasyonal Koferansın çıkardığı "ortak açıklama"yı imzalamadı. Ortacı çizgide inat sürdü. Parti 2. Konferansı, bu inada meydan okudu. Mao'nun katkılarına, (MZD'ni savunmama zayıflığına rağmen) sahip çıktı. Eksik ama önemli bir ilerlemeydi. 2. Konferansını seçtiği 2. MK, bazı şerhler düşerek, I. Enternasyonal Konferansın yayınladığı, ortak açıklamayı imzaladı. İleriye atılmış önemli adımlarına rağmen parti, 2. Konferans, sadece Bolşevik partizan'a evrilen eklektik çizgiyi mahkum etmekle yetinmemeliydi. Revizyonist-Troçkist kırması çizginin, 1. Konf. ın kimi zayıflık ve hatalarından beslenerek, büyüdüğünü deşifre edip, hataları reddederek, kökten kopmalıydı. Bazı önemli nitel adımlara rağmen, köklü kopuş istenilen seviye de gerçekleştirilemedi. Örneğin; 2. Konferansın "resmi gündeminde yok" gerekçesiyle, MZD, karara bağlanmadı. Bilinç ve ayaklarda taşınan, köstekleyici önemli bir zincir de buydu!...

DEH'in İlanı, 2. Enternasyonal Konferans

1984'te Maoist Parti ve örgütlerin, 2. enternasyonal Konferansı gerçekleştirildi. Kendi 2. parti Konferansıyla, bazı zayıflıkları olsa da, önemli ilerlemeler kaydetmiş TKP(ML) çizgi sayesinde, 1. MK gibi artık bu enternasyonal Konferansta bir "gözlemci" değil, örgütleyici ve katılımcı bir güçtü. 2. MK 5. toplantı raporunun, DEH Deklerasyonu'nu eleştiren bölümünde, DEH komitesinin verdiği cevabı mektubunda da ifade edildiği gibi:

"2. Enternasyonal Konfernasta TKP(ML) üst düzeyde parti önderliği tarafından temsil edildi. TKP/ ML sadece Konferans oturumlarının tartışmalarına aktif olarak katılmakla kalmadı, aynı zamanda Konferans önderliği içinde ve Devrimci Enternasyonal Hareket Deklerasyonu'nun şekillendirilmesinde de rol oynadı. TKP (ML) II. Konferansta hem kendi tavırları yönünde mücadele

etmede, hem de Konf. ın oybirliği ile birleşmede, bütünsel olarak iyi ve önemli bir rolü oldu." (1986 DEH Kom. Mektubu.)

2. Enternasyonal Konferans partiye önemli görevler vermişti. Komiteye seçmişti. Parti, bu görevden de, çoğunluk kararı gereği çekildi. DABK ve Konferans ayrılığında da, aynı güzergah izlendi. Mahkum edilmesi gereken bu tutumumuzun, enternasyonal harekete dayattığı ve komünizm davamıza zarar veren niteliği görülmedi. Başkan Mao Zedung'u fiziken kaybettiğimiz, 1976 yılını izleyen süreç, UKH'te de, yeri kolay kolay doldurulamayacak bir boşluk yarattı. UKH, ciddi bir krizle yüz yüze geldi. Krizde olan MLM değil, ondan uzaklaşanlardı. Uzaklaşma, belirgin bir dağılmaya da yol açmıştı. Geçmişte, sözde Mao savunucusu, Enver Hoca ve önderliğindeki AEP partisi, modern revizyonist bayrak kaldırıyor, Mao'ya saldırıyordu. Ayrıca, Mao'nun kızıl Çin'i, Hua Deng kliğinin karşı-devrimci bir darbe ile ele geçiriliyordu. Geçmişin, yekünü oldukça çoğunluk oluşturan, UKH'nin sözde bazı güçleri, Deng-Hua'cı karşı-devrimci darbeyi izliyor, sınıf işbirlikçisi, karşı-devrimci üç dünya teorisini savunup, uyguluyorlardı. DEH'in kuruluşu öncesi de, bir elin parmaklarını geçmeyen parti, cereyana göğüs gerdi. Israrlı çaba, TKP (ML)'nin de, kurucular arasında yer aldığı, DEH'in kurulması aşamasına götürdü. UKH'nin kriz ve dağılmasını, tersine çevirme hamlesiydi. Nitel-tarihi önemdeydi. Partimiz, DEH'in kuruluşundaki, tarihi katkısını, ne yazık ki sürdüremedi. Geçmiş kırılmaları aşamama yüzünden, MZD'ne Deklerasyona düştüğü şerhle kamuoyu önünde itiraz etti. Geriye, olumsuzluğa, çok ciddi bir geri adım atıştı. Bunu, komiteden çekilme biçimindeki derinleştirilmiş olumsuzluk izledi. 1997 yılına kadar, bu olumsuzluk sürdü. Olumsuzluklar sürerken de, MLM'ler, parti içinde mücadeleye devam ettiler. Parti MK'lerinde genelde bir düzelme olmasa da, MLM'lerin bazı mücadele belgeleri, kamuoyuna yansıdı. Belgeler DEH ve üyesi parti örgütlerin dikkatini çekti. Yeniden ilişkilere vesile oldu. 1997 sonrası, kurulan ilişkiler zemininde, ilerlemeler sağlandı. Bu ilerleme, ne 1986 ve sonrası ve nede partimiz güçlerinin OPK ile birleşmesi süreci sonrası, MK ve EİB ilişkileri sonucu değildir. Partide eklektizm ve bunun sonucu ilişkilerdeki tahribat, olumsuzluk devam ediyordu. Sorun, KHK ve Merkezi Konferans'la da çözülmemişti. KHK ve Merkezi Konferansa rağmen, partimizin kuruluş ideolojisini savunan bunların yayınlarımızda kamuoyuna da yansıyan mesajlarla parti DEH ilişkileri, yeniden olumlu bir rotaya girebilmiş ve bugünkü ileri nitel seviyeyi yakalayabilmiştir. Kişilerin özel bir marifeti değil, partimizi yaratan ideolojik, siyasi çizginin sonucudur ilerleme. MLM çizgi zemininde, DEH ile ilişkiler, yeniden ilerleme durumuna girdiğinde (1997), pratik sonuçlarını ortaya koyduğundan, DEH genişletilmiş toplantısında, partimizin temsilinin, iki çizgi mücadelesindeki

aktif rolü ve komiteye yeniden DEH iradesiyle çağrılması, bir gerçek olarak ortaya çıktı.

DEH'in TKP/ML'ye Mektubu ve Bazı Uluslararası Akımlar

MLM güçler arasında olan, iki çizgi mücadelesi yoluyla ve Maoist temel de birleşmemiz gereken (diplomatik oyunlarla değil) TKP/ML'nin, ÖG dergisinde ifade olunan yönetici oportunist çizgisi, tarihimizin inkar edilemez olumsuz bir gerçeğidir. DEH'in kendi komitesi aracılığıyla, TKP/ML'ye ilettiği, olgun, seviyeli, kazanıcı eleştiri mektubuyla, ÖG'deki oportunist hakim çizgiye doğru olarak karşı çıkmıştır. Kamuoyunda yayınlama öncesi, 13 Mart 2001 tarihi itibarıyla DEH komitesinin, TKP/ML'ye mektubu, hiçbir yere gönderilmeden ve kamuoyu bilgilendirilmeden önce, TKP/ML merkez komitesine iletilmiş, cevap talep edilmişti. Ancak TKP/ML, DEH' in söz konusu mektubuna hiç bir yanıt vermemiştir. Aksine TKP/ML, DEH'in bu eleştiri mektubundan (13 Mart 2001 tarihli) önce, 14 Şubat-Mart 2001 tarihli 34 nolu ÖG gazetesinde, en yetkili organları SB ile röportajlarında, "DEH'ten kopuş"larını beyan etmiş, yıkma çağrısı yapmışlardı. Yine de beklenildi, tavırlarının gözden geçirilmesi istendi, DEH örgütlenme prensiplerine uymaları talep edildi. Hiçbir adım atmadılar. DEH'e kalan, ÖG'nin, DEH'e ilişkin bu aleyhte tutumunun, fiili kopuş gerçeğinin, adını koymak oldu. DEH dışına çıkmaya karar verenleri, kazanma çabasına rağmen, dıştan-kamuoyu önünde saldıranların, DEH üyeliği ile kopardıkları ilişkiye işaret etmenin anlaşılmayacak bir yönü yoktur.

DEH, TKP/ML'ye mektubun da şöyle diyor:

"MLM'den temel sapmaların kaynak olduğu hataları bugüne dek rektife edemediniz. Öte yandan daha önce birleşik olan TKP/ML'nin büyük bir bölümü yani TKP(ML) senelerdir TKP/ML'de sorunlara sebep olan meselelerin bir muhasebesini yapma sürecini başlattı. TKP(ML) sağlam bir şekilde DEH ile birleşti ve DEH güçlerini inşa etmenin yanısıra DEH'in ideolojik ve siyasi temelini güçlendirmek için kendi rolünü yerine getiriyor." (TKP/ML'ye mektup. sf. 4)

Söylenenler, birilerine, bir şahsi övgü değildir. Maoist çizgi meselesinin, parti için haklı olarak takdir edilmesidir. Sorunlara sebep olan meseleleri ortaya koyma, aşma, sıçramalar kaydetme, MLM çizgi ile mümkün olabilmiş. DEH güçlerini tesis etmeye götürmüştür. Götüren nedir? MLM çizgi! MLM vitrini değil. Bilmek yapmaktır. DEH ile ilişkileri ilerleten, herhangi özel bir yetenek-uzmanlık değildir. Herhangi bir mevkinin kendiliğinden getirdiği bir otorite sonucu da değildir. DEH ile ilişkileri, ilerleten verilen yetki değil, MLM çizgidir.

"Rahatsız edici işaretler burada bitmiyor. Aslında Hoca'nın resmini yayınlayıp, doğum gününü kutlamak, önderliğinizin savunduğu çizginin sadece estetik bir ifadesidir. Aşağı yukarı aynı sıralarda aylık teorik derginiz Partizan'da bir dizi makale yayınlandı. Bu makalelerde (Stalin gerçeği Partizan No. 13-14, 15. yıl 1994 yada 1993) teorisyen/önderlerinizden birisi, MLM konusundaki anlaşmazlığın merkezinde yatan önemli meseleler hakkında Hoca'cı bir çizgi geliştiriyor. Bu makaleler dizisi, aynı 1. MK'sinin orta-yolcu çizgisini, bu sefer MLM maskesiyle devam ediyor. Bu makaleler dizisi, sosyalizmin niteliği ve sosyalizm altında sınıf mücadelesi gibi önemli meselelerde Stalinin yanlış çizgisini savunuyor ve Mao'nun adını kullanmadan Mao'ya saldırıyor." (TKP/ML'ye mektup. sf. 12)

TKP/ML, TKP(ML) ile kıyaslandığında DEH'e uzak ama hiçte yeteneksiz değil. Onlarca parti ile, fiziki ilişki kurabilme, 5 yıllık planlarla, küçümsenemez bir teknik proje doğrultusunda oldukca çalışkan bir yürüyüş içindedir. Zayıflığı MLM'den uzaklaşan yönüdür. MLM'lerin gücü çizgiden geliyor, ilerletiyor. Uzman TKP/ML'ye, çizgi yanlışlığı kaybettiriyor. TKP(ML)'ye ise, doğru çizgi kazandırıyor. DEH komitesi mektubuna devam edelim:

"İyiki bu makalenin yayınlanmasından kısa bir süre sonra, TKP(ML)li yoldaşların kaleme aldığı "Stalin yoldaş Üzerine" bir başka makale bu çizgiye keskin bir cevap verdi. Bu rahatlatıcı cevap, 'Stalin Gerçeği' serisinin MLM maskesini kaldırdı ve gerçek Maoizm'in oturaklı bir savunmasını yaptı. (Bu sıralarda siz ve TKP(ML)li yoldaşlar hala tek parti içindeydiniz, bu tarihten kısa bir süre sonra ayrılma oldu) Bu cevap, partinizdeki MLM güçlerin inatçı, Hocacı etkiye karşı mücadele ettiklerini gösteren bir işaretti. Ve partiniz içindeki tarihsel iki çizgi mücadelesinin artık berrak bir şekilde çözümlenmesi gerektiğini gösteriyordu."

"(...) ve gerçek Maoizm'in yeniden canlandırılması görevinin hala devam ettiğini de (...) Stalin'in ciddi hatalarını onaylayan yanlış eğilimi çok güzel teşhir ediyor." (TKP/ML'ye Mektup. sf. 12)

Enternasyonal Maoist komünistlerle, sorunları çözme ve iki çizgi mücadelesi ile yüksek bir birlik tesis etmenin sırrı Maoizm'dir. Güven ve birliği tesis eden temel, Maoizm'dir. Dünya çapında enternasyonal proletaryanın ortak, olmazsa, olmaz, Komünist yürüyüşünde, engelleri yıkan, hataları altettiren Maoizm'dir.

MLM'lere, pazarlıklar ve diplomatik manevralarla, sözde parti birliğini kazanma çizgileri yabancıdır. Onlar her yerde, her zaman, yanlış çizgilere karşı, Maoist temelde mücadeleyi, birlik ve kazanmanın anahtarı olarak bilirler. 1986 yılında, bir hizip olarak partimizden ayrılan ve bizce MZD'ni, deklerasyonu "savunma" söylemlerindeki, kimi olumlulukları gereği "Maoist Parti

Merkezi", gerçekten de görüşümüzce, dönemin DEH Komitesi tarafından, olumlu sıfatlarla karşılanmış, partimiz iradesine rağmen, hizipçi niteliği görmezden gelinerek DEH ile ilişkilere değer bulunmuştur. Mao konusunda, partimiz hatalarını da kullanan (çözümü için mücadele eden değil) partiden ayrılan bu grubun, gerçek niteliğini eski DEH komitesi, o zaman görmekten uzaktı. Parti, DEH komitesi ilişkilerinin, olumsuz rotada derinlemesinden, partimizin hatalarının yanısıra, DEH komitesinin hataları ve sözkonusu grubun, partimizin aleyhindeki faaliyetinin rolü de olmuştur. Komitenin, Deklerasyon konusunda partimiz hatalarını eleştiren doğru pozisyonlarına rağmen, hizibe objektif olarak arka çıkma pozisyonu da, görüşümüzce gerçektir. İlişkilerimizde (komite ile) sadece bu konu değil, komitenin partimize karşı diğer başka hataları, üye saymama gibi (pratikte) kimi haksız uygulamaları, sekter yaklaşımları da eleştirildi. Eleştirileri, genişletilmiş toplantının (2000 yılı) gündem maddelerinde biri olan, komite-TKP(ML) ilişkileri bağıntısında da bizzat toplantıda temsil edilirken, partimizin özellikle ve esasta Mao konusundaki hataları da özeleştirel tarzda ortaya konuldu. Komite, bazı hataları konusunda ve bizce derinleştirilmesi gereken, özeleştirisel bir tutum aldı. Maoizm okşanacak bir oyuncak değil, oku hedefe gönderecek bilimsel ideolojidir. "Maoist Parti Merkezi" pratikteki oportunist çizgisiyle, teori-pratik birliğini yadsıyan yönelimiyle, Mao deyip, onun ülkemizde somut anlamı olan Halk Savaşı görevlerinden yan çizen, sözcüklerle oyalanan duruşuyla, sürekli eleştiri konumuz oldu. Nitekim, gelinen noktada DEH komitesi de, bu gruba bir eleştiri mektubu göndermiştir. DEH komitesi-Plenumu da, bu grupla ilgili yaptığı değerlendirmede şunları belirtmiştir:

"Oturum, Hareket ile TKP/ML(Maoist Parti Merkezi) arasındaki ilişkileride yeniden gözden geçirdi. Birkaç yıldır artık MPM'nin olumulu bir yolda gelişmediği netleşmiştir. MPM önderliği ile önceleri tartışmaların olumlu sonuçlar üretmemesinin ardından, komite MPM'li yoldaşlara MPM'nin ilerlemesini imkansız kıldığını," belirtmiştir.

Öncesi ve Plenum'da komite, hataları ve pratikte uyguladığı çizgisiyle, MPM'yi eleştirmiştir. MPM bir özeleştiri mektubu göndermiştir. Eleştirileri kabul etmiştir. Komite ve MPM'nin mektuplarından dağıtılmaları yoluyla harekette bilgilendirilmiştir. Komite, MPM'nin hatalarını aşarak, partimizle ilkeli birleşmesinden yanadır. MPM'de, TKP(ML)'nin nitel ilerleme kaydettiği ve bunları göremediği noktasında kendisini eleştirmektedir. Yine de, ayrılıkta dahil-köklü bir özeleştiriye ihtiyaçları vardır. Partimiz, ifade de etmiştir. TKP/ML'nin, partimize sanki ilkesiz bir yaklaşım gösteriyormuşuz (MPM'yi) gibisinden yaptığı suçlamadır. Partimizin yaptığı, iki çizgi mücadelesi ile hataları ortaya koyma, hataların aşılmasına yardımcı olmaktır. Bu çizgiyle parti, dev-

rimci hareket, UKH ve partimizden geçmişte ayrılmış çeşitli kişi ve gruplar üzerinde, bilimsel bir otorite yaratmış, partiye güven ve umut sağlanmıştır. Grupçuluktan, rekabetten çizgi gereği kopamayan, TKP/ML'nin anlamadığı, bir bakıma kıskanıp, saldırdığı, Maoist ilerleyişimizdir. Maoist çizgimiz gereği, partiden geçmişte kopmuş bir çok kadro ve çevre, partinin doğru eleştirileri pratiği temelindeki, kazanma siyasetiyle, parti ile bir sempatizan, partisiz aktivist olarak ilişkilenme doğrultusunda adım da atmışlardır. Hiç kimseye ne etiket dağıtılmış ne de hataları es geçilmiştir. Birlik, rüşvetle olmazki! İki çizgi mücadelesini gerektirir, MLM temelde (başka hiçbir zeminde değil) gerçekleştirilir. Hiç kimse bunu engellemeyemecektir.

TKP/ML'nin Ekletik Enternasyonal Çizgisi

TKP/ML'nin enternasyonal alanda izlediği eklektik oportunist politikası Stalin yoldaşın hatalarından kopamayan, MLM lafzı edilse de, bir tür Hoca'cı sakatlanmışlıktan malul ortayolcu çizginin sonucudur. TKP/ML, DEH'e saldırıp, yıkılması çağrısı yapmaktadır. MLM'i savunan, parti ve örgütlerin birliğinden, TKP/ML neden rahatsızdır? UKH'nin tüm güçlerini, MLM temelinde yeni bir komünist enternasyonal yaratma hedefi ile birleştirme yürüyüşünde, embriyonik bir siyasi merkez rolü oynayan, DEH'i yıkma çizgisi, komünist olabilir mi? Peru ve Nepal'de, muazzam ilerlemeler kaydeden halk savaşlarına, önderlik eden, NKP(Maoist), PKP'ninde, partimiz gibi üyesi olduğu, diğer üye parti ve örgütlerle, Hindistan-Bengladeş, Afganistan, İran, Kolombiya gibi başka yerlerde de, halk savaşları ile MLM'i proletar dünya devriminin gelmekte olan yeni dalgasının kumandasına geçirme pratiğindeki, enternasyonal komünist harekete, duyulan bu öfkenin nedeni ne? Enternasyonal komünist hareketin Amerika, Almanya, İtalya gibi emperyalist ülkelerde de oradaki parti ve örgütlerimiz aracılığıyla yükselen bayrağı, TKP/ML'yi neden rahatsız ediyor? Tüm bunların temel sebebi, adı anılmış olsada Maoizm'le birleşmeme, MLM'i savunma ve uygulamaya karşı, orta-yolcu bir çizgide inat edip, ayak sürüyerek karşı gelme çizgisidir. Eklektik çizgi, TKP/ML'yi, MLM ile değil, ortayolcu enternasyonal örgütlerle birleşmeye, onları övmeye götürmektedir. 1995 yılı TKP/ML 2. olağanüstü konferans kararları temelin de, DEH'i yıkma, "5 yıllık planı", 4-17 Eylül 1998 yılı Ö. G. gazetesinde şöyle ifade edilmektedir.

"Durumundan dolayı TKP/ML uluslararası alanda önemli bir konuma erişmelidir. Eksiklerine rağmen, partinin ağırlığı, otoritesi, saygınlığı ve kapasitesinin olduğu birçok alan mevcuttur. Bu yüzden parti ilk etapta bir dizi kısa-orta-uzun dönem amaçlar belirlemekte ve bunları 5 yıllık bir plan dahilinde 2000 yılını da içine alacak şekilde ele almaktadır."

Bu plan dahilinde, uluslararası örgütlenmeler "analiz" edilmekte ve şu muhteşem sentez (!!) beyan edilmektedir: "UKH güçleri" şöyle değerlendirilmektedir.

"1-Hala MLM formülünü temel alan ve partimizle PKP'nin bir anlamda hala üyesi olduğu, ancak önderlik görevini yapmaktan son derece uzaklaşmış olan ve bu yüzden de son on yıl içinde gelişen bir çok fırsatı değerlendirememiş olan önderliğin çıkarcı, proğmatist, hegemonyacı tavrı yüzünden çok daha fazla ve ciddi sorunla karşı karşıya olan ve birçok üyesinin giderek pasifleşmiş olduğu DEH."

"2-MLPD ve FKP'nin de etkili olduğu, MLM'yi temel alan parti ve örgütleri de barındırsa da, kendisine temel olarak MLMZD'yi alan, "ML platform" ciddi siyasi-ideolojik sorunlardan geçmektedir. Fakat yine de üç saflaşmada olumlu bir eğilim göstermektedir ve bugün 20'nin üzerinde üyeye sahiptir."

3- Esas olarak AEP çizgisini izleyen "ML platform".

4- Her yılın Mayıs ayında LPB'nin örgütlediği asgari birlik kıstaslarını temel alan, farklı çizgilere sahip örgütlerin katıldığı ve üye sayısının yükseldiği fakat kalite seviyesinin düştüğü "ML platform"...!

TKP/ML, hangisinin niteliği nedir sorusuna net bir cevap vermeden, tüm bunları "UKH güçleri" analizi ile aynı torbaya doldururken, yine de MLPD'li (Almanyada MZD'ni savunduğunu söyleyen reformist çizgide bir parti) 2. şık güçlerini, diğerlerine nazaran, "olumlu bir eğilim" olarak görmekte, tercihini de bundan yana koymaktadır. "Hayırlı olsun"da, bu ne demek? İlgilenmemiz gerekmektedir. Bu, en "olumlu eğilim" kim? TKP/ML'nin kavranmış sağlam bir içerik değil, MLM'i, gerçekten de formülasyon olarak savunduğu doğrudur. Diğer bildiğimiz de şudur ki, "MLPD ve FKP'nin etkili olduğu" söylenen platform da TKP/ML dışında MLM'i formülasyon düzeyinde de savunan başka bir güç yok. Ayrı bir tartışma konusu, (ne kadar savunup-uygulayıp, uygulamadıkları) olsa da, sözkonusu platformun kullandığı terminoloji, MZD'dir. Bu terminoloji dahi, bilimimizin sağlam bir kavranışından uzak duruşu göstermektedir. FKP, Hindistan KP (ML halk savaşı) gibi bu platforma üye olan, çizgide önemli-ciddi hataları mevcut, yine de, MLM'in güçleri olarak değerlendirilebilecek partiler vardır. Aynı şekilde, kesinlikle MLM'in güçleri olarak değerlendirilemeyecek (mücadele edip kazanma, ilerletmemiz gereken) birçok partide aynı platformun gerçeğidir. Platform, Maoist güçler içinde sayılabilecek bazı partilerle, revizyonizmden kopmayan partilerin ittifakı ekseninde yükselen enternasyonal ortayolcu bir örgütlenmedir. Örneğin; bu hareketin içinde başlangıçta Peru'daki Halk Savaşına "terörizm" diye saldıran, iflah olmaz revizyonist bir Peru'lu örgüt olan Patria Roja'da yer alıyordu.

Kıymetli üye MLPD (Almanya) bugün hala, PKP önderliğindeki anti-halk savaşı çizgisindedir. Keza Nepal'de, gerici hükümetlerde yer alan Halk Savaşına düşman, NKP(ML), aynı platformun "saygın" (!) bir üyesidir. MLM; ya da "farketmez" dedikleri, MZD temele sahip olmayan çizgi bir yana, eğer uluslararası planda, TKP/ML'nin deyimiyle en "olumlu eğilim" safında olsaydı bu platform, halk savaşı alehytarı çizgilerle, bir bulamaç birliği içinde olmazdı. İçinde olması, eklektik çizgi sonucudur. TKP/ML'nin, bu "olumlu" denilen platformu sevdasının nedeni de, eklektizmden müzdarip olmasıdır. Herkesi baştacı eden, platformu, bırakalım MLM seviyesine çıkma, Mao'yu katkılarıyla, en geri seviyede dahi önemsemeyen yanlış çizgisidir problem. MLM böyle temsil edilemez, enternasyonal komünist Hareket böyle gevşek-merkezci bir çizgi ile tesis edilemez. Platformun kendisi de, yeni Komünist Enternasyonal hedefini savunmamaktadır ve çizgisiyle alakalı bir sorundur. Cephe tipi bir örgütlenmeyi, UKH'nın yerine geçirmek çizgisine sahiptir. Bu, oportünizmdir. Aynı oportunizmin sonucudur ki, Kuzey Kore-Küba gibi yeni burjuva modern-revizyonist mevziler, anti-emperyalist ve halk saflarında görülebilinmektedirler. Partimiz tarihinde de aynı çizgi, 1. MK, 3. Konferans sonrası MK tarafından izlenmişti. Hatalı çizgi, şimdiki TKP/ML üzerinde de devam ettirilmektedir. Etkileri saflarımızda da mevcuttur. TKP/ML sözkonusu platformun 6. Konferans belgesini imzalamıştır. Belge, FARC(Kolombiya) Tamil (srilanka) gibi yerlerdeki, halk saflarında olan, silahlı mücadele pratiğini, MLM'in rehberlik ettiği, KP önderliğindeki, diğerlerinden nitel olarak farklı, halk savaşı ve bunun için silahlı mücadele hattı ile aynılaştırmaktır.

Doğru ve yanlış çizgiyi ayırt edebilme, proleter dünya devrimi hedefine yürüyebilme, MLM ile mümkündür. Tek tek ülkelerde de, uluslararası planda da, komünist önderliğin tesisi MLM dışında düşünülemez.

TKP/ML, 1. şıkta, anti-DEH tutumuna, PKP'yi de dahil etmeye çalışmaktadır. DEH'i, "Partimizle PKP'nin bir anlamda hala üyesi olduğu" tanımlaması ile gösterirken, sanki PKP'de TKP/ML ile birlikteymiş gibi gösterilmektedir. Bırakalım böyle bir ortayolcu eğilimle birlikte olmayı, DEH üyesi olarak PKP, DEH'te, MLM ve "esasta Maoizm" çizgisinde diretiyordu ki, 1993'te yaşasın MLM belgesiyle, DEH, MLM terminolojisini sağlam bir içerikle ve özellikle de PKP'nin katkısıyla kabul etti. PKP, TKP/ML çizgisi ve katılımcısı olduğu enternasyonal platforma DEH içerisinde tabir-i caizse en şiddetli itirazları yükselten, en uzak parti durumundadır. Elbette, DEH ve partileride uzaktır. TKP/ML'nin PKP'yi "yanında" gösterme tutarsızlığının keskin bir ifadesi açısından PKP pozisyonuna sadece özel bir vurgu yapmak istedik. Şovlarla yanılsamalar yaratmak, TKP/ML'deki hakim çizginin önemli bir özelliğidir. NKP (M) ile hiçbir yoldaşça ilişkiye sahip olmadığı halde, NKP(M)'yi savunduğunu

söyleyen ve sempatizanlıklarını NKP(M)in bile teyit etmediği, bazı ilişkileri, NKP(M) ile merkezi düzeyde görüşme, ortak çizgide buluşma şovlarıyla sunabilmişlerdir. Bu tür tutarsızlıkları, kamuoyu gündemine getirmedik. NKP(M) ile aynı enternasyonal komünist hareketin üyesi olmamıza ve hatta aynı hareketin (...) organlarında ortak sorumluluklar üstlenmemize rağmen, TKP/ML'de yönetici çizgide pragmatizm karekteristik bir özelliktir.

Bir yandan DEH'i "savunup" ve bir parçasıymış gibi, yayın organların da kullanıp, propaganda eder. "Ne, nasıl gelirse-gelsin kar" mantığıdır bu. PKP'de, NKP(M)'de diğer DEH üyesi partiler gibi, hatta bizden çok daha sert (nitel olarak aynı olmamıza rağmen) eleştirilerle, TKP/ML'nin yönetici çizgisine karşıdırlar. TKP/ML'de bunu bilmektedir. Neden çizgi mücadelelerini, parti ve devrimci kitlelere sunma değilde, PKP ve NKP(M)'nin haklı prestijini, ortayolcu çizgilerine, "fayda getirsin" diye, PKP ve NKP(M)'nin iradelerine rağmen kullanma yolunu seçmektedirler. Sebep, tabiki, prağmatizm'dir.

Diğer taraftan, kendisinin dahil olduğu, bazı uluslararası organizasyonlara, partimizin bağımsız örgütsel iradesi-ideolojik-siyasi alternatif çizgisiyle, katılıp mücadele etmesi de, bloke edilmektedir. Filipin ve Hindistan'lı partilerle düzenledikleri, uluslararası halk savaşı konferansında, izledikleri pratik böyleydi. Partimizin katılımı, TKP/ML tarafından veto edildi. Filipin komünist partisi, HKP(ML Halk Savaşı) örgütlerinin itirazına rağmen, organizasyon örgütlenmesindeki "veto hakkı"nı kullanarak, partimizin katılımını engelleyen, TKP/ML yönetimi, diğer yandan birçok anti-Maocu gücün, Konferansta temsil edilmesinde de sakınca görmüyordu. Bir tartışma platformunda, bizde sakınca görmüyoruz. Zira çizgimize güveniyoruz. Problem buna evet deyip, TKP(ML) nin katılımına hayır demeleriydi. TKP(ML)'nin sözde "tecrit" edilmesi için, her yolu mübah görmeleriydi. Anti-TKP(ML)'ciliği, uğraşlarının başlıca bileşeni olarak uygulayan sözkonusu pratiğin blokaji, aynı konferansa, örgütleyici katılımcı değil, iki çizgi mücadelesi yürütmek amacıyla, gözlemci katılan, DEH üyesi partiler tarafından (Peru, DKP-ABD, İran) tabiiki kırıldı. TKP(ML) bayrağı, kardeş partiler tarafından tutarlı bir şekilde temsil edildi. TKP/ML benzer pratiği uluslararası anti-emperyalist legal, LİG organizasyonu konferansında da devam ettirdi. Gözlemci olarak aylarca önceki müracaatımıza rağmen, bloke edildik. Bu, barikatta, yine diğer kardeş partilerimizin katılımıyla kırıldı. İyi de, aynı coğrafyada, TKP/ML'li kardeşlerimizin, yönetim çizgilerinin, bu pratiği, bırakalım kardeşliğe, müttefiklik ilişkilerine bile sığmaz. Mesele, elbette yanlış çizgidir. Eleştirdiğimiz de budur. Kısır rekabetin gereğinin olmadığını biliyoruz. Çizgiyi eleştirirken, yoldaşça ilişkiler, iki çizgi temelinde, mücadele yoluyla, Maoist birlik siyasetinde de asla vazgeçmiyoruz. Doğru yönelimimizin önünü kesmek için, dayatılan öfke anaforunda, Mao-

izm'in güçlerini, gladyatör misali, biribirine düşürme operasyonlarına, hiçbir şekilde takılmamalıyız. MLM'de ısrar etmeliyiz, ısrar ediyoruz. Anti-DEH tutumunda ısrar eden TKP/ML yönetim çizgisinin 4. şıkta tanıttığı, her yıl mayıs aylarında, Belçika İşçi Partisi (PTB) ve eski Sovyetler Birliğinden Bolşevikler Komünist Partisi Tüm Birlik (AUCPB) tarafından yapılan, uluslararası seminerler üzerinde de durmalıyız. TKP/ML yönetim çizgisinin tanımıyla, "asgari birlik kıstaslarını temel alan, farklı çizgilere sahip örgütlerin katıldığı ve üye sayısının yükseldiği, fakat kalite sayısının düştüğü ML platform" da, kaliteyi düşüren MLM çizgiye sahip olmak istememektir. Bu "asgari birlik kıstaslarını temel alan" farklı çizgilerin bileşimi bir platform ismi bir yana "MLM platform" olamaz. TKP/ML, burayı temel alarak mı, komünist enternasyonali kuracak? Hayır, biz buralara görüşlerimizi yaymak, ittifaklar oluşturmak amacıyla "katılıyoruz" diyeceklerse, güzelde, yeni bir komünist enternasyonal için nerede yoğunlaşacaklar? DEH'i kitaptan silerek, buralarda yoğunlaşanların, MLM derdi gerçekten varmıdır?

Belçika İşçi Partisi (PTB) ve Rusya'dan Boşevikler Komünist Partisi Tüm Birlik eksenli, uluslararası akımın iddiasına göre, Maoizm ve Sovyet kampı gibi bir saflaşma artık gerekli değildir. Tarihte kalmıştır. SSCB'nin çöküşünden sonra artık bu saflaşma anlamını yitirmiştir. Bu akımın, "Uluslararası komünist Hareketin Birleşmesi İçin Öneriler" konulu bir dökümanı "ML partiler arasındaki eski bölünmeler giderilebilir" dediği bir bölümde şöyle söylemektedir:

"Bugün Gorbaçov'in önderliğinde kapitalizmin resterasyonunun bir neticesi olarak; Sovyet yanlısı eğilim, sayısız eğilimler parçalandı. Altmışlarda bir Çin yanlısı eğilim ortaya çıktı, fakat Mao'nun ölümünü takiben çeşitli eğilimlere bölündü. Bir Arnavutluk yanlısı eğilim vardı. Bir de Küba yanlısı eğilim esas olarak latin Amerika'da bahsi geçen eğilimler karşısında nihayet bazı partilerde bağımsız bir tavır muhafaza etmişlerdir."

"Belli bir tarihsel dönemde vuku bulan bu bölünmelerin doğruluğu veya gerekliliği konusunda kişinin görüşü her ne olursa, olsun şimdi artık bu bölünmelerin üstesinde gelmek ve farklı akımlara bölünmüş ML partileri birleştirmek mümkündür."

Yine de bazı sorunlara işaret etmekte yarar vardır. Belçika-Rusya partileri eksenli uluslararası akımın dökümanlarından aktardığımız alıntıların anlattığı; "SSCB" de kapitalist resterasyonun, Stalin yoldaş sonrası Kruşçev darbesiyle yeni burjuvazinin iktidarı ele geçirmesiyle tamamlandığı gerçeğinin reddi, bu gerçeğe rağmen, Kruşçevlerin objektif olarak aklanması, hala UKH'nin güçleri içerisinde gösterilmesidir. Sözkonusu akımın "öneri"lerine bakılırsa, Sovyetlerde resterasyon, 1984'ten sonra, Gorbaçov sayesinde "mümkün" olmuş!

Revizyonizm ile MLM arasındaki saflaşmayı bulandıran, yeni burjuvazinin karşı-devrimci iktidarlarına, sosyal emperyalizme Maoist meydan okuyuşu, "bu bölünmelerin üstesinden gelmek ve farklı akımlara bölünmüş ML partileri birleştirmek mümkün" anlayışıyla anlamsızlaştırma (!!) gayreti içindeki revizyonist safsata deşifre edilmelidir. Revizyonizme karşı mücadele içerisinde ve Büyük Proleter Kültür Devrimi ile ulaştığımız Maoizm, önemsiz bir mesele olarak gösterilmekte, onu yadsıyarak, revizyonizm ile Maoizm arasındaki anlamlı gerekli tarihi saflaşmanın, "birlik" adına kucaklaşılarak "geri de bırakılması" talep edilmektedir. Hua-Deng karşı-devrim darbesininde aklayıcısı olan ve Çiang Çing yoldaşların, darbeye MLM ile karşı çıkış çizgisi ve pratiğinin "abartılmış", "görüş farklılıkları" biçiminde sunan belgenin niteliği revizyonisttir. Uluslararası komünist hareket, ancak MLM temelinde inşa edilebilir. Öneriye göre, Mao konusundaki farklı görüşler, "UKH birliğini muhafaza etme görevinin" önüne geçirilmemeliymiş. Maoizmi, yani BPKD'ni atlayan, sözde UKH, ancak revizyonist bir enternasyonal olabilir. "Komünistim" diyen herkesi birleştirmede gayretli ve şevkatli bu akım, gerçek komünistler olan Maoistleri, uluslararası seminerlerine davetli olarak almamaktadırlar. MLM'ler, bu enternasyonal seminerlerde, bir bileşeni, örgütleyicileri değil, görüşlerini alternatiflerini ortaya koyma amacıyla, katılma düşüncesindeydiler. Ancak şevkatli "birlik"çiler, Maoist çizgiye karşı olma gereği, her türlü Troçkist-AEP'çi, Deng'çi, Kruşçev'ci akıma kucak açarlarken, toplantı kapılarını Maoist'lere kapatmışlardır.

DEH ve üyesi, sempatizanı, parti-örgütlere karşı engelleme tutumu, (MLM'in güçleri içerisinde değerlendirmemize rağmen, halen ciddi çizgi problemlerine sahip ve asla ihmal edilmemesi, iki çizgi mücadelesinde, özel bir hassasiyetle ele almamız gereken) Filipin KP, TKP/ML'nin izledikleri eklektik enternasyonal çizgilerine, adeta sunulmuş bir mükafat misali, kapıları sonuna kadar açık tutma, siyaseti şeklinde cereyan etmektedir. Ve zaten TKP/ML'de tercihini, DEH'i tecrit etmek için "UKH'nin diğer güçleriyle birlik"ten yana yaptığı, bu enternasyonal oportunist akımların kapılarını aşındıran yoğun ziyaret trafiğinden ibaret kalmamaktadır. PTB'ye bazı küçük itiraz ve eklektik eleştiriler yürütmüş olmaları, TKP/ML'nin esas itirazını, DEH'e yönelttiği gerçeğini değiştirmemektedir. PTB seminerlerine TKP/ML, eleştirisi bu oportunist ittifakın MLM aleytarı çizgisi değil, artan üye sayısına rağmen "kalite seviyesinin düştüğü"ne ilişkindir. İttifaklar, eylem birlikleri başkadır, Komünist enternasyonal ve Komünist parti birliği ise daha başkadır. Karıştırılamazlar. "UKH güçlerini birleştirme" iddiasıyla ortaya çıkan PTB insiyatifine hayır!

UKH, ancak MLM temelinde inşa edilebilir, önerilen hat pragmatist- revizyonist bir zemindir diye TKP/ML'nin çaplı bir eleştirisi var mıdır? Aksine, sanki hem PTB, hem diğer proje olan Filipin gibi her bir yolla da UKH tesis edilebilinirmiş gibi, bir pratik çizgi izlenmektedir. İzlenen bu çizgi MLM değildir. DEH, tavrını, "ağzının iki tarafıyla konuşmalar" şeklindeki oportunizmi mahkum ederek, net ortaya koymaktadır. İdeolojik-siyasi çizgide bulanıklık revizyonizme götürür, berraklık şarttır. MLM'i savunuyorsan, öncelikle BPKD'nin dersleriyle donanarak, pratikte uygulayacaksın. Maoizm seviyesine böyle çıkılabilinir. MLM, Deng-Hua karşı-devrimci darbesi konusunda bilinç bulanıklığı içinde olmaz, Kruşçev, Enver Hoca modern revizyonizmi karşısında bocalamaz, Küba-Kuzey Kore modern revizyonist diktatörlüklerini halk saflarında göstermez. Devrimci proletaryanın her bir parçası ve uluslararası plandaki örgütlenmesinin temeli olan Maoizm'i olsa-olmasa da farketmez biçiminde ele almaz. DEH'i "pragmatizm"le eleştiren TKP/ML biliyorki, MLM ideoloji ve keskin proleter sınıf tavrıyla, DEH, uluslararası her türlü oportunist akım tarafından "sekter-doğmatık" bir "şer odagı" olarak damgalanmaktadır. Pragmatizm, TKP/ML'nin yaptığıdır. UKH birliği adına herkesle flört çizgisidir. Pozisyonlarını, MK'sine sürekli raporlar biçiminde de sundu. LYO aracılığıyla kamuoyu önünde, MLM çizgimizle, açık ideolojik mücadele yürütüldü. TKP/ML'ye de, hatalarını aşması, doğru çizgi ile buluşmasına yardımcı olma, kazanma yani dönüştürme temelinde, yoldaşça ve olgunca eleştiriler yapıldı. Oysa TKP/ML pratiği tartışmaları saptırmak, grupçuluğu körüklemek, spekülasyon yapmak oldu.

1984 DEH Deklarasyonu ve 1993 Yaşasın MLM Belgesi

Deklarasyon'un yayımlanmasında 2. MK'mizin "MZD"ni savunduğu için itiraz edilen şerhi, ciddi sakatlıklar içeren bir yönelimdi. Aynı yönelimi, gerilla bölgesi de dahil, partinin ezici çoğunluğu savunuyordu. Önce de ifade ettik. Partinin ideolojik kuruluş temeli ile bir çatışmaydı savunulan. Deklerasyonun MZD'ni savunmasına, itiraz eden pozisyon MLM değildir. "MZD" dahi yetersizdir. PKP'nin de katkısıyla, deklerasyon geriye davetleri değil, ilerlemeyi yeğlemiştir. 1993 DEH genişletilmiş toplantısıyla partimiz MLM'i savunmuştur. 1984 Deklerasyonunun hiçmi hatası yoktu. Eleştirilerin tümü yanlış mıydı? Hatalar vardı, 2. MK, DABK-Konferans'ın bazı doğru eleştirileri de mevcuttu. Örneğin; Deklerasyonda, dünyadaki durum tahlilin de, devrim akımının tahlili ve esas akım olarak tesbit edilememesi, bir hataydı. "Dünyada baş çelişme tesbit etmeyen pozisyonu yanlıştı. İki çizgi mücadelesi yoluyla, ilerleyen DEH

komitesi de, tali hataların esasını kavrayıp, aşma durumuna girmiştir. İlerletilmelidir. TKP/ML'ye, DEH komitesi mektubu, bunu, şöyle ifade etmektedir:

"1984'te ortaya konmuş olan deklerasyonda hiçmi hata mevcut olmadığını ileri sürüyoruz. Elbette hayır. Böylesi görüş, herşeyde çelişkinin mevcudiyetini görmeyen, Hoca'cı bir yanılgı olurdu. Hareketimizin oluşumunu takip eden zaman zarfında yürütülen tartışmaların seyri içinde devrim yapma ve dünya durumunu tahlil etmenin bir dizi önemli meselelerinde, kolektif anlayışımız pekişmiş oldu. Bu gelişmenin en çok öneme haiz olanları 1993'te hareketimizin kabul etmiş olduğu yaşasın MLM belgesinde yansıtılmıştır. Bu, sadece MZD yerine Maoizm ibaresini doğru olarak benimsemekle kalmıyor, bu değişikliğin muhtevasını da açıklıyor.

Devrimci mücadelenin pratiği ve canlı bir iç tartışma yoluyla, ezilen ülkelerde devrim yapmanın halk savaşının evrenselliği ve diğer meselelerde Maoist çizgi anlayışımız ilerleyip gelişti ve bu daha yüksek anlayış bu belgede yansıtılmıştır. Dünya durum tahlilinde, bugün dünyadaki başçelişki üzerine birleşik bir ortak tavrı vermek de dahil olmak üzere önemli gelişmeler kaydadilmiştir." (TKP/ML'ye mektup. sf. 6)

Aktardığımız pasajda da belirtildiği gibi, bazı hatalar, "tartışmalar yoluyla" aşılarak "kolektif anlayış gelişmiş"tir. Aynı mektubun ifade ettiği gibi, ***"Bu süreç DEH parti ve örgütlerinin yürüttüğü canlı iç mücadeleyle ileriye doğru güdümlenmiştir. Şüphesiz TKP ML'nin çeşitli güçleri dolaylı ve dolaysız olarak bu birlik-mücadele-birlik sürecine katılmışlardır. Fakat sizin partinizin (TKP/ML bn.) DEH'e karşı şampiyonluğunu yaptığı negatif tavır ve yaklaşımlar bu sürece bir katkı yapamıyor, daha ziyade bu sürece bir engel vazifesi gördüğü söylenebilir." (TKP/ML'ye mektup. sf. 6)***

Diğer DEH güçleride dahil TKP(ML)'nin de, 2000 yılı, DEH genişletilmiş toplantısında da ortaya koydukları gibi katkısı olmuştur. TKP/ML ise "Negatif tavır ve yaklaşımlar"la "sürece bir engel vazifesi gör"müştür.

1984 DEH Deklerasyonunun, iki çizgi mücadelesi ile aşılan tali kimi hataları, şimdi "mevcutmuş" gibi, DEH ve deklerasyonuna, gereksiz toptan karşı çıkma, gerekçesi haline getirilemezler. "MZD'ne itiraz" sıradan değil, deklarasyona karşı çıkışın, temel ve reddedilmesi gereken özelliğiydi. Reddedilmesi gereken, deklerasyon değil, parti ideolojisine bu yabancılaşma çizgisidir. Deklerasyonunun, dünyada durum, halk savaşı, sömürge, yarı-sömürgelerde birleşik cephe, silahlı mücadele gibi konularda genelde doğru pozisyonu olsa da, kimi tali hatası da mevcuttur. Deklerasyonun niteliğinin, çizgisinin MLM olduğu bizce açıktır. DEH haklı olarak, "MZD'nden vazgeç"meyi önerenlere karşı, Maoist temelde mücadele etti.

1984 DEH Deklerasyonu, "Mao Zedung ML bilimini nitel olarak geliştirdiğini, yeni bir aşamaya" ulaştırdığına işaret etmişti. Daha önce vurguladığımız bu durum dahi eksikti. DEH, 1993 "Yaşasın MLM" belgesi ile, zayıflığı doğru olarak şöyle tanımlayarak aştı:

"Deklerasyonumuzda 'MLMZD' ifadesinin kullanılması bu yeni aşama hakkında hala eksiklik barındıran bir kavrayışı yansıtıyordu. Son dokuz yıl boyunca hareketimiz Mao Zedung'un Marksizm'i geliştirmesini daha bütünlüklü ve eksiksiz kavrayabilmek için uzun, zengin ve kapsamlı tartışma ve mücadele yürütmüştür. Bu, aynı dönem içinde, haraketimizin parti ve örgütleri ve bütün olarak DEH, emperyalizme ve gericiliğe karşı devrimci mücadele sürdürmüştür. Bunların en önemlisi PKP önderliğinde, milyonlarca kitleyi harekete geçirmeyi başararak ülkenin birçok yerinde devleti bir kenara süpürüp, bu alanlarda işçilerin ve köylülerin iktidarını tesis eden halk savaşının ileri tecrübesi olmuştur. Teoride ve pratikte kaydedilen bu ilerlemeler, proleter ideolojiyi kavrayışımızı daha da derinleştirmemizi ve bu temelde ehemmiyetli ve etkisi büyük bir adımı atabilmemizi, Marksizmin yeni, üçüncü ve daha yüksek aşaması olarak, Marksizm-Leninizm-Maoizm'i kabul ve tasdik edişimizi mümkün kılmıştır." (1993 Aralık. DEH Yaşasın MLM belgesi)

Aynı belge yine, Maoizm'in ML'e, Mao'nun nitel katkılarının, "sadece bir toplamı" değil, aynı zamanda, "ML'in bütünlüklü ve topyekün olarak yeni ve daha yüksek bir aşamaya yükseltilmesidir. MLM entegre olmuş yekpare bir bütünlüktür" açıklaması yaptı. Proletarya bilimi, sürekli gelişmiştir, gelişecektir. Marks-Lenin ve Mao ile katedilen başlıca nitel aşamaları, ifade etmek açısından esasta içeriğin anlatımı olarak, MLM formülasyonunu doğru olarak kullanıyoruz. Engels ve Stalin yoldaşlar proletaryanın 5 büyük ustaları arasındadır. Ancak yeni-nitel kilometre taşları, yeni başlıca üç aşamaya, onların katkıları sözkonusu olsa da, Marks-Lenin-Mao ile ulaşılmıştır. Marks'tan Mao Zedung'a her başlıca aşama, 1. 2. 3. , yeni nitel bir gelişmedir. Bu, herbir yeni aşamanın mahiyetini bulandırmadan, MLM'in bir sentez olarak, proletaryanın ortak, evrensel ideolojisi olduğunu da kavramalı, uygulamalıyız. Engels ve Stalin yoldaşların resimlerinin yayın organlarımızda, etkinliklerimizde kullanılmasına kesinlikle karşı değiliz, kullanılmalıdırlar.

Doğmatizm, teoriyi kutsanmış "yüce şemalar" biçiminde sunmakta, teorinin toplumsal gelişme ile ilişkisini ve sürekli olan, bu gelişme temelindeki, ilerleyişini, doğmatik-metafizik yaklaşımı gereği izah edememektedir. Lenin yoldaşın dediği gibi;

"Biz Marks'ın teorisini tamamlanmış ve dokunulmaz birşey olarak görmüyoruz, tersine biz onun, eğer yaşama ayak uydurmak istiyorlarsa,

sosyalistlerin her doğrultuda geliştirmek zorunda oldukları, bilimimiz, sadece bir temel taşını koyduğuna inanıyoruz."Marks-Engels Marksizm. Sf. 134)

Böyle bakılmasaydı, toplumsal gelişmelere rağmen, Marks seviyesine secde edilirdi. Bilgisini toplumsal gelişimin objektif yasalarına uydurmayan, ilerletmeyenler, bilimden zaten kopmuşlardır. Marks, toplumsal gelişmelerin ve pratikte cereyan eden olguların, bilimsel bir analizi ve senteziydi, değiştirme teorisi ve pratiğiydi. Onlara rağmen, bir hünerli beynin, kendiliğinden herşeyi, doğa-toplum üstü şaheser bir izahatı değildi. Daha önce bir Hegel taraftarı idi. İdealistti. Sonra, Fuerbach'ın eleştirilesiyle, materyalizme yönelmeye başladı. Feuerbach'ı izledi. 1840'ların başlarında, Marks ve Engels, Paris'te olduğu gibi sınıf mücadelelerinin içinde iyi birer öğrenciydiler. 1847'lere gelindiğinde, Proudhon gibilerle mücadele içerisinde (toplumsal pratiğin yardımıyla) bilimsel sosyalizm ve komünizmin temellerini atıyorlardı. Marks ve Engels'in aktif rolleriyle "komünist liga" bu dönem kuruldu. 1848'de KP Manifestosu ilan edildi. Marksist dünya görüşü, Manifesto ile bayrağını yükseltmişti. 1848'te Londra'da "Uluslararası Emekçiler Birliği" adıyla, I. Enternasyonal kuruluyordu. Proletarya iktidarının ilk deneyimi, bir biçimi (1871) olan Paris Komününden de Marks önemli dersler çıkarıyordu. Burjuva cihazın ele geçirilmesi değil, parçalanması, partinin rolü, ilerletilmiş şekilde ifade ediliyordu. Fransız proletaryası, Paris Komünü eylemiyle erken bir ayaklanmaya başlamıştı. Marks, uyarıyordu ama seyirci kalmıyor, selamlıyor ve destekliyordu. Bir daha tekrar ediyoruz ki, Marks'ın önemi, bir "hünerli beynin" kendiliğinden marifeti değil, insanlığın sınıf mücadeleleri tarihinin doğru kavranması, sorunların doğru cevaplandırılmış olmasıydı. Felsefe-ekonomi politik-sosyalizm alanlarında Marksist öğreti, daha önce ortaya konulmuş olanların, yüksek bir kavranışı-problemlerinin aşılmasını da içeriyordu. Felsefi materyalizme sahip çıkarken Marks, nitel bir ilerleme kaydediyordu. Klasik Alman felsefesi, Fuerbach materyalizmini, diyalektikle birleştirdi. Doğa ve toplumu, eski felsefenin çıkmazlarını altederek açıkladı. Diyalektik materyalizmi yükseltti.

İngiliz klasik ekonomi politiği, Simith ve Ricardo ile, emek-değer terosinin temellerini atmışlardı. Marks bu kaynağa dayanmakla kalmadı, tutarsızlıkları da deşifre ederek, nitel düzeyde geliştirdi. Nesneler arası ilişkiler girdabından çıkmayan burjuva iktisatçılarının aksine, Marks, insanlararası ilişkiyi, ortaya koydu. Bu temelde, "artı değer" teorisini geliştirdi. Kapitalist ekonomi ve gelişimini, nedenleriyle açıkladı. Ücretli köleliğin gelişim yasalarını tahlil ederek, yeni toplumun yaratıcısı, bir güç olarak, proletaryanın rölüne işaret etti. Ütopik sosyalizmi aştı. İnsanlığın sınıf mücadeleleri tarihi olan, evrensel tarihini sağlam bir şekilde yorumlamakla kalmadı, burjuva filozofların aksine,

bunun neden kaçınılmaz olarak proletarya diktatörlüğü ve komünizme götüreceğinin de bilimsel izahatını yaptı ve uyguladı. Ezilenlere, kölelikten kurtulabileceklerini, yeni bir toplum yaratmanın mümkün olduğu gerçeğini, buna giden yolu, Marks'ın diyalektik materyalizmi, ekonomi politiği, bilimsel sosyalist öğretisi ortaya koydu. Bilimsel gerçekler, bizzat pratik tarafındanda ispatlandı. Leninizm, Marksizm'in kaba bir tekrarı değildir. Lenin'in yaşadığı, emperyalizm çağıydı. Cevap bekleyen ve Marks'ın teorisinin bilimsel özüne sahip çıkarak, ilerletilmesini gerektiren koşullar vardı. Marks dönemi, devrimci dalganın merkezi Avrupaydı. Devrim o zaman doğru olarak Avrupa da bekleniyordu. Lenin, emperyalizm olgusunu tahlil etti. Bu tahlilden bir dünya sistemi olan emperyalizmin, zayıf halkalarından koparılabileceği sonucuna ulaştı. Marks dönemi (rekabetçi kapitalizm) devrimi, ileri kapitalist ülkelerde bekleyen öngörü, Marks döneminin koşulları açısından kesinlikle yanlış değildi. Değişen koşullardı. Koşulların ortaya çıkardığı ve teorinin mutlaka uyumlu hale getirilmesini dayatan objektif gerçeklerdi. Lenin'in yaptığı da buydu. Ekim devrimi böyle mümkün oldu. Emperyalizm ve proleter devrimler çağı başladı. 2. Enternasyonal revizyonistleri ve Troçki, dönemin koşullarını görmezden gelerek, "Marks'ın teorisini savunma" adına, Leninizme karşı çıktılar. Pratik Lenin ve Stalin yoldaşları doğruladı. Üretici güçler terosi savunucusu bu revizyonistleri mahkum etti.

Kapitalizmin en yüksek ve son aşaması emperyalizmin kanunlarını ortaya koyup, bilimimizi ilerletirken, Lenin'le, bilimimiz ikinci aşamaya çıkıyordu ML... Lenin, Marks'ın teorisine dayanıyordu. Marks-Engels belirtmişlerdiki, kapitalizm, "her yeri mesken etmeye, her yere yerleşmeye, her yerde ilişkiler kurmaya" sistemleri gereği mecburdur. Emperyalizmle yaşanan, şimdide yaşadığımız budur. Kapitalist gelişme ve yayılma, zorunlu yasasının bir sonucu olarak, emperyalizm aşamasını, Marks ve Engels yaşayamadılar. Lenin yaşadı ve Marksist öğretiye dayanarak tahlil etti, Marksizm'i yeni bir aşamaya ulaştırdı. Ve Mao Zedung, diğer yeni, üçüncü aşamanın adıdır. 2. Enternasyonalci ve Troçkist safsatalara rağmen, Ekim devrimi bir gerçekti. "Avrupa devrimi gelmedi" gerekçesiyle, Sovyetlerde sosyalizm'in inşasına karşı çıkan ve devrimi sürdürmemeyi salık veren Troçkist zırvaya, Stalin Leninizm'i savunarak kararlıca karşı çıktı. Stalin önderliğinde, sosyalist inşaa parlak başarılara imza attı. Tek ülkede "kesin zafer" değil ama sosyalizmin kurulabileceği pratik olarakta gösterildi. Sosyalizmi sadece, ileri seviyede gelişmiş üretici güçler zemininde düşünen, 2. enternasyonal oportunizminin ekonomist safsataları, pratikle de açığa çıktı. Stalin, Leninizm'i savunma ve uygulama çizgisi ve pratiğiydi. Troçki-Buharin vb. lerine karşı doğru bir çizgi ve pratiği temsil

etti. Genelde doğru öğretisi içinde yinede ikincil derecede hataları vardı. Bunlara öncede işaret etmiştik. Sadece değinerek geçeceğiz.

Stalin yoldaşın teori ve felsefe alanındaki, metafizik hatasını, Mao Zedung haklı olarak eleştirmişti. 1984 DEH deklerasyonu tam da bu eleştirilerin doğruluğunu beyan ediyordu, savunuyordu. Bunlar savunulmadan yapılacak bir Mao savunması, katledilmiş bir Mao savunuculuğu olurdu. Öyle bir savunuculukla, ne sosyalizmin çelişkileri, ne de proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesi zorunluluğu berrak bir şekilde, yani Maoizm seviyesinde temsil edilemezdi. Partimizin Maoizm dememe meselesi, yıllarca bu konulardaki bazı hatalı yaklaşımlar sonucuydu. 2. MK'miz de, Mao'nun nitel katkılarından bahsediyordu. Hatta Mao'nun Stalin'e yönelttiği eleştirilerin "esasta doğru" olduğunu da söylüyordu. 2. MK'si, 5. toplantı raporunda şöyle diyordu:

"MK çoğunluğu MZD kavramını eleştirmekte ve iki nedenden dolayı (...) birincisi çağımızın Leninizm çağı olmasından dolayı, ikincisi ise, ML düşmanlarının Mao'yu bu kavramla, ML'den kopardıkları için.

(...) MK çoğunluğu Mao Zedung ML bilimini nitel olarak geliştirdiği görüşünü savunmakta". (5. top. Rap. Sf. 292) Mao'nun, "ML bilimini nitel olarak geliştirdiğini" ve "Mao'nun Staline eleştirilerine esasta katıldığını" söylerken bile 2. MK eklektik çizgiden yine de köklü olarak kopamıyordu. Deklerasyonu eleştirirken şunları söylüyordu:

"MK, Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştirilerin esasına katılmasına rağmen, deklerasyon daki Stalin değerlendirilmesine katılmamakta, 'Stalin'in diyalektiği bütün alanlarda tam ve köklü bir şekilde uygulamamış olması' eleştirisini abartılmış olarak değerlendirmekte." (Rapor sf. 293)

Mao net söylemiştiki; "Stalin'de önemli ölçüde metafizik vardı".

Deklerasyonun tekrar ettiği de buydu. Stalin yoldaşın "antagonist çelişkilerden arınmış" burjuvazisiz sosyalizm tahlili, diyalektiğin sosyalizmde köklü ve başarılı bir şekilde uygulanamadığının da ispatıdır. Deklerasyon haklı, MK'si hatalıdır. Aynı hatalara 3. Konf. ve DABK çizgisi de sahiptir. Hatta 2. MK, 3. Konferansta esasta aynı itirazlarla "Deklerasyonu oportunist" olarak değerlendirirlerken, DABK daha da uca çıkıyor "revizyonist" diyordu. Sosyalizm de sınıflar, sınıf mücadelesi konusunda, gerçek bir Maoist açısından tartışma götürmez bir gerçek olan Stalin'in bariz hatası, 2. MK 5. toplantı raporun da, 1952'lerde Stalin'in gerçekten bazı ileri adımlar atmış (ama köklü olarak hatadan yine de kopmamış olması) tutumlarına işaret edilerek aklanmaya çalışılmaktadır. Rapor şöyle diyor:

"Stalin'de 1952'lerde sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesine ilişkin olarak, Mao'nun belirttiği olumlu gelişmeyi görmezden gelmesi, ayrıca Tito

revizyonistlerine karşı mücadelesinden bahsedilmemesini Stalin'e karşı onun hatalarını abartan bir yaklaşımın ürünü" (2. MK 5. top. Rap. Sf. 293)

Evet, sözkonusu tarihler de, "sosyalizmin ekonomik sorunları" adlı eseriyle yoldaş Stalin, ekonomi politik konusunda bilimimize çok önemli katkılar yapmıştır. 18. parti kongresine raporda, eski hatalara nazaran, bir ilerleme eğilimine girdiği de gerçektir. Deklerasyonun dediği ve doğru olan da, Stalinin yine de hatalardan köklü bir kopuş gerçekleştiremediğidir. Mao'nun hem hakkını vererek, hem de hatalarına işaret ederek belirttiği ve bizim Stalin yoldaş üzerine değerlendirmelerimizde de aktardığımız gibi, sözkonusu eserinde de Stalin yoldaşın insanın oynadığı rolü görmesi zayıfki geçiş sırasında araç ve metodları halen bulamıyor. Tek yanlı üretim ilişkilerinden sözediyor. Üst yapıdan, siyasetten sözetmiyor. Bunlar, gerçek! Nitekim OPK'da bu gerçeklerin bilincinde değildir. İdeoloji konusunda, 2. MK, DABK-Konferans, (Konferans MZD, OPK'nın MLM demiş olmaları gerçeğine rağmen) yanlış bir çizgide (Mao'yu kavrama ve uygulamada) hem fikirdirler. Komüntern'in hatalarını savunmak ve deklelarsyona en çokta, bu hataları eleştirmiş olduğu için ateş açmak, parti tarihimizdeki yönetimlerin ortak pozisyonudur. 2. MK 5. Toplantı raporuna tekrar bakalım:

"Deklerasyon'da; Komüntern'in 'üç bariz sapması' olarak değerlendirilen" eleştirilere MK çoğunluğu katılmadı. Komüntern ve komüntern partileri, çeşitli dönemlerde faşizme karşı mücadelede çeşitli hatalara düşmelerine rağmen, bunları sapma olarak değerlendirmek yanlıştır."(Rapor. sf. 293)

Hatalar, niye sapma ya da yanlış çizgi değil? Hatalar, doğru değilse, hata sözkonusu olduğu nokta da, doğrudan sapmadır, yanlış çizgidir. İlgili bölümlerde, komüntern'in bu hatalarına işaret ettiğimiz ve uzatmayı-tekrarı gerekli görmediğimiz için geçiyoruz.

2. MK raporunda, Komüntern'in toplantılarındaki Thorez konuşmalarıyla, Komüntern'in ne kadar haklı olduğunu, ispatlama gayretindeki satırlara, sadece şunu diyoruz: Bu "doğru"ların, neler olduklarını, Thorez-Togliatti, Browder gibi Komüntern yöneticilerini, sonraki pratik de gösterdi. Uluslararası ünlü revizyonist önderler haline gelen, bu şahsiyetlerin revizyonizmi ile Komüntern'i, tabiiki eşitleme durumunda olmamalıyız. Ama onların bu hale gelmelerinde, Komüntern çizgisinde, mevcut olan tali hatalara dayanmakta gerçekleriydi. Deklerasyon, Komüntern hatalarında tamamlanmış değil, başlangıç olarak bazı sorunlara işaret etti. Muhasebe ihtiyacını gündeme getirdi. Görev henüz duruyor ve tamamlanmış değildir. Deklerasyonun vardığı sonuçlar, UKH'nın mevcut birlik seviyesi ile çerçeveli bir pozisyondur. Daha da ileriye gitmek için, tarihimizde, Maoizm seviyesine çıkmayan, her aşamanın prob-

lemlerinin, bir nedeni de Komüntern ve Stalin yoldaşın ikincil olan hatalarının tekrarıdır.

Deklarasyon ve İşçi Sınıfı İçindeki Bölünme

1984 deklerasyonuna, 2. MK-DABK-Konferans ve sonrası sessizliklerine rağmen aynı hatta yürüyen, OPK, KHK, MK gerçekliğimizin, önemli bir itirazı da, deklerasyonun, "işçi sınıfı içindeki bölünme" tahlilidir.

2. MK ve DABK'tan aktarmalarla sorunu ele alalım:

"Faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı ve tüm emekçilerin birliğini sağlama ve bunları bir tek mücadele cephesinde birleştirme çabaları boş birer hayal değil, objektif bir zorunluluktu ve doğruydu da. Çünkü, faşitlerin etkisi altında bulunan emekçiler dahil, tüm işçi sınıfı yoksulluk ve sefalet, arayış içindeydi. (...) Bu kesimi, komünistlerin etkisindeki emekçilerle mücadele içinde birleştirmeye çalışmak yanlış değildi." (5. Top. Rap.)

2. MK, "emperyalizm (...) işçi sınıfı içindeki bölünmeyi daha da derinleştirmiş, yaygınlaştırmıştır. Deklerasyonun da vurguladığı gibi, istisnasız tüm emperyalist, kapitalist ülkelerde, "emperyalizmden yarar gören ve gönüllü olarak onun çıkarlarına hizmet eden (...) bir işçi aristokrasisi mevcuttur." (Rapor. sf. 298)

İşçi sınıfı içindeki bölünmeyi kabul ederken, olumlu bir pozisyonda olan 2. MK, Deklerasyonun bu anlayış temelinde komüntern 7. Kongresine yönelttiği eleştiriyi de reddetmektedir. Deklerasyon-işçi sınıfı içindeki bölünmeyi analiz ederken şöyle diyordu: İşçi sınıfından "bir aristokrasi gibi 'yararlanmadıkları' halde, uzun göreceli bir refah döneminden etkilenmiş bulunan ve olağan zamanlarda devrimci ruh hali içinde olmayan büyük sayıda işçi, işçilerin çoğunluğunu teşkil eden bir kesim vardır. Bu işçilerin geniş kitlesinin sadakatini kazanmak için mücadele, derinleşen kriz ile harekete geçirilişlerinden ve özellikle devrimci durum geliştiğinde; Marksist-Leninist parti önderliğinde devrimci sınıf bilinçli proletarya ile gerici işçi aristokrasisi ve onun siyasi unsurları arasındaki mücadele önemli bir faktör olacaktır. İşçi sınıfının burjuvalaşmış kesimleri arasında çalışma yürütmeyi ihmal etmemekle birlikte, emperyalist ülkelerde ML parti çalışmasını esas olarak işçilerin en çok potansiyel taşıyan kesimlerine dayandırmalıdır." (Deklerasyon)

2. MK, Konferans, DABK; Deklerasyonun bu anlayışına itiraz etmektedirler. İşçi sınıfının rolünün küçümsendiği sonucu çıkarılmaktadır. Devrimin "ana gücü olduğu gerçeğinin reddedildiği" söylenmektedir. Deklerasyonun alıntısı nettir. Emperyalist ülkelerde, göreceli refah dönemlerinde işçi sınıfı içindeki, (işçi aristokrasisi olarakta değerlendirilmeyen) büyük bir çoğunluk içinde, devrimci olmayan ruh hali" somut bir olgudur. Bırakalım emperyalist

ülkeleri, bizde dahi, Koç-Sabancı-Eczacıbaşı komprador işletmelerdeki işçiler, diğerlerine nazaran nisbeten kendilerini "ayrıcalıklı" görürler. Diğer işletmelere kıyasla, nisbeten daha geri bir ruh dünyasına (devrimcilik açısından) sahiptirler. Somut olguları niye tahlil etmeyelim. İhtilalci kitle çizgisi, popülist yaranmaları reddeder. Genel bir kitle, genel bir işçici pozisyon, hiçte doğru değildir. Evet biliyoruz, Lenin'in deyimiyle "barış" döneminde soyulmaya razı kesimler, koşulların değişmesiyle, başka bir pozisyona itilirler. Hesaba katmalı, çalışmayı ihmal etmemeliyiz. Hesaba katmak, her bir yere aynı seviyede dikkat göstermek değildir. Her bir zaman, dikkatin yoğunluğunu, merkezini, en devrimci kesim teşkil eder, etmektedir. Deklerasyonun yaptığı budur. Özellikle emperyalist ülkeler bağıntısında, dikkat çektiği, bu somut analizle, ifade edilen sentezlere, olmayan şeyler atfederek boğuşmak doğru değildir.

Deklerasyonun da vurguladığı gibi, Komüntern, önemli bir sapma içinde olduğunu, 7. Kongre ile ifade ediyordu. Dimitrov raporunda diyorduki;

"İlk olarak, kriz, işçi sınıfı içindeki en güvence kesimlerin, yani bildiğimiz gibi sosyal demokrasinin başlıca desteği olan sözümona işçi aristokrasisinin konumunu ciddi bir şekilde sarsmıştır. Bu kesimler de, burjuvaziyle sınıf işbirliği politikasının elverişliliği konusundaki görüşlerini giderek düzeltmeye başlamışlardır."

Kriz, tabiiki etkilemekteydi. Ancak, kriz, işçi sınıfı içindeki bölünmeyi kesin olarak ortadan kaldıramadı. Bölünme, emperyalizm döneminin işçi sınıfı gerçeğinin, karekteristik bir özelliğidir. İşçi aristokrasisi, net-somut olgudur. Kriz dönemlerinde, koşulları, eski elverişlilik durumu göstermeyebilir. Ama bu durum bile, sözkonusu tabakanın sınıf gerçekliğini ortadan kaldırmaz. Yoksullaşma durumuna düşmeleri, sınıf nitelikleri gereği, kaderlerini yine de burjuvaziyle birleştirme genel eğilimlerini ortadan kaldırmaz. En azından bunlar, devrimci kesimle, hiçbir gerekçeyle aynı kategoriye dahil edilemez, güven duyulabilecekler arasına sokulamazlar. İşçi sınıfı içindeki bölünme gerçek, "hepsi tek" biçimindeki sentez ise hayaldir. Emperyalist kriz, işçi aristokrasisinin durumunu sarsar, hatta değişik emperyalist kliklerin durumu dahi sarsılabilir. Bu somut durumlar, krizin, işçi aristokrasini ortadan kaldıracağı, biçiminde göstermek, emperyalizmin önemli bir dayanağı olan, bu kesime karşı, devrimi uyanıksızlaştırmaktır. Devrimci değil, kuyrukçu bir kitle çizgisidir. İşçi aristokrasisi, emperyalizm çağının, emperyalizm ve ezilen ulushalklar biçiminde bölünme, sömürge, yarı-sömürgelerin yağmalanması aracılığıyla, kırıntılarla beslenme durumunda olan, objektif sosyal bir kategoridir. Sınıf devrimciliği adına, gerçeğin görülmesinin reddi, sapla-samanı karıştırmaktır. Karıştır-barıştır siyaseti yanlıştır, ayrıştır ve gereğini yaptır

görev. Deklerasyon bunu yapmıştır. 2. MK ve DABK ise tersini!. . DABK' da dinleyelim:

"İşçi sınıfının yoksul (yedek sanayi ordusu işsizler dahil) kesimini, göçmen işçileri azınlıkları ve ezilen uluslara mensup işçileri proletarya partilerinin sosyal tabanı olarak kabul etmek, geri kesimleri ise bu taban kapsamın da çıkarmak son tahlil de solcu oportonüzme çıkar". Deklerasyon (...) bu kesimi taban kapsamında çıkarmakla (...) çalışmayı köstekleyecek bir politikayı benimsemiş olmasıdır. (DABK 1989 Yazılarından)

İşçi sınfı içindeki bölünme tahlilini yaparken deklerasyon, diğer kesimler arasında çalışma yapmayı ihmal etmemeye, özellikle vurgu yapmakta, ancak esas ve tali ayırımı anlamında özel bir dikkat çekmektedir. Deklerasyona haksız saldırıların esas anlattığı, işçi sınıfı içindeki bölünmeyi kavramayan, kavramak istemeyen, sosyal bir kategori olarak, işçi aristokrasisinin emperyalizmle bağını görmeyen, görmek istemeyen, ciddi hatalı yönelimidir. Deklerasyonda olmayan hataları var gibi göstermek doğru değildir. İşçi sınıfının diğer kesimleri, sendikalar, fabrikalar içinde çalışmayı reddeden anlayışları, biz de eleştiriyoz. Ancak deklerasyon, bu eleştirilmesi gereken anlayışları, savunmamaktadır. Aksine, "bu kesimlerin sadakatını kazanmak için mücadele" "ihmal etmemek" "ML parti, Lenin'in fabrikaları komünizmin kalelerine çevirme çağırısın gerçekleştirmeye çalışmalıdır " belirlemeleriyle net, doğru bir pozisyon içindedir.

Deklerasyon, bu kesimler içinde çalışma yürütme gerekliliğine işaret etmekle de kalmamaktadır. "Krizin derinliğinin gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçi aristokrasisinin sosyal tabanını zayıflattığı ve önceleri sosyal-demokratların hegamonyası altında bulunan işçilerin geniş bir kesimi ile birleşmek için komünist partilerin kullanması gereken gerçek fırsatlara yol açtığı"nı da tesbit etmektedir.

Öyleyse, 2. MK, DABK-Konferans ve sonrası itirazların nedeni ne? İşçilerin bir kesimi, faşistlerin "sosyal demokrat" hegamonyasının etkisinde olabilirler. Devlet karşısında ham hayallere sahip, işçiler sadece emperyalist ülkelerde değil, bizde de objektif bir olgudur. Bunları kazanma görevini yadsıyan yokki. Mesele bu değil, deklerasyon, emperyalizmle ilişkili, işçi aristokrasisi olgusuna, özenle dikkat çekmektedir ve doğrudur. Deklerasyonun komüntern'e Dimitrov raporunu yukarılarda aktardığımız, işçi sınıfı içerisindeki bölünmenin, krizle aşılacağını varsayan alıntısına, şöyle bir itirazı vardır, doğrudur. "İşçi sınıfı içindeki bölünmeye herhangi bir stratejik anlamda şifa bulunabileceğine inanmak doğru değildi." Komüntern inanmıştı. "Komüntern her zaman işçi aristokrasisini ve onların siyasi örtüsü olan sosyal demokrat partileri vareden koşulları doğru değerlendirdi" derken, 2. MK, Komüntern'in hatalı inancını gereksiz aklama gayretine girmektedir.

Deklerasyon, 2. dünya savaşının, çeşitli safhalar itibarıyla, niteliği sorununa, tam bir çözüm getirmemiş, getiremezdi. Zira bu konularda enternasyonal komünist hareket içinde, ciddi görüş ayrılıkları mevcuttur, tartışmanın belkide daha uzun bir süre devamı gerekecektir. DEH içinde de önemli bir tartışma konusudur. DEH üyesi bazı güçler, SSCB'nin savaşa katılmasıyla, savaşın niteliğinin değiştiği, sosyalizm ve müttefiği güçlerle, faşist emperyalist güçler arasındaki bir savaşa dönüştüğü görüşündedirler. Diğer bazılarında ise, Sovyetlerin savaşa katılımı ile önemli değişiklikler meydana geldi, ancak yinede savaşın niteliğinin emperyalist karekterli olduğunu savunmaktadırlar. Deklarasyon, bu görüşlerden herhangi birini, savunma durumunda olmadı. DEH güçlerinin, o zamanki birlik seviyesi tutumunda kaldı. 2. dünya savaşı sebeplerinin-köklerinin 1. dünya savaşına da neden olan çelişmeler olduğunu, sovyetlerin savaşının, haklı bir savaş olduğunu, sosyalizmle önemli başarılara imza atmışlardı, ama önemli hatalar da mevcuttu. Seviyesinde bir pozisyon, dönemin birlik temeli olarak kaldı. Buraya kadar mevcut olan görüş birliği ifade edilirken, tartışmanın sürdürülmesi gerekliliği de vurgulandı.

Deklerasyon, Sovyetlerin savaşa girmesiyle, "tüm dünya için etki içerecek bir değişiklik oldu"ğundan bahsetti. "Sosyalist anavatanın müdafaası" görevinden bahsetti. Görüş ayrılıkları (UKH'daki) dikkate alındığında, varılmış bu seviye, hiçte önemsiz değildi. Fakat, 2. MK, UKH içindeki çizgi ayrılıklarına rağmen, niye deklerasyon bizim gibi düşünmemekte diye, itiraz etmektedir. Tabiiki, görüşler ifade edilir, iki çizgi mücadelesi yürütülür, bunun anlaşılmayan bir yanı yoktur. Fakat, UKH niye sözkonusu belgede dediklerimizi aynen ifade etmedi gerekçesiyle suçlanamaz. 1957-60 deklerasyonu herşeyi çözmüş müydü? 1. ve 2. Enternasyonal herşeyi çözmüş müydü? Üstelik bazılarında çok ciddi hatalar da vardı. Önderliklerimiz 57 deklerasyonu, 60 bildirisini savunduğunu söylemektedirler. Aynı yaklaşım, Deklerasyona niye gösterilmiyor, kaldıki, Deklerasyon MLM'i savunmasıyla çok daha ileri bir belgedir. 1939'daki başlamasıyla savaş emperyalist nitelikliydi. Bunda herkes, hem fikir! Sovyetlerin katılmasıyla, 1941 yılında, savaşın niteliğinin değişip-değişmediği konusunda ise, DEH güçleri arasında tamamlanmış birlik yoktur. Mesele, tartışmalıdır. Gerçek böyle olduğuna göre, birlik sağlanmadan, herhangi bir görüş dayatılabilir mi? Dayatılamaz, görüşlerin mücadelesi yürütülebilir, yürütülmelidir. Görüşümüzce, yoldaş Mao Zedung'un bu konuda da esas alınması doğrudur. Alman faşistlerinin Sovyetlere saldırısı, bütün dünya halklarına da, daha pervasız-topyekün bir saldırıydı. Sovyetlerin savaşı, sadece kendilerinin değil, aynı zamanda dünya halklarının da mücadelesiydi. SB ile dünya devrimi ilişkisi, Sovyetlerin müdafasını yadsımıyan, bir perspektifle ele alınıp tartışılmalıdır. Bazı hatalara işaret ettik. Alman faşistlerinin saldırısına

karşı, dünya haklarının faşizme karşı birleşik cephe ihtiyacı da doğruydu. Bu konuda, sorun bazı hatalı politikalardı. . Deklerasyon, "komünist enternesyonal aynı zamanda, haklı olarak, sosyalizmin anavatanı Sovyetler Birliğinin müdafasına da büyük önem vermiştir" sözleriyle, sözkonusu tarihsel kesitte, bu meselenin özel bir anlam taşıdığını da savunmuştur. Esasa ilişkin Komüntern'i savunurken Deklerasyon, yine çok isabetli olarak, farklı çelişkilerin "eklektik bir şekilde birleştirilmesi" noktasında eleştiri de sürdürmektedir. Deklerasyonun dediği doğruydu. "Müttefik emperyalist güçlerin hakimiyeti altındaki sömürgelerde kurtuluş mücadeleleri geri bıraktırıldı." Yunanistan, İspanya' daki somut duruma rağmen, kuru bir suçlama ve boş bir sözcük müdür? Net olarak biz hayır diyoruz. Hatalı politikaları, Çin devrim pratiğinde Mao ve ÇKP'de reddetti. Reddetmeyenler, Hindistan'da "Komünist'lerin yaptığı gibi, İngiltere'ye karşı haklı savaşlarını, burjuva demokrasisini stratejik bir tercih olarak benimseyip, vazgeçmeye gitmişlerdi. Mao uyarmıştı:

SSCB ile Britanya ve Fransa arasındaki böyle bir uzlaşma, kapitalist dünya ülkeleri halklarının aynı şekilde davranıp, kendi ülkelerinde uzlaşmalarını gerektirmez."

Peki olan neydi? Fransız, İtalya "Komünist"leri, kendi burjuvalarıyla ortaklaşıyorlardı. Devrimden vazgeçiyorlardı. Hataların faturasını tümden Komüntern'e kesemeyiz. Komüntern'in uyarmadığı, gidişe kapıyı açık bıraktıkları da doğrudur. Öyleki, Sovyetler birliğinin izlediği, diplomatik ve devletlerarası ilişkilerdeki, taktik politikaları, kendi ülkelerinde, birer strateji gibi, birebir takip etme yönelimi ve pratiği içinde olan partiler, komüntern ve SBKP tarafından, ittifaklarına zarar gelmesin, biçimindeki pragmatist hatalar yüzünden ne yazıkki eleştirilmediler. Kemalist hareket karşısındaki olumsuz Komüntern tutumu, TKP hatalarındaki, komüntern'in payıda budur. 1987 3. Konferansında da, partimizin KONFERANS kanadı, Komüntern ve Stalin yoldaşların hatalarına kıskançca sarıldıklarını ispatlarken, Deklerasyon için şöyle demekteydiler[o]:

"Deklerasyon UKH'nin geçmişine, özellikle Stalin-Komüntern değerlendirmesine, emperyalist ülkelerde proletarya partisinin sosyal tabanına yarısömürgelerde milli burjuvazinin rolüne ve buna bağlı olarak halkın birleşik cephesine ve mevcut dünya değerlendirmesine ilişkin önemli yanlışlıkları ve hataları içeren oportunist bir belgedir." (Komünist sayı. 13 Kasım 1987 Sf. 40)

Birçok konuda 3. Konferans, 2. MK raporundaki, özellikle YD Konferansındaki görüşlerin esasını paylaşıyordu. UKH değerlendirmesi, dünya ve Türkiye'de durum, deklerasyona yaklaşım, partinin kuruluş dönemi, 1. ve 2. Konferans muharebesi gibi, birçok temel konuda paylaşılan 2. MK'si görüş-

lerine rağmen, 2. MK'ya tepkisel saldırılar da mevcut olmuştur. Görüş birliği içinde oldukları için, hiçkimse suçlu günahkar olarak gösterilemez, göstermiyoruz. Yanlış gördüğümüz görüşleri eleştiriyor, alternatif doğru görüşleri savunuyoruz. Eleştirdiğimiz diğer mesele, temel yönelimde, hiçte 2. MK ile esasta farklı olmamalarına rağmen, Konferans ve DABK güçlerimizin, yer yer küfürlere kadar varan, iki çizgi mücadelesin de, kesinlikle yeri olmaması gereken tepkisel pozisyonlardır. Yapılması gereken, 2. MK'nin hatalarından kopmaktır. Hatalarından kopmayıp saldırmak değil.

Proleter Dünya Devriminin İki Bileşeni

1984 DEH Deklerasyonu, proleter dünya devriminin başlıca iki bileşeni olan, sömürge, yarı-sömürge ülkelerde Yeni Demokratik Devrim, emperyalist-kapitalist ülkelerde Sosyalist Devrim, meselelerini doğru olarak ortaya koymaktadır. Troçkist tek tip devrim teorisi ile araya net ayırım çizgileri çekmektedir. Sömürge, yarı-sömürge ülkelerin, ekonomik-siyasi-sosyal koşulları açısından, Yeni Demokratik Devrim, anti-emperyalist, anti-bürokrat komprador kapitalist, anti-feodal bir karekterdedir. İlk etapta, emperyalizmin uşağı olmayan kapitalizmin tüm unsurlarını, Yeni Demokratik Devrim doğası gereği hedeflemez. Tek tip Troçkist sözde "devrim" teorisi, "anti-kapitalist" bir perspektife, "sahip değil", "köylülüğe dayanıyor" gerekçeleriyle, Çin devrimine saldırmışlardı. Sömürge, yarı-sömürgelerde, emperyalist bağımlılık, ulusal sorun, toprak sorunu gibi birçok burjuva demokratik görevin bir sonucu olarak, proletarya önderliğinde, yoksul köylüler ekseninde, genelde köylülüğün temel güç düzeyinde rol oynadığı gerçeğine saldırmışlardı. Yeni demokratik devrimin görevleri itibarıyla, niteliğini anlamayan bu Troçkist dar kafalılık, Rusya'daki liberal burjuvaziyle ezilen bir ülke olan Çin'deki milli burjuvaziyi bir ve aynı görüyor, hedeflenmesi ve tecrit edilmesi gerektiğini savunuyordu. Stalin ve Komüntern'de haklı olarak, Troçkist muhalefete karşı çıkmışlardı. Mao'da, mesele daha köklü ve nitel çözümlere kavuşmuştu. Mao hiçbir şekilde, Yeni Demokartik Devrim'i bir amaç olarak ele almamıştı. Durmaksızın sosyalizme geçileceği ve komünizme yürüneceği başlangıçtan itibaren ortaya konulmuştu. Çin Halk Cumhuriyetinin ilan edildiği 5 Mart 1949'da, Mao "nihai amaç komünizmdir" diyordu. Bu nihai amaç için derhal sosyalist devrime başlama gerekliliğine işaret ediyordu. Yeni Demokratik Devrim dönemi, "hedeflenmedi" denilen, milli burjuvazi, halk iktidarı altında kısıtlanıyor, mücadelenin hedefi oluyordu. Yeni Demokratik Devrim'in zaferinden 3 yıl sonra Mao, Milli burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki çelişmeyi başçelişme ilan ediyor, artık bu sınıfın ara bir sınıf olmaktan çıktığını söylüyordu.

Li-Şiao-Şi gibi revizyonistler, modernizasyon-dört büyük özgürlük sloganlarıyla devrimin devam ettirilmesine karşı direniyorlardı. Yeni Demokratik

Devrim'in pekiştirilmesi gerektiğini savunuyorlardı. Yeni Demokratik Devrim'de kazık çakıp durmak, ya da pekiştirmek gerici bir siyasetti. Yeni Demokratik Devrimi sağlamlaştırmak, yeni demokratik iktisadın öğelerini bütünleştirmek, birleşik ekonomik temel üzerinde yürümek, revizyonistlerin çizgisiydi. Kapitalizmin bütün unsurlarını Yeni Demokartik Devrim'in başlangıçta hedeflememesi, devrimin asgari programının gereğiydi. Asgari programın ötesinde ise, azami olarak baştan itibaren hedefleneceği belirtilmişti. Yapılan da, zamanı geldiği için buydu. Mao'nun da ifade ettiği gibi, çelişkilerle dolu olan sosyalizm'e bu geçiş döneminde, Yeni Demokaritk İktidarda ısrar edenler de dahil, mücadelenin hedefiydiler. Yeni Demokaritk Devrim'in başlangıcından beri de ifade edilen buydu.

Liu-Şiao-Şi, modernizasyondan bahsediyordu. Onun modernizasyon planında, kumandaya maddi dürtüler, kar hedefi geçirilmişti. Sömürücü eski yapının, modernleştirilmesini anlatan bu gerici çizgi, Çin'i emperyalizm dışına çıkarmamada ısrar eden kapitalist yolculuktu. Modenizasyonu ve endüstriyi kapitalist yol dışında geliştirme imkanı elbette vardı. Ekonomi, halkın ihtiyaçlarını gözetmeliydi. Bu perspektifle, tarıma önem verildi. Hafif sanayi ihmal edilmedi. Tek ayak üzerinde değil, kendi gücüne güven temelinde ekonomi gelişti. Endüstri ilerledi. Mao, endüstrinin geliştirilmesini red mi ediyordu? makinalaşmanın, traktörün önemini yadsımıyordu? Çin kırında ilerlemede, bunların rolünü görmüyor muydu? Hayır, önemini biliyordu. Ama daha önemli olan, mülkiyet ilişkilerindeki değişimdi. Makinalar, kollektivasyondan önce gelemezdi. Siyaset ve kitleler es geçilemezdi. Üreticiler arası ilişkilerin, devrimin ilerletilmesi temelinde ele alınması, atlanamazdı. Aksi halde, daha büyük kutuplaşmalara yol alınırdı. İşte Mao'nun yapmadığı buydu. Büyük ileri atılım çızgisine ulaşılıyordu. Bu, aynı zamanda, o zamana kadar, sosyalist inşaanın en ileri tecrübesi durumundaki ve ilk olması itibarıyla, bazı olumsuzluklar içeren, Sovyet modelinin mekanik tekrarından da kopuş yönünde bir adımdı. "On büyük ilişki" formülasyonunda Mao bunu sosyalist inşaada "kendi çizgimize başlangıç" olarak ifade etti. Mutlak şekilde, önce ağır sanayi sektörü, mutlak olarak, önce teknik gelişme çizgisi eleştirildi. Siyasetin, üst yapının devrimcileştirilmesinin önemine işaret edildi. Sovyet tecrübesinden öğrenilmişti. Kolektifvizasyonda köylülük zora sokulmayacak, işçi-köylü ittifakı tahrip edilmeyecek, üretici güçler teorisi reddedilecek, siyasi çizginin ve onun önderliğinde kitlelerin dinamik bilinçli tayinedici rolü kavranacak. Yapılan buydu. Tarım ve hafif sanayinin, ağır sanayiye tek yanlı yüklenme pahasına, Sovyetlerce küçümsenmesini Mao eleştirdi. Gerekli merkezi planlamının rolünü mutlaklaştırarak, yerel insiyatifleri körelten çizgiye karşı çıktı.

Devrimin ilerletilmesi, üretim ilişkilerini hesaba katmayan, devrimcileştirilmesini önemsemeyen ve sadece üretici güçlerin geliştirilmesi çerçevesine hapsedilemezdi. Üretici güçlerin geliştirilmesinde, üretim ilişkilerinin değiştirilmesi gereğine işaret edilmişti. Öncelikle insanlar arasındaki ilişkiler değişmeliydi. Değişimde motor, siyasi çizginin doğruluğu ve kitlelerdi. Yeni Demokratik Devrim'den sonra, Mao önderliğindeki ÇKP, emperyalist-bürokrat-kapitalist mülkiyete el koydu. Toprakların yoksul köylülere dağıtılması gibi bir küçük çiftçiler ülkesi yaratmak amaç değil, yürüyüşün zorunlu bir durağıydı. Ardından derhal, sel gibi bir kooperatifleşme hareketi başladı. Kır-kent çelişmesi tabiki önemli, ve mümkün olduğunca geriletilmesi (ortadan kaldırma perspektifi sürekli korunarak) görevdi. Görev, köylülüğe zor dayatmalarla yerine getirilemezdi. Sosyalist inşaada, işçi-köylü ittifakı önemli bir unsurdu, zarar görmemeliydi. Öyleyse, doğru siyasal çizgi kilit bir sorundur. Bu temelde parti önderliği esastır. Bunu yadsıyan teknik ve kadroları öne çıkaran uzman çizgi yanlış, önce kızıl çizgi doğrudur. Teknik değil, kitleler esastır. Mao, böyle yürüdü.

Sovyetler Birliğinin yürüyüşünde problemler vardı. 1930'lardan itibaren Sovyet kırındaki kollektifleştirmede zor yöntemleri, işçi-köylü ittifakını zedeleme durumundaydı. Durum, bürokrasinin gelişiminede objektif olarak hizmet etti. Kollektivizasyon değil, çizgide hatalar vardı.

1984 DEH Deklerasyonu, Sovyetlerin 1930'lar tecrübesini doğru değerlendirmede bir başlangıç yapmakta, partimiz ise itiraz etmekteydi. Partimiz 2. MK'sinin itirazı yanlış, deklerasyon ise doğruydu. Lenin'den sonra, Stalin dönemi de, Sovyetler birliği, proletarya diktatörlüğü ile yönlendiriliyordu. Proletarya egemen güçtü. Yönelim ve yürüyüş sosyalizm ve komünizmdi. Proletarya diktatörlüğü, somut koşullara göre değişik biçimler alabilir. Paris Komünü, Çin'deki Yeni Demokratik İktidarında, biçim de değişiklikler gösteren ama özde proletarya iktidarıydılar. Stalin önderliğindeki Sovyet devleti de bir proletarya iktidarı idi. Eleştirirken, bu gerçeğin altını da çizmek isteriz.

Ezilen Ülkeler ve Deklarasyon

1984 DEH deklerasyonu, devrimin üç stratejik silahına (parti-ordu-cephe) işaret etti. sömürge, yarı-sömürge ülkelerde, birleşik cephe sorununu ele alırken, "ittifakın temel taşı işçi-köylü ittifakıdır" dedi. Gerçekten de cephenin temerküz noktasıdır bu. Ve yine işaret edildiği gibi, milli burjuvazinin bir kesimi bazen devrimci harekete katılma, bazen karşı çıkma tutumu içinde olmaktadır. Sorun burada değil, milli burjuvazinin devrimci kanadı cepheye katılıp, katılmama durumunda olsa da, işçi-köylü temel ittifakı ekseninde, bu gücün, cephenin bir unsuru olup olmadığı meselesidir. Evet bir unsurudur ve deklerasyon bunu net ortaya koyamamıştır. Taktik bir mesele olarak ele almıştır.

Deklerasyonun, "emperyalizmin tahakküm altında bulundurduğu ülkelerde kapitalist ilişkilerin önemli unsurlarını sokma şeklinde inkar edilmez bir eğilimi vardır. Belirli bazı bağımlı ülkelerde kapitalist gelişme o denli ileri gitmiştirki, onları yarı-feodal olarak karekterize etmek doğru değildir. (...) Onları kapitalizmin hakim olduğu ülkeler olarak adlandırmak daha doğru olur" tesbiti problemlidir. Girdiği ülkede emperyalist sermaye, iradesine rağmen, kapitalizmi objektif olarak geliştirse de, subjektif ve iradi olarak, boyunduruğu sürdürme ihtiyacı gereği, onları korur. Genel eğilim budur. Bu genel eğilimi, net ortaya koyamama pozisyonuyla, ezilen ülkelerde şehirlerin kırlardan kuşatılması biçimindeki, halk savaşı stratejisinde de deklerasyon bir karışıklık içindedir.

Partimizin hiçbir hatası, DEH komitesine, parti ile ilişki kurmama, hareketin resmi üyesi olarak partimizi yok sayma, hareket platformlarına çağırmama, parti içinde çıkan "Maoist merkez" adlı hizibe tutum almama, aksine bir bakıma sahip çıkma gerekçesi yapılamazdı. Komitenin hegemonik dışlayıcı tutumları vardı. Partimiz bunu, önceki ilişkilerinde ve genişletilmiş toplantıda doğru olarak eleştirdi. Tümden olmasa da, komite bazı eleştirileri kabul etme durumunda oldu. Partimizin Maoizm'e itiraz zemininde hatalı tutumunu, özeleştiri ile derinleştirmesi pratiği öğreticidir. Komite de özeleştirisini derinleştirmelidir. Genişletilmiş toplantı sonrası (2000 yılı) komite ile partimiz ilişkileri, olumlu düzeyde nitel ilerlemeler içinde olmuştur. Ancak bu, daha önceleri komitenin sekter-dar hatalarının eleştirilmemesi gerektiği anlamına gelmez. Eleştirilerimiz, şimdi bizim de bir parçası olduğumuz, komitede gündeme getirilmiş ve aşılması yönünde önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Esas olarakta olumlu yönde çözülmüştür.

2. MK 5. toplantı raporunun, DEH Deklerasyonuna eleştirilerini, DEH komitesi 1986 yılında cevabi bir mektupla yanıtladı. Gerek 2. MK'miz, gerek sonrası partimiz bu mektuba herhangi bir cevap vermedi.

2. MK 5. toplantı raporunun başta "Mao Zedung düşüncesi" olmak üzere, deklarasyona yönelttiği ve sonuç olarak onu "oportunist" olarak değerlendirdiği yaklaşımı yanlıştı. DEH komitesinin 1986 cevabı mektubu, bu yanlışı esas olarak doğru yanıtlamıştır. Sözkonusu yanıtların içerdiği doğru eleştirileri yazımızda da ifade ettiğimiz için tekrar etmiyoruz. DEH komitesinin 1986 mektubunun da esasta MLM bir belge olduğunu belirtmek durumundayız.

Yeni Bir Komünist Enternasyonal Hedefi ve DEH

Komüntern, UKH'in sağlam ve proleter dünya devrim davasına hizmet etmiş, ilerletmiş kalesiydi. Hedef tabiiki, Komünizmdi ve bu görevler, tek tek ulusal sınırlar içerisinde gerçekleştirilemezdi. Tek ülkede, sözde "komünizm", mo-

dern revizyonist yeni burjuva Kruşçev çizgisidir. Devrimin, çağımızda, emperyalizmin zayıf halkalarının, tek tek, ya da birkaç zincirin koparılması biçiminde bir seyir izleyeceğini söylüyoruz. Lenin yoldaş haklıdır. "Bir ve sadece tek bir çeşit enternasyonalizm vardır ve bu da kişinin kendi ülkesindeki devrimci hareketin ve devrimci mücadelenin gelişmesi için var gücüyle çalışması ve istisnasız her ülke de bu ve sadece bu çizgiyi desteklemesidir". Her bir halka ve bölgedeki devrim, proleter dünya devriminin bir parçasıdır. Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz, derken Marks, bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz derken Mao Zedung, proleter dünya devriminin komünist enternasyonalist içeriğini vurguluyorlardı. Marks dönemi 1. enternasyonal, bu ruhla ve enternasyonal komünist hareketin bir ihtiyacı olarak oluşturuluyordu. Lenin dönemi enternasyonal de, Komüntern de, aynı perpektifle savunuluyordu. Kautsky, Marksizme ihanet ederken, yeni bir komünist enternasyonal oluşturma mücadelesinde, Lenin ısrar ediyordu. Lenin yoldaşta, her bir ülkedeki devrim, dünya çapında komünizm mücadelesinin çıkarlarına tabiydi. Stalin, Lenin'in yolunda yürüdü. Tali hatalarına rağmen, o hayatını komünizme, komünist enternasyonale adadı. Lenin'in fikri açıktı. Sovyetler, dünya devriminin bir parçası olmalıydı. Onun üstünde değil. Yoldaş Stalin'de, dünya devrimini, Sovyetler Birliğine bağlı ele alma biçiminde, hatalar yapıldı. Hataların sonucu olarak, ÇKP'ne yapıldığı gibi yanlış karar ve nasihatlar da dayatıldı. Mao, bunlara karşı çıkmıştı. Acaba, sadece, Komüntern'in aşırı merkezileşme biçimindeki ve diğer hatalı uygulamalarını, Mao'yu Komüntern sonrası, yeni bir komünist enternasyonal yaratmaya götürmedi. Deklerasyona göre, "uluslararası düzeyde ML güçlerin birliği örgütlenmesi inşasında gerekli rolü oynamayı reddetmeye götüren, ÇKP'nin, Komüntern'in olumsuzluklarına tepkisini ayrıca değerlendirmek bir ihtiyaçtır." Faktörlerden biri evet budur. NKP (Maoist) başkanı Prahanda yoldaş, daha başka sebepler olduğu düşüncesindedir. 2. Ulusal Koferansta (2001 yılındaki) ortaya koyduğu görüşlerin özeti şöyleydi:

Prahanda yoldaş, yeni bir komünist enternasyonal (Mao ve ÇKP önderliğinde) örgütlenmesinin önündeki, esas engelin; Vietnam, Arnavutluk, K. Kore, Küba partilerinin tutumu olduğu görüşündedir.

Mao'nun, BPKD tecrübesi zemininde "yeni bir enternasyonal örgütlenme çalışması başlatmamasında" Komüntern'in olumsuz tecrübelerini bir faktör olarak değerlendirirken, esas meseleyi başka izah etmektedir. Mao, enternasyonal komünist harekete fiilen önderlik etmiştir, tesbitinde bulunan, Prahanda yoldaş, devamında şunları söylemektedir:

"Objektif olarak, o koşullarda enternasyonal bir örgüte biçim vermenin zorlukları vardı. Görünen bu zorluklar arasında, Mao'nun Marksizm-Leninizm-Maoizm'i evrensel katkılarla geliştirmesini inkar eden, K. Kore, Viet-

nam, Arnavutluk partilerinin şovenist, merkezci ve doğmatik revizyonizmi vardı. O koşullar altında böylesi şeyleri gözardı ederek enternasyonal düzenlemek mümkün değildi."

Gerçekten de K. Kore, Vietnam merkezci bir çizgideydiler. O zaman kendilerini Mao yörüngesinde gösteren Arnavutluk, Mao'nun ölümünden sonra hemen bir saldırıya geçiyorsa, bu, öncesi kökleri yanlışı mevcut olmayan, bir tesedüf değil, zik-zaklı bir temelin (AEP'teki) sonucuydu. Bunlar, yeni komünist enternasyonal örgüt açısından dezavantaj. Ancak, komünist enternasyonal yaratılması, bizce bu zorluklar eksenine kilitlenip, gerçekleştirilememiş olması yine de tartışılmalıdır. Marks, Engels proletaryanın enternasyonal çıkarlarını öne çıkarmanın doğru olarak gerekliliğine işaret ettiler. Emperyalizm ve onun devamı, şimdiki daha "global" gerçekliği içinde, enternasyonal örgüt ihtiyacı daha da yakıcıdır.

1930'lardaki Vang Ming gibi çizgiler de, UKH'nın hatalarının rolü, "Ana Parti-Yavru Parti" gibi hatalı yaklaşımlar, haklı bir meydan okuma gerekçesi olmuşlardı. Fakat bunları, yeni komünist enternasyonal ihtiyacının engeli gerekçeler haline getirmek yanlıştır. Getirenler şimdi de vardır. Emperyalist, sömürge, yarı-sömürge, ezen, ezilen uluslar biçiminde bölünmüş emperyalist dünyada, devrimin karmaşık sorunları ve bir ülkedeki önderlik etme misali, dünya çapında ele alınamayacağı anlaşılabilirdir. Tek, tek ülkelerdeki partilerin kendi kararlarını kendilerinin almaları, bağımsız kapasite ve insiyatifte yetkinleşmeleri ihtiyacı asla gözardı edilmeden, dünya devriminin enternasyonal bir kurmayına da ihtiyaç vardır. Körfez savaşı ve 11 Eylül sonrası gelişmeler, bu ihtiyacı daha yakıcı ve belirgin anlattı. Enternasyonal bir siyasi merkez, elbette, her bir parçadaki önderliklerin yerine kendini geçirmeden gereklidir. Her bir ülkedeki partilerin dünyanın karmaşık süreci içinde olmazsa-olmaz önderliğini yadsıyan anlayış yanlıştır. Siyasi-ideolojik çizgiyi, ulusal sınırlara hapsetmek değil, MLM'i, herbir yerin, özgün koşullarına başarılı uygulamak açısından da, partilerin rolü tartışılmazdır. Enternasyonal, dünyanın karmaşık sürecini dikkate alma, Komüntern'in aşırı merkezileşme hatasından azami dersleri çıkarma durumunda olmalıdır. İşleyişin, tek bir ülkedeki parti işleyişi gibi olamayacağı açıktır. Genel bir siyasal merkez rolü şarttır. Demokratik merkeziyetçilik, enternasyonal komünist hareketin de örgütlenme prensibidir. MLM temelde birlik, bu işleyişi de gerektirir. Demokratik merkeziyetçiliğin uygulanması, bir partideki gibi olmayacak, olamayacaktır. Enternasyonal sürecin karmaşıklığı, ana-yavru partiler değil, enternasyonalin eşit kardeş mevzileri olarak, her bir halkada, dünya devriminin bir parçası olarak, devrimin ilerletilmesinde, dünya devrimini hızlandırma ve katkısını sunmada, partilerin özel sorumluluğu ve rolü kapsamında, mesele daha net çözüme kavuşturulabilir.

Herkes, her yerde istediği çizgiyi savunur ve uygulayabilir çizgisi yanlıştır. MLM rehber ideolojidir ve sadece onun rehberliğinde, devrim ilerletilebilinir, komünizme yürünebilir. Nerede olursa olsun revizyonizme karşı, MLM'ler, hiçbir gerekçeyle ilgisiz kalamazlar, ayrı partiler olmaları gerekçesiyle, herhangi bir partinin revizyonizme kaymasını geçiştiremezler. Devrimci proletarya ve ezilenleri uyarmak, mücadelelerine yardımcı olmak, revizyonizme karşı çıkmak, asla reddedilemez bir görevdir.

DEH, yeni bir komünist enternasyonalin bizzat kendisi değil, bu hedefe yürüyüşte ileriye atılmış nitel önemde bir adımdır. Önemi öncelikle, MLM temelinde tesis edilmiş olmasıdır. MLM güçlerin tümünü değil, ilerlemiş güçlerini temsil eder. UKH'nin genel merkezi değil, embriyonik bir merkezidir. UKH'nin yaratılması mücadelesinde, tesis edilmiş bu embriyonik çekirdek örgütlenme, 1984'te ilan edildi. 1993 Yaşasın MLM belgesi ve 2000 yılı genişletilmiş toplantısında, yayınladığı dökümanla, gelişme kapasitesini ortaya koydu. DEH, kendi dışında da, MLM güçlerin olduğunu kabul etmektedir. MLM güçlerin tümü ile birlikte, yeni bir komünist enternasyonal yaratma hedefinde, iki çizgi mücadelesini ihmal etmeden, birlik-mücadele-birlik zemininde, kardeşçe bir ilişki içinde olmaya doğru olarak işaret etmektedir. MLM temelinde yeni komünist enternasyonal mücadelesine gerekli katkıyı sunmaya cüretini, DEH, Deklerasyon ve sonraki pratiği ile ortaya koymuştur. PKP, NKP(M), TKP(ML) gibi üyelerin yanısıra, DEH'in diğer güçleri de, halk savaşı bayrağını, pratik olarak kaldırmak üzere, çalışma içerisindedirler. DEH üyesi parti ve örgütlerin, Güney Asya'da, sadece Nepal'de ciddi ilerlemeleri temsil eden halk savaşı ile değil, bunun da tayinedici katkısıyla, oynanan önemli rollerle, DEH dışındaki MLM güçleri de birleştirme pratiği, önemli kazanımlara götürmüştür. Güney Asya'da, DEH güçlerinin önemli rolleriyle gerçekleştirilen, bölgesel konferansla, güney Asya Maoist parti ve örgütlerin ortak çalışmaları yeni bir safhaya ulaşmıştır. Güney Asya Maoist parti ve örgütler koordinasyon komitesi (CCOMPOSA) önemli bir gelişmedir. Aynı perspektifle Avrupada da düşünülen bölgesel konferans, bizce aşılabilir bazı zorluklar yüzünden gerçekleştirilemedi. Partimizin de katıldığı bölgesel bir toplantı biçiminde icraa edildi.

Bugün DEH dışında, bizce hiçbir şekilde MLM niteliğe sahip olmayan bazı parti ve örgütler uluslararası Komünist enternasyonal fikrine karşı, ya da mesafeli duran akımlar vardır. Birilerine göre, Mao ile Kruşçev arasındaki mücadele artık tarihte kaldı. "Eski bölünmeler giderilebilir"miş (!!) "Farklı akımlara bölünmüş ML partileri birleştirmek mümkün"müş. (!) Bu anlayış, modern revizyonizme karşı Mao'nun enternasyonal düzeydeki tayinedici mücadelesini, bilimimize enternasyonal nitel katkılarını, Yeni Komünist enternas-

yonal için temel çizgiyi yadsıyan, oportünist birlik anlayışıdır. BPKD ile bilimimizin ulaştığı Maoizm olmadan, komünist birlik olmaz. Belçika ve Rusya partilerinin bunu atlayan ve her yıl 1 Mayıs vesilesiyle gerçekleştirdikleri, uluslararası seminerler, sadece oportunist bir koalisyon projesidir.

FKP, MLPD eksenli ve TKP/ML'nin de "en olumlu eğilim" olarak gördüğü, diğer enternasyonal örgütlenmede, (MLM'in bazı güçleri mevcut olsa da) Maoist temelde birlik yadsınmakta, oportunizmle bir ittifak savunulmaktadır. Yanlıştır. Enternasyonal bir komünist örgütlenme için, gerekli ve elzem olan, öncelikle Maoizm'dir…

15 Eylül 2002

Maoist Komünist Partisi